

ÎNVĂLUIȚI DE IUBIRE • CARTEA A PATRA

JANETTE OKE

*O surpriză cu ocazia sărbătoririi zilei
de naștere și o altă călătorie spre Vest.*

Mai apoi însă, lovește tragedia...

*Bucuria nepieritoare
a iubirii*

CREDINȚĂ, DRAGOSTE ȘI BUCURIE, CHIAR ÎN MIJLOCUL
FURTUNILOR ÎNVOLBURATE ALE VIEȚII

Bucuria nepieritoare a iubirii CARTEA A PATRA

Instalarea căii ferate a scutit distanțele din prerie, făcând posibilă mult
așteptata întâlnire dintre Missie și părinții ei, Clark și Marty Davis. Iar
vizita se dovedește a fi exact așa cum s-a așteptat fiecare, incluzând aici
călduroasa întâlnire cu cei doi adorabili nepoți. Mai apoi însă, acest
timp al bucuriei este zguduit de tragedie...

*Un test al credinței și legăturii de familie
pentru care nu erau pregătiți... sau poate că da?*

Moștenirea autoarei JANETTE OKE
a ajuns dincolo de zecile de romane pe
care le-a scris sau dincolo de Premiul
Christy, de Medalionul de Aur și alte
distincții pe care le-a câștigat, sau
chiar dincolo de tendințele editoriale
influențate de succesul său scriitoricesc.
Este cel mai bine reprezentată de miile
de scrisori primite de la cititori din
întreaga lume, ale căror inimă și minți
au fost atinse în mod deosebit de
povestirile sale. Total a început de
la povestirea *Învăluși de iubire* care a
deschis seria sa de volume cu două
decenii în urmă.

Editura Casa Cărții
ISBN: 978-973-8998-20-9

9 789738 998209 >

www.ecasacarta.ro

Bucuria nepieritoare a iubirii

JANETTE OKE

*Bucuria nepieritoare
a iubirii*

Editura Casa Cărții, Oradea
2007

proprietatea mea Sheld

Copyright © 1979, 2003 by Janette Oke
Originally published in English under the title
Love's Abiding Joy
by Bethany House Publishers,
a division of Baker Publishing Group,
Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A.
All rights reserved.

*Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin Editurii Casa Cărții.
Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu
aprobarea în scris a Editurii Casa Cărții, Oradea.*

Bucuria nepieritoare a iubirii

de Janette Oke

Copyright © 2007 Editura Casa Cărții

O.P. 1, C.P. 270,

410610 Oradea

Tel./Fax: 0259-469057; 0359-800761; 0722-669566

Email: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Traducerea: Cristina Giurgiu

Editarea: Rodica Bogdan

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Coperta: Bethany House Publishers

Printed by **ROMFLUX** Tel. 0259 43 77 93

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OKE, JANETTE

Bucuria nepieritoare a iubirii / Janette Oke. - Oradea :

Dedicată cu dragoste
celeia de-a doua surori ale mele, Jean Catherine Budd,
care a plecat la ceruri în 1998,
cu profundă apreciere pentru multele situații
în care mi-a fost sprijin
și pentru inima și casa ei deschisă,
unde m-am simțit întotdeauna binevenită;
și lui Orville, bărbatul special
pe care l-a adus în familia noastră
și care i s-a alăturat în 2001.

JANETTE OKE s-a născut în Champion, Alberta, în familia unui fermier, și a crescut într-o familie numeroasă, plină de bucurie și dragoste. Este absolventă a Colegiului Biblic Mountain View din Alberta, locul unde l-a întâlnit pe soțul ei, Edward, cu care s-a căsătorit în mai 1957. După ce a păstorit biserici în Indiana și Canada, familia Oke petrece câțiva ani în Calgary, unde Edward slujește în mai multe poziții în facultate, în vreme ce Janette continuă să scrie. Ea a scris peste 48 de romane pentru adulți și pentru copii, cărțile ei vânzându-se în peste 22 de milioane de exemplare.

Familia Oke are trei băieți și o fată, toți sunt căsătoriți, și acum se bucură de cei 12 nepoți. Edward și Janette sunt activi în biserica lor locală și locuiesc lângă Didsbury, Alberta.

Pentru mai multe informații despre Janette Oke, vizitați site-ul www.janetteoke.com

Cuprins

1. Familia	9
2. Masa de sărbătoare.....	19
3. Planificare	25
4. Orașul.....	31
5. Începe adevărata călătorie.....	41
6. Sosirea.....	57
7. La taifas	69
8. Marty o întâlnește pe Maria	81
9. Salvarea	87
10. O zi cât un milion de ani	103
11. Zbateri	117
12. Juan.....	129
13. Zile de adaptare	139
14. Creștere	151
15. Mutarea	161
16. Iarnă	171
17. Jedd.....	179
18. De la moarte la viață.....	189
19. Planuri și rămas-bun	199
20. Spre casă.....	207

UNU

Familia

— Bună dimineața.

Cuvintele fuseseră rostite încetișor, iar Marty își deschise ochii grei de somn, încercând să identifice sursa lor. Observă că Clark o privea, aplecat asupra ei, zâmbind. Clark n-o trezea de obicei înainte de treburile sale matinale în grajd. Marty se trezi și se întinse, încercând să priceapă rostul gestului său neobișnuit de acum.

— La mulți ani!

O, da, astăzi era ziua ei, iar Clark dorea întotdeauna să fie primul care o felicită în această zi specială. Marty își trase pătura sub bărbie gândindu-se că n-ar strica să adoarmă iar, însă nu putu rezista zâmbetului lui.

— Și m-ai trezit doar ca să-mi amintești că sunt cu un an mai bătrână? Îl tachină ea.

— Stai puțin, ce-i rău în a îmbătrâni? Mie mi se pare ceva bun — luând în considerare alternativa, o tachină el, la rândul lui.

Marty zâmbi din nou. Acum era trează de-a binelea. N-avea rost să încerce să mai doarmă.

— Adevărul e, spuse ea, ridicându-se în șezut și trecându-și mâna prin părul ușor încărunțit al lui Clark, că nu mă deranjează defel. Nu mă simt nici măcar cu o zi mai bătrână decât ieri. Poate puțin mai nedormită, adăugă ea cu prefăcută răutate, da' nicidecum mai bătrână.

Clark râse.

— Am auzit de pe la alții că omul, pe măsură ce îmbătrânește, devine tot mai arțăgos și pisălog... Își lăasă fraza neisprăvită, însă se aplecă și înlătură orice înțepătură din cuvintele ei cu un sărut pe nasul lui Marty.

— Ei... da' mai bine m-apuc de treabă. Încearcă să mai dormi puțin, dacă vrei. O să pregătesc eu micul dejun – doar de data asta.

— Pentru nimic în lume! exclamă grabnic Marty. Va trebui mai apoi să curăț toată mizeria lăsată în bucătărie. Însă mâna ei îi mângâia obrazul, iar dragostea și prețuirea care se dezvoltaseră între ei puteau fi văzute de oricine i-ar fi privit în acel moment.

Clark plecă, hohotind încetisor, iar Marty se așeză înapoi pe spate și se întinse sub pătura călduroasă. Nu se va grăbi să se ridice, dar mâncarea lui Clark va fi pregătită la întoarcerea lui de la grajd.

Astăzi e ziua mea, se gândi Marty. Chiar dacă nu se simțea în vârstă, i se păru, dintr-odată, că trecuseră multe astfel de zile în viața ei. Patruzeci și două, de fapt. *Patruzeci și doi de ani*. Repetă numărul în încercarea de a-i înțelege semnificația. *Amuzant, chiar nu mă deranjează deloc*. Nu, n-o deranja nimic la această zi de naștere – nu așa cum se întâmplase la treizeci sau la patruzeci de ani. O, cum o mai afectase împlinirea vârstei de patruzeci de ani! *Trupul omului e aproape subrezit la patruzeci de ani*, se văicărise ea. Și iat-o acum, la patruzeci și doi, fără a se simți nicidecum mai bătrână, ca atunci când trecuse de monumentalele pietre de hotar anterioare.

Patruzeci și doi, își spuse gândindu-se la vârsta în sine, însă nu zăbovi prea mult aici. Gândul ei zbură la planurile pe care le avea pentru acea zi. Zilele de naștere însemnau, de fapt, familia. O, cât de plăcut era să-i aibă pe toți în preajmă! Când copiii erau mici, ea însăși fusese cea care pregătea sărbătorirea zilelor de naștere. Acum, când erau mari, era rândul ei să aibă parte de o sărbătoare specială. Nandry fusese cea care pregătise masa anul trecut, le reamintise Clae în timp ce serveau împreună prânzul de duminică, nu cu multă vreme în urmă. Marty nu-și mai amintea cu exactitate. Anii parcă se suprapuneau unii peste alții, însă da, era sigură că Clae avusese dreptate.

Pentru că astăzi era sâmbătă, masa festivă va avea loc la prânz, nu seara. Lui Marty îi plăcea mai mult așa. Puteau petrece mai mult timp unii cu alții, în loc să încerce să strecoare evenimentul între întoarcerea copiilor de la școală și mulsul vacilor sau alte treburi din gospodărie. Astăzi vor avea la dispoziție toată după-amiaza pentru taclale și pentru joaca cu nepoții.

Marty era entuziasmată și numai la gândul evenimentelor de peste zi. De acum nici vorbă să mai doarmă, așa că dădu pătura la o parte, coborî din pat și se duse la fereastră. Privi afară zorii unei frumoase dimineți de iunie. Lumea era curată și proaspătă după ploaia de seara trecută. Ce perioadă minunată a anului! În aer încă mai plutea acea mireasmă a primăverii, cu toate că multe plante crescuseră deja destul de mult pentru a le da de știre tuturor că vara sosise cu adevărat. Iubea această lună a anului. Simți din nou o urmă de recunoștință pentru faptul că mama ei o născuse în luna asta atât de plăcută.

Gândurile îi zburară la propriii copii. Nandry... Nandry și mica ei familie. Cea mai mare dintre copiii familiei Davis avea acum, la rândul ei, patru copii, și ce mamă desăvârșită se dovedise a fi! Soțul ei, Josh, o tachina spunând că mai au până la treisprezece, iar Nandry nici măcar nu comenta remarcile făcute de soțul ei în glumă. Da, iubita lor Nandry, fiica înfiată, ar fi făcut-o tare mândră pe mama ei adevărată. Apoi mai era sora lui Nandry, Clae, cea de-a doua lor fiică înfiată – Clae și soțul ei, Joe, pastorul. Și Clae iubea copiii, însă Marty intuia – cu toate că Clae nu afirmase acest lucru – că în inima ei spera ca familia să nu i se înmulțească prea grabnic. Ei aveau o fetiță, Esther Sue. Pastorul Joe nădăjduia să mai parcurgă câteva cursuri de instruire la seminar. Marty și Clark puneau și ei câte un bănuț deoparte, care să ajute la strângerea de fonduri suficiente pentru atât de râvnita școală. Marty spera că nu va mai trece mult timp și Joe va putea să plece, cu toate că mutarea lor atât de departe îi lăsa un gust dulce-amăru.

Gândindu-se la următoarea lor fiică, Missie, Marty simți cum zâmbetul i se ia de pe față și ochii i se umezesc. O, cât de dor îi era de Missie! Presupuse că, treptat, după cei câțiva ani de despărțire, dorul se va mai potoli, însă nu așa stăteau lucrurile. Marty tânjea de dor după Missie, cu fiecare fibră a ființei ei. *Dacă... doar dacă, se*

surprindea uneori gândindu-se, *dacă aş putea vorbi cu ea măcar o dată – dacă doar aş putea-o vedea din nou – dacă i-aş putea ţine copiii în braţe – dacă aş putea fi sigură că îi merge bine, că e fericită.* Însă toţi aceşti „doar dacă” îi chinuiau sufletul. Marty era aici. Missie se afla la mare distanţă, în Vest. Însă cât de dor îi era de dulcea ei Missie! Chiar dacă fata nu era os din oasele ei, nici carne din carnea ei – Missie fiind fiica lui Clark cu prima lui soţie, Ellen – Marty simţea că Missie era a ei în adevăratul sens al cuvântului. Micuţa fată orfană, cu feţişoara ei scumpă ce-i furase inima şi dăduse vieţii ei o semnificaţie aparte cu ani în urmă, era, într-adevăr, Missie a ei. De fapt, pe Missie o iubise chiar înainte de a-l iubi pe Clark, îşi aminti ea. *O, cum îmi lipseşti, fetiţa mea!* şopti Marty în timp ce o lacrimă îi alunecă pe obraz şi căzu pe pervazul geamului. Dacă doar... Însă Marty se opri clătinând din cap şi ridicând din umeri.

În partea cealaltă a curţii îi zări pe Clare şi pe Arnie. De acum bărbaţi în toată firea, fiecare dintre ei mai păstra ceva din nonşalanţa copilăriei. Unii oameni – cei care nu ştiau de moartea primului soţ al lui Marty – erau surprinşi de faptul că nu semănau unul cu celălalt. Clare semăna la înfăţişare şi gesturi cu tatăl său, Clem, înalt, bine făcut, gata întotdeauna să-i tachineze pe ceilalţi, copilăros. Arnie era chiar mai înalt, brunet, cu o natură sensibilă şi trăsături mai fine, precum Clark. În schimb, se iubeau unul pe celălalt, se tachinau, se luau la hartă şi nu puteau trăi unul fără altul. Acum, când intrau în casă după găleţile de lapte, se amuzau copios, iar Clare, care de obicei întreţinea conversaţia, îi spunea lui Arnie despre un incident ce avusese loc la un eveniment social, seara trecută. Arnie nu se prea omora cu astfel de evenimente, însă Clare nu rata niciunul. Arnie râdea de cele descrise de Clare, însă Marty îl auzi exclamând în mod repetat: „Sărmanul Lou! Sărmanul Lou! Cred c-aş fi murit dacă eram în locul lui!” Clare nu părea să regrete prea mult cele întâmplate „sărmanului Lou”, extrem de satisfăcut, în schimb, să ofere detalii despre incident. În timp ce băieţii se apropiau de uşă, Marty se întoarse de la fereastră şi începu să se îmbrace cu mişcări încete. Încă mai era suficient timp pentru pregătirea micului dejun. Numai acum începea mulsul vacilor.

Marty își perie părul lung și blond, adunându-l, greu și gros, la spate. Remarcase ocazional că unele femei mai în vârstă aveau părul subțire și, în taină, le compătimea. Ei bine, ea n-avea motive de îngrijorare în privința asta. De fapt, în părul ei nu-și prea făcuseră apariția nici firele albe, spre deosebire de Clark. Părul lui încărunțise la temple și era presărat din ce în ce mai mult cu fire albe. *Lui îi șade bine – îi dă un aer mai distins și masculin, se gândi ea.*

Marty își prinse părul fără a se grăbi, examinându-și încă cu atenție gândurile, unul câte unul. Împlinirea unei anumite vârste era o ocazie bună pentru o privire în trecut. În cele din urmă, odată părul aranjat, făcu patul și făcu ordine în cameră.

În timp ce ieșea din dormitor, o izbi mirosul cafelei de dimineață. *Nu cumva Clark pusese în practică ce spusese despre pregătirea micului dejun, fu primul ei gând.* Nu, doar îl văzuse lângă hambar. Marty sorbi din nou mireasma. Era miros de cafea, și încă din aceea proaspăt rășnită.

De acum era de-a dreptul curioasă. Marty simți și mirosul de coștiță prăjită și briose calde. Se grăbi spre bucătărie, cu nasul adulmecând curios aromele îmbietoare.

— O, mami. Trebuia să fie o surpriză! Era Ellie.

— Copilă dragă, spuse Marty, surpriză și este! Nu mi-am imaginat cine-ar putea să trebăluiască prin bucătăria mea atât de devreme.

Ellie zâmbi.

— Luke ar fi vrut să fii servită la pat. Știam că nu vom ajunge atât de departe fără să-ți dai seama, dar m-am gândit că măcar micul dejun va fi gata până te trezești.

Marty privi spre masă. Era acoperită cu o față de masă curată și pe ea erau puse farfuriile pentru ocazii speciale. În mijloc era așezat un bol plin cu trandafiri sălbatici și fiecare farfurie și tacâm erau aranjate cu atenție.

— Mie mi se pare că ești aproape gata. Și arată tare frumos, draga mea. Trandafirii ăștia sunt atât de frumoși, că îmi vine doar să stau și să-mi hrănesc ochii, nu stomacul, iar asta nu m-ar deranja defel.

Ellie se îmbujora de plăcere auzind laudele mamei sale.

— Luke i-a găsit de cealaltă parte a pășunii.

Marty se aplecă și adulmecă adânc mireasma trandafirilor, încântată în mod deosebit de faptul că-i fuseseră dăruiti cu dragoste de o familie iubitoare.

— Unde e fratele tău? Întrebă ea când se îndreptă de spate.

— Nu cred că am voie să-ți spun încă, răspunse Ellie, da' Luke nu e departe și o să apară înainte de micul dejun. Vrei o ceașcă de cafea până se adună și ceilalți?

— Cu plăcere. Marty zâmbi. Începea să se simtă ca o regină, nu doar ca o fetișcană ce-și serbează ziua de naștere.

Ellie se întoarse cu cafeaua mamei sale și se îndreptă apoi către sobă, cu ochii pe mâncarea pe care o pregătea. Marty sorbi încetișor, privindu-și fiica cea mai mică peste marginea ceștii de cafea. Oare își dăduse seama cât de mult crescuse Ellie? Păi, aproape că era o femeie în toată firea! Oricând se putea aștepta ca fata să ajungă să gătească la propria sobă. Gândul o tulbură oarecum. Putea suporta să mai piardă o fiică? Pe ultima? *Cât de singură m-aș simți în bucătărie!* Ellie contribuise mult la echilibrul vieții ei după plecarea lui Missie. Ce se va face când și Ellie va pleca? Păi, doar cu câteva zile înainte, Ma Graham remarcase cât de atrăgătoare devenise Ellie. Și Marty observase asta, însă, în taină, sperase că nimeni altcineva nu băgase de seamă acest lucru – cel puțin pentru o vreme. Odată ce oamenii vor vedea că Ellie a ei devine femeie și vor începe să sușotească, nu va mai putea da timpul înapoi. Curând camera lor de primire va fremăta de băieți veniți în petit, iar unul dintre ei va fura, cu siguranță, inima lui Ellie. Marty se străduia să-și înfrâneze lacrimile, când bărbății își făcură apariția.

Clare fu primul.

— Hei, mami, nu arăți chiar atât de rău pentru vârsta ta, glumi el, apoi râse zgomotos, ca și când gluma ar fi fost de-a dreptul hilară.

Arnie păru stânjenit.

— O, Clare, nu-i nimic amuzant la prosteasca ta...

Însă Clare îl plesni zgomotos peste spate și spuse bine dispus:

— Mami, ai uitat să le spui să pună în copilu' ăsta și un strop de veselie când l-au făcut. Puștiu' ăsta nu știe să râdă.

Apoi Clare își îndreptă atenția către sora sa.

— Hei, încă miroase bine. N-ai ajuns la stadiul de pâroleală?

Ellie răsese și încercă să-i arunce un prosop umed în față, însă Clare se feri. Ellie era obișnuită cu tachinările lui Clare. În plus, era tare mândră de frații ei și ar fi făcut orice pentru ei. Clare îi ciufuli părul și se duse să se spele pentru masă. Ellie încercă să-și aranjeze părul la loc, apoi scoase pe platou omleta. Arnie, mulțumit să-și aștepte rândul la spălat, se îndreptă spre Marty.

— La mulți ani, mami! spuse el, punându-i o mână pe umăr.

— Mulțumesc, fiule. E o zi cu început promițător.

— Și mai târziu plecăm la Clae. Măicuțică, copiii ăia ai lui Nandry parcă-s tot mai gălăgioși pe zi ce trece. „Unchiule Arnie, ia-mă în brațe!”, „Unchiule Arnie, ajută-mă!”, „Unchiule Arnie...”

— Și tu ești încântat, îl întrerupse Ellie.

Arnie n-o contrazise, ci doar zâmbi larg. Marty dădu din cap în semn de aprobare. Arnie îi iubea pe copii.

Clark intră în casă, ștergându-și mâinile de un prosop, și-și roti privirea în jurul bucătăriei.

— Se pare că toată familia mea e-aici. Pe mine mă așteptați?

— Da, credeam că n-o să mai ajungi, tata, spuse Clare, luând prosopul aspru și fluturându-l pentru a-l plezni pe Arnie.

— Băieții au venit mai înainte, își informă Ellie tatăl, așa că n-ai lăsat pe nimeni să aștepte.

Bărbații, curați și potoliți de-acum, își ocupară locul la masă. Marty își mută scaunul în locul pe care-l ocupa de obicei la masă, iar Ellie aduse farfuria cu costiță fierbinte. Marty se uită la locul rămas gol.

— Luke, spuse ea, Luke încă n-a venit.

— Încă mai doarme? întrebă Clare, știind foarte bine că Luke avea uneori obiceiul de a dormi până mai târziu.

— O să vină imediat, spuse Ellie. Cred că n-ar fi nicio problemă dacă am începe să mâncăm.

— Dar... protestă Marty, însă chiar în acel moment se auzi ușa deschizându-se, iar Luke își făcu apariția cu părul ciufulit de vânt și fața îmbujorată. Inima lui Marty tresălta văzându-și „pruncul”. Luke era copilul cel mai blând dintre copiii ei, era făcătorul de pace și visătorul familiei. Luke, în vârstă de cincisprezece ani, era mai scund

decât ceilalți băieți ai ei, avea ochi căprui și o privire serioasă, grijulie. Marty avea impresia că nu mai văzuse niciodată pe cineva cu o privire atât de caldă și plină de compasiune ca a fiului ei, Luke.

— Mă scuzați, spuse el încet și se așeză la masă.

Afecțiunea lui Clark pentru băiat se văzu prin gestul simplu pe care-l făcu spre el.

— Vrei să te speli?

— Aștept până după rugăciune, ca să nu se răcească mâncarea.

— Cred că mâncarea mai poate aștepta. Hai, du-te!

Luke se ridică de la masă, privindu-și mâinile. Erau acoperite cu pete roșii. Se întoarse îndată, iar familia se pregăti pentru citirea de dimineață a Scripturii, după care Clark îi conduse în rugăciune.

Rugăciunea din această dimineață incluse mulțumiri speciale pentru mama acelui cămin și ajutorul potrivit pe care Dumnezeu i-l-a dat de-a lungul anilor. Clark îi spuse Domnului că Marty era cu adevărat vrednică de binecuvântarea Sa specială. Marty își aminti o rugăciune făcută cu multă vreme în urmă, pe când se aflase în postura unei mirese îndurerate, uluite și împotrivoitoare. Clark îi ceruse Tatălui și atunci să o binecuvânteze. Și Dumnezeu îl ascultase. Îl simțise alături de ea de-a lungul anilor, iar acești copii scumpi, așezați în jurul mesei, erau dovada binecuvântării Sale.

După ce rugăciunea se încheie și fiecare se servi din mâncare, Clare se uită la Luke între două înghițituri de costiță și omletă.

— Deci, frățioare. Ce-ai făcut tu așa de dimineață? Luke se foi pe scaun.

— Păi, am vrut ca mama să aibă la micul dejun câțiva fragi, da' anul ăsta tare greu se mai găsesc! Cred că nu-i destul de cald încă. Scoase pe masă o căniță cu câțiva fragi pricăjiți.

Ochii lui Marty se umplură din nou de lacrimi. Somnorosul ei se strecurase afară din pat încă din zori ca să-i aducă fragi de ziua ei. Își aminti de ziua când Missie începuse tradiția „fragilor pentru ziua de naștere a lui mami”. După plecarea lui Missie, timp de câțiva ani, copiii încercaseră să păstreze tradiția. Însă după defrișarea zonei ce adăpostise cele mai bune tufe de fragi, tradiția se pierduse. Iar acum, dragul de Luke, își dădea atâta osteneală s-o aducă din nou la viață.

BUCURIA NEPIERITOARE A IUBIRII

Clare întinse mâna și-i ciufuli părul fratelui său mai mic. Ochii săi spuneau: *Ești tare, știi asta, băiete!*, însă gura îi era mult prea ocupată să mestece briozele făcute de Ellie.

— Ar fi trebuit să-mi spui, șopti Arnie. Te-aș fi ajutat.

Marty se uită pe rând la cei patru copii ce încă mai stăteau în jurul mesei și inima i se umplu de bucurie și dragoste. Zâmbetul pe care-l împărtășe cu Clark n-avea nevoie de explicații.

DOI

Masa de sărbătoare

— A fost o masă pe cinste, Clae, spuse Marty, ștergându-și delicat de pe buze, cu vârful limbii, ultimele firimituri de prăjitură. Geamătul de satisfacție al lui Clare în timp ce-și mângâia stomacul era grăitor. Josh, soțul lui Nandry, râse.

În timp ce farfuriile erau date la o parte și se turna al doilea rând de cafea, începu plăcuta zarvă a discuțiilor. Se părea că fiecare avea ceva de spus în același timp, inclusiv copiii. Clark ridică mâinile pentru a face liniște și, în cele din urmă, reuși să atragă atenția chiar și celui mai tânăr membru al grupului.

— Opriți-vă, spuse el râzând, nimeni n-aude pe nimeni în zarva asta. Ce-ar fi să ne organizăm nițel?

Fetița cea mare a lui Nandry, Tina, chicoti.

— O, bunicule, cum poate organiza cineva sporovăială?

— Acum pot pleca? Pot să mă joc cu unchiul Arnie? Întrerupse Andrew, singurul băiat în familia lui Nandry și Josh.

— Înainte de a pleca de la masă și de a ne risipi care-ncotro, ce-ar fi s-o lăsăm pe bunica să-și deschidă cadourile? sugără Clae.

— O, da! Haide! Haide! strigară copiii, bătând din palme. Cadourile erau întotdeauna bine-venite, chiar dacă erau destinate altcuiva.

Bunica Marty fu invitată pe scaunul de onoare, iar cadourile începură să sosească, purtate și prezentate de diferiți membri ai familiei.

Copiii oferă tot felul de lucruşoare sau desene făcute cu mâinile lor. Tina chiar tivise, cu mâna ei, o batistă nouă. Nandry şi Clae, aducând daruri din partea familiei, izbucniră în râs când realizează că amândouă cususeră pentru Marty câte un şorţ nou. Clare şi Arnie cum-păraseră împreună un ibric nou pentru ceai, declarând sus şi tare că de-acum mama putea „s-arunce vechitura aia ciobită”. *Puţin probabil*, îşi spuse Marty. *O să plantez în el flori de primăvară şi-o să-l pun la gea-mul din bucătărie*. Însă cu voce tare, admiră ibricul cel nou.

Darul făcut de Ellie mamei sale era o broşă delicată, iar Marty bănuia că tatăl contribuise din belşug la cumpărarea ei. Luke veni ulti-mul. Ochii săi trădau atât nerăbdare, cât şi stânjeneală în timp ce se apropia, încet, de Marty. Era clar că băiatul era puţin nesigur de felul în care îi vor privi ceilalţi darul.

— Mă tem că n-a costat nimic, murmură el.

— Nu asta dă valoare unui lucru, spuse Marty, curioasă şi interesată.

— Ştiu că întotdeauna spui asta, dar unii oameni... cred... cred că n-ar trebui să dăruieşti ceva ce nu te costă nimic.

— A, spuse Clark, părând să-şi dea seama ce-l deranjează pe băiat, însă costul nu este întotdeauna evaluat în bani. A te da pe tine însuţi uneori este mult mai de valoare decât a băga mâna în buzunar după bani.

Luke zâmbi şi păru a fi mai în largul său, în timp ce îi întinse lui Marty un cadou împachetat grosolan.

— Ai spus că-ţi plac, aşa că... Ridică din umeri şi făcu un pas îna-poi, în timp ce mama sa întinse mâna după cadou.

Greu şi voluminos, pachetul era înfăşurat în hârtie maronie şi legat cu sfoară. Marty încercă să-şi imagineze ce fel de cadou putea fi acela ambalat astfel. Desfăcu sfoara şi lăsă hârtia să cadă la pământ. În faţa ochilor ei stăteau acum doi arbuşti micuţi, cu rădăcină. Marty îi recunoscuse îndată ca fiind arbuştii aceia pitici pe care-i văzuse la deal. Într-o vară, când împreună cu Clark îi luase pe copii într-o excursie pe dealuri, chiui de plăcere la vederea arbuştilor în floare. Cât de frumoşi erau, împodobiţi cu acele flori stacojii! Îşi opri răsu-flarea în timp ce încercă să-şi imagineze frumoşii arbuşti înflorind în propria grădină.

— Crezi că se vor prinde, tată? întrebă Luke neliniștit. Am încercat să am mare grijă când i-am scos din pământ. Am încercat cât am putut să nu lovesc rădăcinile și...

— O să-i îngrijim cum putem mai bine și o să-ncercăm să le oferim un mediu cât mai asemănător cu cel din care au fost luați, îl asigură Clark, apoi continuă – chiar dacă asta înseamnă să aduc pământ de acolo cu căruța.

Marty nu-și mai putu reține lacrimile. Era atât de caracteristic lui Luke. Făcuse un drum atât de lung și depusese atâta efort pentru a aduce arbuștii admirați de mama lui. Și totuși, păruse a fi stânjenit în fața familiei, iar ochii implorau să încerce să înțeleagă darul lui și motivul acestui dar. Îl trase încetisor spre ea și-l strânse la piept. Luke nu se prea dădea în vânt după sărutările mamei în public, așa că Marty se abținu de la asta.

— Mulțumesc, fiule, spuse ea încet. Abia aștept să-i văd în floare. Luke zâmbi și se întoarse în cercul familiei.

Toți ochii se îndreptară spre Clark. Devenise deja o tradiție în familie ca darul final la astfel de întâlniri să fie făcut de capul familiei. Clark își dresе glasul și se ridică.

— Ei bine, darul meu nu e așa de frumos ca cele pe care le-am văzut aici. Nici nu va înflori în anii care vin. Însă e oferit cu dragoste și sper să fie ceva care să-ți facă plăcere. Nu e un pachet din acelea frumoase – doar plicul ăsta mic.

Îi încredință plicul lui Marty. Ea îl întoarse pe-o parte și pe alta, căutând vreun semn care să indice ce anume era înăuntru. Însă nu se vedea nimic.

— Deschide-l, buni! se auzi o voce mică, urmată de alte câteva. Marty rupse cu grijă un colț, apoi deschise plicul și lăsă conținutul să-i cadă în poală – două bucăți de hârtie și pe ele câteva cuvinte scrise de mâna lui Clark. Marty o ridică pe prima. Citi mesajul cu voce tare.

— „Asta este pentru lucrurile noi de care vei avea nevoie. Anunță-mă doar când și unde vrei să-ți faci cumpărăturile”.

— Ar fi trebuit să-l citești pe celălalt mai întâi, exclamă Clark. Marty ridică cea de-a doua bucată de hârtie și citi:

— „S-au aranjat toate lucrurile pentru cumpărarea biletelor de tren pentru o vizită la Missie. Plecăm...”

Bilete pentru o vizită la Missie! Toate gândurile și dorințele ei rețușite la fiica lor aflată la o distanță atât de mare, toate acele „dădă doar”, se îngâmădiră în jurul ei. O va vedea din nou pe Missie!

— O, Clark! fu tot ce reuși să spună, iar în momentul următor se afla în brațele lui, hohotind de plâns, de bucuria promisiunii pe care o conțineau aceste bilete.

Când reuși să se controleze, făcu un pas în spate, desprinzându-se din brațele lui Clark. Cu inima plină de bucurie și buze tremurânde, Marty le spuse tuturor, scuzându-se:

— Cred că am nevoie de o plimbare, apoi o să ne așezăm și-o să discutăm despre asta...

Până aici reuși să nu mai verse nicio lacrimă, după care părăsi bucătăria confortabilă și pe cei dragi adunați acolo, pășind în soarele zilei de iunie.

Aici, la Clae, nu prea avea unde să meargă, așa că se plimbă fără țință în jurul curții. Copacii atât de familiari și micul izvor din spatele casei îi fuseseră refugiul de atâtea ori pe parcursul anilor, în momentele în care trebuia să se gândească la anumite lucruri. Ei bine, va trebui să se mulțumească și cu copacii lui Clae, își spuse. Încercă să-și adune gândurile risipite, entuziaste. O va vedea pe Missie! Va călători toată distanța aceea cu trenul, împreună cu Clark. Nu cu căruța — zile întregi pe ploaie și vânt. Scaune tapitate și pufăitul locomotivei — o vor purta grabnic către fetița ei. O, abia aștepta! Ridică hârtia pe care încă o ținea strâns în mână și o citi din nou cu voce tare. „S-au aranjat toate lucrurile pentru cumpărarea biletelor de tren pentru o vizită la Missie. Plecăm de îndată ce vei fi pregătită de plecare. Cu dragoste, Clark”.

De îndată ce vei fi pregătită de plecare. O, vai mie! Erau atâtea de făcut. Atâtea lucruri de luat cu ei. Garderoba ei. Va avea nevoie de lucruri noi pentru călătorie. Păi, nu va putea purta printre acei oameni stila vechea ei pălărie albastră, iar cea mai bună rochie îi era agățată puțin lângă poale și se vedea, cu toate că încercase s-o cârpească cât mai bine. O, ce mă fac? Cum ar putea oare?... Și Marty își aminti apoi de

BUCURIA NEPIERITOARE A IUBIRII

al doilea bilețel. *„Asta este pentru lucrurile noi de care vei avea nevoie. Anunță-mă doar când și unde vrei să-ți faci cumpărăturile.”*

— Oh!... spuse Marty cu voce tare. Clark s-a gândit la toate, se pare. Oh, repetă ea și schimbă rapid direcția, îndreptându-se către bucătăria lui Clae. Trebuie să vorbească cu fetele. Ele știu mult mai bine care mai e moda, și în ce magazine putea găsi anumite lucruri, și unde anume ar trebui să meargă să-și facă cumpărăturile, și orele la care venea poștalionul pentru cursele către oraș. Vai de mine! spuse agitată. Am așa de multe de făcut. Vai!

TREI

Planificare

Zilele următoare se dovediră a fi pline de idei entuziaste și planuri. Nandry și Clae i se alăturară lui Marty și cumpărară țesături din oraș, discutând mai apoi diferitele modele de rochii pe care Clae le desenase, străduindu-se să fie cât mai elegante. În cele din urmă, ajunseră la concluzia că, dacă Marty trebuia să plece cât mai prezentabil într-o călătorie de-a latul continentului, era necesară o vizită la un centru mai mare de cumpărături. Dar, cum își putea face timp pentru o astfel de ieșire, într-o perioadă atât de aglomerată? Deși garderoba îi consuma în mare parte timpul și atenția, Marty avea și alte lucruri de care trebuia să țină cont. Unul dintre acestea era faptul că Clare se gândea la căsătorie. Până acum nu fusese stabilită o dată a nunții, însă cum ar fi putut pleca atât de departe fără a ști măcar data? Marty se abținea să întrebe, cu toate acestea, făcea mici aluzii prin care îl îndemna pe Clare să stabilească, împreună cu tânăra sa domniță, o dată a nunții. Clare înțelese subtilele sugestii și îi spuse lui Marty că va încerca să rezolve problema asta.

O altă frământare a lui Marty era împachetatul lucrurilor. Nu obiectele personale o îngrijorau, însă în fiecare zi se gândea la ceva nou, de care Missie, Willie și tânăra lor familie ar putea avea nevoie. Cât anume să împacheteze înainte ca cei de la căile ferate – sau Clark – să spună că are prea multe bagaje? Ofta în timp ce căuta să sorteze și să aleagă cele mai importante lucruri.

Din când în când, Clark încerca să afle de la Marty o dată aproximativă a plecării lor. Ea știa că trebuie să se hotărască. Clark avea și el responsabilități pe care trebuia să le împartă celorlalți. Nu putea rezolva problema asta până când Marty nu-i dădea măcar o idee despre perioada în care ar fi vrut să plece. Iar ea nu știa dacă Clare va stabili data nunții în viitorul imediat sau o va amâna până când se vor întoarce ei de la Missie.

Apoi, bineînțeles, mai erau și ceilalți copii. Ce-i drept, Ellie era capabilă să preia treburile gospodărești, însă părea o sarcină prea mare pentru umerii fragili ai unei ființe atât de tinere. Marty uită că la vârsta lui Ellie, ea era deja femeie măritată.

Însă inima lui Marty era preocupată îndeosebi pentru Luke, blândul ei prâslea. Cum și-ar fi dorit să-l poată lua cu ei! În același timp, se temea să-i sugereze asta chiar și lui Clark. Ce-ar fi dacă Luke ar merge cu ei, i-ar plăcea Vestul și s-ar hotări să nu se mai întoarcă acasă? Nu, mai bine să-l lase pe Luke aici, în siguranță. Nu-și dorea în ruptul capului să mai aibă un copil la o asemenea depărtare de casă.

Așa că Marty își petrecea zilele frământându-și mintea și agităndu-se. Încerca să nu lase să se observe acest lucru, însă fără rezultat. Nandry și Clae aranjară să-și lase copiii în grija cuiva și plănuiră o călătorie în oraș, pentru cumpărături. O invitară și pe Ellie să li se alăture. Cu sfatul lor plin de dragoste, însă ferm, se luă o decizie finală referitoare la lucrurile ce trebuiau cumpărate și pregătite pentru călătorie. Marty se temu că va cheltui prea mulți bani, însă n-o prea deranja această neobișnuită extravaganta. Cumpără și câteva lucruri frumoase pentru Missie. Cine știe dacă Missie reușise să mai facă ceva cumpărături de când plecase de acasă?

Clare discută împreună cu dulcea lui Kate despre planurile lor de căsătorie și, cu ajutorul mamei ei, ajunseră la o dată convenabilă pentru amândoi. Căzură de acord că nu avea rost să se grăbească cu nunta, așa că aleseră data de 27 august. Clark și Marty se vor întoarce până atunci. Clare și Kate își doreau să se mute pentru început în micuța casă din bărne în care locuise Clark, astfel că Clare urma să pregătească locul, iar Kate, perdele noi și covorașe.

Ellie ceru detalii și sfaturi despre cum anume să aibă grijă de casă și grădină - întrebări la care deja știa răspunsul, însă probabil

că ar fi ajutat-o pe mama ei să plece mai liniștită, știind că-i explicase lucrurile încă o dată. Ellie o asigură pe Marty că se va descurca, iar Marty consideră că asta va fi o adevărată aventură pentru fată. Nandry și Clae promisera că vor da o mână de ajutor ori de câte ori li se va cere.

Luke făcu observații subtile despre despărțirea ce le stătea înaintea. Le sugeră că tuturor le-ar prinde bine acest timp, învățând astfel să se descurce singuri. Îi spuse lui Marty că va încerca în majoritatea serilor să studieze pentru examenele de admitere la colegiu, din toamnă, și că nu va avea prea mult timp la dispoziție, nici chiar pentru membrii familiei. Iar liniștea din casă îl va ajuta să învețe, spuse el. Marty simți că Luke încerca s-o liniștească oarecum și aprecie preocuparea lui.

Marty trecea de nenumărate ori pe zi prin procesul mental al sortării lucrurilor pe care dorea să le ia cu ei. Își inspecta grădina, conservele, țesăturile, cotețul de găini – până și vacile de lapte. Dădu din cap. Cum s-ar putea oare decide vreodată? În cele din urmă, realizează faptul că niciodată nu va reuși să decidă singură, așa că ceru ajutorul familiei. Se ajunse în final la o listă în fața căreia Clark nu se văzu nevoit să dea din cap cu mâhnire.

În cele din urmă, Clark primi semnalul așteptat. Putea stabili o dată a plecării. Se părea că în câteva zile, Marty va fi gata de plecare.

— Când plecați? întrebă Ma Graham când reușiră să schimbe câteva cuvinte, după serviciul divin.

Marty era ușurată că acum știa o dată anume.

— Ei bine, plecăm miercuri cu poștalionul și dimineața următoare luăm trenul din oraș, răspunse ea.

— Nu-i așa că abia aștepți? întrebă Ma, fără a aștepta însă vreun răspuns. Îmi e mie atât de dor de copilulă asta a ta, încât îmi pot imagina ce simți. Sărut-o și îmbrățișează-o pe Missie și din partea mea. Am să-ți dau ceva pentru ea. N-am îndrăznit să-i trimit ceva mare – ai tu destule lucruri, așa că i-am făcut o față de masă dantelată, mică.

Marty o îmbrățișă pe Ma, cu lacrimi în ochi.

— Lui Missie o să-i placă tare mult, șopti ea cu vocea înecată. Astfel, împachetarea lăzilor, a valizelor și a cufărului luă sfârșit, hainele pentru drum erau pregătite cu grijă, iar obiectele și gândurile împrăștiate se adunară. Celor trei băieți și lui Ellie li se dădură

ultimele instrucțiuni necesare, unele dintre acestea doar de dragul lui Marty. Repetarea lor îi oferea o măsură de siguranță.

Clare și Arnie îl ajutaseră pe Clark la muncile fermei de câțiva ani buni încoace, așa că acesta n-avea nicio urmă de îndoială că băieții vor fi capabili să se ocupe de treburile. Fiecare avea o bucată de pământ pe care o lucra, însă puteau să se ocupe și de restul în absența tatălui lor. Fuseseră instruiți să ceară ajutor la nevoie, iar Luke era nerăbdător să se ofere, ori de câte ori studiile sale îi dădeau răgaz.

Fără să se fi discutat acest lucru, fiecare membru al familiei înțelegea că Luke probabil nu va fi niciodată fermier. Avea o minte foarte ascuțită și un duh sensibil, iar acum se gândea la posibilitatea de a deveni medic. Pentru Clark și Marty ar fi fost o mare cinste, însă nu-l presau pe Luke în direcția asta.

Și astfel, ferma fu lăsată pe mâinile băieților, iar bucătăria, pe mâna lui Ellie. Marty știa că fata era capabilă să aibă grijă de frații ei, cu toate astea încă o neliniște gândul că munca va fi prea grea pentru cineva atât de fraged.

Ziua plecării sosi, cu cer senin și însorit, cu soare cald ce-și trimitea razele din plin prin ferestrele dormitorului. Marty se trezi înaintea lui Clark și, în agitația de care era cuprinsă, se apucă să facă treburile mărunte, care nu necesitau atenția ei. Eforturile însă nu-i erau lipsite de valoare, căci îi ocupară timpul până când sosi momentul să încarce bagajele în căruță și să se îndrepte spre orașelul din apropiere.

Cei patru copii îi însoțiră, iar când sosiră – prea devreme – la stația de poștalion, îi găsiră acolo pe Nandry și Josh împreună cu micuții lor și pe Clae și Joe, împreună cu Esther Sue.

Toți erau entuziasmați, prin urmare începură a vorbi deodată, agitați, iar copiii deveniseră extrem de nerăbdători. Clark zâmbi și privi în jur la grupul cuprins de frenezie.

– Ho, strigă el în cele din urmă, ridicând mâna și făcându-le semn să înceteze. Ce-ar fi să facem puțină ordine în tot tãmbãlãu' ăsta? Se opriă cu toții în mijlocul sporovăielii și începură să râdă.

– Vă sugerez, continuă Clark, să mergem la hotel și să luăm câte o ceașcă de cafea și un sandviș. O să fie mai liniște și avem suficient timp până când pleacă poștalionul. În cele din urmă, se îndreptară

cu toții spre hotel și cafeaua promisă. Josh se opri, îi șopti ceva lui Nandry și apoi băgă mâna în buzunar.

— Tina, mama spune că poți să-i iei pe copii și să-i duci la magazinul general, să vă cumpărați niște bomboane. Și pentru că e o zi mai specială, ce-ai zice să le iei câte două bucăți din acelea care-ți plac tie.

Propunerea fu întâmpinată cu strigăte de bucurie, iar bărbatul îi înmână banii fiicei sale. Aceasta le luă pe Mary și pe Esther Sue de mână și se îndreptă spre tratația promisă. Lui Andrew nu-i plăcea să mai fie ținut de mână, așa că se luă după fete de unul singur. Micuța Jane se mulțumi să stea la mama în brațe și să participe la discuțiile celor mari în jurul unei cești de cafea.

După ce se așezară și comandară cafea, sporovăiala luă o formă mai ordonată. Reușiră chiar să aștepte până când cineva își încheia fraza, ca mai apoi altcineva să deschidă un nou subiect sau să pună o întrebare. Marty realizează că stomacul ei n-ar fi tolerat nimic de mâncare. Comandă o ceașcă de ceai din care sorbi, din când în când, între două fraze sau hohote de râs. Bărbații comandară sandvișuri și chiar felii de plăcintă. Marty se întrebă în treacăt cum de reușeau să mai mănânce, la doar câteva ore după ce înghițiseră un mic dejun consistent.

Ora plecării parcă nu mai venea. Mâncarea se isprăvi, ceștile se goliră și se umplură din nou, se goliră iar, aceleași instrucțiuni finale și aceleași asigurări se repetară. Marty se foi în scaun. Clark spuse, în cele din urmă, că e cazul să se ridice și să vadă cum stau lucrurile cu poștalionul.

În timp ce așteptau cu toții în stație, li se alătură Zeke LaHaye, tatăl lui Willie. Îi salută pe toți cu un semn din cap, ridicându-și pălăria, apoi dădu mâna cu Clark.

— Cred că nu trebuie să vă mai spun cât vă invidiez! Tare mi-ar fi plăcut să vin și eu. Dintotdeauna mi-am dorit să ajung în Vest, iar acu', când băiatu' mi-e acolo, tare-mi vine să-mi fac bagaje și să plec.

— Păi, ce-ai aștepti? spuse Clark. Împachetează și hai. Zeke îi răspunse cu un zâmbet.

— Tare-i ispititor. Am adus un pachetel, dacă credeți că mai aveți loc pentru el. Îmi pare rău să vă deranjez, da' nu mă lasă inima să vă văd plecând și să nu trimit ceva familiei.

— Nu-i niciun deranj. Niciun fel de deranj, îl asigură Clark și puse pachetul pe mormanul de bagaje.

Marty se uită la toate bagajele pe care le luau cu ei. Erau acolo lucrurile lor, apoi lucrurile pe care le cumpăraseră pentru Willie și Missie, darurile din partea lui Clae și Nandry, darurile din partea lui Ma Graham, Wanda Marshall, Sally Ane, chiar și câteva obiecte din partea foștilor elevi ai lui Missie. Da, mormanul crescuse din ce în ce mai mult și, într-adevăr, fiecare lucrușor care se adăuga însemna un „deranj”, însă nu i-ar fi refuzat lui Zeke LaHaye plăcerea de a trimite ceva familiei sale, ea însăși înțelegând ce înseamnă asta. Dacă va fi nevoie, va lăsa acasă cutia cu noua ei pălărie.

Sosi și poștalionul, cu două minute mai devreme, și urcară în el toate bagajele și cutiile. Pachetul lui Zeke își găsi și el locul, iar Marty își putu păstra pălăria.

Se repetară la nesfârșit cuvintele: „Spuneți-i lui Missie...” sau „Dați-i lui Missie...” sau „Sărutați-i din partea mea...” Marty se îndreptă spre fiecare cu lacrimi în ochi și cu inima bătându-i să-i spargă pieptul. O emoționa această plecare. Dacă n-ar fi trebuit să spună „La revedere!” înainte de-a spune „Bun găsit!”... Îl sărută pentru ultima oară pe Luke, o îmbrățișă pe Ellie, își sărută nepoții deja sărutați de câteva ori și se grăbi să urce, ca nu cumva vizitiul poștalionului să-și piardă răbdarea.

Saluturile de rămas-bun răsunară în urma lor în timp ce se puneau în mișcare. Marty se aplecă peste fereastră pentru un ultim salut cu mâna înainte de cotitura drumului, apoi se trase înăuntru și se așeză pe bancheta deja caldă.

— Asta e! îi spuse cu seriozitate lui Clark. Cred că nu-i deloc ușor să călătorești. Deja mă simt sfârșită.

— Abia am început călătoria, Marty, răsă Clark încetișor. Nu călătoria te-a istovit, ci toată pregătirea și agitația asta. De-acum înainte, n-ai nimic de făcut decât să te odihnești.

Marty zâmbi auzind încurajarea calmă a lui Clark, însă avea oarecare îndoieli. Cum putea oare să se odihnească, când trupul ei vibra de o energie debordantă? Ei bine, o să-ncerce. O să-ncerce.

PATRU

Orașul

Un drum teribil de lung, prăfuit și călduros îi așteptă pe Clark și Marty în prima parte a călătoriei lor. În căruța lor deschisă puteau cel puțin să se bucure de adierea vântului sau să se oprească din când în când ca să-și mai dezmoștească picioarele. Soarele urcase pe cer și dogorea nemilos, iar ferestrele deschise ale diligenței nu erau de prea mare ajutor. Ceilalți trei pasageri erau bărbați. Clark discută o vreme cu ei, însă Marty nu prea avea chef de conversație. În plus, mintea-i stătea la altele. Oare luase lucrurile de care avea nevoie Missie? Cât de mare era acum micul Nathan, nepotelul pe care nu-l văzuseră niciodată?

În ciuda căldurii din poștalion, Marty știa că o doamnă care se respectă nu-și scoate pălăria, nici chiar în dogoarea zilei, însă cum și-ar mai fi dorit să și-o ia de pe cap și s-o pună deoparte!

Se opriră ca să schimbe caii și să se dezmoștească. Marty fu extrem de recunoscătoare pentru scurtul răgaz. Își continuă mai apoi drumul, zguduiți de brazdele trasate în drumul prăfuit. Marty presupuse că drumul va fi destul de neted, știind că era un drum circulat, însă se părea că roțile nu găseau decât denivelările.

După-amiază se opriră din nou, iar Marty coborî amorțită din trăsură, cu ajutorul lui Clark, și se adăposti la umbra unor copaci din apropiere. Bărbații se risipiră în direcții diferite, dezmoștindu-și picioarele, așezându-se sau întinzându-se pe iarba răcoroasă.

Marty luă bocceluța în care împachetase mâncarea de prânz și scoase sandvișurile, apa și prăjiturelele pentru desert. Nu-i prea venea să mănânce, însă remarcase că pe Clark nu-l afectase deloc drumul din punctul ăsta de vedere.

Mult prea devreme, diligența era din nou gata de plecare. Părăsiră răcoarea copacilor și se așezară pe scaunele de piele încinse și prăfuite. Minutele se scurseră unele după altele, odată cu scârțâitul și hurducăiala roților și cu ritmul liniștit al copitelor cailor. Din când în când, se auzea cum cel care mîna poștalionul își îndemna caii cu câte un strigăt.

În ciuda căldurii și a disconfortului, Marty ațipi. Probabil faptul că dormise mai puțin în ultima vreme contribuise la starea de somnolență care o cuprinse. Însă era greu să doarmă în diligența ce se zguduia la tot pasul. În momentul în care ațipea, o trezea altă zdruncinătură. Decât așa somn, mai bine deloc, își spuse. Își schimbă poziția și încercă să rămână trează, privind la ținutul ce se perinda prin fața geamurilor poștalionului.

Monotonia după-amiezii fu întreruptă de o altă schimbare a cailor. Spatele și picioarele o dureau, așa că Marty se bucură să-și poată dezmoști oasele. Se gândi la lunga călătorie a lui Missie spre Vest cu convoiul de căruțe și aprecie și mai mult curajul pe care cei doi îl avuseseră de-a lungul dificilei călătorii.

Se făcuse aproape ora cinei când diligența opri în stația din oraș. Marty se aplecă în față, nerăbdătoare să vadă tot ce-i putea oferi imaginea străzilor aglomerate, însă se gândi că probabil asta o făcea să pară o biată țărăncuță. Așa că se trase înapoi, rezemându-se de spătarul scaunului și încercă să surprindă cu privirea lumea din jur, atât de diferită de cea cu care era obișnuită.

După ce coborâră din diligență, Marty se plimbă de colo-colo dezmoțindu-se și urmărind toate scenele și sunetele din preajmă, în timp ce Clark descarcă bagajele și făcu aranjamentele necesare pentru ca acestea să se afle în trenul de dimineață spre Vest. Luară cu ei doar două valize și cutia în care se afla pălăria lui Marty. Marty se neliniști privind cum bagajele le erau luate de acolo. Oare puteau avea încredere în acel om? Putea fi sigură că omul le pune în trenul

care trebuie? O să ajungă cu bine la destinație? Erau bine etichetate? Ce s-ar face dacă li s-ar pierde bagajele?

Însă Clark nu părea a avea astfel de temeri. Ușurat și încrezător că toate vor decurge cum se cuvine, Clark o luă de braț.

— Ei bine, doamnă Davis, o tachina el, iată-ne în marele oraș. Ce facem?

— Ce facem? întrebă Marty, neînțelegând întrebarea.

— Păi, se spune că un oraș mare e plin de tot felul de lucruri interesante și interzise. Ești dornică să pornim în căutarea lor?

Fața lui Marty trăda șocul pe care-l resimțea.

— Cine, eu? Clark râse.

— Nu, nu tu. Și nici eu. Glumesc..., deși am auzit că au câteva restaurante unde se mănâncă bine. Nu mi-ar strica o masă bună. Un bărbat se satură repede de sandvișuri. Chiar dacă au picat bine, să nu mă-nțelegi greșit. Râse din nou și se uită la ea. Ce zici?

— Mă gândesc că n-ar strica, răspunse Marty, deși în taină era mai interesată de hainele purtate de oamenii din jur decât de mâncare.

— Haide să găsim o cameră la hotel, ne lăsăm acolo bagajele și pe urmă mergem să căutăm.

Găsiră destul de repede un hotel. Era cel mai mare din câte văzuse Marty. Privi holul mare cu tavanul bogat ornamentat, candelabrele strălucitoare și ușile din lemn frumos lucrate. *Asta o să ne coste aproape o avere*, se gândi ea, însă nu-i spuse nimic lui Clark.

Clark primi o cheie și câteva instrucțiuni, apoi luă bagajele, o luă de braț pe Marty, îndreptându-se către scări – multe la număr. Marty fu curând captivată de tapetul frumos de pe perete și covoarele colorate de sub picioarele lor. În cele din urmă, Clark se opri în fața unei uși și vârî cheia în broască. Împinse ușa și se dădu la o parte pentru a-i permite lui Marty să intre. Camera în care intră i se păru lui Marty cea mai elegantă din câte văzuse până atunci. Privi în jurul ei, studiind cu atenție fiecare detaliu. Dorea să le poată descrie fetelor ei fiecare amănunt.

Tapetul era de culoare albastră, cu multe modele, iar draperiile erau din catifea de un albastru închis, cu franjuri groși. Cuvertura de pat, din brocart gros, era de culoare crem, cu firicele albastre. Dulapul ornamentat părea a fi lucrat manual, iar în cameră se mai afla un fel

de scaun sau o măsuță specială pe care călătorul își putea pune bagajele. Covorul era un amestec de culori – purpuriu, stacojiu, albastru și auriu – toate întrețesute pentru a forma un model atractiv. Camera avea până și propria baie. Marty studie totul și se întoarse spre Clark.

— Măi să fie, spuse ea, apoi repetă, măi să fie, n-am știut că poate exista o asemenea *grandoare*.

— Trag nădejdea că *grandoarea* asta e dotată cu un pat comod, răspunse el pe un ton indiferent, traversând camera și testând patul cu mâna. Sper să nu se facă dimineață și să tânjesc după „*grandoarea*” patului nostru de-acasă.

Marty încercă și ea patul.

— Mie mi se pare bun, spuse ea, cu toate că, trebuie să recunosc, mă simt așa de obosită, că până și-o dușumea de lemn mi s-ar părea bine-venită.

Clark râse.

— Înainte să te faci confortabilă pe dușumeaua ta de lemn, hai să vedem dacă orașul ăsta are ceva de oferit unui stomac gol. Și, spunând acestea, încercă să o conducă afară din cameră.

— Stai nițel, protestă Marty. Dacă tot merg să cinez ca o adevărată doamnă, trebuie să mă aranjez puțin. Diligența aia a fost așa de prăfuită și fierbinte, că simt nevoia să fac o baie și să mă spăl pe cap.

După cum era de așteptat, Marty avu nevoie de mai mult timp pentru pregătire decât Clark. Acesta așteptă destul de răbdător până când soția lui se dichisi, se agită și, în final, consideră că e destul de pregătită pentru a se aventura afară. Coborâră încet scările, iar Clark întrebă unde ar putea găsi un restaurant bun. Asigurat de faptul că restaurantul hotelului era unul dintre cele mai bune din oraș, intrară într-o cameră imensă, cu coloane minuțios lucrate și draperii de un vișiniu închis. Marty nu mâncase niciodată într-un astfel de lux. Reuși să-și ia ochii de la minunățiile din cameră și de la ocupanții ei atât cât îi trebui să-și aleagă meniul. Tot ce se găsea enumerat în acea broșură cartonată din fața ei părea prea pretentios, prea mult și prea scump. Cu greu reuși să se decidă. Și-ar fi dorit să găsească ceva simplu, cum ar fi pui prăjit sau friptură de vită. Clark ceru specialitatea casei și fără a cerceta pentru a vedea despre ce este vorba, Marty îl imită.

Încercă să nu se holbeze de-a dreptul, însă oamenii ce se perindau prin cameră și care erau așezați la mese i se păreau dintr-o altă lume. Fu nevoită să se adune și să-și revizuiască bunele maniere. Însă se simți ușurată și mulțumită să constate că nimeni n-ar fi putut spune despre ea că ar fi „sălbatică” sau „demodată”. Fiicele ei îi aleseseră bine hainele. Cât era de mulțumitoare pentru cunoștințele și încurajările lor!

Când chelnerii le aduseră farfuriile și le așezară înaintea lor, Clark apucă mâna lui Marty și-și plecă fruntea, mulțumindu-l Domnului pentru grija pe care le-o purta în călătorie și pentru hrana din fața lor. Mâncarea se dovedi a fi delicioasă, cu toate că, în opinia lui Marty, porțiile erau mult prea mari. Ea, care nu obișnuia să lase resturi de mâncare, se simți acum pusă în dificultate că era nevoită să lase mâncare în farfurie, mâncare ce se va întoarce la bucătărie. Mai era îngrijorată și de faptul că bucătarul s-ar putea simți jignit, considerând că nu-i plăcuse mâncarea. După ce mănca din farfurie cât putu și o împinse mai apoi în față, Marty încă nu era sigură ce anume mâncase. Fusesse foarte gustos – dar nu și ușor de deosebit ce anume era, așa cum se întâmpla cu mâncarea gătită de ea acasă: friptură de vită, cartofi și sos de carne. Tot ce văzuse până acum în oraș era diferit.

Lângă cafea comandară prăjiturile franțuzești și le savurară pe-ndelete, bucurându-se de gustul lor, de atmosfera din jur și de luxul plăcut al relaxării, lipsiți de responsabilități care să-i ridice în grabă de la masă.

Când simțiră că ar fi lipsit de politețe să mai lânzezească la masă, se ridicară și se întoarseră în holul hotelului. Clark cumpără un ziar local și-l vâri sub braț în timp ce se îndreptau, pe scări, spre camera lor. Marty își ridică ușor fusta în timp ce urcă scările; nu-și putea permite să pășească neatentă pe ea și să rupă bunătate de haină.

— Deci, cum te-ai gândit să petreci seara asta liniștită, fără ceva de cârpit sau de cusut în mână? o întrebă Clark în timp ce deschidea ușa camerei.

— Nu mă deranjează defel, răspunse Marty bine dispusă. La oboseala pe care o simt, mă gândesc că somnul poate foarte bine înlocui orice aș putea face.

Clark zâmbi.

— Haide atunci, pregătește-te de culcare! Eu mă uit puțin peste ziar, să știu ce se mai întâmplă-n lume.

Marty se pregăti de culcare și se strecură între cearșafurile răco-roase și moi, cu un oftat de ușurare. O, ce obosită era! Tânjea după un somn lung și odihnitor. Va adormi cât ai zice... Dar n-a fost să fie așa. Oricât încercă să se relaxeze în patul mare și moale, mintea n-o lăsa în pace. Se gândi la Missie și la mica familie pe care mergeau s-o viziteze. Se gândi la Ellie, Luke, Arnie și Clare, lăsați acasă. Oare le spusese tot ce trebuia, oare mai erau lucruri despre care nu-i atenționase, vreo instrucțiune pe care o omisese? Oare vor ajunge bagajele lor la tren? Cum se va simți înghesuită într-un vagon de tren, alături de oameni străini cu care va călători zile la rând? Mintea lui Marty vâjâia de întrebări.

Clark termină de citit ziarul, se pregăti de culcare și se puse în pat. Curând, Marty îi auzi respirația regulată și știu că adormise, în ciuda patului străin în care se afla. Pe ea însă, somnul o ocolea. Se întoarse de pe-o parte pe alta și-și dori să se facă mai repede dimineață. Odată ce se vor afla în tren și se vor îndrepta spre Missie, *atunci* cu siguranță că se va putea relaxa.

În ciuda nopții agitate, Marty se trezi devreme dimineața următoare. Avea o stare de anticipare, ce n-o mai lăsa să rămână în pat. Clark se mișcă în timp ce Marty dădu pătura la o parte.

— A cântat cocoșu' deja? o tachina el, apoi închise ochii și se întoarse pe cealaltă parte.

Marty nu se lăsa ațâțată de ironia lui, ci-și începu pregătirile de dimineață. Deja se hotărâse ce rochie și pălărie să poarte pentru prima lor călătorie cu trenul, așa că netezi cu grijă cutele veșmântului. Scutură pălăria, umflându-i penele și dându-se un pas înapoi pentru a le admira. *Măi, măi, asta da pălărie!* își spuse. Se simțea puțin stânjenită la gândul că o va purta, însă se liniști gândindu-se că toate doamnele stilate aflate în călătorie purtau astfel de pălării.

Marty se îmbracă cu grijă și începu să-și împacheteze hainele de noapte și rochia pe care o purtase cu o zi înainte. Rochia mirosea a praf și părea murdară după călătoria cu diligența. *Ce rușine că trebuie s-o împachetez așa, murdară!* își spuse neliniștită. Și-ar fi dorit s-o poată curăța cumva. Alese câteva pagini din ziarul lui Clark și înfășură cu grijă rochia în ele. Clark, încă în pat, nu păru a fi deranjat defel de foșnetul hârtiei.

Marty termină împachetatul și pregătirile pentru a doua zi de călătorie, însă Clark tot nu se sculase. Nu știa ce să facă. N-ar fi vrut să-l trezească, dar dacă întârziau și pierdeau trenul? N-avea idee cât era ceasul. Se îndreptă spre scaunul unde se afla vestonul lui Clark și căută în buzunarul de la piept ceasul de buzunar. *Nu-i aici!* Marty intră în panică și-și aminti toate istorisirile acelea îngrozitoare pe care le auzise despre ce se întâmplă în marile orașe. Erau adevărate! Cineva venise probabil în camera lor în toiul nopții și furase ceasul lui Clark. Dacă ceasul dispăruse, ce altceva mai dispăruse? Marty se duse la valiză. Broșa ei de la Ellie mai era acolo? Dar cea de aur, pe care i-o dăruise Clark de Crăciun, în urmă cu doi ani?

Marty le împachetase pe fundul valizei. Începu să scoată cu grijă fiecare lucrușor afară, punându-se în genunchi pe covor și așezând totul în jurul ei. Când își aminti orele pe care le petrecuse împachetând cu grijă fiecare haină, îi veni să plângă. Oare o să le mai poată aranja înapoi la fel de frumos? Multe dintre haine fuseseră împachetate în hârtia subțire pe care o primise de la magazinele de unde le cumpăraseră. Iar acum, după ce le scosese afară, indiferent cât de grijulie încercă să fie, constată că șifonase hârtia. Dar *trebuia* să afle – puținele și prețioasele ei bijuterii fuseseră oare furate odată cu ceasul lui Clark? Clark ar fi de-a dreptul dezamăgit! Cei trei fii ai lui se duseseră împreună să-i cumpere cadoul de ziua lui și de atunci Clark purtase cu mândrie la piept ceasul cu lanț.

Marty se opri brusc în toiul căutării frenetice. Poate că n-ar trebui acum să piardă timp prețios. Poate că ar trebui să dea o fugă jos, la recepție, ca să declare furtul. Poate că mai exista vreo șansă ca hoțul să fie prins. Nu, prima dată trebuia să știe care sunt obiectele pe care trebuia să le declare dispărute. Așa că Marty continuă să scoată

hainele din valiză, una câte una, aranjându-le în jurul ei, în teancuri ordonate, pe albastrul, auriul și stacojiul covorului.

Ajunse aproape la ultimele lucruri când Clark se trezi și se ridică în capul oaselor.

— Iar împachetezi? o întrebă încetișor, cu toate că expresia feței lui era una de uimire.

— O, Clark! strigă ea. Mă bucur că te-ai trezit. Am avut hoți azi-noapte. Marty scoase grăbită ultimele lucruri din valiză.

— Hoți?

— Da, hoți.

— Cum adică hoți?

Însă Marty îl întrerupse cu un strigăt de bucurie.

— Oh, sunt aici! Oh, sunt așa de bucuroasă, așa de bucuroasă! Clark coborî din pat și se uită la Marty care-și strângea la piept prețioasele bijuterii.

— Uite! strigă ea. Nu le-au găsit!

— Cine și ce să găsească? Nu înțeleg...

— Hoții... hoții care ți-au furat ceasul. O, Clark, îmi pare atât de rău! Știu cât de mult ți-neai la ceasul ăla și...

— Adică ceasul ăsta? întrebă Clark, luându-l de pe noptieră.

— L-ai găsit! exclamă Marty.

— Găsit? Nici nu l-am pierdut. L-am pus lângă pat ca să pot vedea ora dimineață.

— O, Clark. L-am căutat în buzunare și pentru că nu l-am găsit m-am gândit că cineva...

Însă Clark izbucnise deja în râs. Făcu un semn cu degetul către Marty, către valiza goală și către teancurile de haine risipite de jur împrejur și râse cu poftă.

La început, Marty se supără din cauza ieșirii soțului ei, fiind încă sub influența temerilor provocate de calvarul ultimelor minute. Apoi privi în jurul ei la lucrurile împrăștiate peste tot și la ceasul ce atârna de lanț în mâna lui Clark și comicul situației o prinse și pe ea. Își ascunse fața în palme și începu să râdă.

Când, în cele din urmă, reuși să se controleze, spuse cu voce întretăiată:

— Țsta-i cel mai prostesc lucru pe care l-am făcut vreodată. Uită-te la mine! Cred că nopțile nedormite din ultima vreme mi-au afectat creierul. O, Clark, uită-te ce mizerie am făcut!

Îi veni apoi un alt gând. Împachetarea hainelor în valiză urma să-i ia ceva timp dacă dorea să le pună în rânduială. Poate că acum va fi nevoită să le pună pe toate grămadă și să alerge să prindă trenul. Agitată, se uită la Clark, în timp ce mâinile îi erau deja ocupate cu aranjarea febrilă a lucrurilor în valiză.

— Cât timp mai avem înainte de...

Clark o asigură că aveau mult mai mult timp la dispoziție decât i-ar fi trebuit pentru a împacheta totul, chiar dacă era „la fel de migăloasă și tipică ca mătușa Gertie”. Marty nu reușise să afle niciodată mai multe informații despre mătușa Gertie, însă atunci când Clark dorea să sublinieze în mod special această trăsătură de caracter a cuiva, o amintea pe această mătușă a lui. Și băieții împrumutaseră expresia, cu toate că nici ei n-aveau mai multe informații decât ea despre mătușa cu pricina.

Marty, ușurată să știe că avea suficient timp la dispoziție, începu să așeze cu grijă toate lucrurile la locul lor, în timp ce Clark se bărbieri și se îmbracă.

Încă mai era aplecată asupra valizei deschise când Clark se apropie de ea, cu pălăria în mână, gata de plecare.

— Trebuie să plecăm? întrebă Marty.

— Nu te grăbi — mai avem încă destulă vreme. Când ești gata, mergem jos și luăm micul dejun. Omu' nu poate călători cu stomacul gol. Pe urmă venim aici și ne luăm lucrurile. Îi puse un deget sub bărbie și o privi în ochi, zâmbind.

— Cred că la fel de bine am putea aștepta la stația de tren. Îmi spune mie ceva că n-o să te liniștești decât când te vei vedea în trenul ăla, adăugă el.

Marty aranjă ultimele lucruri și închise valiza. Se ridică și clătină din cap. N-avea rost să-l contrazică pe Clark. O cunoștea prea bine.

— Acum sunt gata, spuse ea. Și, da, nu mi-ar strica ceva de mâncare.

Clark îi oferă brațul, verifică dacă are ceasul la el, clătină din cap și râse încetisor.

CINCI

Începe adevărata călătorie

La gară, Marty se gândi că nu văzuse niciodată atât de mulți oameni într-un singur loc. Ochii și urechile îi erau ocupate să observe și să stocheze toate sunetele și imaginile noi din jurul ei. *Ce-ar zice Nandry, Clae și Ellie dacă ar vedea toate astea?*

Clark găsi o bancă pentru Marty și se duse să facă pregătirile finale pentru călătorie. Marty rămase să privească multitudinea de veșminte minunat colorate, până și cele ale copilandrelor. Oameniiăștia arătau de parcă erau desprinși de pe paginile unui roman!

Cu toate că mai era timp berechet până la plecarea trenului, Clark avusese dreptate în privința stării ei. Marty nu se va liniști decât atunci când se va vedea instalată în tren, sigură că motoarele locomotivei o vor duce spre Vest. Așa că, în ciuda interesului pe care i-l stârneau mulțimile, nu-și găsea astâmpăr și se bucură să-l vadă pe Clark traversând încăperea spre ea.

O doamnă ce părea sigură de sine, cu părul deschis la culoare și pălărie cu boruri largi, decorată cu pene, ședea pe o bancă aflată de cealaltă parte a încăperii. Spre surprinderea lui Marty, femeia păru să urmărească și ea apropierea lui Clark. Îi privi pe sub borurile pălăriei, după care păru că scapă din mână pe jos, în mod voit, o mânășă, întorcându-și mai apoi privirile la cartea pe care o ținea în față. Când Clark ajunse în dreptul mânășii „pierdute”, se aplecă

politicos, o luă de jos și apoi privi în jur ca să caute proprietarul. Marty văzu cum femeia îl privește pe furiș, fluturând rapid din gene. Marty se gândi că-și va face simțită prezența printr-o cuvântare bine pusă la punct.

Marty se ridică rapid și vorbește înainte ca doamna cu pălărie să aibă timp să deschidă gura.

— Totul e pregătit, Clark? Oh, o mănușă. Poate că vă aparține, doamnă, spuse ea, luând-o și întorcându-se către femeia în cauză cu un zâmbet. Se potrivește perfect cu pălăria dumneavoastră.

Doamna acceptă mănușa fără comentarii. Marty se îndepărtă la brațul lui Clark, conducându-l spre o bancă aflată mai aproape de ușă. *Ce neobrăzare pe femeile astea de la oraș, spumegă ea. Încearcă să i fure bărbatul unei femei chiar de sub nasul ei. Păi, asta-i mai rău chiar decât să furi un ceas!* Clark părea a nu fi observat toată tulburarea asta în timp ce se așezau pe bancă. Marty evită cu atenție orice contact al privirilor cu doamna în cauză.

În cele din urmă, cineva anunță: „Toți călătorii spre Vest sunt poziți în vagoane!”, iar Marty se ridică repede, netezi cu mâna cutele fustei și își îndreaptă pălăria. Clark o liniștește cu o strângere de mână, apoi se îndreaptă, alături de ceilalți, spre trenul aflat în așteptare.

Pentru că nu mai făcuse niciodată o călătorie cu trenul, Marty nutrea sentimente contradictorii, de încântare și teamă. Urcă destul de greu treptele vagonului, din cauza fustei lungi, și se bucură de ajutorul oferit de Clark.

În interiorul vagonului, scaunele înșirate rânduri-rânduri nu erau atât de elegante cum și le imaginase Marty. Materialul din pluș era decolorat și puțin uzat în unele locuri. Marty se gândi că poate vagoanele mai noi și mai elegante erau destinate legăturilor dintre orașele mari, din Est.

Se văzură îmbrânciți puțin în timp ce-și căutau loc. Toți păreau a se grăbi să-și găsească loc, ca și când le-ar fi fost teamă că trenul ar putea pleca fără ei. Clark și Marty găsiră destul de repede un loc liber. Se așezară și-și aranjară bagajele sub scaun. Marty oftă adânc. Reușiseră. Acum își dorea doar să poată vedea care e poziția soarelui, ca să-și dea seama că trenul se îndreaptă în direcția dorită.

Treptat, zarva din jurul lor începu să se potolească, pe măsură ce și ceilalți pasageri își ocupară locurile. Marty observă că printre ei nu se aflau prea multe femei. Bărbații din jurul lor păreau a fi de toate categoriile și pozițiile sociale – de la oameni de afaceri la crescători de vite, de la mineri la fermieri, ca ei, până la tineri fugiți poate de acasă.

Marty se înfioră în timp ce deținătoarea penelor stacojii trecu pe lângă ei, înaintă pe culoar și, cu fustele și genele fluturând, se așeză pe unul dintre locuri. Alesese un loc îndepărtat de cel în care se afla majoritatea femeilor din vagon, printre bărbații care deja scosese un pachet de cărți de joc și-și improvizaseră o masă pe care să joace. Aerul din jurul lor se îmbâcsi cu fum de trabuc și țigară. Marty sperase ca în partea de vagon în care se aflau ei să nu fie fumători, dar se înșelase. Pentru că nu era obișnuită cu fumul de țigară, pentru Marty asta era o adevărată problemă. Oare trebuiau să suporte fumul ăsta tot drumul, până la Missie? Deja simțea că se îneacă, deși nici măcar nu părăsiseră gara.

Trenul scoase un sunet grav, ca un geamăt de durere, iar roțile începură să se învârtă încet, scârțâind. În sfârșit, puteau spune că și-au început călătoria. Spre neplăcerea ei, Marty nu-și putu da seama dacă se îndreptau în direcția cea bună.

Treptat, trenul începu să câștige viteză. Lăsară în urmă clădirile dărăpănate aflate la marginea orașului. Marty privi cum trăsurile și călăreții se trag la o parte, așteptând trecerea trenului. Copiii strigau și făceau cu mâna, iar câinii lătrau. Ca răspuns, trenul şuiera, însă își continua, neabătut, drumul.

Lăsară orașul în urmă, iar peisajul se schimbă. Marty nu-și putea lua privirea de la fereastră. Copacii rămăneau în urmă cu un şuierat, vitele își ridicau cozile și alergau protestând, caii fornăiau și se trăgeau înapoi, suflând agitați pe nări, cu coada și coama fluturând. Trenul își continua drumul, roțile se învârteau cu un zgomot ritmic și pe lângă fereastra lor trecea un nor întunecos de fum.

E o minune, asta e! se gândi Marty. *Pun pariu că mergem la fel de repede ca un cal în galop și nimeni nu trebuie să ridice nici măcar un deget pentru asta. Probabil că ar fi fost contrazisă cu zel dacă rostea astfel de gânduri în prezența mecanicului de tren sau a fochistului.*

Marty reuși să-și smulgă privirea de la scenele ce se perindau pe fereastră pentru a-l urmări pe Clark, interesată de reacția lui față de această nouă și captivantă experiență. Spre uimirea ei, constată că Clark se instalase confortabil și, cu capul rezemat de bocceluța cu mâncare, transformată acum în pernă, dormea dus, ca și când somnul ar fi fost adevăratul scop al unei călătorii cu trenul.

— Măi să fie! bombăni Marty încetișor, apoi zâmbi. Și ea ar fi trebuit să doarmă. Ultimele zile fuseseră foarte grele și ocupate, iar somnul de care avusese parte în ultimele nopți fusese cu totul neîndestulător. Clark era înțelept. Și el era obosit. Avea nevoie de odihnă. O să-ncerce și ea. Însă, în ciuda hotărârii luate, nu reuși să-și relaxeze mintea sau trupul. O să mai privească pe fereastră o vreme. Poate că va reuși să doarmă mai târziu.

Probabil că adormi, căci se trezi din cauza plânsului unui copilăș. Îi trebuiră câteva clipe ca să-și dea seama unde se află, entuziasmul umplând-o din nou când își aminti că se îndreptau spre Missie.

Bebelușul continua să plângă. Marty deschise ochii și se întoarse către Clark. Însă acesta nu era la locul lui. Se sperie pentru o clipă. Unde putea să dispară cineva într-un tren în mișcare? Amintindu-și de sperietura pe care o trăsesese în acea dimineață cu povestea „ceasului pierdut”, își spuse că Clark nu poate fi prea departe, așa că nu trebuia să-și facă probleme.

Vagonul se umpluse de un fum albăstrui, parcă mai gros decât fusese înainte de a adormi. Era foarte cald, înăbușitor chiar, iar Marty tânjea după o gură de aer proaspăt. Se uită la oamenii înghesuiți în vagon. Jocul de pocher încă mai continua, la celălalt capăt al vagonului. Femeia își scosese pălăria colorată și nu mai era singură. Un domn distins, îmbrăcat într-un costum elegant și cămașă cu pliseuri, se așezase lângă ea. Cei doi discutau și râdeau.

Bebelușul gălăgios se afla în cealaltă parte a intervalului. Sărmana mamă arăta deja epuizată. Mai avea lângă ea încă doi micuți. Bărbatul care-i însoțea îi spuse să-l liniștească pe puști „până nu ne aruncăăștia din tren”, iar femeia încercă și mai abitir să-și potolească pruncul. Însă acesta nu era ușor de potolit. Bărbatul se ridică și, bombănind mânios, plecă. Lucrul acesta îl determină pe unul dintre copii

să izbucnească în plâns, iar tânăra mamă nu mai știa cum să iasă din impas. Marty dădu să se ridice pentru a-i veni femeii în ajutor, când la locul scenei își făcu apariția o doamnă distinsă.

— Vă pot ajuta cu ceva? o întrebă pe mamă și, fără să aștepte răspuns, luă în brațe bebelușul gălăgios. Aveți grijă de băiețel, iar eu o să-ncerc să-l adorm pe micuț.

Marty o compătimi în inima ei pe tânăra mamă și înălță în gând o rugăciune pentru buna doamnă care-i venise în ajutor. Aceasta puse pruncul în poală și desfăcu păturica. Copilul adormi repede, iar Marty se întrebă dacă nu cumva tânăra mamă își înfășase copilul prea strâns, iar acesta fusese aproape sufocat în vagonul bătut de soare.

Marty își scoase pălăria și încercă să-și răcorească fața îmbujorată de căldură, făcându-și aer cu mâna. *Ce n-aș da să pot merge puțin pe jos*, se gândi. *Tare bine mi-ar fi să simt adierea vântului în față.*

Clark se întoarse, iar Marty se simți ușurată, în ciuda muștruluielii pe care și-o aplicase ceva mai devreme.

— Te simți mai bine? o întrebă Clark.

— Am dormit puțin și nu mi-a stricat deloc. Ar fi așa de bine dacă aș putea să mă răcoresc nițel. Vagonul ăsta e așa de sufocant și plin de fum, că am impresia că mă aflu într-o cârciumă, nu într-un...

— De unde știi tu cum e în cârciumă?

— Nu știu, doar că...

Însă Clark se amuză pe seama ei.

— Tu unde-ai fost? îl întrebă Marty, schimbând direcția conversației.

— Mi-am dezmoțit puțin picioarele. Nu prea ai unde să te miști, asta-i clar. Doar înainte și înapoi, înainte și-napoi. Mă gândesc că n-a stricat.

— Ce n-aș da să pot merge puțin pe jos, spuse Marty.

— Vrei să le spun să oprească puțin trenul, ca să cobori?

— Clark... Însă nu isprăvi ce avea de spus, iar Clark n-o mai tachină.

— Cât e ceasul? întrebă Marty într-un târziu. Clark își scoase ceasul de buzunar.

— Aproape amiază. Mai exact, douăsprezece fără un sfert. Marty oftă adânc.

— Mă gândeam că e deja spre seară, spuse ea. Am impresia că suntem pe drum de-o veșnicie.

Clark zâmbi.

— Câte zile ziceai că vom călători cu trenul?

— Nu cred că mi-au spus exact câte zile. Nu erau prea siguri când vom ajunge la destinație. Spuneau că drumul ăsta ia în jur de o săptămână — depinde de vreme, de calea ferată, lucruri de-astea.

— O săptămână! Cred că la sfârșitul ei nici n-om mai vrea să auzim de trenul ăsta.

— Stai un pic, n-am spus că vom merge doar cu trenul ăsta. Cu trenul ăsta vom merge doar trei zile. Apoi ne mutăm în altul. ăsta ajunge de obicei la timp. Cel mai problematic e celălalt.

— N-am știut că schimbăm trenul. Ai idee cum va fi celălalt?

— Nu sunt sigur. Știu doar un lucru, că nu e prea sigur. Da' n-o fi chiar atât de rău. Pe vremea când vom schimba trenul, ne vom afla deja în Vest.

Marty simți dintr-odată că-i este foame.

— Mai e ceva bun de mâncat în perna aia a ta?

Clark îi dădu bocceluța cu mâncare. Nu suferise prea mult. Ellie o împachetase bine.

Marty scoase o cutie cu sandvișuri.

— N-ar strica o ceașcă de ceai sau cafea fierbinte, spuse ea.

— Cred că nu-i prea greu să gătesc așa ceva, spuse Clark și se ridică, îndreptându-se pe culoar spre ușa aflată la capătul acestuia. Curând se întoarse cu două cani mari pline cu cafea aburindă. Era prea tare pentru gustul lui Marty, dar era cafea și reuși într-o oarecare măsură să-i înlăture din gât gustul de fum.

Își isprăviră masa cu câteva tartine, iar Marty împachetă cu grijă resturile de mâncare.

— Ai putea să-ți dezmoțеști puțin picioarele, îi spuse Clark. Am văzut câteva femei care se ridicau și se mișcau pe culoar. Și camera aceea mică e acolo, în capăt, îi arată el cu mâna.

Marty zâmbi în semn de mulțumire și se ridică. Nu-i veni să creadă cât de șifonată îi era rochia, după doar o dimineață în tren. Încercă să netezească cutele, însă acestea se încăpățâneau să

rămână la locul lor, așa că Marty dădu resemnată din umeri și păși pe culoar.

Marty simțise oarecum vag zguduitorile și balansul trenului în timp ce stătuse așezată, însă abia acum, când încercă să facă un pas înainte, își dădu seama cât de tare se zdruncina vagonul. Trenul se clătina parcă dintr-odată, dezechilibrând-o. Puse repede jos și celălalt picior, încercând să-și câștige echilibrul, doar pentru ca, în următorul moment, vagonul să facă o mișcare neașteptată, dezechilibrând-o din nou. Fiecare locșor în care încerca să-și pună piciorul era fie prea înalt, fie prea jos. În cele din urmă renunță să-și țină singură echilibrul și se apucă strâns cu mâna de spătarul banchetelor pe lângă care trecea. Distanța până la „cămăruța” respectivă îi păru tare lungă, iar când ajunse înapoi la Clark, era deja sătulă de plimbare pe culoarul trenului.

Trenul vuia și pufăia, scârțâia și se legăna croindu-și drum spre Vest. Marty avu ocazia să admire câteva răsărituri și apusuri, mulțumită de faptul că trenul se îndrepta, într-adevăr, în direcția bună.

Opriră în câteva localități mai mici în care unii pasageri coborâră, alții urcară. Uneori trenul părea că stă pe loc ridicol de mult, în timp ce se schimbau vagoanele, iar bărbații care descărcau marfă strigau. În astfel de ocazii, Clark și Marty coborau din tren și se plimbau prin preajmă, încercând să-și alunge amorțeala din oase. Uneori intrau în câte un magazin din apropiere ca să-și cumpere de mâncare. Adesea afară, pe platforma stației de tren, era la fel de cald ca și în interiorul sufocant al vagonului, însă cel puțin își puteau întinde picioarele. Marty se întrebă dacă o călătorie cu căruța n-ar fi fost mai puțin grea decât cu trenul.

Peisajul din jurul lor se schimba zi de zi. Copacii deveneau din ce în ce mai rari, adesea îngrămădiți parcă unul într-altul în apropierea vreunui izvor. Localitățile, uneori formate doar din câteva case părăginite risipite, erau acum la distanțe mai mari una de cealaltă decât înainte. În cea de-a treia zi, intrară într-un oraș unde Clark spusese că vor schimba trenul. Marty se bucură de schimbare. N-o lega nimic de trenul ăsta și găsisse foarte puține lucruri în comun cu tovarășii de călătorie. Cei câțiva cu care făcuse cunoștință coborâseră mai devreme, cu excepția doamnei de vârstă mijlocie, îmbrăcată cu

costum și pălărie gri, care venise în ajutorul femeii cu copii. Doamna Swanson se ducea în Vest să locuiască împreună cu fiul ei, după ce soțul îi murise nu de multă vreme. Marty consideră că femeia dădea dovadă de un curaj deosebit făcând singură acest pas ce urma să-i schimbe viața.

Clark discutase cu câțiva bărbați din tren, încercând să afle cât mai multe lucruri despre Vest înainte de a ajunge la ferma ginerelui său. N-ar fi dorit să pară, în fața îngrijitorilor de vite de acolo, drept „un tip neștiutor din Est”, îi spusese lui Marty.

Când ajunseră la locul transferului, iar pasagerii coborâră din tren, Clark și Marty își croiră drum pe platforma bolovănoasă. În jurul lor era o forfotă grozavă, oamenii strigau unii la alții, însă pentru că nu cunoșteau pe nimeni în acest oraș, se concentrară asupra sarcinii de a-și găsi bagajele și de a le depozita undeva, pentru a putea fi urcate în următorul tren, dimineată. Apoi plecară în oraș ca să caute un loc de poposire peste noapte.

Lucrătorul de la bagaje îi informă că puteau găsi un hotel, destul de aproape de gară. Când Clark ceru o cameră la recepție, află de la receptioner că, într-adevăr, era o cameră liberă, omul spunându-i și prețul. Marty fu de-a dreptul șocată să audă suma. Însă Clark nu se târgui și scoase banii din sulul mic pe care-l purta în buzunar.

Urcară treptele acoperite cu covoare uzate și găsiră camera ce le fusese dată. După ce descuiară ușa ponosită, Marty privi șocată în jurul ei. Camera era aproape goală, cu excepția unei cantități considerabile de murdărie și praf, iar așternuturile patului păreau a mai fi fost folosite de cel puțin unul dintre ocupanții camerei – poate chiar de mai mulți. Pe Marty n-o deranja faptul că exista foarte puțin mobilier, însă murdăria era altă problemă.

Marty îl văzu pe Clark cum studiază urmele de noroi de pe covor și pernele murdare de pe pat. Însă nu spuse nimic despre starea jalnică a camerei.

— Les puțin să văd orașul. Vrei să vii cu mine sau vrei să te odihnești? o întreabă Clark.

I-ar fi surâs o plimbare, însă din ceea ce văzuse până atunci în acel oraș, nu era sigură că ar mai fi găsit vreo plăcere în a-l cerceta.

— Cred că o să rămân aici. O să văd orașul când ieșim să luăm masa, răspunse ea.

Clark își luă pălăria și plecă.

Marty nu știa ce să facă după plecarea lui. Ar fi vrut să aibă o mătură, un lighean cu apă fierbinte, săpun și o perie cu peri tari. Camera arăta ca și când ar fi avut mare nevoie de o săpuneală zdravănă.

Se îndreptă către pat cu gândul să se întindă, însă văzu așternuturile pătate și se răzgândi. Se duse la fereastră, ca să-și omoare puțin timpul urmărind ce se întâmplă în stradă. Însă nu văzu nimic altceva decât priveliștea dezolantă a unui ținut pustiu. Ridică valiza de pe singurul fotoliu din cameră, o piesă de mobilier ce avusese și zile mai bune, încercând să se așeze cât mai confortabil. Fotoliul avea un arc rupt, ceea ce făcea imposibil confortul. Marty decise că singura ei alegere era aceea de a se plimba de colo-colo prin cameră. Ei bine, nu-i strica puțină mișcare după ce fusese îngrădită timp de trei zile în tren. Așa că se plimbă. Se plimbă de jur-împrejurul camerei, dorindu-și să fi plecat cu Clark.

Când fu pe punctul de a-și pierde răbdarea, Clark se întoarse aducând sub braț așternuturi curate.

— A sosit fata în casă, glumi el.

— De unde-ai făcut rost de astea? întrebă Marty cu admirație. Ai dat iama prin dulapurile hotelului? îl tachină ea.

— Nu chiar. N-a fost tocmai ușor să fac rost de ele. Am ieșit afară să mă plimb, așa cum am spus. Mai este doar un singur hotel sau ceva de genul ăsta, aici, în oraș. Cei de acolo se lăudau că e plin până la refuz. N-am putut găsi nicio cameră decentă în tot orașul. Așa că, întorcându-mă aici, l-am întrebat pe individul de la recepție dacă nu are așternuturi curate. I-am spus că probabil femeia ce curăță camerele a uitat de a noastră. N-a fost prea încântat să mă servească, da' nu m-am mișcat din loc, am rămas acolo, zâmbindu-i. În cele din urmă, a făcut rost de ce i-am cerut.

Marty fu încântată să schimbe cearșafurile și fețele de pernă cu altele curate.

— Nu prea ai nici unde mânca, continuă Clark în timp ce Marty schimba așternuturile. Am văzut un local mic, în josul străzii. Arată

mai degrabă a cârciumă decât a restaurant, da' s-ar putea să nu fie chiar atât de rău dacă mergem mai devreme și plecăm îndată ce terminăm de mâncat.

— Putem pleca oricând. Doar să-mi aranjez puțin părul și să-mi pun pălăria.

Ieșiră în vântul puternic de afară. Marty își ținu pălăria cu o mână și fusta cu cealaltă.

— Un individ pe care l-am întâlnit mi-a spus ca așa e cam tot timpul aici, îi spuse Clark în timp ce încercau să înainteze. Marty se întreabă cum se descurcau femeile dacă erau nevoite să care ceva în mână.

Când ajunseră la clădirea simplă unde urmau să ia masa de seară, Clark deschise ușa și o ținu așa ca să nu fie trântită de vânt. Se așezară la o masă mică, iar Clark chemă chelnerul printr-un semn. Curând aflară că „specialitatea casei” era de fapt tocană cu chifle; sau friptură de vită, sos de carne și chifle; sau fasole, șuncă și chifle. Comandară friptură de vită și își așteptară mâncarea.

Marty privi în jurul camerei. Lumina, produsă de licărirea câte unei lămpi plasate pe fiecare masă, era slabă. Cele câteva ferestre păreau a fi acoperite cu un fel de vopsea închisă la culoare. Un fum albastrui, provenit de la țigările ocupanților acestor mese împiedica și mai mult vizibilitatea. Majoritatea celor care trândăveau acolo nici nu mâncau, nici nu beau, ci stăteau doar la taclale sau jucau cărți. Din când în când, câte un râs zgomotos întrerupea liniștea relativă a locului. Marty era singura femeie din local.

Marty speră că mâncarea va sosi cât mai repede, ca să poată pleca. Dacă acesta era Vestul lui Missie, Marty nu era sigură că se va simți în largul ei aici. Se simțea stânjenită în acest mediu. Pentru că nu călătorise dincolo de micuța comunitate în care locuia, după ce plecase din locurile natale, Marty nu era familiarizată cu un astfel de mediu, în călătoria asta văzuse și auzise lucruri ce-i erau cu totul noi. Nu agreea multe dintre cele văzute — obrăznicia, consumul de alcool, jocurile de noroc, atitudinea atât de superficială față de viață și moralitate.

Sosi și mâncarea lor. Ospătarul întreabă grosolan: „Ce beți?”, în timp ce pune fafuriile pe masă, încruntându-se când Marty ceru

un ceai. Aceasta își schimbă grăbită comanda cerând cafea, înainte de a avea el timp să răspundă. Omul nu comentă nimic, însă când îi puse cafeaua în față, aceasta era atât de stătută și tare, încât nu era sigură că va reuși s-o bea.

Carnea era cam tare, iar sosul era gras și plin de cocoloașe, însă Marty își înmuie chiflele în el și îl măncă, așa cum văzuse că făcuseră bărbații de la masa din colț. Nu reuși să-l isprăvească și se simți ușurată când consideră că mâncase suficient de mult pentru a lăsa restul în farfurie. Clark servi o a doua ceașcă de cafea, apoi se ridicară să plece.

Uitând că afară încă era lumină, când pășiră în stradă, Marty fu nepregătită pentru strălucirea puternică a soarelui. Profită de acest lucru pentru a studia clădirile din oraș și a arunca o privire prin vitrinele magazinelor. Lucrurile din vitrină nu erau foarte diferite de cele pe care doamna Emory le avea în magazinul general de acasă. Acest lucru o surprinse și îi produse o senzație de ușurare. La urma urmelor, poate că Missie avea posibilitatea să-și procure lucrurile necesare.

Era prea devreme pentru a se duce la culcare, așa că Clark sugeră să facă o scurtă plimbare. Pe Marty o deranja vântul, însă amintindu-și cum încercase să se plimbe prin camera strâmtă de la hotel, fu de acord. Trecură pe lângă restul clădirilor aflate pe acea stradă – banca, biroul șerifului, oficiul poștal, un alt magazin, pe lângă biroul de rezervare a locurilor la diligență, ajunseră la grajduri și mai apoi la atelierul fierarului. Clark își încetini pașii pentru a-i privi pe fierari cum lucrează. Doi bărbați voinici strigau și împingeau un bou dereș spre un țarc strâmt, pentru potcovire. Boul hotărâse deja că n-are nevoie de potcoave noi. Marty auzi câteva cuvinte despre care știa că nu erau rânduite pentru urechile unei femei, așa că grăbi pasul. Clark se grăbi și el pentru a o prinde din urmă.

Lăsând în urmă trotuarele din scândură, ajunseră la un drum prăfuit și denivelat, însă era atât de bine să poată face pași mari. Marty dădu drumul fustei pe care o ținuse puțin ridicată până atunci, astfel încât marginea ei mătură pământul. Vântul nu mai era la fel de

puternic acum sau poate că se obișnuise ea cu vântul. Nu se vedea nimeni prin preajmă, așa că-și scoase pălăria, purtând-o grijulie pe braț, și lăsa vântul să i se joace prin păr. Era o senzație plăcută și-și dori să-și poată scoate și agrafele din el, să-l scuture și să-l lase liber.

Se abătura de la drumul principal și apucară pe o potecă bătăto-rită. Aceasta îi duse într-un pâlț de copaci pitici; și, după ce se plimbară timp de cincisprezece minute, rămaseră surprinși să descopere un pârâiaș mic ce-și croia drum încetișor printre ierburi. Nu era ca acela de acasă, alimentat de izvor, însă era apă, iar descoperirea lui îi aduse lui Marty odihnă și bucurie în inimă. Se opri să culeagă câteva floricele ce creșteau pe malurile lui.

Clark părea că se bucură și el de firicelul de apă. Trase aer adânc în piept.

— Mă întreb de unde vine, murmură el, și unde merge. Ce vedem noi aici nu ne spune prea multe. Poate că-și are izvorul în munte și și-a început călătoria ca râu învolburat, alimentat de ghețari, iar pe parcurs s-a tot împărțit până a ajuns ce vedem aici. Sau poate că se va alătura altor ape asemenea lui, formând în cele din urmă un râu mare. Într-o zi poate că va purta pe valuri bărci sau corăbii. E interesant să-ți imaginezi, nu?

Marty aprobă cu un semn al capului și privi firavul pârâiaș cu un nou respect.

Rămaseră acolo o vreme, apoi se întoarseră, cu pași înceti, spre oraș. Pe drum, urmăriă soarele cum coboară dincolo de linia orizontului, presărând pe cer o multitudine de culori fascinante.

— Ei bine, spuse Marty cu un oftat, chiar îmi plac apusurile de care are parte Missie.

Camera de hotel arăta la fel de deprimantă și pustie, însă Marty se simțea mult mai bine știind că patul avea măcar așternuturi curate. Iar acum era chiar pregătită de somn. După două nopți petrecute în trenul ce se balansa încontinuu, îi prindea bine să poată dormi într-un loc stabil. Se pregătiră de culcare, se rugară împreună, apoi se strecurară între așternuturi. Clark stinse lumina și, nu după multe minute, Marty își dădu seama că adormise buștean. Rămase trează un timp, gândindu-se la familia rămasă acasă și simți un strop de singurătate.

Apoi se gândi la Missie și la familia ei, iar sentimentul de singurătate dispăru în timp ce, încetul cu încetul, fu cuprinsă de somn.

La un moment dat, în timpul nopții, Marty se trezi. Ceva nu era în regulă. Ceva o trezise. Un zgornot oare? Nu, nu-și amintea să fi auzit ceva ieșit din comun. Clark se mișcă și el. Părea puțin agitat. Marty se întoarse pe partea cealaltă și încercă să adoarmă. Nu reuși. Se întoarse din nou.

— Nici tu nu poți să dormi? o întrebă încet Clark.

— Nu pot, se plânse ea. Nu știu de ce, doar că...

— Nici eu.

Se întoarseră de pe-o parte pe cealaltă, iar minutele se scurseră unul după altul.

— Ce oră e? întrebă Marty. E aproape dimineată? Dacă da, am putea să ne trezim și să ne pregătim.

Clark întinse mâna după ceas. Nu vedea acele ceasornicului pe întuneric.

— Te deranjează dacă aprind lampa?

— Aprinde-o. Nu cred că lumina mă va trezi mai tare de-atât. Clark aprinse lampa. Când lumina slabă a lămpii se revărsă peste așternuturi, Marty icni de spaimă. Clark, care-și apropiase ceasul de lumina lămpii ca să vadă ora, ridică brusc capul.

— Ploșnițe! exclamă Marty.

Amândoi săriră în picioare în același timp, iar micile creaturi se grăbiră să-și găsească un adăpost.

— Ploșnițe! Nu-i de mirare că n-am putut dormi! Oh, Clark! Acum o să ne scărpinam tot drumul prin preriile astea.

— Ciudat, spuse Clark. Nici n-am simțit să mă muște.

— Așa sunt ploșnițele. Câteodată nici nu le simți, asta până când locul mușcăturii se umflă și începi să te scarpini. O să le simți tu mâine.

Marty se duse să-și controleze bagajele și observă mulțumitoare că erau bine închise. Nu trebuia să-și facă probleme decât pentru trurile lor și pentru hainele lăsate în încăpere.

— Clark, când plecăm de-aici trebuie să ne asigurăm că nu luăm niciuna cu noi.

— Și cum facem asta?

— Nu știu exact. Știu un singur lucru — lumina aia rămâne aprinsă, iar eu nu mai urc în pat.

Se spălară cu atenție, apoi inspectară fiecare obiect de îmbrăcăminte înainte de a se îmbrăca. Marty își perie părul la nesfârșit, ca nu cumva vreuna dintre micile creaturi să fi rămas în părul ei. Nu apăru niciuna. Nu știa dacă era un semn bun sau rău.

După ce-și controlară din nou bagajele, își împachetară cu atenție lucrurile și închiseră bine valizele. Marty le așeză cât mai aproape de lampă și rămase de veghe. Era doar ora patru... În niciun caz ora la care ar fi putut să iasă în stradă.

Reușiră să aștepte răbdători până când primele raze ale soarelui se arătară la orizont, apoi părăsiră hotelul. Camera fusese plătită dinainte, așa că Clark nu trebui decât să lase cheile la recepție; recepționarul somnoros se mișcă prin somn, murmură ceva indescifrabil și începu din nou să sforăie. Ieșiră pe ușile cu vopseaua scorjită, în stradă.

— Unde mergem? întrebă Marty. Nu e nimic deschis încă.

— E o bancă în fața biroului șerifului. Ce zici să stăm puțin în bătaia razelor de soare?

Marty aprobă. Aerul dimineții era cam rece; i-ar fi prins bine puțin soare. Spera ca razele soarelui să ajungă degrabă la ei.

Mai trecu ceva vreme până când străzile începură să prindă viață. Primii își făcură apariția oamenii de la grajduri, care urmau să le dea de mâncare cailor și măgarilor. Din hotel ieșiră, pe rând, bărbați îmbrăcați neîngrijit; apoi, în atelierul său, fierarul începu să lovească cu barosul o bucată de fier. Proprietarii de magazine deschiseră ușile și aranjară plăcuțele inscripționate din geam. Șeriful intră mai întâi în birou, apoi se îndreptă spre hotel pentru o ceașcă de cafea. Lângă hotel, agitația era mai mare, iar Marty și Clark simțiră curând miros de slănină friptă și cafea. Marty nu-și dăduse seama până atunci că-i era foame.

Clark se întoarse spre ea.

— E interesant să vezi cum se trezește la viață un oraș. N-am mai făcut asta până acum, spuse el, iar Marty aprobă printr-o mișcare a capului.

— Nu e chiar atât de diferit de locurile noastre — și totuși, te simți ciudat, răspunse ea. Dar încă n-am văzut... Nu-și isprăvi spusele.

Patru îngrijitori de vite își făcură apariția, călare pe cai prăfuiți și istoviți. Duceau de căpăstru alți patru cai, ce purtau pe spate un fel de legături ciudate. Caii erau pătați și nu aveau șei, deși doi dintre ei aveau de-a latul spatelui câte o pătură colorată. Bărbații trecură în tăcere pe lângă ei, cu picioarele încălțate cu încălțări de piele ce se legănau liber și cu părul lung prins în cozi ce le atârnavă pe umeri. După ce le observă pletele, Marty se uită mai atentă la ei. Ei bine, darăștia nu erau îngrijitori de vite. Erau indieni! Acum da, *asta* era diferit. Călăreții nu se uitară nici în stânga, nici în dreapta în timp ce străbătură orașul și se opriră în fața magazinului general. Coborâră de pe cai și începură să dezlege legăturile ce atârnavă pe spatele animalelor.

— Cred că au adus ceva blănuri, remarcă Clark.

— Blănuri, spuse Marty. Nici nu mi-am imaginat că acolo ar fi blănuri. Ce fel de blănuri?

— N-am idee. Lupi de prerie, bursuci, poate. Nu cred că sunt destul de aproape de munți ca să vâneze urși sau pisici sălbatice. Da' nici nu prea am idee ce alte animale ar putea avea prin zona asta.

Marty își întoarse capul doar după ce dispărură cu toții.

— Ei, spuse Clark, ești gata de micul dejun? Se ridică și se întinse. Marty se ridică la rândul ei și apucă bocceaua cu mâncare și cutia pentru pălărie. Fără a-și da seama, întinse mâna să se scarpine undeva la piept, apoi se opri; nu se cuvenea ca o doamnă să se scarpine în public. În același timp, observă că Clark se scarpină pe gât. Marty se uită la locul cu pricina.

— Oh, murmură ea. Clark o privi.

— Da' știu că ți-ai primit porția, spuse ea. Se văd de-a lungul gulerului.

— Ploșnițele?

— Ploșnițele. Ei, nu chiar ploșnițele, doar locul pe unde-au trecut.

— Cred că de mine le-a plăcut mai mult, ce zici?

— Mă tem că nu, spuse Marty. Sunt vreo patru sau cinci locuri unde tare mi-ar plăcea să mă scarpin.

Clark râse.

— Ei, poate că o ceașcă de cafea și o felie de șuncă îți va lua gândul de la ele. Ridică valizele și-i făcu semn să se îndrepte spre restaurantul hotelului în care-și petrecuseră noaptea.

— Un individ mi-a spus că nu e cel mai arătos loc din oraș; dar e singurul deschis la ora asta, așa că merită să încercăm. Cât poate fi de rea o cafea, dacă nu e pregătită bine?

Poate că lui Marty îi era foame sau poate că mâncarea era, de fapt, destul de bine pregătită; în orice caz, mănca cu poftă.

ŞASE

Sosirea

Următoarele trei zile în tren, unul foarte încet de altfel, se dovediră a fi chiar mai dificile pentru Marty. În primul rând pentru că abia aştepta s-o întâlnească pe Missie, iar multele întârzieri şi înaintarea înceată a trenului o iritau. De asemenea, era obosită după câteva nopţi în care nu reuşise să se odihnească, iar trenul în care călătoreau părea a fi chiar mai primitiv şi ponosit decât primul. Băncile de lemn şi spaţiul îngust făcea dificilă şederea, iar culoarele înguste ofereau foarte puţin spaţiu pentru dezmoţirea picioarelor.

În trenul aglomerat mai erau doar două femei, care nu păreau a fi dispuse să lege noi prietenii. Bărbaţii, aspri şi neciopliţi, erau, probabil, în cea mai mare parte căutători de aur sau oportunişti. Marty se simţea înecată de fumul constant de ţigară şi ţigarete. Temperatura continua să crească, iar căldura şi atmosfera sufocantă a trenului aproape că o epuizau. Descoperirea muşcăturilor de ploşniţă, după noaptea petrecută la hotel, nu-i îmbunătăţea dispoziţia. Uneori vedea lucruri interesante pe geamul trenului, cum ar fi o turmă mică de bivoli ce îşi duceau traiul în preajma liniei de cale ferată. Însă de obicei peisajul nu-i oferea decât dealuri golaşe şi prerie măturată de vânt. Ici-colo se putea vedea câte o cireadă de vite sau locuinţa temporară a vreunui fermier. Marty numără doar trei case *adevrate*,

fiecare fiind înconjurată de multe anexe gospodărești. Bănuî că fiecare dintre acestea aparțineau vreunui crescător de vite înstărit.

Micile orașele aflate de-a lungul căii ferate, deși puține și îndepărtate unul de altul, păreau a fi foarte aglomerate. Marty se întrebă de unde veneau toți acei oameni. Oricât de mult i-ar fi plăcut să privească oamenii, acum nu era dispusă să le urmărească activitatea. Dorea doar să ajungă la ferma de vite a familiei LaHaye și la Missie și, de fiecare dată când trenul se oprea și pierdea o mare parte din prețiosul timp, Marty se simțea iritată. La urma urmelor, de ce le trebuia atâta timp într-un loc atât de neînsemnat? Marty se agita, obosită de căldură, de spațiul înghesuit, de fum, de întârziere și de mușcăturile de ploșniță.

Însă toată agitația asta n-o aducea mai aproape de Missie nici măcar cu un kilometru, realiză ea treptat. În cele din urmă, Marty se gândi să urmeze exemplul lui Clark și să învețe a fi răbdătoare. Se ghemui în colțul ei, decise să se liniștească. Se decise chiar să privească mai îndeaproape peisajul și să vadă ce poate învăța din cele văzute.

În dimineața celei de-a treia zile, devreme, Clark se întoarse de la discuția pe care o avusese cu un domn ce ședea cu câteva rânduri mai în față și o informă pe Marty cu un zâmbet larg că orașelul în care se afla Missie era chiar următoarea lor oprire și că, dacă nu se va întâmpla nimic neprevăzut, ar trebui să fie acolo în jurul amiezii. Marty simți că-i vine să strige de bucurie. Acum era și mai greu să stea liniștită și să nu se agite din cauza înaintării greoaie a trenului.

Bărbatul avusese dreptate. Înainte de ora amiezii, trenul începu să încetinească și cu toții începură să se foiască și să-și adune bagajele.

Marty aruncă o ultimă privire spre tovarășii ei de călătorie. Observă un tinerel ce-și ridică bocceluța pe umăr și se îndreptă spre ușă. Arăta a fi obosit și flămând, iar în ochii lui se citea parcă nesiguranță și singurătate.

Nu pare a fi mai în vârstă decât Luke al meu, se gândi Marty cu milă. Poate că a venit aici singur și nu știe unde merge sau ce-o să găsească aici.

Marty era pe punctul de a-l întreba pe Clark dacă nu puteau face ceva pentru el, când trenul opri și băiatul dispăru în mulțime.

Coborâra cele câteva trepte ale trenului, priviră în jur și se îndreptară către trotuarul nou și prăfuit. Scândurile de lemn încă nu se uzaseră, arătând a fi mai noi decât orașul. Clădirile fuseseră construite de curând, observă Marty, însă multe arătau de parcă ar fi fost ridicate în grabă, cu cele mai ieftine materiale disponibile. Nu se acordase prea multă atenție nici felului în care arătau, nici liniilor drepte.

Ochii lui Marty se îndreptară spre nenumăratele vite îngrădite în țarcuri aflate în dreapta liniilor de cale ferată, mugind și ridicând în aer nori de praf, acoperind cu gălăgia lor toate celelalte zgomote. Da, în zona asta se creșteau vite, de asta putea fi sigură.

Însă Marty nu era interesată de clădiri sau vite, ci doar de oameni. Scruta îndeaproape mulțimea, doar-doar o va zări cumva pe Missie.

Îngrijitori de vite acoperiți de praf din cap până-n picioare – și cai la fel de prăfuiți – se agitău în susul și-n josul străzii principale, iar pălăriile cu boruri largi aproape că le ascundeau fața. Câteva femei trecură și ele pe acolo, dar niciuna nu purta pălărie, ci aveau pe cap o bonetă ieftină și practică sau chiar nimic.

Marty încercă să stea aproape de Clark în grămada aceea de pasageri ce coborau din tren, în tot acest timp căutând-o cu ochii pe Missie, când auzi o voce lângă ei:

– Scuzați-mă, domnule, sunteți cumva familia Davis?

Marty ridică ochii spre bărbatul ce se oprise lângă ei, cu pălăria în mână.

– Noi suntem, spuse Clark.

– Mă bucur să vă-ntâlnesc, domnule, doamnă! Eu sunt Scottie, supraveghetor la ferma familiei LaHaye, și am fost trimis să vă întâmpin la tren. Marty se simți dezamăgită. Missie nu era acolo.

– Clark puse o valiză jos, ca să poată da mâna cu bărbatul.

– Mă bucur să vă pot întâlni, domnule Scott.

– Mi-ar face plăcere să vă duc la hotel, doamnă, ca să vă înviorați puțin. Vom avea ceva de mers până la fermă. După aceea ne vom întoarce aici după bagaje și plecăm.

– Da, ar fi bine, răspunse Marty, încercând să pară veselă, iar cei doi îl urmară pe Scottie, ce o luase deja înaintea lor.

— Doamna LaHaye abia așteaptă să vă vadă. Nu suporta ideea că nu va fi aici ca să vă întâmpine la sosire. Da' nu știi niciodată când ajunge trenul aici. Țasta trebuia să ajungă ieri. Sigur, o zi întârziere nu e așa de rău. Câteodată întârzie și cinci zile. Cam greu pentru ea să stea și să aștepte cu doi copii mici lângă ea — mă-nțelegeți?

Însă Scottie nu așteaptă să primească vreun răspuns.

— Șeful a venit ieri ca să vadă dacă a sosit trenul — și-a adus toată familia, asta în cazul în care trenul ar fi sosit la timp. Ei bine, nu sosisse. Astăzi m-a trimis pe mine. Spunea că mai vine și mâine. Doamna va fi tare bucuroasă că nu va mai fi nevoie.

Și Marty era bucuroasă. *Vai de mine!* se gândi ea, *nu cred c-aș fi rezistat la o-ntârziere de cinci zile, cu atât mai mult sărmana Missie!*

Intrară într-un mic hotel, iar Scottie vorbi cu bărbatul de la recepție. Marty fu condusă într-o cameră. Nu era elegantă, însă era curată. Marty se bucură de apă proaspătă pentru spălat. Bărbații plecară să aducă bagajele de la stația de tren. Marty se rugă ca totul să fi ajuns cu bine și intact.

Însă se simțea dezamăgită de faptul că vor mai avea încă de mers. Crezuse că atunci când vor sosi în orașelul ăsta, lunga ei așteptare de a o vedea pe Missie se va sfârși. Însă Scottie avea dreptate. Ar fi fost o nesăbuiță din partea lui Missie să facă o călătorie atât de lungă în fiecare zi, fără a avea măcar o idee despre când anume va sosi trenul.

Camera părea a fi răcoroasă, în ciuda vremii călduroase, iar după ce se spălă, Marty se întinse pe pat, promițându-și că-și va trage suflarea doar câteva minute, în așteptarea lui Clark și a lui Scottie.

Următorul lucru de care-și dădu seama era fața lui Clark aplecată asupra ei. Clark spunea că Scottie e gata să-i ducă să mănânce înainte de a se îndrepta spre fermă.

În ciuda foamei pe care o resimțea, Marty parcă ar fi vrut să sară și peste timpul petrecut la masă. Se grăbiră să mănânce, pentru că și Scottie era nerăbdător să ajungă la fermă.

Marty se așeză în căruță pe un loc pregătit special pentru ea de către Willie și încercă să fie cât mai comodă. Clark se așeză alături de Scottie, pe banca din față. Scottie nu era de felul său vorbăreț, însă

răspunse cu generozitate la toate întrebările. Marty nu luă seama la discuție. Nici nu urmări peisajul din jurul lor. Gândurile ei se îndreptau spre Missie, întrebându-se în ce măsură anii care trecuseră aduseseră oarecare rezervă între mamă și fiică. Oare vor mai reuși să-și împărtășească sentimente și gânduri sau poate timpul și experiențele au închis anumite uși de comunicare între ele? Marty simți cum frica începe să-i cuprindă inima. Dar copiii lui Missie, nepoții ei? O s-o privească ciudat, ca pe un personaj care nu face parte din lumea lor? Întrebările și îndoielile o frământară până când mintea îi fu cuprinsă de neliniște. Clark se întorcea din când în când să vadă ce face, iar ea reușea să-i răspundă cu un zâmbet tremurat. Spera să nu-i observe agitația.

La un moment dat, ajunseră în vârful unui deal, iar Scottie opri caii.

— Acolo e gospodăria șefului, acolo, jos, spuse el cu mândrie în voce. Era evident faptul că omul se simțea parte a fermei de vite, asociindu-se cu ea. Marty simți cum îi tresaltă inima. Acolo jos! Chiar în fața ochilor ei se afla casa lui Missie. Marty văzu o casă mare, gri, din piatră. Din cămin ieșea un fir de fum. Într-o parte a casei se vedea o grădină și un pâraiaș ce izvora dintr-o aglomerare de stânci mici. Ochii ei căutară apoi țarcul găinilor, îngrăditurile pentru vite ce păreau a se întinde pe kilometri întregi, baraca lucrătorilor și bucătăria lor și, da, în cealaltă parte, acolo, o movilă de culoarea paielor. *Aceea trebuie să fie căsuța de lut a lui Missie.* Ochii lui Marty se umplură de lacrimi și simți impulsul de-a sări din căruță și de-a alerga în josul dealului. Uimitor însă, reuși să se controleze.

Scottie îndemnă caii la drum și o luară din loc.

Marty nu-și dădu seama exact care era motivul pentru care drumul în josul dealului le luă mai puțin timp. Poate că Scottie mâna mai repede, poate că era doar o impresie a ei sau poate era nerăbdarea cailor de a ajunge la grajdurile lor.

La baza dealului, Scottie își opri caii și îi încredință lui Clark frâiele.

— Eu mă duc la treburile mele, spuse el. Poate că vă doriți puțină intimitate la întâlnirea asta, adăugă el și coborî din căruță.

— Mulțumim că ne-ai venit în întâmpinare și pentru că ne-ai condus tot drumul ăsta! spuse Clark cu căldură. Scottie își duse mâna la

pălărie în semn de salut și se îndreptă spre șură. Marty urcă pe băncuța din față alături de soțul ei, ca să vadă mai bine casa în timp ce caii înaintau într-acolo. Văzu ceva roșu la una dintre ferestre, apoi... iat-o pe Missie, cu brațele larg deschise și fața strălucind de lacrimi, alergând spre ei și strigându-i pe nume. Marty alergă să-și îmbrățișeze fiica. Rămaseră așa o vreme, plângând și râzând și repetând mereu cuvinte dulci și tandre.

În sfârșit, în sfârșit, cânta inima lui Marty. În sfârșit „dacă doar” al meu s-a împlinit.

Orele ce urma să se dovediră a fi pline de discuții animate și activitate. Cei doi nepoți câștigă imediat inima bunicilor lor nou descoperiți. Marty era atât de bucuroasă că băieții veniseră la ea fără urmă de ezitare și chiar îi îngăduiseră să-i îmbrățișeze. Nathan nu-și mai încăpea în piele de bucurie. Era gata să umple timpul acestor doi oameni speciali din viața mamei lui. „Mama a spus că vă pot arăta camera mea”, și „Mama a spus că putem merge să călărim împreună, bunicule”, și „Mama a spus că-mi puteți vedea poneiul”, și „Mama a spus că o să-mi citiți câteodată”. Missie râse, iar Marty își dădu seama că îi pregătise cu mare atenție pe copii pentru aventura întâlnirii bunicilor lor.

Josiah era prea mic pentru a purta o conversație, însă trăgea și el de hainele și mâinile lor, insistând să fie luat în brațe. Faptul că băieții se acomodaseră atât de repede cu prezența lor o încântă pe Marty. Când Josiah reuși, în cele din urmă, să-i desprindă din mrejele lui Nathan, îl putură auzi zicând: „Vezi asta”, „Îți place asta?” și „Uite, buni”. Inimile celor doi erau captivate de cei doi micuți.

Casa întreagă răsună de sunete vesele în timp ce Missie îi conduse din cameră în cameră. Intraseră pe o ușă mare, dublă, într-un hol spațios și răcoros. Dușumeaua era din piatră șlefuită, iar pereții interiori erau acoperiți cu stuc alb. Missie folosisese picturi cu influențe spaniole-mexicane pentru a decora pereții și așezase lângă unul dintre pereți o băncuță în stil spaniol, din fier forjat vopsit în alb.

pe băncuță se aflau perne mici din material înflorat, iar Missie se folosise de nuanța verzuie a frunzelor din material pentru a decora ici-colo camera, reușind să-i dea aspect plăcut și proaspăt. Camera de zi era încăpătoare și aerisită, beneficiind de un șemineu masiv și decorată cu țesături de un roșu închis și auriu. Draperiile, din același material, erau legate în părți cu șnururi aurii. Camera avea influențe spaniole și – își spuse Marty – *arăta foarte bogată și primitoare*. Podeaua era din lemn închis la culoare, iar pereții erau, ca și cei de la intrare, placați cu stuc. Presărate pe dușumeaua de lemn lustruit se aflau covoare colorate – nu făcute în casă, ci cumpărate. Tablourile și lămpile erau spaniole – elegante, predominând negrul, roșul și auriul. Marty privi cu uimire la toate acestea. Niciodată nu mai văzuse o cameră de zi atât de superbă, îi spuse lui Missie.

Se îndreptară apoi spre sufragerie.

– Și, spuse Missie, cu un gest al mâinii și un hohot de râs, cam atât am reușit să înaintăm cu splendoarea. Dar o să vină toate la rândul lor, cu fiecare transport de vite.

Missie le arătă cu un gest al mâinii masa așezată pe capre de lemn, la care încăpeau cu ușurință opt oameni.

– Willie mi-a promis că toamna asta o să-mi ia scaune și o masă adevărată pentru sufragerie.

Cu toate că scaunele arătau a fi destul de confortabile, nu erau toate la fel și nici de foarte bună calitate. Pereții albi erau goi, iar la ferestre atârnavă perdele nu foarte scumpe. Un dulap simplu era așezat pe peretele îndepărtat, în care se aflau farfuriile bune pe care Marty insistase ca Missie să le ia în Vest. Camera simplă, confortabilă, o liniști oarecum pe Marty. Diferențele dintre ele nu mai păreau acum atât de mari.

– O, Missie, sunt atât de mândră de tine și atât de fericită pentru tine! exclamă ea, îmbrățișând-o. Zâmbetul aprobator al lui Clark exprima același lucru.

Dormitoarele erau încăpătoare, însă, din nou, mobilierul de aici era simplu, iar perdelele, cuverturile și covoarele de pe podea erau toate făcute în casă. Marty recunoscuse multe dintre lucrurile la care contribuise și ea.

Missie îi conduse în aripa cealaltă a casei, unde se afla bucătăria. Marty rămase surprinsă când Missie se opri la ușă și, înainte de a intra, ciocăni scurt. Un chinez micuț și slăbuț era ocupat cu pregătirile pentru masa de seară. Marty nu știuse că Missie are bucatar.

— Wong, spuse Missie, aceștia sunt tatăl și mama mea. Chinezul le adresează un zâmbet larg și dădu din cap în sus și-n jos, în timp ce se făceau prezentările.

— Îmi pare bine, îmi pare bine, spuse de câteva ori. Wong încântat, îmi pare bine, îmi pare bine.

Clark și Marty răspunseră cu zâmbete și saluturi.

— Wong încearcă din greu să învețe engleza noastră greoaie, explică Missie în timp ce Wong le zâmbea cu toată fața. S-a descurcat de minune, într-un timp destul de scurt. N-are nevoie să învețe arta gătitului. Când a venit la noi știa tot ce se poate ști despre gătit. Toți crescătorii de vite din partea locului ne invidiază și abia așteaptă să-i invităm, de multe ori pentru a mânca bucatele gătite de el.

Wong dădu din cap din nou și-i conduse prin bucătăria spațioasă. Marty nu văzuse niciodată o bucătărie așa de mare. Soba era mare, iar Wong ridică cu mândrie capacele de pe câteva cratițe aburinde, fiecare răspândindu-și în jur aroma delicioasă.

Missie îi conduse pe părinții săi pe un hol, spre o ușă din spate.

— N-am avut habar că ai bucatar, remarcă Marty.

— Wong nu e de multă vreme la noi, răspunse Missie. La început m-am gândit că sugestia lui Willie de a-l aduce e puțin cam deplasată, dar acum mă-ntreb de ce am încercat să mă opun. Wong e un ajutor atât de bun! Ajută și la spălatul rufelor. Asta îmi lasă mai mult timp pentru copii, iar într-o casă așa de mare sunt multe alte lucruri care mă țin ocupată. Mă bucur că-l avem, iar asta înseamnă și pentru el o slujbă și un cămin. Nathan și Josiah îl adoră. Însă Cookie a fost la început teribil de gelos, continuă Missie. Îi era atât de teamă că altcineva îi va lua locul în inima copiilor noștri. Dar cei doi șmecherași au reușit să-i facă fericiți pe amândoi. De fapt, cei doi bucătari chiar par a se înțelege de minune unul cu celălalt. În cele mai multe seri se întâlnesc la o ceașcă de cafea și la taifas. Cookie s-a oferit să-l învețe engleza pe Wong.

În timp ce Missie vorbea, ajunseră într-o curte interioară, aflată în spatele casei. Curtea, foarte plăcută, era mărginită pe o latură de aripa în care se aflau camerele din față, pe alta, de aripa în care erau dormitoare, iar pe cealaltă latură, de aripa în care era amplasată bucătăria. Latura deschisă răsărea privirea cu imaginea izvorului ce se prelingea dincolo de straturile de flori ale lui Missie. Când Marty se uimi de frumusețea lor, Missie o informă că luase toate acele flori de pe dealurile învecinate, cu excepția trandafirilor. Scottie, cu obraji nițel îmbujorați de stânjeneală, îi adusesese acei trandafiri când se întorsese de la cumpărarea unor vite, undeva în partea de sud.

Între curtea interioară și casă, veranda acoperită era umbroasă și răcoroasă în după-amiaza târzie. Marty își imaginează cât de plăcut era locul ăsta pentru petrecerea unei după-amieze cosând sau citindu-le copiilor. Era de-a dreptul impresionată de casa pe care Willie i-o construise lui Missie. Marty era plăcut surprinsă de bunul gust de care dăduseră dovadă și admiră alegerea culorilor și a țesăturilor din camera de zi. De asemenea, toate astea îi spuneau lui Marty că starea lor materială era bună, că Missie și Willie se descurcaseră de minune după începutul lor primitiv în căsuța de lut. Chiar și simplitatea camerelor din restul casei îi spunea ceva lui Marty. Anume, că Missie și Willie erau gata să aștepte, să se dezvolte treptat, fără a pretinde totul dintr-odată, iar asta dovedea maturitate și o judecată sănătoasă. Marty era mândră de ei – de amândoi.

După turul casei, Willie îl invită pe Clark să vadă grajdurile și vitele, iar Missie o luă pe Marty pentru a-i arăta grădina, izvorul, găinile ei și mai apoi căsuța din lut.

Nathan, care stătea agățat de mâna bunicii, nu-și dorise să meargă cu bărbatii, însă era de-a dreptul nerăbdător să-i arate poneiul său bunicului. Josiah, care stătea cocoțat pe umerii bunicului, n-ar fi vrut să se dea jos, însă nici nu-i prea venea bine să stea departe de mama. În plus, adora găinile! După câteva proteste din partea copiilor, cei trei „bărbați” se îndreptară spre grajduri, iar femeile și cel mic se îndreptară spre grădină.

Marty fu încântată de grădina lui Missie. E drept, nu era chiar atât de bogată ca cea de acasă, însă plantele arătau a fi sănătoase și bune,

iar Marty își imaginea multe mâncăruri gustoase preparate cu produse din grădină.

Apa pârâiașului nu era atât de „ambicioasă” ca a celui de acasă, însă efectul pe care-l avea asupra zonei din jur era deosebit. Erau înconjurați de dealuri maronii și prerie bătută de vânt, însă în preajma apei creșteau plante verzi și copăcei pitici – o adevărată „oază”.

Missie se îndreptă mai apoi spre cotețul găinilor. Patruzeci sau cincizeci de găini cotcodăceau și se agitau în îngrăditură. Păreau a fi destul de sănătoase, iar Missie o asigură că erau și bune ouătoare.

Josiah începu de îndată să strige la găini, încercând să le arunce printre sârme iarbă și pământ. Pentru că vântul bătea din direcția opusă, mare parte din „încărcătură” îi veni în față, așa că Missie îl opri. Josiah se grăbi s-o asculte, clipind des pentru a-și scoate nisipul din ochi.

În timp ce se îndreptau spre căsuța din lut, Marty observă că Missie vorbea despre ea cu drag și chiar bucurie, un lucru pe care Marty îl găsi foarte greu de înțeles. Missie deschise ușa de lemn și intrară în adăpostul umbrat de lut. Când ochii lui Marty se obișnuiră cu întunericul, reuși să vadă patul din colțul încăperii, soba mică de fier exact în locul unde se aflase și înainte, masa mică și cele două scaune.

Marty privi în jurul ei, de la mobilierul simplu la tavanul de lut și la dușumeaua din pământ bătătorit.

Asta e „casa” care te aștepta după călătoria aceea lungă și grea? Și chiar ai locuit aici, se gândi Marty, nevenindu-i să creadă. Ai locuit în adăpostul ăsta mic – și cu un copil născut de curând! Cum ai putut face asta? Cum ai putut rezista să trăiești așa? Vai de mine! Eu...

Însă Missie vorbea.

– Willie a vrut s-o dărâme, să nu mai fie nimic aici, dar eu nici n-am vrut s-aud. Am o mulțime de amintiri în locul ăsta. De câteva ori a fost nevoie să reparăm acoperișul. Acoperișurile nu rezistă prea bine la furtunile din timpul iernii, la vânt și la ploaie. Și, odată ce se scurge apă prin ele, nu mai sunt bune la nimic.

Marty nu-și exprimă sentimentele cu privire la căsuța de lut. În schimb, îi spuse fiicei ei:

— Sunt atât de mândră de tine, Missie... atât de mândră! Am sperat că te voi crește în așa fel încât să poți face un cămin fericit pentru cel pe care-l iubești. Și ai făcut. Ai privit dincolo de pereții ăștia de lut, la adevărata inimă a unui cămin. Căminul nu înseamnă farfurii elegante și lucruri de felul ăsta, Missie. Căminul înseamnă dragoste și purtare de grijă. Ții minte când am insistat să iei cu tine farfuriile acelea elegante, Missie? Ți-am spus că într-o zi o să te bucuri tare mult că le ai. Așa că m-am agitat toată încercând să te conving să le iei, cu toate că n-aveai loc pentru ele și în locul lor ai fi putut să iei ceva mai practic. Ei bine, am greșit atunci, Missie. Marty atinse cu mâna obrazul fiicei sale. Am greșit, iar tu ai avut dreptate. Căminul nu înseamnă vase, volănașe și lucruri din astea, Missie. Căminul înseamnă dragoste și purtare de grijă. Mi-ai dovedit că ești în stare să făurești un cămin adevărat și c-o poți face doar cu propriile tale mâini și cu propria ta inimă. Sunt mândră de tine. Atât de mândră!

Marty își șterse lacrimile de pe obraji în timp ce Missie îi zâmbea, înțelegând întru totul despre ce vorbește mama sa. Marty privi în jur încă o dată înainte de a părăsi căsuța de lut. De această dată, nu mai arăta atât de mohorâtă. În acele câteva minute, se întâmplase ceva ce schimbaseră atmosfera micii încăperi.

ȘAPTE

La taifas

După ce insistară ca bunica și bunicul să le spună o poveste, copiii se lăsară duși, în cele din urmă, la culcare. Clark și Willie se refugi-
ară în biroul lui Willie, o cameră mică aflată lângă bucătărie, pentru
a discuta despre munca de fermier și de crescător de vite. Missie și
Marty se făcură comode în camera de zi, fiecare cu câte o ceașcă de
cafea în față.

— Degeaba ne-am fi planificat să stăm la taifas pe-ndelete până
acum, spuse Missie, dar acum, că e mai liniște, cred c-a sosit momen-
tul să vorbim... să vorbim pe săturate. Am atâtea întrebări. Vreau să
aflu vești despre fiecare – despre fiecare-n parte. Nici nu știu de unde
să-ncep, da' poate ar fi mai bine să-ncepi tu, pentru că n-aș putea să te
las să mergi la culcare fără să-mi spui tot despre cei de-acasă.

Marty trase aer adânc în piept.

— Abia am așteptat să-ți povestesc despre ei. Cred c-ai fi de-a
dreptul uimită să-i vezi pe frații și surorile tale acum!

— Clare e la fel de glumeț cum îl știu?

— Mai rău... mai rău, îmi pare. Mereu e pus pe șotii și uneori
mă-ntreb dacă o să crească vreodată. Tatăl tău spune că se va liniști,
de îndată ce se va așeza la casa lui.

— Și cum arată Kate a lui? Clare mi-a scris. Din descrierea făcută mi
se pare că e de-a dreptul un înger venit din ceruri. Cum e în realitate?

— Kate e o fată bună. Cred că e exact femeia de care are nevoie Clare. E liniștită și serioasă, puțin prea precaută uneori, dar cred că se vor înțelege tare bine. E înaltă, brunetă, are ochii mari de culoarea viorelelor... Cred că tocmai culoarea ochilor i-a captat atenția lui Clare. Cu toate că nu-i ceea ce mulți ar numi o frumusețe, are ochi foarte frumoși.

— Și spuneați că o să se căsătorească în toamna asta?

— În 27 august. Se putea și mai curând, dar noi am vrut să fim siguri că ne va rămâne destul timp ca să ne întoarcem acasă și să ne pregătim pentru marele eveniment.

— Arnice are vreo drăguță?

— A început să curteze o fetișcană din Donovan County. Îl știi pe Arnice — e mai mult decât timid. El se mișcă încet. Ellie spune că Hester va fi nevoită să-l ceară ea de bărbat, dacă va apuca s-o facă vreodată! Marty râse. Cred că Arnice încă nu s-a decis. Vrea să fie deplin convins. E o fată drăguță, dar nu se poate spune asta și despre frații ei. Au o reputație destul de proastă în zonă. Arnice nu va lăsa ca lucrul ăsta să-l influențeze, dar consideră că e important ca atunci când se căsătorește, să-i poată accepta pe toți membrii familiei.

— Uneori asta nu-i posibil.

— Ei bine, Arnice simte că așa ar trebui să stea lucrurile în ce-o privește pe Hester. Ea își protejează tare mult frații. S-ar bate pentru ei, dacă ar fi nevoie. Arnice admiră lucrul ăsta la ea. Dar vrea să vadă și el binele pe care Hester îl vede în frații ei. Până acum, râse Marty încetșor, cu toate că a căutat destul de mult, n-a prea văzut cine știe ce.

— Sper să nu-și piardă prea mulți ani *căutând*, în timp ce o altă fată, care n-are asemenea probleme, i-ar putea fi luată de sub nas de un altul.

Marty oftă.

— Arnice merită o fată bună. E atât de sensibil față de sentimentele celorlalți. Băiatul ăsta a moștenit tare multe de la tatăl lui.

— Ce-mi spui de Ellie? Are vreun pețitor?

— Nu chiar. Nu încă. Speram să nu mă-ntrebi asta. Încerc să pretind că nu e încă suficient de „coaptă” — dar cred că, în inima mea, știu care-i adevărul. E destul de în vârstă pentru asta. Și e chiar drăguță.

Cred că până acum n-am încurajat pe nimeni s-o pețască. Ma Graham mi-a spus odată că într-o zi se va mărita și va pleca de la mine. Are dreptate. Am văzut că băieții încearcă să-i atragă atenția prin tot felul de tertipuri. Întotdeauna am crezut că sunt doar glume nevinovate ale unor colegi de clasă. Dar nu-i chiar așa. Într-una din zilele astea o să le observe și ea.

— Tare mi-aș dori s-o văd, spuse Missie cu dor. Oare nu se poate să vină aici și să stea la noi o vreme?

Marty simți o clipă cum o cuprinde panica. *Ellie, să vină aici? Vestul e plin de bărbați tineri. Păi, dacă ar veni să-și vadă sora mai mare, s-ar mărita și nu s-ar mai întoarce acasă!* Marty încercă să înlăture gândurile neplăcute și răspunse cu voce calmă:

— Poate că ar putea veni în luna de miere.

— Dar spuneați că n-are niciun pețitor...

— Nu încă. Dar asta se poate întâmpla destul de repede. Deja sunt pe jumătate speriată că la întoarcere o s-o găsesc îndrăgostită de vreun tinerel.

Missie răsă.

— Ei, nu prea cred eu că e posibil lucrul ăsta. Nu atât de repede. Ești sigură că nu poți sta mai mult de două săptămâni? Parcă nu merită tot drumul ăsta o ședere de numai două săptămâni.

— N-am putea sta mai mult. Ca să ajungem aici ne-a luat o săptămână, iar ca să ne-ntoarcem ne mai trebuie o săptămână. În total, o să lipsim o lună de-acasă. Sunt destul de multe de făcut în perioada asta a anului. Tata i-a lăsat pe băieți să vadă de munca câmpului, iar Clare trebuie să-și pună casa la punct. Luke învață pentru examenele de la colegiu și...

— Dragul de Luke! Vocea lui Missie era plină de tandrețe. Ce mai face?

Ochii lui Marty se umplură de duioșie.

— Nu s-a schimbat. A crescut puțin, dar a rămas aproape la fel. Ții minte cum îi plăcea să se strecoare la tine-n brațe când era micuț? Ei bine, uneori am impresia că încă i-ar mai plăcea să facă același lucru - dacă nu i-ar fi rușine de cei din jur. Dar găsește alte modalități de a-și arăta afecțiunea. Ții minte cum obișnuiai să-mi aduci fragi de

ziua mea? Ei, tatăl tău a destelenit terenul pe care creșteau, așa că vreo câțiva ani copiii au uitat de fragi. Anul ăsta, Luke a hotărât să nu mă lipsească de fragii mei, așa că s-a trezit foarte devreme și-a pornit să-i caute. A avut ceva de lucru, însă și-a făcut apariția cu o cană plină. Erau micuți și cam necopți, dar niciodată n-am gustat fragi mai buni... niciodată!

— Și cu școala merge bine?

— E un elev bun, dar acum a terminat școala de la noi. Învățătoarea spune că i-a dat tot ce-a putut să-i dea. A citit tot ce se putea găsi de citit și încă nu-i e de-ajuns.

— Ce va face? Nu poate renunța la școală.

— Își dorește să meargă mai departe. Vrea să meargă în oraș, la colegiu. Mă bucur... și mă sperie... și mă-ntristează. Toate deodată. Nu-mi place să văd cum pleacă singur-singurel. Îmi pare atât de tânăr! N-are decât cincisprezece ani.

— Vrea să se facă învățător?

Marty așteaptă o clipă înainte de-a răspunde.

— Doctor.

— Doctor? Tonul lui Missie arăta surprindere și admirație în același timp.

— Se gândește la asta de câțiva ani. A vorbit cu Doc Watkins despre asta. Doc e mulțumit ca un tătic. N-are copii și tare-i place să-i alimenteze lui Luke ambițiile.

— N-ar strica să avem un doctor în familie.

— Luke spune că vrea să-i ajute pe oameni. Întotdeauna a vrut să-i ajute pe oameni și, cu atâtea localități în care nu e niciun doctor...

— Ce n-aș da să avem aici un doctor, interveni Missie. Băiețelul vecinilor noștri și-a rupt brațul anul trecut. N-a fost nimeni care să i-l fixeze cum trebuie. Toată viața va avea o mână sucită, aproape de nefolositor, doar pentru că... Missie nu-și sfârși fraza. Mă gândesc, dacă ar fi fost Nathan?

Marty se uită la fiica ei și înțelese. Știa ce înseamnă o inimă de mamă și panica pe care o simte când în preajmă nu e niciun doctor care să vină-n ajutor. Se rugă și ea în gând ca zona asta de frontieră

să aibă curând un doctor, însă adăugă în rugăciune: ...dar nu Luke. Te rog, nu Luke.

Missie îi întrerupse gândurile și rugăciunea nerostită.

— Ce fac familiile lui Nandry și Clae?

Marty se bucură să-i povestească despre cele două fete Larson ce se alăturaseră familiei Davis pe când Missie era doar o copilă. Marty vorbi cu drag despre nepoții ce aduceau atâta bucurie și plăcută agitație întrunirilor de familie.

— Nathan și Josiah s-ar bucura atât de mult de verișorii lor! spuse ea.

— Povestește-mi despre vecini! spuse Missie. Sunt aceiași?

— Cam aceiași. Familia Coffin s-a mutat în zona de unde-au venit.

Doamna Coffin nu s-a obișnuit niciodată cu cei de pe la noi. Unii spuneau că n-a suportat despărțirea de sora ei geamănă. După ce le-a murit fetița — o ții minte pe micuța aceea bolnăvicioasă? — ei bine, după ce a murit, doamna Coffin a insistat să se întoarcă de unde-au venit. Acum au venit alții în locul lor. Familia Kentworth. Niște oameni deloc prietenoși. Toți vecinii au încercat să se apropie de ei, dar li s-a spus să nu se deranjeze. Oamenii spun că bărbatul are ceva de ascuns în fața legii și nu-i convine să-și vâre alții nasul în treaba lui. Asta spune când cineva îi vizitează — că-și vâre nasul în treaba lor. Iar ea e la fel de plină de amărăciune și dezagreabilă ca și el, așa că deocamdată doar ne rugăm pentru ei și așteptăm ocazia să le-arătăm că ne pasă de ei. Trebuie să fie teribil de greu să trăiești atât de plin de amărăciune.

Missie dădu aprobator din cap. Marty continuă:

— Ceilalți sunt cam aceiași, cred. Cei din familia Graham ne sunt la fel de buni prieteni. Sally Anne are trei fete, mari de-acum. Fran a lui Tommie tocmai a născut un băiețel. E cu șase ani mai mic decât Tom Junior. Tom e încântat de noul sosit.

— Și cei din familia Marshall? Ce fac?

— E trist, răspunse Marty, trist să-i vezi pe ei și pe fiul lor, dar e și frumos, totuși. Se vede atâta dragoste acolo. Rett e un copil tare iubitor. De fapt, deja e bărbat tânăr, dar copil încă. Wanda și Cam îl iubesc mult. E neobișnuit de priceput cu animalele. Sălbatic sau domestice — toate par a-l înțelege și a se-ncrede în Rett.

— Și Wanda e fericită?
 — Fericită? Da, e fericită. Cu toate astea, e nevoie să se bizuie zilnic pe Dumnezeu. A avut momentele ei dificile, dar sunt sigură că nu și-ar da fiul pe toți băieții din oraș la un loc.

Missie clătină din cap, gândindu-se la durerea pe care o purta Wanda în suflet.

— A suferit atât de mult! spuse ea încet.

— Așa e, spuse Marty, a suferit — a suferit și s-a maturizat. Uneori se pare că cele două lucruri se înfrățesc.

— Când suferă cineva, e bine să ajungă să vadă că suferința nu i-a fost zadarnică — că cel ce suferă îi îngăduie lui Dumnezeu să-i transforme suferința în binecuvântare, și nu în amărăciune, spuse Missie.

Marty dădu din cap în semn de aprobare și continuă:

— Wanda și Ma Graham îți trimit dragostea lor. Ți-au trimis și câteva daruri. Avem pachetele în ladă. Ne-am gândit că lucrurile pe care le-am adus pot aștepta până mâine. N-are rost să ne grăbim să le facem pe toate în seara asta.

— Acum că mi-ai spus de daruri, nu sunt sigură că pot aștepta până mâine, răsă Missie. E ca și când mi-ar face în ciudă...

— Nu se-ntâmplă nimic, o asigură Marty, gândindu-se că Missie era la fel de curioasă și entuziastă când era vorba de cadouri, ca pe vremea când era încă acasă. N-am vrut ca imediat ce intrăm în casă să împărțim cadouri în dreapta și-n stânga. Voi ați fi înțeleși, însă Nathan și Josiah ar fi crezut că doar pentru asta-s buncii.

Missie răsă.

— Cred că băieții mei deja și-au dat seama cu cine au de-a face. Știu exact că sunteți aici doar ca să-i răsfățați.

— Trebuie să avem grijă, dar puțin răsfăț nu cred că strică. Sunt sigură că fetița lui Clae, Esther Sue, și cei patru copii ai lui Nandry, asta cred despre noi, că rolul nostru e doar de a-i amuza. Sigur că le place să primească atenție și din partea unchilor lor. Arnice e cel care se joacă cel mai mult cu ei. Arnice iubește copiii. Și ceilalți îi iubesc pe micuți, dar Arnice e cel care nu pare a se sătura niciodată de ei, deși pretinde că-l epuizează.

— Iar Joe n-a plecat încă la seminar? S-a răzgândit?

— O, nu. E mai hotărât ca niciodată. Sper să poată merge anul viitor.

— O, e așa de bine să aflu vești despre fiecare! Mă face să mă simt mai aproape de ei. Mi-a fost atât de dor de ei!

Ochii lui Marty se umplură de lacrimi.

— Și nouă ne-a fost dor de tine, Missie! n-ai să știi niciodată cât de mult e... Dădu din cap și se opri. Nu, mai bine nu spun asta. Acum sunt cu tine, aici. Văd că ai o casă minunată, doi băieți frumoși, văd că ești fericită. De atâtea ori l-am spus Domnului că, dacă mi-ar îngădui să am parte de darul ăsta, o să-l mulțumesc cu toată ființa. Acum sunt aici și-mi voi ține promisiunea. *Sunt* mulțumită, Missie... atât de mulțumită! Din ochii lui Marty țâșniră lacrimi ce i se prelinseră pe obraji, iar Missie se duse și ingenunche în fața ei, punându-și brațele în jurul ei.

— O, mamă! spuse ea cu ochii scăldați în lacrimi. Atât de des am tânjit după tine. Și eu l-am promis Domnului că voi fi atât de mulțumită dacă îmi va da ocazia să te văd din nou. Și uite că deja sunt supărată pentru că nu puteți sta mai mult. Mi-e rușine de mine. O să facem în așa fel încât fiecare minut împreună să fie bine petrecut. O să ne umplem timpul cu atâta fericire, încât o să avem rezerve întregi de amintiri care o să rămână cu noi când va sosi clipa despărțirii.

Marty o netezi pe păr.

— E o idee tare bună, spuse ea. Deja am pus deoparte câteva amintiri. Missie se ridică.

— Ei bine, haide să mai punem una deoparte. Willie are o adevărată pasiune pentru floricelele de porumb înainte de culcare, așa că, hai să pregătim câteva! El spune că nimic nu e mai bun decât să-i ai pe ai tăi în jur, să stai la taifas și să mănânci floricele de porumb. E cald, e bun și te satură. Missie răsă și se îndreptă spre bucătărie.

— De fiecare dată când fac asta mă simt ca o fetiță care se strecoară într-un loc interzis de mama ei. Wong e așa de tipic! Dar am grijă să las curat de fiecare dată. Izbucniră amândouă în râs.

După ce pregătiră floricelele de porumb, îi chemară pe Clark și pe Willie în camera de zi. Continuară să povestească, în timp ce Willie

și Missie cerură detalii despre vecinii lor, despre școală, biserică. Luptându-se să-și stăpânească emoția, Willie întreabă despre tatăl său, Zeke LaHaye, despre cum o ducea *cu adevărat*. Scrisorile pe care le primise de la el din când în când nu reușeau să spună totul despre el.

— Cred că un drum încoace i-ar prinde tare bine, spuse Clark. Are nevoie să vadă lucrurile cu alți ochi. O, încă își iubește ferma, însă frațele tău se ocupă acum de ea, în cea mai mare parte. Zeke își iubește nepoții, dar îi e teribil de dor după mama ta. V-a trimis un pachetel.

— Ne tot vorbesc despre pachete și cadouri de acasă — și vor să ne facă s-așteptăm până mâine dimineață! Missie nu-și mai putea reține nerăbdarea. Cum poate dormi omul liniștit la noapte, fără să știe ce e în valize?

După râsete și tachinări, hotărâră că înainte de a merge la culcare, vor aduce bagajul în cameră și vor împărți cadourile.

Lada fu așezată în mijlocul camerei și o deschiseră, iar Missie se grăbi să scoată lucrurile din ea, punându-le deoparte pe cele destinate celor mici. În tot acest timp, scotea exclamații de bucurie și vărsa lacrimi, bucurându-se de fiecare lucru trimis cu dragoste de cei de „acasă”.

— La micul dejun o să servim gemul de zmeură făcut de Nandry, spuse ea, ținând în mână un borcan lucios.

Era deja târziu când se hotărâră să strângă lucrurile risipite și să-și spună noapte bună.

Marty se duse la culcare cu inima plină de bucurie. Rugăciunile ei primiseră răspuns — iar acum simți că poate, în sfârșit, să doarmă liniștită o săptămână întreagă.

XXXX

Ziua următoare, până și Marty se lăsă convinsă să urce pe cal pentru un tur al fermei. Se bucură de florile minuscule ce înfloriseră de-o parte și de alta a drumului, se înfiora la vederea cirezilor de vite ce pășteau pe coline și se îndrăgosti de imaginea munților ce se conturau la orizont. Însă *nu* se putea împăca cu vântul ce mătura preria și care-i flutura părul și fusta, nici cu acea pustietate care i se părea că se

întinde pe kilometri întregi. Marty o privi cu atenție pe Missie în timp ce călăreau laolaltă, realizând faptul că Missie nu vedea decât faptul că acela era ținutul lui Willie, pe care ajunsese să-l iubească.

Sosi și ziua de duminică și odată cu ea sosiră vizitatori la familia LaHaye. La ora două după-amiaza, Henry Klein deschise serviciul obișnuit de închinare cu un imn. Clark și Marty se bucurară să-l întâlnească pe tânărul ce venise în Vest împreună cu cei doi LaHaye. Henry se schimbase mult în timpul acestor câțiva ani. Nu mai era acel tinerel timid, șovăielnic, ci un bărbat sincer și încrezător, bucuros să poată prezenta alături de el o soție atrăgătoare și pe băiețelul lor de doi ani, Caldwell.

În timp ce cântau, Marty privi în jurul ei. Câțiva dintre lucrătorii de la ferma lui Willie erau și ei acolo. Nu-și putea aminti toate numele, deși îi fuseseră prezentați. Era acolo Cookie – și-l amintea pe Cookie – și Rusty, și Lane. Numele celorlalți doi nu și le mai amintea. O familie din vecini li se alăturaseră la închinare. Marty văzu băiețelul cu mâna răsucită, iar inima ei fu cuprinsă de milă pentru el. Aceasta era familia Newton, o tânără pereche împreună cu patru copii mici.

După timpul de cântare, Willie conduse serviciul de închinare și Clark fu rugat, în calitate de oaspete de onoare, să le împărtășească o lecție biblică. Oamenii ascultară cu atenție, iar Marty chiar auzi din când în când câte un „amin” spus în șoaptă.

Juan și Maria, împreună cu fetița și fiul lor, nu reușiseră să vină de data asta. Missie îi povestise despre prietena ei și privise mereu spre drumul ce șerpuia în josul dealului, sperând că vor ajunge totuși, însă serviciul de închinare se sfârși, iar ei încă nu veniseră. Asta o îngrijora pe Missie. Era deja a doua duminică la rând de când familia de la Rosas nu venise la închinare. Nu erau plecați, pentru că Scottie spusese că-i văzuse vineri. Nimeni nu era bolnav, căci fuseseră cu toții în oraș. Missie nu-și dădea seama de ce lipsiseră, își explicase în șoaptă. Va trebui să meargă la ei și să vadă dacă nu cumva aveau vreo problemă.

După ce serviciul divin se sfârși, Missie servi cafea și gogoși delicioase, pregătite de Wong. Rămaseră la taclale, povestindu-și experiențele zilnice, bucuriile și greutățile pe care le întâmpinaseră. Marty

și Clark se bucurară să-i poată cunoaște pe câțiva dintre vecinii lui Missie și Willie. Toți păreau a fi de acord că acest serviciu divin de duminică era un moment special din săptămână.

Îngrijitorii de vite plecară primii, deși cu reținere. Era timpul să înceapă munca, iar Scottie urma să aibă grijă de asta.

Următorii plecară membrii familiei Newton. Domnul Newton încă nu-și angajase suficienți îngrijitori de vite, așa că trebuia să urce el însuși în șa și să vadă de treburi. Spuse că în ultima vreme fuseseră scutiți de hoții de vite, dar nu poți ști niciodată când ți se poate întâmpla. Fermele mici, lipsite de apărare erau țintele lor preferate. Familia Newton promise că se va întoarce duminica viitoare.

Familia Klein rămase la masa de seară. Pentru Marty era limpede faptul că Wong se bucura de șansa de a-și dovedi talentele culinare. Nathan și Josiah, bucuroși să aibă încă un tovarăș de joacă, îl luară pe Caldwell să se joace cu cățelușul Max, încântat de atenția ce i se dădea, manifestându-și încântarea prin salturi de jur împrejur și lătrături de bucurie, ca pentru a le aminti că în ultimele câteva zile primise foarte puțină atenție.

Marty rămase să povestească cu Melinda Klein, în timp ce Missie se învățea în jurul mesei, așezând farfuriile bune și asigurându-se că totul arată exact așa cum trebuie. Marty se simți repede foarte apropiată sufletește de Melinda. Cu toate că diferența de vârstă era destul de mare între ele, trecuseră prin experiențe asemănătoare în drumul lor spre Vest, amândouă pierzându-și soții în accidente tragice. Marty se bucură că Melinda îl avea pe Henry alături și că acesta o ajutase să treacă peste durerea și confuzia ivite după pierderea celui pe care-l iubea, în timp ce se afla atât de departe de prieteni și familie. *Iar eu sunt bucuroasă că-l am pe Clark*, se gândi ea, aruncând o privire fugară în direcția lui.

Și Henry era nerăbdător să afle vești despre locurile de unde plecase. Cu toate că Clark și Marty cunoșteau foarte puțini dintre aceia pe care Henry îi avusese vecini, aveau totuși informații generale despre ceea ce se mai întâmpla în acea zonă.

Curând după masa de seară, familia Klein se îndreptă spre casă, iar băieții meraseră la culcare. După dubla porție de povești de care

avură parte înainte de culcare, micuții erau pregătiți să doarmă buș-
tean până dimineață. Missie spuse că entuziasmul zilelor de dumi-
nica îl epuiza întotdeauna.

Și Marty se simțea obosită, cu toate că, treptat, își revenea cu som-
nul. Willie o informă că oboseala se datora schimbării de altitudine.
Marty era gata să accepte orice scuză pentru letargia de care era
cuprinsă. Tot ce știa era că tare i-ar fi prins bine un pui de somn.

Își înăbuși un căscat și încercă să fie atentă la conversație. Clark
și Willie făceau planuri pentru dimineață. Părea să discute despre
o călătorie destul de lungă. Willie o întreabă pe Missie dacă și ea își
dorea să meargă. Marty deja își simțea toate oasele după drumul
făcut călare cu o zi în urmă. Nu era sigură că și-ar mai fi dorit încă o
astfel de escapadă pe spinarea unui cal, însă Missie răspunse:

— M-am gândit să merg împreună cu mama ca s-o vizităm pe
Maria. Nu înțeleg ce s-a întâmplat de au lipsit două duminici la rând.
Dacă mama e de acord, mergem și aflăm cum stau lucrurile. Abia
aștept ca mama s-o întâlnească pe Maria. N-o să-ți vină să crezi,
spuse Missie, întorcându-se spre Marty. Acum vorbește foarte bine
engleza. Eu — abia dacă am reușit să învăț câteva cuvinte în spaniolă.

Așa deci, mâine... iarăși călare. Marty se cutremură la acest gând.
Nu doar că va trebui să călărească mâine, dar, din câte înțelesese, va
fi un drum destul de lung. Cei din familia de la Rosas nu erau vecini
apropiați.

Marty dădu din cap în semn de aprobare, sperând că Missie nu-i
observase ușoara ezitare. Missie continuă:

— Ar trebui să plecăm pe la nouă. Cred că ar fi mai bine să luăm
căruta, pentru ca mama să nu mai fie nevoită să urce în șa; nu-i obiș-
nuită. În plus, drumurile nu sunt rele și va trebui să-i luăm și pe
băieți. Îi poți ruga pe Scottie să ne pregătească echipajul?

Willie aprobă, iar Marty răsuflă ușurată. Odată planurile făcute
pentru a doua zi, fiecare în parte se grăbi să se retragă la odihnă. Își
spuseră noapte bună și plecară la culcare.

OPT

Marty o întâlnește pe Maria

Dimineața următoare, soarele se ridică deasupra dealurilor din depărtare, iar aerul păru a se-nfierbânta odată cu apariția lui.

După micul dejun și treburile de dimineață, Willie aduse căruța trasă de cai, iar Missie îi urcă în ea pe cei doi copii, punându-le alături câteva bidoane cu apă pentru drum. Marty își fixă bine pe cap boneta, dorindu-și să fi avut o rochie mai subțire.

— Vai de mine, ce cald e! exclamă ea, însă pentru Missie căldura nu părea a fi o problemă.

— O să bată puțin vântul și o să se mai răcorească, îi spuse Missie, apoi îndemnă caii s-o ia din loc.

Nu se îndepărtară prea mult și Marty simți briza, cu toate că ea ar fi numit-o mai degrabă vijelie. Nu semăna deloc cu adierile răcoroase de vânt ce măturau văile de acasă. De fapt, Marty avu impresia la un moment dat că vântul părea chiar mai fierbinte decât soarele. Îi lovea obrazii, uscându-i și arzându-i. Îi flutura fusta și-i agita borul bonetei. Nu-i plăcea deloc vântul ăsta, și-ar fi dorit să bată în altă parte, nu acolo.

— Cred că eu m-am obișnuit cu vântul, remarcă Missie, în timp ce Marty încerca să-și țină boneta la locul ei cu o mână și fusta, cu cealaltă.

Nathan și Josiah păreau a se bucura de drum, în prima parte a călătoriei, însă mai apoi începură să pună tot mai des clasică

întrebare: „Cât mai avem?” Missie le răspunse cu blândețe, până când Nathan, neavând nimic de făcut, începu să-l tachineze pe fratele său mai mic. Atunci Missie opri caii și-i dădu jos din căruță pe copii, ca să-și dezmoștească picioarele. Le dădu să bea apă și să mănânce câteva prăjiturile, instruindu-i să se joace la umbra căruței, în timp ce mama și bunica vor face câțiva pași. Soarele dogorea și nu era umbră, așa că cele două nu se văzură ispitite să se îndepărteze prea mult. De fapt, Marty chiar se bucură să se întoarcă la căruță și s-o ia din loc rapid.

Când ajunseră la râu, Marty se uită în susul și-n josul râului, doar-doar va zări vreun pod. Nu era niciunul. Încrezătoare, Missie îndemnă caii să intre în apă, explicându-i că apa fusese mult mai adâncă înainte ca bărbații din zonă să lărgească matca râului.

— Acum, spuse Missie, se poate traversa în orice perioadă a anului.

Marty, deși liniștită să audă că pot trece în siguranță apa, se prinse strâns de băncuța căruței și aruncă o privire neliniștită spre cei doi copii aflați în spate. Traversarea râului era cea mai interesantă parte a călătoriei pentru ei. Marty auzi strigătele lor de bucurie la vederea apei ce se involbura în jurul roților căruței. Odată aflați pe celălalt mal însă, o îndemnară pe mama lor să mâne caii mai iute, plângându-se că n-au loc destul, că le e prea cald și prea foame.

În cele din urmă, Missie îi încredință hățurile lui Marty și-l luă în brațe pe Josiah. Fără a mai avea pe cine chinui, Nathan se liniști și el pentru tot restul călătoriei.

Era aproape amiază când zăriră ferma familiei de la Rosas. Marty văzu o casă mare, pe un singur nivel, construită cu același tip de piatră din care era construită și casa lui Missie, cu toate că nu la fel de spațioasă. Era mărginită de-o parte și de alta de dealuri maronii, dar aici nu exista nici măcar un firicel de apă care să adauge măcar o nuanță de verde la peisajul uscat. Missie îi spuse lui Marty că de la Rosas își săpaseră o fântână adâncă și aveau apă din belșug. Fântâna își dovedea acum utilitatea, căci o moară de vânt, pusă în funcțiune de omniprezentul vânt, făcea ca o pompă să trimită un fir constant de apă din jgheab direct în troaca animalelor.

— Ei bine, nu-i rău să vezi că vântu' ăsta e bun la ceva, murmură Marty încetișor, în timp ce Missie mână caii în curte și-i îndrumă spre stălpul pentru prionit caii.

O femeie tânără ieși în grabă din casă.

— Missie! strigă ea. O, sunt atât de bucuroasă că ai venit! Mi-a fost dor să ne-ntâlnim! O văzu pe Marty și se opri locului, stânjenită. O, vă rog, scuzați-mă! N-am știut că Missie e însoțită. Cred că sunteți mama ei. Cea de care lui Missie i-a fost atât de dor și după care a plâns și s-a rugat.

Marty aprobă cu un semn al capului și zâmbi.

— Iar eu sunt Maria — cea prostuță, glumi ea. Când văd o prietenă, nu mai știu de nimic.

Marty râse și întinse mâna, apoi se răzgândi și se apropie de Maria, îmbrățișând-o.

— Missie mi-a vorbit despre tine, spuse Marty. Ești o prietenă atât de specială și mă bucur mult să te-ntâlnesc, isprăvi cu căldură.

— Și eu mă bucur, spuse Maria, îmbrățișând-o cu căldură pe Marty, deși trebuie să spun că văzându-vă, parcă mi se face și mai dor de mama. A trecut atât de multă vreme...

Maria nu-și isprăvi fraza. Missie își coborâse copiii din căruță, iar acum micuții se agitau dorind să li se dea atenție.

— Unde-i Jose? întrebă Nathan.

— E în casă, acolo unde-ar trebui să ne adăpostim cu toții de soarele ăsta fierbinte. Haideți, să nu mai stăm în soare. Ați avut curaj să veniți într-o zi ca asta. Și Maria îi conduse degrabă spre intrarea în casă.

— Jose e în bucătărie și-l necăjește pe bucătar, îi spuse ea lui Nathan. Te poți duce să-l iei și să vă jucați în camera lui. Cred că nici măcar răbdătorul nostru Carlos n-ar putea face față la doi băieței ce-i invadează bucătăria.

Nathan se duse să-l găsească pe Jose, iar doamnele se îndreptară spre camera răcoroasă de zi, cu Josiah după ele. Marty se simți mult mai bine acum, când n-o mai bătea soarele-n cap. Își dădu jos boneta și-și șterse transpirația de pe față cu o batistă. *Vai de mine, ce călătorie călduroasă!*

Maria le invită să se așeze și plecă după ceva rece de băut. Auzindu-i pe cei doi băieți mai mari tăifăsuind în timp ce ieșeau din bucătărie, Josiah se hotărî să li se alăture în camera lui Jose.

Doamnele rămaseră să-și savureze pe îndelete ceaiul rece și să tăifăsuiască în voie. Discuțiile lor se învârtiră în jurul familiei, noutăților de prin zonă și treburilor de la fermă. Marty fu inclusă și ea în conversație, cu toate că unele dintre expresiile folosite de cele două femei referitoare la ferma de vite erau cu totul noi pentru ea.

— Ar fi trebuit să așteptați o zi mult mai puțin călduroasă pentru vizite, spuse Maria, râzând apoi de amestecul nepotrivit de cuvinte în limba engleză. Cum spui asta? o întreabă pe Missie.

— O zi mai răcoroasă.

— Mai răcoroasă – nu! Nu se poate spune nimic „răcoros” despre ziua asta. Cum poate fi *mai* răcoros decât ceva ce nu e deloc răcoros?

Marty și Missie izbucniră în râs. N-aveau răspuns la logica Mariei.

— Oricum, spuse Maria, e foarte cald la soare. Noi ne-am obișnuit, însă dumneavoastră, doamnă Davis, cred că nu sunteți prea încântată.

— Este cald, admise Marty. Iar ceaiul ăsta pică la șanc.

— Poate că ar fi trebuit să așteptăm, spuse Missie. Da' cine știe, s-ar putea ca zilele să devină și mai călduroase, iar eu am vrut să te văd, Maria.

— Ai vreun motiv special? întreabă Maria serioasă.

— Destul de special. Nu v-am văzut două duminici la rând și m-am temut... ei bine, m-am întrebat – adică, am sperat că nu s-a întâmplat nimic rău.

Când auzi de serviciul divin de duminică, Maria lăsă capul în jos.

— Am vrut să merg. Mi-a lipsit. Dar Juan – ei bine, el nu-i chiar așa de sigur. Nu-i chiar sigur că facem ce trebuie. Acasă îl învățăm pe băiatul nostru într-un fel – un fel de a se ruga, un fel de a se închina lui Dumnezeu – iar la întâlnire, voi îl învățați altfel. Și asta-l nedumerește, înțelegi? Juan crede că n-ar trebui să producem confuzie în mintea copilului cu noțiunea de mai mult decât un singur Dumnezeu.

— Dar Maria, exclamă Missie, am vorbit despre asta! Este același Dumnezeu. Ne închinăm aceluiași Dumnezeu, doar că o facem într-un mod puțin diferit.

— Știu, știu, spuse Maria, gesticulând. Știu toate astea. Și cred că Juan înțelege și el. Însă-i este teamă — teamă că Jose nu va înțelege și nu va mai vrea să se închine deloc lui Dumnezeu. Înțelegeți?

— Da, înțeleg, spuse Missie încetișor, iar lacrimile îi inundară ochii, înțeleg.

— O, mă bucur atât de mult! Mă bucur atât de mult că înțelegeți. M-am temut că n-o să înțelegeți ceea ce simt. N-am vrut să crezi ceva rău despre mine.

— Maria, niciodată n-o să cred ceva rău despre tine.

Maria se întoarse pentru a-și ascunde propriile lacrimi. Pentru o clipă, nu putu să vorbească, însă apoi își întoarse privirea din nou spre musafirele ei, iar lacrimile-i șiroiau pe obraji.

— Trebuie să vă rugați pentru noi. În momentul ăsta, Juan are multe îndoieli, multe întrebări. Nu-și poate părăsi biserica în care a crescut, însă aici nu are o astfel de biserică. Nu vrea ca propriul său copil să crească fără o învățătură bisericească potrivită, însă nu e sigur ce anume ar vrea să învețe băiețelul nostru. Au existat lucruri în biserica lui Juan — de fapt, biserica mea, în același timp — cu care el nu a fost de acord, însă o iubim. Juan nu a uitat-o. Niciodată n-o va face. În serviciile divine de la voi am auzit multe lucruri noi și ciudate din Biblie. Nu le-am știut mai înainte. E nevoie de multă înțelepciune, de mult timp și multă cercetare a inimii pentru a cunoaște adevărul. Te rog, aveți răbdare cu noi, Missie. Și, te rog, rugați-vă pentru noi, ca să cunoaștem adevărul. Într-o zi ne spunem: „Asta-i!”, iar ziua următoare spunem: „Nu, nu-i așa”. E greu... e-așa de greu!

— Înțeleg, spuse Missie încet. Ne vom ruga. Ne vom ruga să găsiți adevărul — nu să credeți ceea ce credem noi, ci să găsiți adevărul. Noi credem din toată inima că Dumnezeu ne-a dat adevărul Său în persoana Fiului Său, Isus Cristos, că El a venit ca să moară pentru noi și să ne ierte de păcatele noastre și — Missie se opri brusc. Dar și voi credeți asta, Maria. Mi-ai spus că Isus este singura cale prin care poate ajunge cineva la Dumnezeu.

— O, da! spuse Maria. Acesta-i adevărul.

— Atunci nu trebuie să ne rugăm decât ca Dumnezeu să vă arate, fie și lui Juan, dacă este în regulă să vă închinați împreună cu noi.

— Cred... cred că da. Noi am fost învățați într-un fel, voi în altul.
 — Vom continua să ne rugăm.
 — E atât de important pentru Juan să-și crească odraslele în cel mai bun mod. Vezi tu, familia sa... Însă Maria se opri în mijlocul frazei și se ridică. Trebuie să văd dacă a terminat Carlos de pregătit cafeaua și prăjiturile. Cred că deja v-ați răcorit suficient ca să puteți servi cafeaua pregătită de Carlos. Se îndepărtă grăbită, fără să aștepte vreun răspuns.

Discuția se îndreptă mai apoi spre subiecte mai puțin dificile. Vorbiră despre țesături noi, despre modele de rochii și despre legumele din grădină, ce creșteau pe zi ce trece, în ciuda căldurii. Missie anunță în cele din urmă că trebuie să plece, iar Maria îi trimise pe Jose și pe Nathan să-l cheme pe Pedro, omul de la grajduri, ca să ia caii și să-i înhame la căruță.

În timp ce băieții alergară să-l găsească pe bătrân și să-i transmită mesajul, femeile se pregătiră să plece.

— Vă rog, spuse Maria, ne putem ruga împreună? Mi-a lipsit tare mult.

Îngenuncheară pentru rugăciune. Missie se rugă prima, urmată de Marty, apoi veni rândul Mariei. Începu încetisor, folosind cuvinte bine alese în limba engleză, apoi se opri și se întoarse spre cele două femei.

— Vă deranjează... vă rog să mă scuzați... dacă vorbesc cu Dumnezeu în limba mea? Știu că El îmi înțelege inima în orice limbă, dar cred că *limba* mi-o înțelege mai bine dacă vorbesc în limba mea. Văzându-le gesturile de aprobare și zâmbetul, Maria își continuă rugăciunea. Niciodată Marty nu auzise o rugăciune mai fierbinte. Maria își vărsă sufletul înaintea Dumnezeului ei, folosind o spaniolă atât de dulce și fluentă. Cu toate că Marty nu înțelese nici măcar un cuvânt, înțelese duhul rugăciunii, iar inima ei se alătură rugăciunii Mariei. Cu siguranță, Dumnezeu va răspunde dorinței aprinse a acestei femei după adevăr.

NOUĂ

Salvarea

Cu toate că era mult prea cald pentru Marty, vremea deveni puțin mai suportabilă. Missie și Marty rămâneau aproape de adăpostul oferit de casă, însă Clark împreună cu bărbații călăreau aproape în fiecare zi. Marty observa cum inima lui de fermier răspundea la spațiile largi de care erau înconjurați și la vitele risipite pe dealuri, spunând, nu de puține ori, cât de mult îi plăceau acei munți.

Nathan era avid după atenția bunicului său. Era nerăbdător să-i arate partea „sa” din ferma de vite. Până acum, micuțului nu-i fusese îngăduit să umble liber pe întinderea fermei. Însă existau drumuri bătătorite în apropierea casei despre care spunea că sunt ale lui. Le străbătuse călare încă de pe vremea când era doar un prunc, purtat în spate de mama sa. Acum Josiah îi luase locul pe calul lui Missie, iar lui Nathan i se acordase privilegiul de a avea propriul său ponei.

— Poți călări cu mine astăzi, bunicule? îl imploră Nathan pe când serveau micul dejun.

— Nu văd de ce n-aș putea, răspunse Clark. Mă gândesc că tatăl tău se poate descurca și fără mine o zi.

Nathan luă în serios cuvintele bunicului.

— Îl poți ajuta mâine, îl asigură pe Clark, iar afirmația stârni hohote de râs din partea celor așezați la masă.

— Și unde vom călări astăzi?

— O să-ți arăt partea de vest.

— Și sunt lucruri interesante de văzut acolo?

Nathan dădu viguros din cap, gura fiindu-i prea plină cu omletă pentru a mai putea vorbi.

— Bine, spuse Clark, ce-ar fi să mergem și să le vedem?

Ochii lui Nathan străluciră de plăcere. Se grăbi să-și termine mâncarea din farfurie și se dădu jos de pe scaun.

— Ce cal să-i spun lui Scottie să pregătească pentru tine, bunicule? întrebă cu entuziasm.

— Nathan, spuse Willie calm, arătând spre scaunul gol. Nathan se instalează pe scaun fără tragere de inimă și se uită la mama sa, apoi la tatăl său.

— Îmi dați voie să mă ridic de la masă, domnule? întrebă el, spășit. Willie aprobă printr-un semn al capului, iar Nathan coborî de pe scaun.

— Ce cal?... Începu el, însă Clark îl întrerupse cu un hohot de râs.

— Cred că Scottie e destul de ocupat pentru a-și mai bate capul și cu mine. Când ajung acolo, o să pun șaua pe bătrânul Turk.

Nathan se răsuci pe călcâie și plecă.

— Eu îl iau pe Spider, strigă el peste umăr, în timp ce alerga spre ușă, apoi adăugă:

— Păcat că Joey e prea mic.

— Joey? întrebă Marty. Missie râse.

— M-am tot gândit la un nume pentru cel de-al doilea băiețel al nostru, un nume care să nu poată fi prescurtat. Și am crezut că găsisem unul. Pe ăsta, cu siguranță, nimeni nu-l putea prescurta. L-am subestimat însă pe Nathan. Încă din prima zi, Nathan îi spune Joey.

— Mie mi se pare drăguț numele, spuse Marty, zâmbind.

— Da, cred că e drăguț... știi ce m-am gândit? M-am gândit că aproape orice nume este frumos atâta vreme cât este rostit cu dragoste.

Marty zâmbi și aprobă.

Clark își termină de băut cafeaua și se întoarse spre Willie.

— Ei bine, domnule văcar, se pare că astăzi va trebui să te descurci fără mine. Am alt partener.

Willie zâmbi larg.

— Mi-aș dori să pot veni cu voi, dar i-am promis lui High Caly că o să merg pe la el să văd vitele pe care și le-a cumpărat. Ești norocos că ai scăpat de drumul ăsta. E lung, călduros și, ca să mai scăpăm de câțiva kilometri, trecem printr-o zonă tare urâtă, plină de cactuși. Aproape că-ți trag hainele de pe tine.

— Partea de vest îmi sună din ce în ce mai bine. Clark zâmbi.

— Nu prea sunt pericole acolo. De asta îl și lăsăm pe Nathan să călărească în partea aceea. Nu prea ai ce vedea. Cu puțin noroc, poate vezi vreun șarpe târându-se prin bălării.

— Ei bine, dacă vom vedea vreun șarpe, sper din toată inima să se târască prin bălării, spuse Clark. Nu-mi prea plac.

— Doar să nu-i speriați, spuse Willie, și n-o să aveți probleme. Când ajunse la grajd, Clark îl găsi pe Scottie dându-i o mână de ajutor lui Nathan, care încerca să pună șaua pe Spider. Clark intră în îngrăditură ca să-l scoată afară pe Turk. Încă nu deprinse bine manevrarea lasoului, însă la a doua încercare reuși să prindă calul. Se urcară în șa și ieșiră afară din curte, iar Missie strigă după ei, întrebându-i dacă și-au umplut bidoanele cu apă.

— Mama își face tot timpul probleme, îi mărturisi Nathan în șoaptă, la care Clark răspunse:

— Pentru asta-s mamele.

Călăriră spre vest, apoi se îndreptară spre sud și urmară linia munților pentru o vreme. Nu prea era ceva anume de văzut, în afară de apariția sporadică, de după dealuri, a vârfurilor munților. Dacă priveau spre răsărit, puteau vedea vitele lui Willie, risipite în largul preriei. O dată sau de două ori zăriră un îngrijitor de vite care îndemna cireada. Soarele se ridicase pe cer când Clark sugeră să facă o pauză și să se adăpostească la umbra unor stânci mari, ca să mănânce ceea ce le pregătise Missie pentru călătorie. Nathan se bucură de idee. Pauza de masă i se părea partea cea mai importantă pe parcursul unui drum. Nathan coborî de pe Spider și-l priponi. La fel făcu și Clark cu Turk, privind în jur cu mare atenție, asigurându-se că nu vor avea ca partener de odihnă vreun șarpe. Observă că Nathan face la fel.

— Dacă ar fi șerpi pe-aici, bunicule, atunci să știi că stau la soare, nu la umbră, spuse el. Dar tata spune că întotdeauna trebuie să verifici, ca să te asiguri.

Clark fu plăcut surprins de cunoștințele pe care le dobândise copilul și de grija de care dădea dovadă.

— Cât de departe mergem? întrebă Clark în timp ce mușcau din sandvișuri.

— Nu foarte departe, cred. Nu mai e nimic de văzut mai încolo, decât dealuri vechi și pustii cu găuri în ele.

— Dealuri vechi cu găuri? Nathan dădu din cap.

— Ce fel de găuri?

— Tata spune că acolo erau mine.

— Mine?

— Da.

— Ce fel de mine?

— Nu știu. Tata spune că n-am voie să mă apropii de găuri. Spune că sunt periculoase. Învechite... sau așa ceva.

— Atunci cel mai bine e să stăm deoparte, spuse Clark, însă își puse în minte să-l întrebe pe Willie la întoarcerea acasă despre vechile mine.

Tocmai își isprăviseră masa și-și adunau lucrurile când auziră tro-păitul unui cal ce se apropia. Călărețul mâna calul în galop, iar Clark se ridică să vadă pentru ce atâta grabă. De obicei nimeni nu călărea atât de repede în zăduful zilei.

Un tânăr călăreț se apropia de ei, cu părul fluturând în vânt, înfi-gându-și călcâiele în pânțele calului. Clark îl auzea strigând din când în când, însă nu putea înțelege nimic din ceea ce spunea.

— Cine-i omul ăsta? îl întrebă Clark pe Nathan.

Un moment, Nathan nu spuse nimic, doar se uită fix la călăreț.

— Cine-i? îl cunoști? întrebă Clark din nou. Nathan se ridică, clă-tinând din cap.

Călărețul se apropie, iar Clark îl auzi hohotind de plâns. Făcu un pas înainte pentru a opri calul.

— Trebuie să veniți strigă băiatul cu disperare, încă înainte de a ajunge la ei. Trebuie să veniți repede! Andy și Abe au...

Ajunse la ei, iar Clark opri calul plin de spume.

— Hoa, pe loc, spuse el, întinzând încet mâna pentru a opri calul și a-l mângâia ușurel pe gât.

— Trebuie să veniți... Vocea băiatului era agitată și încărcată de emoție.

Clark întinse mâna către el.

— Liniștește-te! Ușurel. Venim. Liniștește-te puțin și spune...

— Abe și Andy! strigă acesta, iar lacrimile brăzdau șanțuri pe obraji acoperiți cu praf. Abe și Andy sunt înăuntru.

— Ușurel, spuse Clark din nou. Spune mai rar.

— Trebuie să vă grăbiți! strigă băiatul cu nerăbdare.

— Ne grăbim, spuse Clark. Dar mai-nainte trebuie să știm unde să ne grăbim. Calmul lui Clark păru să aibă efectul scontat, iar băiatul trase aer adânc în piept înainte de a continua.

— La mină. La vechea mină... sunt înăuntru. S-a surpat pe ei. N-o să poată ieși de acolo.

— Unde?

— Acolo. Îi căutam, iar grinzile au cedat și mina s-a surpat... Clark însă era deja cu mâinile pe frâiele calului său.

— Nathan, spuse el, te poți duce acasă singur? Te-a lăsat vreodată tata să faci asta?

— Sigur, spuse Nathan, cu ochii larg deschiși.

— Uite ce-i, fiule, spuse Clark, trăgându-l pe Nathan aproape. Vreau să te duci înapoi la fermă. Spune-i lui Scottie sau oricui e prin preajmă că au fost prinși în mină câțiva băieți. Spune-le să aducă lopeți și o căruță și să vină-ncoace. Ai înțeles?

Nathan clătină din cap, cu ochii măriți de importanța unei asemenea misiuni.

— Acum du-te! Nu te grăbi... auzi? Nu încerca să călărești prea repede. Nu te grăbi și ai grijă! Eu mă voi duce cu băiatul ca să-i ajut pe puștii ăia. Ai înțeles?

Clark îl săltă pe Nathan în șaua poneiului și-l urmări cu privirea îndepărtându-se către fermă, urmând drumul cunoscut. Nu-și făcea probleme că băiatul s-ar putea rătăci. Nathan cunoștea drumul bine. Clark se gândea ca nu cumva panica să-l facă să meargă

prea repede și să cadă. Nathan se răsuci în șa ca să arunce o privire către bunicul său.

— Ține minte, mergi încet, îi strigă Clark, iar băiatul îi făcu semn cu mâna.

Hohotele de plâns ale băiatului de lângă el îi atraseră atenția.

— În regulă, fiule. Arată-mi drumul! Ușurel. O cădere cu calul nu-ți va ajuta defel prietenii.

Se îndreptară către mină, iar calul băiatului găfâia istovit. Clark constată că mina se afla la o depărtare mult mai mare decât crezuse inițial.

Pe băiat îl mai podideau uneori lacrimile. Își îndemna calul să meargă cât de repede mai era în stare s-o facă sărmana creatură. Când, în cele din urmă, ajunseră la o deschizătură într-una din laturile dealului, băiatul sări de pe cal.

— Sunt acolo! strigă el. Trebuie să-i scoatem.

Un praf de culoare cenușie încă mai plutea în aer, semn că, într-adevăr, mina se surpase recent.

— Cunoști mina asta? îl întrebă.

— Puțin, admise acesta cu privirea în pământ, iar Clark își dădu seama că se aflau pe teren interzis.

Câteva scânduri ce fuseseră puse la gura minei pentru a o închide fuseseră înlăturate și aruncate într-o parte a deschizăturii.

— Spune-mi ce s-a întâmplat, zise Clark, iar când văzu că băiatul ezită, îl luă de braț. Prietenii tăi sunt acolo. Îți amintești? Eu nu știu nimic despre mina asta. Spune-mi tu. Are mai multe ramificații? Cât de adânc ați intrat în ea? A fost doar o singură surpare sau mai multe?

Băiatul răspunse:

— Are trei tuneluri principale. Primul o cotește la dreapta, imediat după ce intri. E un tunel scurt. Nu cred că minerii au găsit ceva acolo, așa că l-au abandonat. Al doilea e săpat tot spre dreapta. Dar prietenii mei sunt în cel care o cotește spre stânga. Câteodată treptele sunt foarte abrupte și alunecoase. Încercăm să le urcăm și alunecăm mereu, așa că ne-am agățat de grinzi și atunci s-a-ntâmplat... Nu reuși să-și isprăvească fraza, ci își acoperi fața cu mâinile și începu să plângă.

Clark îl cuprinse în brațe.

— E-n regulă. Îi scoatem noi de-acolo. Există vreo lopată pe-aici?

Băiatul scutură din cap.

— Ne putem folosi mâinile, spuse cu voce înăbușită.

— Tu nu intri în mină, spuse Clark, văzând groaza de pe chipul băiatului.

— Da' trebuie să intru, spuse printre hohote. Trebuie.

— Nu, e nevoie de tine aici. O să vină oameni de la fermă. Trebuie să le spui unde să meargă. Vin cu lopeți. Să le spui și lor despre grinzele putrede. Ai înțeles?

Băiatul aprobă. Clark nu putea decât să spere că băiatul va putea aștepta răbdător, fără a intra în panică.

Clark îl ajută să se așeze, cu spatele rezemat de o stâncă din apropiere.

— Stai aici și așteaptă-i pe oamenii de care ți-am spus. Poate că o să ți se pară că trece prea mult timp până vor veni, dar o să vină. Tu să fii atent și, când îi vezi, să le faci semn cu mâinile. Te simți mai bine acum?

Băiatul aprobă din nou, cu o mișcare a capului. Fața lui era încă palidă și pătată de lacrimi amestecate cu praf.

Clark se răsuci pe călcâie și se îndreptă spre intrarea în mină. Deschizătura era joasă și fu nevoit să se aplece ca să poată intra. În timp ce ochii se acomodau treptat cu întunericul, reuși să vadă deasupra lui câteva grinzi vechi. Suporturile păreau a fi destul de stabile în unele locuri, însă în altele erau curbate și chiar rupte. Clark se dădu la o parte, lăsând să pătrundă înăuntru lumina de afară și înainta precaut prin tunelul ce i se deschidea în față. Nu făcu mulți pași și zări primul tunel ce cotea la dreapta, întocmai așa cum spusese băiatul. Continuă să înainteze pipăind pereții cu mâinile și picioarele. O grindă joasă îl luă prin surprindere și se lovi cu capul de lemnul noduros. Pentru câteva clipe, rămase amețit de durere, însă încercă să-și revină și să-și dea seama unde se află. Din acel moment, înaintă prin tunel ținând o mână ridicată deasupra capului.

Clark avansa încet, pipăind pereții pentru a nu mai fi surprins de alte piedici. Nu i-ar fi stricat o sursă de lumină. Se gândi că, probabil,

băieții avuseseră cu ei vreo făclie, vreo torță, ca să poată vedea pe unde merg. Clark descoperi al doilea tunel ce cotea la dreapta. *Mai este încă unul*, își spuse. Tunelul principal urma să cotească, curând, la stânga. După câțiva metri de întuneric total, Clark simți cum tunelul cotește brusc. Mirosul de praf din aer era foarte pătrunzător aici. Clark se văzu silit să se oprească și să-și lege batista peste nas. Coti și el la stânga și ajunse curând într-un loc alunecos, așa cum i-l descriesese băiatul, înainte să-și dea seama ce se întâmplă, picioarele-i alunecară și se trezi alunecând în jos, pe spate. Pietrele îi sfâșiau hainele și pielea. După ce se opri și pipăi cu grijă în jurul său, Clark se ridică în picioare și încercă să înainteze, testând precaut cu piciorul înainte de a face vreun pas. Din când în când tunelul se adâncea, însă Clark era pregătit pentru treptele ce coborau în întuneric. Dintr-odată, chiar în fața lui, Clark auzi un geamăt. Se așeză pe mâini și genunchi și înaintă, pipăind calea.

— Hei, strigă el. Hei! Mă auziți?

Un alt geamăt îi răspunse, iar Clark se îndreptă într-acolo. Ajunse curând la un trup subțirel.

— Mă auzi? întrebă el, căutând încheietura și pulsul băiatului. Acesta se mișcă. Clark îi simți pulsul slab și murmură o rugăciune de mulțumire.

— Fiule, întrebă neliniștit, fiule, mă auzi? Ești treaz? Băiatul începu să plângă.

— Ați venit, hohoti el, ați venit.

— E-n regulă. Clark încercă să-l liniștească, dându-i la o parte de pe față părul și simțind cum cad de pe capul băiatului bucăți de pământ și moloz. E-n regulă. Ești rănit? Te poți ridica?

— Glezna, hohoti băiatul. E prinsă sub grindă.

— O s-o scoatem. O s-o scoatem imediat. Stai liniștit.

— Abe, spuse băiatul. L-ați găsit pe Abe?

— Nu încă, răspunse Clark.

Clark întinse mâna, pipăind în întunericul din jurul lui. Trebuia să descopere ce anume ținea prinsă glezna băiatului. Găsi grinda, o bârnă mare de lemn, prea groasă și prea lungă pentru a o putea ridica fără ajutorul vreunei unelte.

Continuă să pipăie în jurul lui, în căutarea celui alt băiat. Cu grijă, își făcu loc printre bucățile de moloz și înapoi, iar pietrele ascuțite îi intrară în carnea palmelor. Nimic. Continuă să se târăie pe mâini și genunchi. Aproape că trecu pe lângă, însă tocmai în momentul în care mătură cu mâna o grămadă de moloz, atinse ceva neted. Era o cizmă. Clark continuă să pipăie în jur. Băiatul era acoperit aproape în întregime de pământ și pietre. Clark începu să le dea la o parte, încercând, în graba sa, să nu provoace o altă surpriză a peretelui tunelului.

În cele din urmă, simți un braț. Continuă să sape cu mâinile, căutând cu frenezie locul unde se afla capul băiatului. Tare și-ar fi dorit să aibă măcar o rază de lumină. Dacă ar fi putut vedea în ce stare se afla băiatul... Îi pipăi tâmpla, fața, spatele capului, apoi din nou fața. Află tot ceea ce avea nevoie să afle. Clark se târî din nou spre Andy.

— Andy, spuse el. Andy. Mai ești cu mine, băiete? Băiatul îi răspunse cu un geamăt.

— Andy, trebuie să încerc să-ți eliberez piciorul. Nu pot mișca grinda. E prea mare și grea și n-am nimic la mine ca s-o tai. Va trebui să sap sub piciorul tău și să-l scot așa. O să te doară, Andy. Poți suporta?

Andy începu din nou să plângă.

— Da, spuse el. Trebuie să ieșim afară. Lemnu' ăsta scârțâie de parcă stă să cadă pe noi.

Clark pipăi din nou în jur, căutând o piatră cu margini ascuțite. Găsi una potrivită și începu să sape în jurul piciorului băiatului. La început săpă suficient de departe de băiat, astfel încât săpătura să nu-l deranjeze, însă pe măsură ce molozul era înlăturat, piciorul începu să se miște, iar băiatul gemu de durere. Gemetele se transformară în țipete, însă Clark continuă să sape, încercând din greu să fie cât mai atent cu putință. Trebuia să-l scoată, repede, căci băiatul avusese dreptate. Și Clark auzea trosnetul și scârțâitul grinzilor, temându-se că ar putea ceda în orice moment, revărsând asupra capetelor lor un torent de pământ și pietriș.

Lui Clark îi păru că trecuse o veșnicie până când reuși să sape, sub piciorul lui Andy, o groapă suficient de adâncă pentru a putea

scoate glezna băiatului. Trebuia să-i scoată cizma, ca să-i poată strecura piciorul pe sub grindă. Andy urlă de durere când Clark îi scoase cizma. Clark era pe punctul de a se răzgândi auzind țipetele băiatului, însă știa că acest lucru i-ar fi fost fatal. Înlăturase tot pământul din jurul piciorului și ajunsese la stâncă. Nu putea face deschizătura mai largă. Dacă voia să-l scoată pe Andy de acolo, trebuia să-l tragă acum. Clark strânse din dinți, luă piciorul în mâini cât de ușor cu putință și-l trase pe sub grindă. Din fericire, Andy leșinase. Clark șterse praful de pe fața băiatului și-i deschise cămașa la gât. Apoi îl ridică cu blândețe și porni înapoi prin tunel.

Drumul de întoarcere fu extrem de greu. Se poticnea în întuneric, pipăia calea cu piciorul întins, se lovea de stânci și grinzi care-i blocau drumul. Iar înclinația abruptă a acestuia îi dădea cea mai mare bătaie de cap. La un moment dat, fu nevoit să-l împingă pe băiat înaintea lui, apoi să se târască în urma acestuia pentru a putea înainta. Se poticni și se luptă să înainteze până când simți, fără a zări ceva, tunelul ce cotea spre dreapta. Murmură o rugăciune de mulțumire și se grăbi să înainteze. Planșeul tunelului devenise mai neted și putea pași mai ușor acum. Curând trecu și de al doilea tunel. Dacă ar ajunge oamenii de la fermă cu torțe și lopeți!...

Tocmai atunci, drept înainte, Clark zări gura minei. Grăbi pasul și ieși în aerul proaspăt și-n lumina soarelui. Băiatul stătea la umbră, pe aceeași stâncă pe care-l așezase Clark. Sări în picioare când îl văzu pe Clark.

— L-ai găsit pe Andy! strigă el. Andy! Andy, ești bine? Plângea din nou. E mort, domnule?

— Nu, spuse Clark. E bine. E rănit la gleznă, dar o să fie bine. Dă o fugă la calul meu și adu-mi bidonul. Are nevoie de o gură de apă. Băiatul alergă cât ai clipi.

Clark îl puse pe băiat jos, la umbră. Se îndreptă mai apoi de spate și privi în direcția fermei. În zare, se vedeau nori de praf. Erau pe drum. Nu putea aștepta. Grinzile puteau ceda oricând și atunci, celălalt băiat, Abe, va rămâne îngropat adânc în mină.

Se întoarse către băiatul ce îngenunchease lângă prietenul său. Andy, încercând să-i strecoare în gură câteva înghițituri de apă.

— Ascultă, spuse el. Oamenii chemați sunt pe drum încoace. Vezi norul ăla de praf de acolo? Va mai trece ceva timp până vor ajunge-aici. Vreau să ai mare grijă de Andy până ajung ei, iar când o să ajungă, să le spui să mă aștepte aici, afară. Înțelege? Știu unde-i Abe și mă duc să-l iau.

Băiatul dădu din cap, iar Clark se întoarse și se îndreptă spre vechea mină. Înaintând mai rapid de astă dată, știind ce-i stătea înaintea, se proteja totuși cu mâna ridicată, pipăind planșeul cu piciorul, însă înainta mai puțin precaut, pentru că știa că timpul nu era de partea lui.

În timp ce-și croia drum de-a lungul tunelului din stânga, se rugă să ajungă la Abe înainte de a se surpa întreaga mină. Praful încă mai plutea greu în aer, însă Clark nu credea că e mai rău decât înainte. Se părea că încă nu se surpase nimic.

Ajunse la ultima denivelare abruptă a planșeului și se lăsă în jos cu grijă, încercând din greu să nu atingă pereții din jurul lui. La baza planșeului, se lăsă pe mâini și genunchi și înainta spre locul în care-l lăsase pe Abe. În întuneric, dibui brațul întins al băiatului și fața aproape îngropată în pământ și începu să sape cu mare grijă, dând la o parte molozul din jurul lui. Trebuia să lucreze încet. Câteva dintre pietrele ce-l acoperiseră pe băiat erau de mărimea unui bolovan, iar Clark avu nevoie de toată forța de care era în stare pentru a le da la o parte. Le trase și le împinse până când, în cele din urmă, reuși să-l elibereze pe băiat de sub moloz.

Se opri o clipă pentru a-și trage suflarea, apoi îl ridică cu grijă pe băiat și începu, din nou, urcușul către lumea de afară. Tocmai când îl împingea pe Abe înaintea lui, pe planșeul înclinat, se auzi un zgomot teribil și un vâjâit monstruos, iar tavanul cavernei se prăbuși în jurul lui. O durere cumplită îl săgetă în timp ce o grindă grea îi căzu pe picior, urmată de o neîndurătoare negură.

Bărbații din căruță tocmai ajunseseră și stăteau de vorbă cu băiatul, când auziră un zgomot puternic ce venea dinspre mină.

Altă surpriză! Băiatul căzu la pământ, cu un strigăt de disperare, iar Andy, care zăcea întins, tremurând din cauza șocului, începu să scâncească.

— Cineva să se ocupe de băiatu' ăsta, strigă Scottie, iar Lane înaintă ca să-l examineze și porunci să i se aducă câteva pături din căruță.

Willie se îndreptă spre intrarea minei, însă fu oprit de Scottie.

— Mă duc înăuntru, îi spuse Willie.

— Nu, nu intri. Nu intră nimeni acolo până când nu ne asigurăm că nu se mai surpă nimic.

Willie ezită și rămase locului, trăgând cu urechea la zgomotul ce răzbătea din mină.

Prin deschizătura minei ieși praf, în timp ce bărbații stăteau și priveau, încercând să prindă zgomotele. Willie se întoarse spre băiatul care hohotea.

— Bărbatul care a venit cu tine a intrat în mină, băiete? Băiatul dădu din cap.

— A ieșit de acolo?

— L-a scos pe Andy.

— Unde-i acum?

— S-a dus înapoi după Abe.

Era exact ceea ce bănuia Willie, însă sperase totuși că nu se întâmplase așa.

Huruitul încetă treptat. Willie se îndreptă spre căruță și veni cu un felinar și o frânghie. Din nou, Scottie păși înainte și, fără a spune un cuvânt, luă felinarul și-l aprinse.

— Lane, spuse Scottie, pune mâna pe lopețile astea și vino după mine.

Willie făcu un pas spre mină.

— Domnule LaHaye, nu intra acolo!

— Adică cum? începu Willie, însă Scottie îl întrerupse.

— Vorbesc despre tine, spuse Scottie ferm. Despre tine, despre doamna ta și cei doi băieți.

— Dar...

— Niciun *dar*. Pereții s-ar putea surpa iar. Știi și tu asta, știu și eu. Scottie se întoarse spre Lane.

— Nu cer nimănui să-și pună viața în pericol, spuse el. Stai în spatele meu la câțiva pași și dacă auzi vreun bubuit, fugi cât poți. Acum, băiete, unde-i găsim?

Băiatul făcu câțiva pași înainte și reuși să le dea bărbaților câteva îndrumări. Scottie și Lane intrară în mină.

Willie începu să umble de colo-colo, fără astâmpăr. Ar fi vrut să intre în mină în căutarea lui Clark. Va intra. Însă apoi se gândi la Missie. La Missie și la cei doi fii ai lor. Dacă i s-ar întâmpla ceva lui Clark, atunci Missie ar avea nevoie de soțul ei și mai mult.

Rugându-se, continuă să se frământa la intrarea minei, însă mai apoi se gândi că poate l-ar putea ajuta cu ceva pe băiatul care zăcea întins la pământ.

Se îndreptă spre băiețandru sprijinit cu spatele de stâncă și cu ochii pironiți la intrarea în mina ce le pricinuiseră tuturor atâta necaz.

— Băiete, spuse el, locuiești prin preajmă?

— În oraș, răspunse acesta.

— Și acesta e fratele tău? întrebă Willie, arătând spre Andy.

— E prietenul meu. Fratele meu... e încă înăuntru.

— Părinții voștri nu se îngrijorează?

— Ba, cred că da.

— Nu crezi c-ar fi bine să mergi acasă ca să le dai de știre? Poate că tatăl tău ar vrea să vină și să dea o mână de ajutor ca să-l scoatem pe fratele tău de-acolo.

Băiatul păru surprins că nu se gândise la asta mai devreme.

— Da, spuse el și se îndreptă spre calul ce păștea mai la o parte.

— Și dă-le de veste și părinților băiatului ăstuia, ai înțeles? Ar putea veni aici ca să-l ajute.

Băiatul aruncă o privire spre prietenul său și se grăbi să plece. Din acel moment, Willie nu mai avu nimic de făcut decât să aștepte la intrarea în mină și să se roage ca niciun perete să nu se mai surpe. Schimba din când în când câteva cuvinte cu băiatul pe jumătate conștient sau îi dădea să bea câteva înghițituri de apă. Glezna fracturată îl durea, însă în timp ce Willie o examina cu privirea, nedorind s-o miște, constată că urma să se vindece bine. Pielea nu era vătămată și nu se vedea vreun os proiectat în afară.

Așteptarea era grea. Willie încercase de câteva ori să pornească în josul tunelului, oprindu-se însă și făcând cale întoarsă, amintindu-și cuvintele lui Scottie.

După un timp ce-i păru o veșnicie, la gura minei își făcu apariția o altă căruță. Un bărbat, pe care Willie îl mai văzuse doar o dată, sări din căruță înainte ca aceasta să se oprească. Zăbovi o clipă și-i atinse fața lui Andy, apoi alergă la intrarea în mină. Nu avea la el nici măcar un felinar.

Apăru și o femeie. Fața ei era brăzdată de urme de lacrimi, iar ochii îi erau umflați de plâns.

— E băiatul vostru? întrebă Willie cu îngrijorare în voce. Femeia îngenunche lângă băiat, îi dădu părul la o parte de pe frunte și-i șterse praful de pe față cu o margine a rochiei.

— Nu, spuse ea cu vocea tremurândă. Băiatul meu e încă înăuntru.

— Îmi pare rău! spuse Willie.

— Le-am spus... i-am avertizat de nenumărate ori. Nu vă apropiați de minele alea, le-am spus. Sunt periculoase. Da' ca băieții, vroiau să se convingă singuri. Începu să hohotească încetișor, fără a-și șterge lacrimile ce-i curgeau pe obraji.

— Cineva trebuie să facă ceva cu minele astea, continuă femeia. Nu știi niciodată al cui copil va intra aici data viitoare.

Willie se gândi la băieții lui.

— Vom încerca să obținem un permis să le dinamităm, îndată ce-or ieși oamenii ăștia afară.

Băiatul se mișcă, iar femeia îi spuse:

— E-n regulă, Andy. Casey s-a dus după mama și tatăl tău. Ar trebui să sosească din clipă-n clipă. O să te ducă acasă și-o să vadă de glezna ta.

Andy păru ușurat la auzul veștii, în ciuda durerii pe care-o simțea, și închise ochii din nou.

Willie privi înspre dealuri și văzu apropiindu-se o căruță. Nu trecu mult timp și sosiră și părinții lui Andy. Mama acestuia alergă înspre el, strigând și plângând. Willie se temu că femeia va deveni de-a dreptul isterică, însă soțul ei o calmă. Femeia căzu la pământ alături de fiul ei și-l copleși, când cu muștruluieli, când cu vorbe de

alin. Bărbatul îngenunche lângă piciorul fiului său și începu să verifice glezna. Copilul strigă de durere, iar tatăl porni în căutarea unor bucăți de lemn, pentru a-i fixa glezna. Treaba se dovedi a fi destul de greoaie. Pe toți îi trecură sudori reci până când tortura luă sfârșit. Când groaznica sarcină a tatălui se încheie, acesta își îngropa fața în palme și plânse în hohote. Și în tot acest timp, nu răzbătuse niciun semnal din interiorul minei.

— De cât timp sunt înăuntru? întrebă una dintre mame.

— Nici nu mai știu de când, răspunse Willie. Mie mi se pare o veșnicie. Cel puțin nu se aude să mai fi fost vreo surprare. Țasta-i semn bun.

Începu din nou să se agite de colo-colo și se aventurează iar în mină. Auzi, în acel moment, zgomotul unor pași ce alunecau sau se târâiau și, aplecându-se înainte, reuși să zărească lumina slabă a unui felinar reflectându-se de pe pereții tunelului.

Înainta neliniștit și, curând, se află față în față cu Scottie. Scottie ținea partea din față a unei târgi improvizate din bucăți de lemn, iar Lane îl urma poticnindu-se, ținând partea din spate a târgii. Pe ea era întins Clark. Fața lui avea o paloare cadaverică și era mânjită de sânge, iar unul dintre brațe îi atârna fără vlagă la marginea târgii.

— O, dragă Doamne! se rugă Willie. Apoi, către cei doi: e mort? Scottie nu răspunse. Lane spuse, în cele din urmă, cu voce abia șoptită:

— Nu chiar.

Willie luă lanterna ce atârna la un colț al târgii și porni în față. În timp ce se întoarse ca să arunce o privire spre cei doi, văzu un al treilea bărbat. Era tatăl băiatului, purtând, la rândul lui, o povară. În brațe îl purta pe fiul său. Willie îl privi întrebător pe Scottie, iar de data asta bărbatul răspunse:

— Nu... Atât doar reuși să spună.

ZECE

O zi cât un milion de ani

Îl duseră pe Clark la fermă, întins pe un pat improvizat în căruță. Chiar și în starea de inconștiență în care se afla, uneori gemea. Încercară să mâne caii cât de încet cu putință, însă mișcarea căruței era în cel mai bun caz chinuitoare și în cel mai rău caz o adevărată tortură.

Scottie mâna caii, căutând drumuri cât mai netede spre casă, încercând cât de bine putea să evite gropile și hârtoapele. Willie stătea lângă Clark, sprijinindu-l și spălându-i fața cu apă din bidon. Cu excepția umflăturii de la cap și a piciorului grav rănit, Clark nu părea să aibă alte răni. Willie îndrăznea să spere că rana de la cap nu era decât una superficială, că mintea lui Clark nu va avea de suferit din cauza ei.

Însă piciorul era altă treabă. În timp ce privea la piciorul rupt din care se vedea ieșind o bucată de os prin piele, se cutremură. Cum se putea vindeca o astfel de rană fără ajutorul unui doctor?

— O, dragă Doamne, se rugă Willie cu voce tare, Te rog, arată-ne ce să facem!

În timp ce căruța se apropia de fermă, le zări pe Marty și pe Missie umblând neliniștite în curte. Willie se muștrului pentru faptul că nu se gândise să meargă înainte și să le pregătească, așa că sări din căruța ce înainta încet și-l rugă pe Lane să aibă grijă de Clark și pe

Scottie să mâne caii cât mai încet cu putință. Willie iuți pasul și ajunse la cele două femei cu puțin înainte de sosirea căruței.

— Clark a pățit ceva? întrebă Marty. Willie aprobă printr-o mișcare a capului.

— E rău? strigă Missie.

— Destul de rău, răspunse Willie, dar nu așa de rău cum pare la prima vedere. A fost lovit la cap, așa că deocamdată nu e conștient.

— O, dragă Doamne, murmură Marty, ducându-și mâna la gât, însă Willie crezu că deosebește în ochii ei o urmă de ușurare la vestea că Clark e în viață.

— I-ați scos pe băieți?

— Da, spuse Willie.

— Slavă Domnului, exclamă Marty ușurată.

Înainte de sosirea căruței, Willie își puse câte un braț în jurul fiecărei femei. Mai avea nevoie de câteva clipe ca să le pregătească.

— Tatăl tău are și piciorul rupt, îi spuse lui Missie. Va trebui să-i facem patul imediat. Trebuie să pregătim apă fierbinte și să aducem prosoape de la bucătărie. Trebuie să-l transportăm cât mai ușor cu putință. Te ocupi tu de asta? Și mamă, încearcă să găsești ceva care să folosească drept dezinfectant — are câteva zgârieturi de care trebuie să ne ocupăm.

Aruncând o privire rapidă către căruța ce ajunsesese deja, cele două femei alergară să se ocupe de cele trebuincioase. Willie se duse la căruță.

— Repede, îi spuse lui Scottie, vreau să-l ducem înăuntru înainte ca femeile... Nu-și isprăvi fraza. Scottie înțeleșese. Lane se grăbi să-i ajute și, unindu-și forțele, reușiră să-l ducă pe Clark în casă. Missie pregătise deja patul, însă, așa cum se așteptase Willie, niciuna dintre femei nu se afla în cameră.

Bărbații îl așezară în pat și-i dădură jos cămașa. Willie găsi o pereche de foarfece și tăie cracul pantalonului de la piciorul rupt. Scottie îi dăduse jos încălțările și șosetele.

— Ar trebui să-l învelim bine, ca să nu intre-n șoc, spuse Lane, iar Willie întinse mâna după o cămașă de noapte pe care se luptară să i-o tragă peste cap.

— Ce facem cu piciorul? Era o întrebare pe care, fără îndoială, și-o pusese fiecare dintre ei, însă căreia îi dădu glas Lane.

— Deocamdată o să încercăm să-l protejăm cât de bine putem și să le lăsăm pe femei să-l vadă câteva clipe, spuse Willie.

Marty fu prima care intră pe ușă. Scoase un strigăt la vederea lui Clark și ingenunche lângă el, ștergând cu mâna urmele de praf și sânge de pe fața-i palidă și trecându-și degetele prin părul lui. Willie rămase în tăcere câteva momente, apoi îi dădu lui Marty un prosopel.

— Vrei să-i cureți fața? Ai grijă să nu fie apa prea fierbinte. El nu poate să-ți spună și nu e de dorit să-l ardă.

În acea clipă, Marty și Missie parcă prinseră viață.

— Mă duc să aduc o cană cu apă rece, spuse Missie și ieși alergând din cameră. Marty se apucă să-l curețe. Îi inspecta mâinile murdare și însângerate, tipând la vederea încheieturilor julite și a palmelor pătate de sânge. Unghiile lui erau rupte și pline de pământ.

— O, dar arată jalnic, spuse Marty, iar vocea-i era pătrunsă acum de un calm neobișnuit.

Willie răsuflă ușurat și ridică ligheanul de pe scrinul din apropiere, pentru ca Missie să poată turna apa rece pe care tocmai o adusese.

Cele două femei spălară și curățară mâinile julite și apoi aplicară dezinfectantul pe care-l găsisese Marty. Îi spălară fața și descoperiră că nu existau răni deschise acolo, cu excepția câtorva zgârieturi minore. Clark nu mișca. Willie o văzu pe Marty luându-i pulsul și răsuflând ușurată când constată că inima îi bate. După ce consideră că femeile petrecuseră suficient timp cu Clark pentru a se convinge de situația în care se afla, Willie se îndreptă spre Missie.

— Sunt nevoit să-ți cer o favoare. Știu că ți-e greu să te dezlipești de tatăl tău, dar vreau să te rog să faci ceva pentru mine.

Ochii lui Missie se măriră, însă dădu aprobator din cap.

— Câțiva dintre lucrătorii noștri au fost la lucru aproape toată după-amiaza. Le e foame și lui Cookie nu i-a mai rămas mâncare de la masa de prânz. Ai putea să le faci câteva sandvișuri și o cafea fierbinte?

Missie, surprinsă, ezită doar un moment. Până acum nu i se ceruse niciodată să pregătească mâncare pentru lucrătorii de la fermă.

Cookie se îngrijea întotdeauna de masa lor, indiferent la ce oră ajungeau aceștia la fermă. Însă nu-l întrebă nimic pe Willie și se îndreptă spre bucătărie.

— Te superi dacă te rog să-i dai o mână de ajutor? o întrebă Willie pe Marty.

Marty era pe punctul de a protesta, însă mai apoi se ridică. Cu siguranță, Willie nu-i ceruse prea mult.

— Băieții trebuie să intre curând în tură și trebuie să plece la vite, își continuă Willie explicația.

Răsuflă ușurat când Marty aprobă și ieși din cameră. Willie părăsi și el imediat camera și se duse în camera băieților. Josiah dormea, iar Nathan se juca liniștit. Înainte de a-l aduce pe Clark în casă, Missie îl rugase să meargă în camera lui, astfel încât băiatul să nu se sperie de înfățișarea bunicului său.

— Salut, băiete, îi spuse Willie cu forțată veselie. Te superi dacă te rog să faci ceva pentru tatăl tău?

— Mama a spus că trebuie să stau aici până vine ea după mine, răspunse Nathan. Apoi, cu un ton foarte serios, continuă. Tata, bunicul i-a scos pe băieți afară?

— Sigur că i-a scos, răspunse Willie, ciufulindu-i părul. Dar acum am eu nevoie de tine. O să-i spun mamei tale că ți-am dat ceva de lucru. Vreau să fugi repede și să le spui lui Cookie și lui Scottie că am nevoie de ei aici. Spune-le să vină *acum*. Apoi să te întorci direct în camera ta. Ai înțeles?

Nathan își puse cartea deoparte și alergă să facă ceea ce-i spusese tatăl său. Nu trecu mult și Cookie împreună cu Scottie își făcură apariția în camera lui Clark.

— Repede, spuse Willie. Femeile sunt ocupate în bucătărie cu mâncarea pentru lucrători.

— Mâncare pentru lucrători? repetă Cookie, nevenindu-i să creadă.

— Numai așa le-am putut scoate din cameră. Acum trebuie să-i curățăm piciorul și s-o facem repede.

Cei doi bărbați aprobă printr-o mișcare a capului și Willie dădu la o parte păturile. Ceea ce văzură nu era deloc plăcut. O clipă, Willie își dori să pună la loc pătura peste picior și să plece de acolo.

Cookie se pierdu cu firea și scăpă o înjurătură.

— E una dintre cele mai oribile răni din câte am văzut, spuse el. Chiar mai urâtă decât am avut eu la șold.

— Ei bine, trebuie să ne descurcăm cum putem. Adu-mi ligheanul de acolo. Cei trei bărbați se apucară să curețe rana, turnând mai apoi pe ea întreaga cantitate de dezinfectant din sticlă. Willie încercă să îndrepte piciorul pentru a nu mai sta în poziția aceea ciudată, însă știură că nu puteau face nimic pentru a fixa osul la locul lui. După ce curățară bine rana, îi prinseră piciorul în atele și îl bandajară, mai mult pentru a ascunde rana decât pentru a-i face vreun bine. Erau aproape gata când Willie auzi pașii ușori și grăbiți ai lui Missie.

— Prânzul va fi gata curând, le șopti el celorlalți doi. Duceți-vă și căutați pe cineva... oricine... să mănânce.

Cookie dădu din cap și plecă să adune câțiva lucrători. Scottie, la un semn al șefului său, părăsi și el camera. Willie îl auzi vorbind cu Missie pe hol.

— Am auzit că pregătiți câteva sandvișuri, doamnă. Mă duc să mă spăl la bucătăria lucrătorilor și mă întorc. E un gest frumos, mai ales că nu mi-ar strica deloc o cafea. Mulțumesc frumos, doamnă.

Willie îl acoperi cu grijă pe Clark și ridică ligheanul cu apa murdară și plină de sânge. Îl ținu ridicat, pentru ca Missie să nu poată vedea ce-i în el.

— Tatăl tău pare că se odihnește mai ușor acum, spuse el, dând să iasă din cameră încărcat cu sinistra-i povară. Îți mulțumesc că le-ai pregătit de mâncare oamenilor, Missie. Îi poți spune mamei tale că, dacă vrea să stea lângă el, băieții se descurcă în bucătărie. Și, Missie, cred că Nathan are nevoie de puțină încurajare. Poate se-ntreabă ce se-ntâmplă. L-am trimis să facă ceva pentru mine și se temea că o să-l certă dacă pleacă din cameră fără știrea ta. Poate că n-ar strica să vezi un pic de el și să-l mai liniștești. Eu trebuie să plec. N-o să stau prea mult.

Missie păru a fi surprinsă de acest lucru, însă dădu din cap fără să zică nimic și se îndreptă spre camera băieților. Willie abia se stăpânea să n-o ia în brațe, însă mâinile-i erau ocupate cu ligheanul și cu prosoapele murdare. Simți că soția lui nu trecuse cu totul de șocul inițial.

— Missie, spuse el blând, iar ea se întoarse spre el. O să fie bine. E un om tare. Îndată ce lovitura aia de la cap... Se opri. Apoi continuă. Spune-i mamei tale să nu-l lase să se miște. Dacă se trezește și se agită, cheamă-l pe Scottie. N-am reușit să-i punem piciorul la loc încă și s-ar putea să se lovească și mai rău.

Din nou, Missie clătină din cap. Willie trecu pe lângă ea cu ligheanul.

— Și... Missie. Încearcă să nu te îngrijorezi. O să mă-ntorc cât de repede pot.

Ieși pe ușă și se îndreptă spre baraca lucrătorilor. Aruncă apa într-o parte a cărării. Când ajunse la bucătăria lucrătorilor, îl găsi pe Cookie.

— Am găsit doar trei lucrători, spuse Cookie, și ăștia sătui. Le-am spus să mănânce, altfel...

Lane și Scottie ar trebui să fie flămânzi, spuse Willie. N-au mâncat nimic de când...

— O treabă ca asta îți cam taie pofta de mâncare, răspunse Cookie. Da' o să mănânce. O să mănânce și o să bea cafeaua. De cafea chiar au nevoie.

Willie îi dădu lui Cookie prosoapele însângerate.

— Crezi că le poți spăla înainte ca femeile să le vadă?

— Sigur, spuse Cookie și le aruncă într-un colț.

— Spune-i lui Scottie că a trebuit să plec în oraș. Spune-i să aibă grijă de casă. Dacă femeile au nevoie de ajutor, vreau ca cineva să fie acolo.

Cookie nu spuse nimic, însă privirea lui îl asigură pe Willie că ordinul îi va fi îndeplinit.

Willie porni spre îngrăditura cailor, apucă o frânghie și-și luă calul. După câteva minute, sunetul copitelor de cal răsună în curte.

Marty reușise cu greu să se concentreze la pregătirea mesei pentru lucrători, știind că Clark zăcea în dormitor, în starea în care era. Nu-și mai putea aduce aminte câte lingurițe de cafea trebuie să pună în ibric, nici unde anume se găseau pâinea și untul. Nici Missie nu părea a sta mai bine cu memoria, cu toate că era în propria bucătărie. Wong era în grădină, alegând legume pentru masa de seară și niciuna dintre ele nu se gândi să-l cheme. Parcă amorțite, căutară lucrurile cu

care să pregătească sandvișuri. Niciuna nu vorbea, cu toate că gândurile amândurora erau pline de neliniște. Lucrarea în tăcere până când Marty observă că Missie se luptă să-și înăbușe lacrimile. Se duse la ea și își puse brațele în jurul ei.

— O să-și revină. Dumnezeu n-o să îngăduie să i se întâmple nimic rău. O să fie bine.

O, cât ar fi vrut Marty să creadă propriile cuvinte! *Trebuie să fie așa. Pur și simplu trebuie. Dacă i se întâmplă ceva lui Clark...* Brațele ei se strânseseră și mai tare în jurul lui Missie și începu să se roage cu voce tare.

— Doamne, Tu știi cât de mare nevoie avem de Tine în momentele astea. Știi cât de mult îl iubim pe Clark. Cunoști felul în care Te-a slujit. El Te iubește, Doamne. Și acum, Te rugăm să-l ridici. Să-i redai mintea și trupul, dacă asta e voia Ta, Doamne. Amin.

Missie se uită cu ochii măriți la Marty și lacrimile-i șiroiau pe obraji.

— O, mamă, strigă ea, nu te ruga așa! *Firește* că e voia Lui. *Firește* că este. El *trebuie* să-l vindece. Trebuie.

Și Marty plângea acum.

— Tatăl tău s-a rugat întotdeauna „Facă-se voia Ta”.

— Tu te poți ruga așa, dacă vrei, spuse Missie cu insistență, dar eu o să-l spun lui Dumnezeu exact ceea ce vreau. Îl vreau pe tata. Îl vreau iar sănătos și puternic. Ce e greșit în a-l spune lui Dumnezeu exact ceea ce vrei ca El să facă?

— Tatăl tău întotdeauna spunea că noi *Îl rugăm* pe Dumnezeu, nu-l poruncim.

Missie se desprinsese din îmbrățișare, iar Marty simți în trupul zvelt o frustrare, chiar o undă de mânie. Ștergându-și ochii, Missie se întoarse la pregătirea sandvișurilor. Întreaga ei ființă păru că se detașează de lucrurile din jur. Marty își continuă rugăciunea tăcută, pentru Clark și pentru Missie, în timp ce tăia felii carnea de vită și o pune pe pâine.

Când terminară de făcut sandvișurile și cafeaua, Missie se duse să vadă de Nathan. Îl prinse în brațe și dădu frâu liber lacrimilor. Când se asigură că poate vorbi coerent, i se adresă copilului.

— Bunicul i-a scos afară pe băieți, Nathan. Bunicul e un fel de erou. A fost rănit salvându-i pe alții. Acum trebuie să stea în pat și să se odihnească. Tu și Josiah va trebui să fiți foarte liniștiți și în special cuminți în zilele care urmează. Poți face asta pentru bunicul, nu-i așa?

Simți cum Nathan dădu din cap.

— Trebuie să ne rugăm pentru bunicul. Dumnezeu îl poate face iarăși bine. Vrei să te rogi cu mama acum, Nathan?

Nathan fu de acord și amândoi îngenuncheară lângă patul băiatului.

— Doamne, spuse Nathan simplu, bunicul este un erou, și e rănit, și are nevoie să-l ajuți. Are nevoie ca eu și Josiah să fim liniștiți și să nu-l deranjăm. Ajută-ne să nu ne certăm unul cu altul și să nu țipăm. Și ajută-le pe mama și pe bunica să-l îngrijească bine pe bunicul. Amin.

Missie ar fi vrut să-i ceară lui Nathan să se roage din nou. Ar fi vrut să-i spună: „Nathan, nu l-ai cerut lui Dumnezeu să-l facă sănătos pe bunicul tău. N-ai spus asta, Nathan”. În schimb, îl ținu la pieptul ei încă câteva clipe și-i spuse că, dacă vrea, poate să meargă în bucătărie și să mănânce alături de lucrătorii de la fermă. Nathan plecă în fugă, fericit să poată ieși din cameră.

Missie se întoarse în bucătărie, cu inima grea și cu o durere cruntă de cap. Cum putea Dumnezeu să răspundă la rugăciunile lor, dacă ei nu-l spuneau ce vor de la El? Missie se duse să toarne cafea în cești, cu mâna tremurândă.

NOUA

Când Missie se întoarse în bucătărie, Marty intră tăcută în camera lui Clark și îngenunche lângă pat. Îi luă una dintre mâini în ale ei și o mângâie, atentă să nu-i provoace o durere și mai mare decât cea produsă de zgârieturile deja existente. Acum, că fuseseră curățate, mâinile lui arătau mai bine. Duse mâna la buze și lăsă lacrimile să-i cadă.

— O, Clark, șopti ea, dacă ți s-ar întâmpla ceva, nu știu cum aș putea suporta. O, Doamne, n-aș putea suporta. Te rog, Doamne, fă-l din nou sănătos. Te rog, mai lasă-l lângă mine. Am atâta nevoie de el.

Uite, îi spunea lui Dumnezeu acum exact ceea ce-i spusese lui Missie că n-ar trebui să-L roage. Ei bine, n-avea ce face! Avea atâta nevoie de Clark! îl iubea mai mult decât viața însăși. Nu putea suporta să-l piardă. Pur și simplu nu putea! Oh, Doamne, Te rog, Te rog, Doamne! imploră ea.

Rămase alături de patul lui, plângând și rugându-se, până când toată puterea și lacrimile îi secară. Clark nu se mișcase. Oare-și va reveni vreodată?

În cele din urmă, Marty simți o mână pe umăr.

— Mamă, spuse Missie, vrei o ceașcă de cafea? Marty clătină din cap.

— Ar trebui să bei. S-ar putea să fie o noapte lungă. Wong a pregătit cina pentru băieți. Nu cred că altcineva mai poate mânca.

Marty privi în sus, la fiica ei.

— Ai dreptate, spuse obosită. N-aș putea pune nimic în gură.

— Atunci, cafea, spuse Missie, întinzându-i ceașca.

Marty se ridică în picioare și o luă. Rămase uimită de amorteala pe care o simțea și se întrebă cât timp stătuse oare alături de Clark. Missie împinse un scaun spre ea și Marty se așeză.

— Băieții sunt deja în pat, spuse Missie. Willie încă nu s-a întors. Nu știu de ce...

— Poate că s-a dus după un doctor. Spunea că piciorul tatălui tău...

— Mă tem că nu există niciun doctor în apropiere, spuse Missie cu tristețe. Poate totuși că a auzit de cineva care se pricepe la astfel de lucruri.

Marty sorbi din ceașcă și o privi pe Missie în ochi.

— N-a spus unde se duce?

— A spus doar că pleacă pentru o vreme și dacă avem nevoie să le cerem ajutorul bărbatilor. A mai spus să nu-l lăsăm pe tata să se miște. S-ar putea să-și rănească și mai tare piciorul.

Marty se uită la Clark, care încă nu mișcase.

— Se pare că nu trebuie să ne îngrijorăm pentru asta. Mi-aș fi dorit însă să dea un semn de viață. M-aș simți mult mai bine dacă aș putea vorbi cu el.

— Willie spunea că dacă se mișcă, s-ar putea să aibă probleme și mai mari cu piciorul.

— Poate că lovitura de la cap e o binecuvântare. Cel puțin nu suferă atât de mult. Când își va reveni, durerea nu va mai fi atât de mare.

Marty nu se gândise că lovitura de la cap ar putea fi o binecuvântare, dar poate că era. Spera doar să nu dureze prea mult.

Rămaseră alături în tăcere. Scottie veni și el pentru câteva minute și întrebă dacă le putea ajuta cu ceva. Îl asigurară că-l vor chema dacă se va schimba ceva.

Cookie își vârî capul prin deschizătura ușii, apoi păși în cameră.

— Ești bine? îl întrebă Missie.

— Ce vrei să spui? întrebă Cookie.

— Nu pari a fi în apele tale.

Cookie clătină din cap. Cum i-ar fi putut spune că rana lui Clark îi amintise de rana pe care el însuși o suferise în trecut și de durerea ce o însoțise? Clark era cu adevărat norocos în momentele astea. El nu simțea durerea. Însă dacă își revenea, va putea suporta fără să urle agonia pe care-o va simți? Și cum îi vor afecta urletele acelea sfâșietoare pe cei din casă?

— Cred că mi-e greu să văd cum suferă cineva, fu tot ceea ce spuse Cookie.

Seara se scurse și se făcu noapte. Soarele dispăruse și apăruseră stelele. Curând își făcu apariția și luna. Caii tropăiau și se agitau în îngrăditură, Max lătra la lupii de prerie, greierii își interpretau melodia nocturnă, iar insectele de noapte se loveau de sticla ferestrelor, în încercarea de a ajunge la sursa de lumină. Clark încă nu mișcase, iar Willie nu-și făcuse apariția.

Marty și Missie ședeau alături, vorbind cu voce joasă și rugându-se. În cele din urmă, Missie se ridică și se îndreptă spre ușă.

— Mă duc să pregătesc ceva de băut. Vrei ceai sau cafea?

— Ceai, cred, răspunse Marty istovită. Se ridică, la rândul ei, și făcu câțiva pași prin cameră.

Missie plecă la bucătărie, iar Marty se aplecă să ridice de jos hainele zdrențuite ale lui Clark. Se uită la ele. Erau murdare și sfâși-ate, iar pantalonilor le lipsea un crac. Picioarul lui Clark? În neliniștea provocată de starea de inconștientă în care se afla Clark, uitase de piciorul rupt. Mulți oameni avuseseră parte de așa ceva. De obicei, cu puțină îndemânare din partea cuiva, în scurt timp, piciorul se vindeca.

Marty dădu la o parte pătura și se uită la piciorul înfășurat în straturi groase de bandaje. *Slabă treabă au mai făcut și bărbații ăștia*, se gândi ea. Începu să desfășoare materialul alb, hotărâtă să-l aranjeze mai bine. Spre surprinderea ei, materialul era pătat cu sânge. Picioarele rupte nu sângerează, decât dacă era ceva mai grav. Marty desfășură bandajul mai repede, iar strigătul găuit ce-l lăsă să-i scape semăna cu sunetul scos de un animal rănit. Picioarul lui Clark nu era doar rupt — era distrus! Marty simți că i se face rău și alergă la micul lighean așezat în colțul încăperii. Trupul întreg i se cutremură în timp ce vomă în lighean. Amețită și slăbită, se prinse de marginea suportului și se luptă să rămână în picioare. În cele din urmă, căpătă suficiență putere și prezență de spirit pentru a înlătura dovada slăbiciunii resimțite înainte de a se întoarce Missie. Luă ligheanul și ulciorul mic de alături pe care Missie îl umpluse cu apă rece și se îndreptă spre curtea din spate, aruncă conținutul și clăti ligheanul, apoi se întoarse repede în cameră.

Aerul rece al nopții o înviorase cât de cât, iar acum încercă să pună lucrurile rapid la locul lor. Înfășură piciorul rupt, încercând să-l bandajeze la fel ca înainte. Apoi se muștrului. Nu era momentul acum să aibă secrete. Știa că Willie încercase să le protejeze — pe ea și pe Missie — însă trebuia să se știe exact cum stau lucrurile.

Desfăcu bandajul și începu, metodic și cu grijă, să curețe și să-l lege la loc, cât mai atent posibil. Își isprăvi treaba chiar înainte de a se întoarce Missie cu ceaiul.

Marty se delectă cu ceaiul tare, fierbinte. Îl sorbi încetîșor, până când simți cum tăria lui o însuflețește.

— Am aruncat o privire la piciorul tatălui tău, spuse pe un ton cât mai normal cu putință.

— Cel rupt?

— Cel rupt.

— Sper că n-ai mișcat...

— Tatăl tău nu s-a mișcat. Urmă un minut de tăcere.

— E rău Missie, e foarte rău.

— Cât de rău?

— Cred că o grindă groasă sau o stâncă a căzut pe el.

— Vrei să spui că...

— Vreau să spun că e zdrobit. Va avea nevoie de un doctor adevărat, unul cu deprinderi speciale și instrumente potrivite...

— Atunci vom găsi un doctor. Probabil că Willie s-a dus să-l caute. Asta a făcut. S-a dus să caute un doctor.

— Dar ai spus...

— De unde să știu eu? Doar pentru că eu n-am cunoștință să existe vreunul nu înseamnă că nu există. Willie e mai la curent cu...

— Sper și mă rog să fi auzit despre vreunul.

— Sigur. Sigur. Așteaptă și-ai să vezi. Când o să se-ntoarcă, o să aibă...

Prin fereastră răzbătu sunetul slab făcut de tropăitul unor cai. Missie alergă la ușă și scrută întunericul nopții. Nu, nu cai — un cal. Willie se întorsese, dar era singur.

— Probabil că doctorul vine mai pe urmă, o informă Missie pe Marty. Willie s-a întors.

Missie îi alergă în întâmpinare. Când se întoarseră împreună în casă, obrajii lui Missie erau brăzdați de lacrimi proaspete. Marty înțelese.

— Willie a trimis o telegramă în toate localitățile din jur. Nicăieri nu există vreun doctor, spuse ea. Willie, cu umerii căzuți și fața palidă, nu putea vorbi.

Marty se duse la el.

— Ai făcut tot ce-ai putut, încercă ea să-l mângâie, punându-i o mână pe umăr. Mulțumesc, Willie. Încercă să zâmbească. Va trebui să ne rugăm și mai mult, spuse ea.

Trei oameni stăteau acum în tăcere, sau se mișcau de colo-colo prin cameră, sau vorbeau cu voce joasă. Clark nu se mișcă deloc, toată noaptea.

Când se revărsară zorile, Willie insistă ca Missie să meargă și să doarmă puțin. Copiii vor avea nevoie de ea. Missie plecă să închidă ochii, măcar puțin. Starea lui Clark nu se schimbă. Ziua se scurse, dimineața făcu loc amiezii, iar amiaza se transformă în seară. Marty părăsi camera lui Clark doar preț de câteva minute o dată. Nu putea să mănânce, nu se putea gândi să doarmă. Minte ei era concentrată în totalitate asupra soțului ei, întins nemișcat în pat.

Când lungă zi se sfârși, iar soarele dispăru de pe cer, Clark mișcă și scoase un geamăt. Marty alergă la el. El deschise ochii, păru că o recunoaște și gemu din nou. Alunecă din nou în inconștientă, însă pentru Marty acesta fusese un semn binecuvântat. Să-l vadă mișcând și privind-o era un lucru pentru care putea fi mulțumitoare. Lăsă ca lacrimile să-i brăzdeze fața, în timp ce-și puse capul pe pieptul lui.

UNSPREZECE

Zbateri

Clark rămase inconștient și a doua zi. Marty nu se dezlipi de lângă patul lui, tânjind să poată vorbi cu el. Missie veni și ea, de câte ori îi permiteau îndatoririle. După-amiază, târziu, Willie se întoarse în casă și insistă ca ambele femei să meargă să se odihnească. După câteva împotriviri, plecară, dându-și seama că nu puteau continua în felul acesta, fără a dormi măcar puțin. Willie îl rugă pe Wong să-i aducă o cafea și se așeză lângă patul lui Clark. El însuși dormise foarte puțin în ultimele două zile. Pleoapele îi erau grele și ochii iritați. Își trecu mâna aspră peste față.

De ce-a trebuit să se întâmple una ca asta? De ce? Momentul revederii pe care îl așteptaseră de atâta vreme se transformase într-un coșmar. *De ce?* Cu siguranță Dumnezeu nu-i adusese pe Clark și pe Marty aici pentru a-i lua viața lui Clark, vătămând, poate, credința lui Marty. Situația asta era o mare necunoscută pentru Willie.

Iar băieții? Își făcea probleme pentru fiii săi. Fuseseră atât de entuziasmați de vizita bunicilor lor. Missie făcuse din ea o mare aventură pentru ei. Număraseră săptămânile, zilele. Iar apoi, când bunicii au venit, s-au atașat de ei atât de repede, de profund – și acum, tragedia asta! Sărmanul Nathan! Nu numai că bunicul i-a fost luat de lângă el în ultimele zile, ci și bunica, se gândi Willie, și chiar mama. Mintea lui Missie era mult prea tulburată și supărată din cauza stării în care se

afla tatăl ei, pentru a putea face mai mult decât să răspundă la nevoile de bază ale copiilor ei.

Willie se ridică și se duse în camera băieților. Josiah dormea adânc, fără a fi afectat prea mult de necazul prin care treceau cu toții, cu toate că, probabil, resimțea o oarecare schimbare. Nathan nu era acolo; poate că era în bucătărie cu Wong, sau ia Cookie, sau poate se juca cu Max. Sărmanul micuț! Își dădea toată osteneala să fie cuminte.

Willie se duse în camera sa și aruncă o privire către Missie. Cu toate că dormea, fața îi era palidă și trasă. Inima lui Willie se umplu de compătimire. Îi netezi cu blândețe părul lung și o lăsă să doarmă.

Merse mai apoi la Marty. Și ea dormea adânc. Arăta epuizată - și pe bună dreptate. Abia se dezlipise de Clark de când îl aduseseră acasă.

Willie se înapoie în camera unde se afla Clark. Ar trebui să-i verifice piciorul. Trase deoparte pătura și se uită la bandajul curat, frumos înfășurat. Nu acesta era bandajul pe care-l făcuseră ei în grabă. Altcineva se ocupase de asta. Mai era cineva care cunoștea starea piciorului lui Clark. Willie își trecu din nou mâna peste față. Oare femeile aflaseră ceva? Dacă da, gândul că purtau și această teribilă povară îl îndurera. În același timp, însă, simți că o parte din tensiunea pe care o simțea îl părăsește. Era mult mai bine ca ele să știe. Asta le va ajuta să se pregătească pentru ce le stătea, probabil, înaintea.

Willie îl acoperi din nou pe Clark și se așeză pe scaun. Casa era liniștită. Majoritatea ocupanților ei dormeau. Willie ațipi și el sporadic, însă când se trezea se muștraluia pentru asta, hotărât să rămână treaz.

Josiah se trezi și porni în căutarea vreunui membru al familiei. Willie, auzindu-l în hol, se duse să-l ia. Îl ridică și-l ținu aproape de el, plimbându-se înainte și-napoi pe hol și șoptindu-i cuvinte de alint. Josiah se lipi strâns de tatăl său, își puse brațele grăsuțe în jurul gâtului acestuia și-și înfipse degetelele în părul des al lui Willie. Îi plăcea să fie ținut în brațe. Îi plăcea să fie iubit. Pentru Josiah, în lumea asta nu existau necazuri.

În cele din urmă, Willie îl desprinse de la piept și se uită la el.

— Ți-e foame? îl întrebă.

— Da. Unde mama?

- Mama se odihnește. E foarte obosită.
- Mama doarme?
- Da. Vrei să mergem la Wong să-ți dea o cană de lapte cu pâine?
- Da! exclamă Josiah bucuros. Întotdeauna se bucura să-l vadă

pe Wong.

Willie îl duse la bucătărie. Wong își ridică privirea de la masa unde el și Nathan tăiau aluatul de gogoși.

- Aha, spuse Wong, micuțul s-a trezit.
- S-a trezit și e flămând, Wong. Crezi că ai ceva de mâncare pentru el? Wong zâmbi. Îi plăceau copiii.

- Da. Wong găsește. Nathan îl strigă pe Josiah.

- Hei, Joey. Ai terminat cu somnul? Uite ce face fratele tău mai mare. Uite! îl ajută pe Wong să facă gogoși. O să mâncăm deseară.

- Poate. Poate nu, spuse Wong. Prea încet. Poate mâine.
- Mă grăbesc, spuse Nathan și începu să taie repede, dând gogoșilor un aspect mai degrabă ciudat.

- Încet. Încet, spuse Wong. Facem câteva pentru deseară. Faci încet. Nathan ascultă și tăie mai cu grijă. Willie îl strânse afectuos de umăr.

- Abia aștept, spuse el. Arată bine. Apoi se întoarse spre Wong.
- Că tot vorbim de masa de seară, vrei să le dai de mâncare doar băieților? Femeile se odihnesc și vreau să le las să doarmă cât vor putea. Băieții se pot juca afară un pic, pe urmă vor veni la masă. Eu o să mănânc o supă sau o tocăniță, în dormitor.

Wong dădu din cap.

Willie se întoarse în dormitor și-și ocupă locul lângă patul lui Clark. Nu se schimbă nimic.

Orele trecură una după alta. Cookie veni și stătu lângă Clark până când Willie îi spălă pe cei doi băieți și-i pregăti de culcare. Petrecu un timp mai îndelungat cu ei, ținându-i în brațe și citindu-le, apoi îi puse în pat și rămase în camera lor până când adormiră.

Când se întoarse la bolnav, rămase surprins să-l audă pe Clark gemând. Cookie era aplecat asupra lui, încercând să-l imobilizeze.

- Își revine, spuse Cookie. Nu m-ar mira să-l auzim urlând. Clark gemu din nou și luptă împotriva durerii săgetătoare pe care o simțea, fără a fi însă conștient de unde venea durerea asta.

— Nu știu cum o să reziste când o să-și vină cu totul în simțuri, mormăi Cookie, iar Willie avu impresia că știa despre ce vorbește.

Willie se temu că strigătele lui Clark ar putea trezi toată casa.

— Putem face ceva?

— Tu ai grijă de el și încearcă să-l ții, să nu se miște, spuse Cookie. Mă duc după Scottie.

Cookie ieși șchiopătând din cameră, iar Scottie intră fără zgomot, răsuflând greu, după ce venise într-un suflet. Willie îl privi în timp ce scoase un pachet mic și-l desfăcu. Nu văzu ce conținea pachetul, nici nu puse vreo întrebare, însă Scottie consideră că era bine ca Willie să știe.

— E puțină morfină... a lui Cookie. Câteodată mai are nevoie, pentru dureri. M-a rugat s-o țin eu, ca să nu fie obligat să ia mai des decât ar avea nevoie.

Willie dădu din cap.

Clark se agita și gemea, iar fruntea i se umplu de broboane de sudoare; mâinile sale încercau să apuce strâns așternuturile, ca și când ar fi vrut să-și smulgă durerea din trup. Scottie se aplecă asupra lui și-i strecură în gură calmantul. Trecu o vreme până când își făcu efectul, timp în care cei doi încercară să-l țină nemișcat și să-l liniștească. În cele din urmă, Clark se mai liniști și căzu într-un somn adânc. Willie răsuflă ușurat. Însă ce vor face când rezerva neîndestulătoare de morfină a lui Cookie se va termina?

Era aproape dimineață când Clark se trezi din nou. Willie ațipise în scaun și fu trezit de gemetele lui Clark. Ochii îi erau deschiși când Willie se uită la el. Cu toate că durerea era cruntă, Clark își venise în fire.

Se uită la Willie și, pentru prima oară în trei zile, păru conștient de starea în care se afla.

— Cum te simți? îl întrebă încet Willie, ducând la buzele lui Clark o cană cu apă.

Clark sorbi puțin, apoi își întoarse capul. Un geamăt ieși de pe buzele lui.

— Doare, fu tot ce reuși să spună. Doare.

— Unde te doare cel mai mult? insistă Willie. Trebuia să știe care era situația rănii de la cap.

– Piciorul, spuse Clark.

Willie simți un val de ușurare.

– Dar la cap?

– Amețit... doare puțin... e bine.

– Bun, îl încuraja Willie.

Clark își roti capul într-o parte și alta, gemând.

– Unde-i Marty? întrebă în cele din urmă.

– Am rugat-o să meargă la culcare.

Răspunsul păru să-l mulțumească pe Clark. Rămase liniștit, strângând din dinți pentru a nu lăsa să-i scape vreun țipăt de durere. Willie știu că avea nevoie de calmant și mută lampa la fereastră, ca semnal dinainte stabilit cu Scottie.

– De cât timp? reuși să întrebe Clark.

– De trei nopți. S-a întâmplat în după-amiaza zilei de dinainte.

– Vechea mină... Îmi amintesc.

Era un semn bun. Willie murmură o rugăciune de mulțumire.

– Ce fac băieții?

– N-am auzit prea multe despre ei de când te-am scos din mină, spuse Willie și se opri.

– L-ați scos pe Abe afară?

– Tatăl său l-a scos.

– Bun.

Clark închise ochii, încercând să se lupte cu durerea și, poate, să adoarmă din nou, însă nu reuși. Scottie își făcu îndată apariția, iar Clark luă calmantul fără a protesta. De data asta, nu mai dormi chiar atât de adânc. Ațipea și se trezea. Simțea durere, însă era suportabilă.

– Nu i-am dat așa de mult, îi spuse Scottie lui Willie. Trebuie să ne ajungă.

Willie aprobă printr-o mișcare a capului.

Lumina zorilor colora cu blândețe cerul dimineții. Clark dormea, se trezea, apoi adormea iar. Willie știa că Marty era nerăbdătoare să poată vorbi cu soțul ei. Poate că dormise destul și ar fi trebuit să o cheme.

– Scottie, poți sta cu el câteva minute? Ar trebui s-o trezesc pe doamna Davis. Cred că vrea să-l vadă. Scottie dădu din cap.

Willie o trezi pe Marty cu blândete.

— E treaz acum. Nu rămâne așa prea mult, dar poate vorbi. Adormise îmbrăcată, așa că Marty dădu la o parte pătura ce-o acoperea și coborî grabnic din pat.

— Willie încercă s-o tempereze. O luă de braț.

— Are dureri cumplite, mamă. Nu-i ușor să-l vezi așa. Marty dădu din cap amortită, însă nu încetini pasul.

Când ajunseră la camera lui Clark, Scottie ieși, iar Marty se aruncă la marginea patului și începu să plângă, cu capul așezat pe pieptul lui.

Clark întinse mâna și o mângâie pe păr. O cunoștea bine, așa că o lăsă să-și verse focul o vreme. Când nu mai avu lacrimi, îi spuse:

— Sunt bine. Nu te neliniști. Vocea îi era răgușită, însă surprinzător de puternică.

— Sigur, zâmbi ea trist. Sigur că ești.

— Picioarul meu nu-i bine, totuși. Știi asta?

— Știu. Modul în care spuse asta îi confirmă lui Willie faptul că Marty, într-adevăr, știuse. Marty fusese cea care îi schimbase bandajele, desigur. Willie nu putea decât s-o respecte pe femeia aceasta puternică.

Clark își trecu, slăbit, mâna prin părul încâlcit al lui Marty.

— Ai arătat și mai bine de-atât, doamnă Davis, o tachină Clark.

— Interesant, spuse Marty zâmbind și ștergându-și lacrimile, tu n-ai arătat niciodată mai bine ca acum.

Willie se retrase încetitor și-i lăsă singuri.

Scottie împărțise morfina în cantități mici, pentru a i le administra lui Clark când avea nevoie. Desigur, Clark ar fi putut lua mai multă morfină decât i se dădea, însă, odată terminată rezerva, nu mai avea niciun calmant.

Clark reuși să schimbe câteva cuvinte cu vizitatorii săi. Până și lui Nathan i se îngădui să stea puțin de vorbă cu bunicul său. Rămase uimit când îl văzu pe voinicul său bunic zăcând în pat, palid și liniștit, însă când Clark îl tachină și-i ciufuli părul, Nathan se liniști. În cea mai mare parte a timpului, Marty și Missie se frământau să găsească modalități de a calma durerile lui Clark sau de a-l face să se simtă mai bine. Missie se agita prin bucătărie, încercând să-i pregătească

mâncăruri speciale, să stimuleze apetitul tatălui ei. Clark se strădui din răspuțeri să mănânce și s-o mulțumească astfel, însă până și Missie își dădu seama că-i era greu, măcinat cum era de teribila durere, prezentă în întregul său trup.

Sosiră și vești din oraș despre băieții implicați în acel dezastru. Andy părea că-și revine. Glezna nu-i fusese zdrobită, iar părinții săi erau încrezători că se va vindeca cu timpul. Îi erau foarte recunoscători lui Clark pentru că-l salvase și-i trimiteau vorbă că se vor ruga pentru el.

Abe fusese înmormântat. Marty nu știa cum să-i spună lui Clark lucrul ăsta, însă considera că merită să știe. Aborda subiectul cu delicatețe.

— Spuneau că glezna lui Andy o să se vindece.

— Asta-i bine, spuse Clark. Când am văzut cum căzuse grinda pe piciorul lui, m-am temut că putea fi ceva mai grav.

— Celălalt băiat, Casey, e bine. Câteva julituri și zgârieturi și, cred eu, o mare durere interioară. Cel de-al treilea băiat, Abe, era fratele lui mai mic.

— Mi-a spus.

— Abe n-a supraviețuit, Clark.

— Știu. Clark rostise aceste cuvinte foarte încet.

— Știi?

— Când l-am găsit, era deja mort.

Marty fu surprinsă și, o clipă, de-a dreptul mânioasă. Știa că era mort când ai riscat totul, și te-ai întors, și... Clark o întrerupse, ridicând mâna.

— Dacă ar fi fost fiul nostru, ți-ai fi dorit să-l fi scos afară? Marty rămase tăcută. Da, dacă ar fi fost băiatul ei, ar fi vrut să-l mai poată ține în brațe încă o dată.

Marty se bucură de claritatea cu care gândea Clark. Era atât de ușurată că lovitura de la cap nu avusese urmări permanente, însă nu-și putea scoate din minte imaginea piciorului lui Clark și starea

în care se afla. De fiecare dată când intra în camera lui, mirosul greu ce venea de la piciorul bolnav o lovea cu o forță tot mai mare. Aveau nevoie de medicamente. Aveau nevoie de un doctor. Uneori era ispitită să-l roage pe Willie să-i ducă la tren ca să poată pleca acasă. În momentele mai raționale însă, Marty știa că Clark nu va supraviețui niciodată unei călătorii atât de lungi, în starea în care se afla.

Apoi Clark începu să lupte cu febra. Ochii săi căpătară un luciu sticlos, iar pielea îi deveni fierbinte și uscată. *E infecția, își spuse Marty, infecția de la rană.*

Marty abia suporta situația nouă în care se afla. Clark se descurcase destul de bine până acum. Se înzdrăvenise nițel. Fusese în stare să vorbească. Și acum asta. Nu mai aveau cum să lupte cu noua situație. *O, dragă Doamne, ce putem face?*

La început, nu discutară despre starea lui Clark, pentru că a vorbi despre asta ar fi însemnat să-i admită existența și să admită faptul că nu mai aveau nicio soluție, pentru că nu aveau absolut niciun mijloc de a lupta cu temuta infecție.

În cele din urmă, Marty realizează faptul că nu mai puteau pretinde că problema nu există.

— Adu-mi o cratiță cu apă fierbinte, îi spuse lui Missie. Și fierbe un foarfece bun. Trebuie să facem ceva cu piciorul ăsta.

Apoi Marty porni în căutarea lui Scottie. Willie și Scottie crezuseră că Marty nu observase când i se administra calmant lui Clark, așa că Scottie fu luat prin surprindere când Marty îl abordă și-i spuse calm:

— Scottie, nu știu cât calmant ți-a mai rămas, dar Clark are acum nevoie de o doză puternică. Trebuie să-i curăț piciorul cât mai bine cu puțință, altfel o să-i aducă sfârșitul. Infecția de la cangrenă se întinde în tot corpul și nu mai avem mult timp.

Scottie o privi cu uimire.

— Ești un bărbat mai tare decât mine, spuse el, apoi își dădu seama de gafa pe care o făcuse. Adică, vreau să spun că eu nu aș avea curajul să fac așa ceva.

Se duse după medicament și-i dădu lui Clark o doză mare. Marty așteptă până când morfina își făcu efectul, puse laolaltă toate ustensiile de care dispunea, își adună tot curajul de care era în stare și intră

în camera lui Clark. Deschise fereastra larg, dădu foc unei bucăți de pânză într-o cană de tablă pentru a schimba mirosul camerei, apoi trase la o parte pătura ușoară și înlătură bandajele. Era chiar mai rău decât se temuse. Niciodată nu mai văzuse și mirosise așa ceva. Îi venea să leșine, să vomite. Dar nu-și putea permite. Spălă și tăie carnea putredă, însă în timp ce lucra, își dădu seama că luptă pentru o cauză pierdută. Își isprăvi dificila sarcină, știind că ceea ce făcuse nu era suficient.

Îl acoperi apoi pe Clark, lăsându-i descoperit piciorul. Îl lăsă nebandajat, gândindu-se că aerul proaspăt îi va face bine. Apoi curăță foarfecele și cuțitul pe care le folosise, puse lucrurile la locul lor și se duse în camera ei.

Se aruncă pe genunchi și strigă disperată către Dumnezeu. Începu prin a-l spune cât de mult însemna Clark pentru ea, amintindu-l cu câtă credincioșie îl slujise Clark de-a lungul anilor. Îi spuse lui Dumnezeu că suferise din cauza pierderii unui soț și nu mai suporta să-l piardă pe al doilea. Îi aminti Domnului de familia lor de acasă și de Missie, de nepoții pe care-i aveau aici. Și ei aveau nevoie de Clark. Apoi îl imploră și, în final, îi ceru lui Dumnezeu să-i vindece soțul. Oare nu promisese El că va răspunde la rugăciunile copiilor Săi, atunci când se rugau cu credință, când se rugau crezând că au primit ceea ce au cerut?

Apoi se întoarse la Clark. Respirația lui era la fel de superficială ca înainte, fața la fel de aprinsă și fruntea la fel de fierbinte. Însă Marty era hotărâtă să rămână lângă el și să aștepte un miracol de la Dumnezeu.

Missie intră în cameră. La vederea piciorului infectat al tatălui ei, scoase un țipăt scurt și, ducându-și mâna la gură, ieși în fugă din cameră. Inima lui Marty fu cuprinsă de compătimire pentru fiica ei. *Ce-ar fi făcut dacă ar fi văzut piciorul înainte de a-l fi curățat?* se gândi Marty. Era recunoscătoare că Missie fusese scutită de așa ceva.

Calmantul începu să-și piardă puterea, iar Clark începu să se agite din cauza durerii. Marty îi spălă fața și trupul în încercarea de a-i coborî febra. În zadar, însă. Clark începu curând să delireze, iar Marty fu nevoită să cheme ajutor pentru a-l ține imobilizat. Veni Willie, apoi

își făcu apariția Cookie, iar cei doi bărbați o rugară să iasă din cameră. Marty se frământa de colo-colo, rugându-se ca Dumnezeu să facă o minune cât mai curând. Țipetele și gemetele lui Clark ajungeau însă la urechile ei.

Veni Maria. Palidă, cu ochii măriți de uimire, rămase în hol și schimbă câteva vorbe cu Missie. Vizita ei fu scurtă. Agonia lui Clark și tulburarea întregii case o făcu să plece cu ochii în lacrimi.

Orele se scurseră una după alta. Marty intra uneori în camera bolnavului, însă agonia lui Clark era mai mult decât putea suporta. În cele din urmă, se duse din nou în camera ei... și, din nou, căzu în genunchi. De astă dată, se rugă altfel.

— Oh, Doamne! strigă ea din adâncul sufletului. Tu știi mai bine. Nu suport să-l văd suferind în halul ăsta. Îl iubesc, Doamne. Îl iubesc atât de mult! Dacă Tu vrei să-l iei, fă cum crezi că e mai bine. N-o să Te învinovățesc, Doamne. Tu știi ce-i mai bine. Nu vreau să sufere, Doamne. Îl las în mâinile Tale. Voia Ta să se facă, fie că asta înseamnă să-l iei sau să-l vindec, cum vrei Tu, Doamne. Și, Doamne, oricare ar fi voia Ta, știu că-mi vei da — și ne vei da tuturor — tăria s-o acceptăm.

În cele din urmă, Marty se ridică de pe genunchi și porni în căutarea lui Missie. O pace ciudată îi umplea ființa. Încă se cutremura auzind Țipetele lui Clark. O dorea să știe că suferă atât de mult, însă știa că Dumnezeu deținea controlul și că voia Sa divină se va face.

O găsi pe Missie în camera băieților. Băieții însă nu erau acolo. Lane îi dusesese în grajd, unde nu puteau auzi strigătele de agonie ale bunicului lor.

Missie strângea la piept suportul în care Clark obișnuia s-o poarte în spate când era doar un prunc și în care, la rândul ei, îi purtase pe cei doi copii ai săi. Își vărsa durerea și chinul sufletesc în hohote de plâns.

— Missie, spuse Marty luându-și fiica în brațe. O să fie bine. Știu asta.

Missie hohoti din nou.

— O, vreau să cred asta. M-am rugat întruna ca Dumnezeu să-l facă bine.

— S-ar putea să nu-l facă, spuse Marty simplu, privindu-și în față fiica.

Missie se uită la mama ei cu uimire.

— Dar ai spus...

— Am spus că va fi bine. Și va fi. Orice va decide Dumnezeu va fi cel mai bine. El ne cunoaște. Ne știe nevoile. Ne vrea binele. Oricare ar fi voia Sa...

Însă Missie îi dădu brațele la o parte.

— O, Missie, Missie, începu Marty să plângă. Și eu m-am luptat cu asta. M-am luptat cu toată ființa. Îl vreau pe tatăl tău. Îl vreau aici, cu mine. Însă Dumnezeu știe asta. Nici măcar nu trebuie să l-o spun. Dar, fetița mea, trebuie să ne încredem în El. Trebuie să-L lăsăm pe Dumnezeu să fie Dumnezeu.

Missie se ridică și ieși din cameră, încă plângând. Marty o auzi închizând ușa de la camera ei cu hohote înăbușite. Nu mai avea ce să-i spună. Putea doar să se roage.

Marty se duse la bucătărie ca să-l roage pe Wong să pregătească o cafea pentru bărbații din camera bolnavului. Îi dăduseră și ultima doză de calmant, permițându-i astfel să poată dormi încă o dată. Fiecare își punea întrebarea: *Și după asta, ce urmează?*

În timp ce Marty ducea ibricul și ceștile în cameră, o întâlni în hol pe Missie. Fața ei era încă brăzdată de urme de lacrimi, însă era mult mai senină.

— Mamă, spuse ea, vreau doar să-ți spun că e bine. M-am rugat și sunt gata... sunt gata să... să-L las pe Dumnezeu să fie Dumnezeu. El știe mai bine. Știam asta și până acum. Dar e atât de ușor să uiți atunci când vrei să se facă voia ta... Nu mai putu continua.

Marty zâmbi ușor, dând frâu liber lacrimilor. Se aplecă și o sărută pe Missie pe obraz, apoi se întoarse să intre în camera lui Clark. Auzi o bătaie în ușa de la intrare și își întoarse capul, uitându-se cum Missie își șterge lacrimile cu șorțul, pregătită să deschidă.

Missie deschise ușa, iar în pragul ei stătea Maria, cu umerii drepti și ochii strălucind de credință și mândrie. În spatele ei se afla Juan.

— Putem intra? întrebă ea. Soțul meu... este doctor.

DOISPREZECE

Juan

Juan de la Rosas intră cu pași hotărâți în camera bolnavului și-și puse geanta pe pat. Aruncându-i o scurtă privire lui Clark, îi observă paloarea pielii și obrajii dogoritori. Simți mirosul de carne putredă și-și întoarse privirea spre picior.

Înainte chiar de a se uita mai de-a-proape, știa ce va găsi. Piciorul zdrobit era infectat, iar cangrena mușca acum din carnea piciorului, infectând trupul bărbatului.

Piciorul trebuia tăiat.

Gândurile lui Juan zburară în trecut, la un caz foarte asemănător cu acesta. Un alt bărbat stătuse atunci înaintea lui, cu piciorul într-o stare asemănătoare, iar la acea vreme, Juan, doctorul, fusese nevoit să ia decizia care să ducă la salvarea vieții omului. Decisese atunci, și urma să decidă și acum, că piciorul trebuie sacrificat pentru a salva viața. Instruirea și experiența îi spuneau acest lucru. Făcuse ceea ce trebuia să facă. Iar omul trăise.

Apoi însă... Juan se cutremură involuntar în timp ce alte amintiri îi invadară mintea. Tipetele de mânie, acuzațiile de trădare și, în final, sunetul unei împușcături. Un moment, Juan simți impulsul de a fugi din camera lui Clark – și de toate acele amintiri. Însă gemetele bolnavului și plânsul femeilor din hol îi dădură tărie. Se îmbărbătă și se uită la cei doi bărbați din încăpere.

— Voi avea nevoie de multă apă fierbinte și de un bărbat puternic care să mă ajute, spuse liniștit, dându-și jos jacheta.

— Mi-aș dori să mă pot oferi voluntar, spuse Willie. Aș vrea s-o fac, dar mi-e teamă c-o să cedez. Însă mă pot ocupa de apă și mă duc să caut pe cineva.

Willie le spuse femeilor că are nevoie de apă fierbinte. Maria dădu repede din cap și porni împreună cu Marty și Missie spre bucătărie.

La baraca lucrătorilor, Willie îl găsi pe Lane stând în cadrul ușii, privindu-i pe Nathan și pe Josiah cum se joacă cu Max. Intră în încăpere, îi făcu semn lui Lane să-l urmeze înăuntru și închise ușa. Se uită în jur la cei care se odihneau.

— Am găsit un doctor, spuse Willie. Văzând surpriza de pe fața tuturor, Willie continuă. Ei bine, Domnul ne-a găsit un doctor. E Juan. Juan are pregătire de doctor și câțiva ani buni de experiență. Știu că aveți întrebări. Și eu am, dar acum nu-i timp pentru răspunsuri. O să le primim la vremea potrivită. Acum însă, am nevoie de un om. Pentru o slujbă ce nu-i deloc ușoară. Doctorul are nevoie de ajutor. E nevoit să taie piciorul. Vă întrebați de ce nu mă ofer, Clark fiind socrul meu. Vă spun sincer. Nu cred că pot suporta. S-ar putea să leșin în fața doctorului atunci când are nevoie de mine cel mai mult. Crede cineva de-aici că poate face asta?

Ochii lui Willie trecură de la om la om. Câțiva dintre lucrători erau afară, în tura lor, iar cei care erau de față își doreau probabil să fie în același loc, reparând garduri sau mânând cireada. Willie le ceruse un lucru tare greu.

Jake, întins în patul său, reușise să doarmă puțin. Tura lui se isprăvisese în zori. Smith, cel mai critic și plin de amărăciune membru al grupului, ședea într-un colț, fuma o țigară și se uita fix la cărțile de joc pe care le avea în mână. Brownny îi era partener de joc. Clyde, care ședea pe un scaun aproape de geam, frământa în mâini lasoul la care lucra și scuipa tabac în cutia de conserve de pe podea. Lane se îngălbenise și își privea mâinile, întrebându-se parcă dacă erau în stare de o astfel de slujbă. Nimeni nu rostea un cuvânt. În cele din urmă, Lane își drese glasul și rosti încet.

— Mă ofer eu.

— Ești sigur?

Lane dădu aprobator din cap.

— N-o să fie ușor. Lane știa asta.

— Aș vrea să te pot ajuta... Nu promit. Știi sigur că poți? Lane înghiți în sec.

— Știu că *eu* nu pot, spuse el solemn. Da' cred că *El* poate. Arată în sus cu degetul.

Smith, care ura religia, se uită la tăcutul și timidul său tovarăș de lucru cu o privire din care răzbătea și ranchiună, însă și respect.

Willie și Lane se îndreptară spre casă, unde-i aștepta doctorul. Willie conduse grupul în rugăciune; bărbatii intrară apoi în camera lui Clark, iar femeile se grăbiră spre bucătărie.

Acele ceasornicului păreau a se mișca cu greutate. Cele trei femei pregătiseră apă fierbinte în toate oalele pe care le aveau în bucătărie, iar acum ședeau la masă, având în față câte o ceașcă cu cafea, neatinsă însă. Se rugaseră împreună pe tot parcursul acestui calvar, plângând și laudându-L pe Dumnezeu și citând pasaje din Biblie, mesaje de mângâiere și încurajare.

— Juan și-a dorit întotdeauna să fie doctor, începu Maria încet, în timpul unei pauze în conversație. Celelalte două femei își ridicară ochii înroșiți de lacrimi spre ea, în timp ce-i ascultau povestea.

— Încă de când era mic visa și își făcea planuri în acest sens. La început, tatăl său a spus nu. Dacă dorea să slujească, atunci mai bine să se facă preot și să slujească biserica. Dar Juan a insistat. În cele din urmă, tatăl său i-a spus: „Bine, fă cum îți place, dar va trebui să-ți plătești singur școala. Bani mei nu vor fi risipiți pe visuri prostesti”. Tatăl său era foarte bogat. Își iubea fiii, în felul lui. Ar fi vrut ca amândoi băieții să rămână la fermă, cu el. Juan s-a dus în oraș să facă școală. I-a fost greu. Trebuia să muncească și să învețe. Tatăl său credea că o să renunțe și-o să se-ntoarcă acasă. Dar Juan n-a făcut asta. În cele din urmă, a terminat școala. Era doctor și primise o slujbă la spitalul din oraș. Tatăl său credea că o să vină acasă de-acum. Putea să-i doftoricească pe cei din zonă și să facă bani buni tratându-le familiile, dar Juan a spus nu, mai întâi trebuia să dobândească experiență și doar după aceea se va întoarce acasă.

Maria se opri. Îi era greu să continue.

— Apoi, într-o zi, a fost chemat de urgență acasă. Trebuia să plece imediat. Un om fusese rănit. Juan s-a dus acasă și l-a găsit pe acel om. Avea piciorul zdrobit. Un cal căzuse peste el. Piciorul era rupt prea rău pentru a putea fi pus la loc. Ar fi fost altceva dacă l-ar fi văzut imediat un doctor și dacă ar fi fost dus repede la spital. Însă când Juan a ajuns acolo, piciorul omului era ca al lui Clark. Era infectat și pune în pericol viața omului.

Maria se opri și trase aer adânc în piept.

— A fost nevoit să-i taie piciorul. Trebuia s-o facă. Nu avea de ales. Juan a făcut singurul lucru ce se mai putea face. Omul a supraviețuit și și-a venit în fire. Apoi însă... apoi s-a întâmplat un lucru teribil. Omul a descoperit că piciorul lui nu mai era. S-a mâniat. A țipat la Juan. A vrut să-l omoare. Spunea că Juan a fost întotdeauna invidios pe el și că și-a folosit cuțitul ca să-l mutilizeze. L-a alungat din cameră pe Juan. Și, după aceea... după aceea s-a auzit un foc de armă. Juan a alergat înapoi în cameră. Omul se împușcase. Tatăl lui Juan nu-l oprise. Tatăl zăcea plângând peste trupul omului mort. Era fiul său... fratele lui Juan.

Missie scoase un icnet auzind această grozăvie, iar Marty își închise ochii gândindu-se la tragedia ce se petrecuse.

— Juan a părăsit casa tatălui său, continuă Maria după o clipă, spunându-și că nu va mai fi niciodată doctor. Suferea din cauza tragediei pe care o provocase în familia sa. A venit la mine. Eu îl iubeam foarte mult. Plănuiam să ne căsătorim. Juan mi-a spus că nu se poate căsători cu mine, că trebuia să plece departe. Că nu va mai fi doctor niciodată. Și-a aruncat geanta în colțul curții și a plâns. I-am spus că-l iubesc. Că doream să mă căsătoresc cu el. Că voi pleca și eu cu el. În cele din urmă, mi-a spus că pot veni. Mi-am împachetat câteva lucruri și ne-am dus la preotul satului, care ne-a căsătorit. Juan n-a știut, dar eu i-am împachetat și geanta de doctor. A stat ascunsă toți anii ăștia.

Am venit aici și ne-am încropit o fermă. Juan știa ce înseamnă să ai o fermă. Fusese crescut la una dintre cele mai mari ferme din Mexic. Călărise și îngrijise de vite de când era copil. Dar Juan nu era fericit. Nu putea uita trecutul. Nici nu-și putea alunga dorința de a fi doctor.

Maria se jucă cu toarta ceștii în care cafeaua se răcise de-acum.

— Ți-am spus că Juan a fost tulburat de ideea de-a mai veni la bise-rică, Missie. Tulburat de învățătura pe care urma să le-o dăm copiilor noștri. Și e adevărat. Nu am mințit. Dar Juan mai este tulburat și de alte lucruri. Se uită la băiatul care are mâna sucită și asta parcă-i vără un cuțit în inimă. Știe că i-ar fi putut pune mâna la loc așa cum ar fi trebuit, iar copilul n-ar fi rămas olog pe viață. Știe și de băiatul din oraș, acela cu glezna ruptă. Știe că suferiți aici cu toții alături de omul acesta cumsecade, Clark. Și asta-l face pe Juan să sufere și el. În ultimele zile n-a dormit și n-a mâncat. N-a știut ce să facă. N-a știut că eu am geanta lui și că în ea sunt medicamente.

Maria oftă.

— Întotdeauna se va întreba dacă n-ar fi fost posibil să-i salveze piciorul dacă ar fi venit mai devreme.

— Nu, spuse Marty. Nu trebuie să gândească așa. Piciorul era zdrobit. Era o rană tare urâtă. Nu cred că cineva i l-ar fi putut salva. Eu mi-am făcut speranțe, dar, în inima mea, nu credeam că se poate. Juan nu trebuie să se învinovățească. Nu trebuie. Nu trebuie să se învinovățească nici pentru fratele său. Juan a făcut ce trebuia făcut. N-ar fi putut face altfel.

Maria zâmbi.

— Eu știu asta, și voi știți asta și cred că, în inima lui, și Juan crede asta. Dar încă îl chinuie gândul. Doar că acum... acum mă rog să poată uita acea durere adâncă și să fie ce a fost creat să fie. Întotdeauna a simțit chemarea de doctor, Juan al meu.

Willie intră în bucătărie cu fața palidă și mâinile tremurânde.

— S-a terminat, spuse cu voce joasă. Doctorul a spus că totul a mers bine. Acum trebuie doar să așteptăm să vedem ce se întâmplă.

Marty se ridică și se grăbi spre camera lui Clark, în timp ce Missie și Maria se rugară din nou împreună.

2002

În zilele ce urmară, Clark oscilă între conștiență și inconștiență, în mare parte datorită medicamentelor. Doctorul de la Rosas, așa cum i

se spunea acum, rămase alături de el, iar Maria se întorsese la copii. Pentru Marty, perioada ce urmă operației lui Clark fu parcă și mai istovitoare decât veghea de dinainte, însă Juan îi dădea în fiecare zi vești încurajatoare. Pulsul lui Clark devenise normal și culoarea pielii i se îmbunătățise. Juan credea că infecția fusese stopată la timp. Marty se temea de momentul în care Clark își va da seama că nu mai are un picior. Se întreba cum va răspunde la realitatea șocantă.

Se întâmplă în a treia zi de la operație. Clark se trezise și părea a judeca destul de limpede. O dorea lângă el pe Marty, care tocmai atunci prânzea. Marty se duse la el, iar doctorul de la Rosas părăsi camera.

— Dacă ai nevoie de mine, sunt pe hol, îi șopti Juan ieșind din cameră.

Marty se apropie de patul lui Clark.

— Bună, spuse ea încetișor. Mă bucur să văd că te-ai trezit. Ai dormit cam mult în ultima vreme.

Clark reuși să zâmbescă.

— Cred și eu, admise el.

— Te simți mai bine?

— Cred că mă simt mai bine decât îmi dau seama, spuse Clark.

— Adică?

— Adică am cam pierdut șirul zilelor și ce s-a mai petrecut aici. Am nevoie de câteva explicații, Marty. Îmi pare că tot timpul asta mi-a fost presărat cu coșmaruri. Îmi poți spune ce s-a-ntâmplat?

Marty oftă din greu.

— A fost un coșmar pentru toți, dar cred că cel mai mult pentru tine.

Clark așteptă câteva clipe, apoi spuse:

— Cred că trebuie să știu, Marty.

— De unde vrei să încep?

— Ce-ai zice să-ncepi cu începutul?

— Îți amintești de accidentul din mină?

— Îmi amintesc.

— Știi că ai fost lovit la cap și n-ai fost conștient câteva zile?

— Da.

— Îți amintești că ți-ai revenit la un moment dat?

- Da. Dar am fost puțin confuz. Aveam dureri mari. Picioarul
 - era - Clark se opri un moment, apoi continuă:
 - Acum nu mă mai doare atât de tare piciorul.
 - Am găsit un doctor. El a avut grijă de tine.
 - Un doctor! De când m-am trezit, Juan a fost...
 - Juan este doctor.
 - Juan?
 - Da.
 - Ca să vezi!? zâmbi Clark. Cum se face?
 - E o poveste lungă, spuse Marty. Juan a fugit de trecutul său.
- Într-o zi o să-ți povestesc.

- Ca să vezi!? repetă Clark, clătinând din cap. Juan, doctor!...
- Cred că oamenii de aici vor fi înnebuniți de bucurie să afle.
- Toți se bucură, așa este. Îndată ce vei fi în stare să te descurci fără îngrijirea lui, o să meargă în oraș să facă rost de tot ce are nevoie pentru a-și practica meseria. Deja i-a fixat glezna băiatului pe care l-ai găsit în mină. Crede că ar putea chiar să pună la loc brațul copilului familiei Newton. Părinții își doresc măcar să-ncerce.

- Măi, să fie, spuse Clark și continuă, după un moment de gândire: știi, accidentul ăsta poate că a adus ceva bun, dacă în urma lui a apărut un doctor. Dacă a clarificat problemele lui Juan, astfel încât să-și poată face iar meseria, atunci a meritat prețul.

Marty simți o strângere de inimă. Clark încă nu știa care era prețul plătit.

- Deci Juan s-a ocupat de mine? continuă Clark.
- Da, răspunse Marty, chiar din momentul în care nu mai știam ce să facem.
- Atât de rău a fost?
- Atât de rău.
- A avut medicamente?
- Suficiente pentru a-și face treaba. L-am auzit spunând că nu are una, nu are alta, dar ceea ce a avut, se pare că a dat rezultate.
- Și mi-a făcut bine piciorul.
- Ți-a salvat viața.
- Mi-a făcut bine piciorul și mi-a salvat viața.

Marty nu răspunse. Își mușcă buzele și apoi realizează că Clark aștepta să continue.

— Clark, spuse ea încet, piciorul tău a fost rupt rău. N-a fost doar rupt, Clark. A fost zdrobit. Apoi, starea lui s-a înrăutățit. S-a infectat și a făcut cangrenă. Infecția aproape că te-a omorât. Și ar fi făcut-o, dacă n-ar fi fost doctorul de la Rosas.

Clark se făcu alb la față în timp ce Marty rosti cuvintele *cangrenă* și *infecție*.

— Și, vrei să spui... Vocea îi era încărcată de emoție.

— Vreau să spun că doctorul de la Rosas ți-a tratat piciorul cât de bine a putut... În *singurul mod* posibil... L-a tăiat, Clark. L-a tăiat ca să nu-ți aducă sfârșitul.

Clark își întoarse fața. Marty văzu cum tot trupul i se cutremură. Își aruncă brațele în jurul lui și-l ținu lipit de ea. Așteptă un moment, dându-i răgaz lui Clark să înțeleagă ce se întâmplase.

— Clark, spuse ea cu lacrimile curgându-i șiroaie pe obraji, știu că nu asta ai vrut să auzi. Știu că n-ai vrut să-ți pierzi piciorul. Nici eu n-am vrut, Clark. Cu toată ființa mea m-am luptat să nu fie așa. Dar era ori piciorul, ori viața ta. O vreme, am crezut că nu se poate salva nici una, nici alta. O, Clark, sunt atât de recunoscătoare că Dumnezeu a trimis un doctor la timp pentru a-ți salva viața! Eu... eu... eu nu știu ce-aș fi făcut fără tine, Clark! Dumnezeu te-a cruțat și sunt atât de fericită. Atât de fericită! O să ne descurcăm și fără picior... Îți promit.

Clark îi netezi părul și o strânse în brațe. Tremurul trupului i se opri. Reuși chiar să vorbească.

— Ai dreptate. O să fie bine. Cred însă că trebuie să mă obișnuiesc cu asta.

Marty izbucni în acel moment și lăsă lacrimile să-i șteargă toate îngrijorările și frustrările acumulate.

— Oh, Clark, hohoti ea. Îmi pare atât de rău! Atât de rău că ție ți s-au întâmplat toate astea! Dacă aș fi putut fi eu în locul tău... Știu cât de important este pentru un bărbat să fie întreg... să-și poată hrăni și îngriji familia. Eu aș fi putut să le port de grijă dintr-un scaun. Pentru mine n-ar fi contat atât de mult. Oh, Clark, îmi pare atât de rău!

— Liniștește-te acum, liniștește-te! îi spuse Clark. Te porți ca femeile acelea isterice. Ceea ce s-a-ntâmplat nu schimbă cu nimic lucrurile, încă-mi pot îngriji familia. Nu se va simți atât de mult lipsa unui picior. Gata, acum. Dacă Domnul știa că n-am să mă descurc cu un picior, n-ar fi îngăduit asta, ce zici?

În cele din urmă, Clark o ajută pe Marty să-și revină. O desprinse ușurel de la pieptul lui.

— Și acum, spuse el, dacă nu te superi, simt nevoia să mă odihnesc puțin. Vorbim dimineață. Te rog, trimite-l pe doctor la mine.

Marty ieși din cameră și-l trimise pe Juan. Acesta intră, iar inima începu să-i bată mai repede amintindu-și momentul în care fratele său aflate despre piciorul tăiat. Nu era de mirare că un om care trece prin așa ceva poate fi devastat. Rămase în picioare, tăcut, privindu-l pe omul voinic întins în pat. Clark vorbi primul.

— Am auzit că-ți datorez viața.

Juan nu spuse nimic. Poate că Clark nu știa încă de piciorul tăiat, însă Clark continuă:

— Cred că e o decizie tare greu de luat — chiar și pentru un om instruit în medicină — să tai piciorul cuiva și să-i salvezi viața sau să-l lași să moară cu amândouă picioarele. Mă bucur că n-am fost niciodată în situația de a alege. Vreau să-ți mulțumesc că ai dat dovadă de suficient curaj ca să faci alegerea asta pentru mine atunci când eu n-am fost în stare s-o fac. Aș fi ales să trăiesc, Juan, chiar și fără un picior, aș fi ales să trăiesc. Viața e bună... și e în mâna Dumnezeuului atotputernic. Acum, nu vreau să spun că-i plăcut să știu că va trebui să trăiesc doar cu un picior. Nu am pretenția că sunt erou și că nu mă afectează deloc. Dar îți mulțumesc că mi-ai dat șansa asta. Cu ajutorul lui Dumnezeu, mă voi descurca. Dacă El a îngăduit asta, atunci probabil are un plan pentru mine. Căci El plănuiește doar spre binele meu.

Juan rămase cu ochii pironiți asupra lui Clark — nu auzise din gura lui niciun strigăt de mânie, niciun blestem, nicio acuzație. Clark știa despre handicapul său — știa despre marea pierdere suferită, însă o accepta și chiar îi mulțumea doctorului pentru că-i oferise șansa de a trăi. Situația era diferită în cazul ăsta. O diferență clară între felul în care omul acesta își accepta handicapul și felul în care reacționase

fratele său. Ce anume făcea această diferență? Juan se hotărî să se gândească mai profund la asta. Un lucru îl știa deja – fratele său îi blestemase pe Dumnezeu, iar acest om îi mulțumise. Poate... poate că avea de-a face cu asta.

Clark îi întrerupse gândurile.

— Și acum, doctore, nu vreau să mă prefac că toată situația asta nu m-a zdruncinat puțin. Va trebui să treacă o vreme până mă voi obișnui cu ideea. Iar acum nu mă simt în stare să gândesc prea mult. N-ai ceva care să mă ajute să dorm? Măine dimineață va fi mai ușor să mă gândesc la asta.

Doctorul de la Rosas îi pregăti un medicament.

Clark nu adormi imediat. Petrecu timpul gândindu-se, cu toate că ar fi vrut să dea la o parte problema și să pretindă că nu există. Se rugă – avu o conversație îndelungată cu Atotputernicul, cerându-l lui Dumnezeu ajutor în orele, zilele și săptămânile de adaptare ce-i stăteau înaintea. Plânse cu hohote ce zguduiră trupu-i mare. Într-un târziu, își șterse lacrimile de pe obrajii supti, scoase bărbia înainte și întinse mâna după mâna nevăzută a lui Dumnezeu. Din acest moment, trecu foarte multă vreme până când vorbi iarăși despre sentimentele sale referitoare la handicapul pe care-l avea.

TREISPREZECE

Zile de adaptare

Marty era de părere că recuperarea lui Clark lua prea mult timp, însă pentru doctorul de la Rosas reprezenta un miracol zilnic. Clark se simțea mult mai bine decât îndrăznise să spere doctorul. Având în vedere situația prin care trecuse, convalescența lui era, într-adevăr, uimitoare. Doctorul îi spunea adesea acest lucru.

Willie ținuse familia de acasă la curent cu ceea ce se petrecuse, prin intermediul telegramelor. Telegrama pe care o trimise și prin care-i înștiința că Clark era pe cale de a se face bine, aduse cu sine o mare ușurare. Willie le mai transmise că, deocamdată, nu le putea spune o dată anume pentru întoarcerea lui Clark acasă. Răspunsul veni curând, tot prin intermediul unei telegrami: „TATA NU TE GRĂBI STOP TOTUL BINE AICI STOP TRIMITEM SCRISOARE”. Marty așteptă cu nerăbdare primirea scrisorii.

Într-o dimineață, în timp ce cârpea una dintre cămășile lui Nathan, Marty constată cu surprindere că ziua întoarcerii lor acasă trecuse de mult. Cât de diferite erau lucrurile față de felul în care se gândiseră că vor fi! Marty își aminti că nunta lui Clare urma să fie sărbătorită peste câteva zile. Ea și Clark nu vor fi – nu puteau fi – acolo, în timp util. Simți o dezamăgire profundă. Cum putea lipsi de la nunta fiului ei? Însă nici n-ar fi vrut ca tânăra pereche să amâne nunta doar de dragul lor. Apoi Marty se gândi la planurile lui Luke de a merge la colegiu.

Acum ar fi trebuit să fie acasă, pregătindu-i hainele și făcându-i bagaje. Cum ar fi vrut să ia parte la toate astea! Câteva lacrimi i se prelinsă pe obraji, iar Marty le șterse repede, înainte ca cineva să le vadă. *Dar Luke e atât de tânăr!* strigă inima ei. Era destul de greu să-l lase să plece, dar să plece fără ca ea să fie acolo și să... Se opri. Dacă nu-și va controla imaginația, va începe să plângă în hohote.

Marty puse cămașa deoparte și se duse să vadă ce face Clark. Missie era deja acolo. De fapt, rareori se întâmpla ca Missie să nu fie acolo. Inventase jocuri pe care să le poată juca împreună, îi citise, îi aranjase pernele, îi spălase fața și mâinile, vorbise cu el despre grădină și copii, discutaseră împreună meniurile și îl ținuse la curent cu tot ce se întâmpla în zonă. Da, Missie era adesea alături de tatăl ei. Era emoționant să vezi atâta dragoste între tată și fiică. Marty le zâmbi.

— Știi ce spune? exclamă Missie exasperată. Spune că se va ridica din pat.

Marty zâmbi din nou.

— Cred că e o idee grozavă.

— Grozavă? exclamă Missie, șocată. Dar nu-i pregătit pentru asta! Juan a spus...

— Juan a spus să-și găsească propriul ritm. Dacă tatăl tău crede că este...

Clark le opri pe amândouă.

— Stați așa, stați așa, spuse el, ridicându-și mâinile, așa cum făcea de obicei în astfel de situații. N-are niciun rost să mai discutăm despre asta. O să-mi ascult doctorul. N-o să mă ridic din pat decât atunci când voi fi pregătit pentru asta. Dacă tu crezi că nu-i momentul potrivit, Missie, o să aștept.

Missie răsuflă ușurată, iar Marty rămase surprinsă.

— O să aștept până după prânz, anunță Clark. Missie izbucni:

— Mare așteptare... mai ales că acum e unsprezece și jumătate.

Toți trei izbucniră în râs.

După prânz, Clark se așeză pe marginea patului. Mai târziu, cu Marty de o parte și Wong de cealaltă, se deplasă pe verandă ca să se așeze în balansoar. Ziua era extrem de caldă, însă Marty

observă că razele soarelui erau o tratație aparte pentru bărbatul care stătuse închis în casă prea multă vreme. Clark trase aer adânc în piept și adulmecă mireasma pământului și a plantelor.

Nathan veni să se joace lângă el, arătându-i toate șmecheriile de care era în stare Max. Fiind un câine de familie și nu unul de bâlci, Max știa foarte puține, așa că Nathan îl puse să facă de câteva ori aceleași lucruri, în timp ce Clark râdea ca și când s-ar fi amuzat de fiecare truc.

Marty încercă să nu-l sufoce cu atâta preocupare pentru el, însă urmărirea cu mare atenție orice semn de oboseală.

În acel moment, Scottie se întoarse din oraș cu promisa scrisoare din partea familiei de acasă.

Entuziasmată, Marty o citi cu voce tare.

Dragă mamă și tată,

Suntem atât de fericiți că tata se simte, în sfârșit, mai bine. Nici nu vă putem spune cât de rău ne pare de accidentul în urma căruia tata și-a pierdut piciorul, dar suntem atât de bucuroși că viața i-a fost cruțată. Ne-am rugat zilnic cu toții, cred că aproape oră de oră, pentru voi amândoi.

Nu vrem să vă îngrijorați deloc cu privire la lucrurile de aici. Clare a hotărât că va face nunta. Discutaseră să aștepte până când vă veți întoarce acasă, însă s-au gândit că asta v-ar putea presa să călătoriți înainte de a fi pregătiți pentru asta. Vrem să fim absolut convinși că ești suficient de tare pentru a călători, tata. Așa că, de dragul nostru, vă rugăm, nu veniți acasă până nu sunteți gata.

Arnie are mare grijă de animale. Asta a fost treaba lui încă de când ai plecat, tata. Sigur că-i dă o mână de ajutor lui Clare la munca câmpului, însă el este cel care se ocupă de animale. În ultima vreme, n-a prea văzut-o pe Hester. Frații ei se poartă tare urât, iar ea spune că nu vrea să se căsătorească cu cineva cu care frații ei nu pot sta la un pahar de băutură.

Însă în oraș a venit o altă fată. Este fiica noului predicator, iar Arnie s-a împrietenit destul de bine cu ea. Ți-ar plăcea de ea, mama. E o fată foarte serioasă, iar Arnie începe să creadă că e chiar drăguță.

Luke nu se duce la colegiu la toamnă. A petrecut mai mult timp alături de dr. Watkins în ultima vreme. Dr. Watkins spune că Luke e tânăr și un an

de așteptare nu-i strică. Dr. Watkins i-a dat câteva cărți de medicină pe care să le studieze. Îl ia pe Luke cu el la vizitele pe care le face sâmbăta, iar Luke spune că astfel învață mai multe decât dacă ar fi fost în primul an de școală medicală. Dr. Watkins pare a se bucura cu adevărat de Luke. Îl tratează de parcă ar fi fiul lui. Cred că îi lipsește o familie a lui. Oricum, Luke pare fericit de felul în care stau lucrurile.

Aici totul decurge bine. Conservele pe iarnă sunt aproape gata, mamă. Grădina a fost tare îmbelșugată, iar merele s-au făcut frumoase. Ma Graham a venit la noi și m-a ajutat o zi întreagă. Vă transmite salutări. Toți cei de la biserică se roagă pentru voi.

Nandry și Clae spun că acum, când știi cum stau lucrurile, o să vă scrie. Trebuie să admit că am fost tare speriați o vreme. Dumnezeu să vă binecuvânteze pe amândoi. Ne e dor de voi, să fiți siguri de asta, dar ne descurcăm singuri.

Cu dragoste,
Ellie și băieții

Scrisoarea o bucură, dar o și întristă pe Marty. Îi era atât de dor de ei, însă era bine să știe că se descurcau, în ciuda absenței lor. Se bucură că Clare urma să se căsătorească și că Arnie își făcuse o prietenă. Era bucuroasă că Luke nu va pleca la colegiu fără ca mama lui să fie acolo ca să-l petreacă. Îi mulțumi în tăcere lui Dumnezeu pentru purtarea de grijă și pentru că îi îngăduise doctorului Watkins să-l îndrume pe băiat.

Clark își luă privirea de la scrisoare, iar pe față i se putea citi ușurarea. Marty nu realizase faptul că, în ciuda calvarului prin care trecuse, era și el preocupat de cei de acasă.

— Ei bine, spuse el, se pare că se descurcă bine și fără noi. Sunt mândru de copiii pe care i-ai crescut, doamnă Davis. Întinse mâna și o luă pe Marty de mână.

Marty zâmbi.

— Și eu. Sigur că tu n-ai prea contribuit la asta.

— Poate că ar trebui să recuperăm timpul, oftă Clark. Zâmbetul lui era cam șovăielnic. Cred că cel mai bine-ar fi acum să mă întorc în pat și să trag un pui de somn.

Marty se uită la el și observă că era cam palid. Poate că Missie avusese dreptate... poate Clark grăbea lucrurile. Împreună cu Wong îl instalară înapoi în pat.

Însă Clark nu se grăbi. Încercă să facă doar ceea ce credea că poate face. Încet, dar sigur, începu să se refacă.

SOC

Cele două perechi ai căror copii fuseseră implicați în accidentul de la mină veniră în vizită la ferma familiei LaHaye. Cele două mame, nereușind nici acum să vorbească despre incident fără a vărsa lacrimi, îi mulțumiră de nenumărate ori lui Clark pentru faptul că s-a dus după copiii lor. Doamna Croft, al cărei fiu, Abe, pierise în accident, vărsă lacrimi în timp ce povesti despre cât de grea a fost adaptarea la viața fără Abe pentru fratele său, Casey, și pentru părinți. Însă era atât de recunoscătoare că avuseseră ocazia de a-l mai vedea încă o dată pe Abe și că trupul lui nu rămăsese îngropat în mină. Erau mulțumitori și față de Willie pentru că se ocupase de tot ce era nevoie pentru ca mina să fie aruncată în aer, astfel încât niciun copil să nu mai poată intra în ea. Cu toate că le era greu să exprime ceea ce simțeau cu adevărat, încercară totuși să-l facă pe Clark să înțeleagă cât de rău le părea că-și pierduse piciorul. Clark îi asigură că în orice împrejurare a vieții – fie bună, fie rea – el credea din toată inima că Dumnezeu cunoștea toate lucrurile și că putea să-l ajute să treacă cu bine prin ele. Le spuse că va fi nevoit să se adapteze la noua situație și că uneori nu va fi ușor. Însă, privind la situația asta, cu toate că el era om, Dumnezeu era suveran. Vizitatorii părură a fi puțin stânjeniți de felul deschis în care Clark vorbea despre credința sa, iar Marty, privindu-i cu înțelegere, presupuse că oamenii nu mai auziseră așa ceva, după cum nici ea nu auzise atunci când se alăturase familiei lui Clark, cu mulți ani înainte. Fața și vocea lui Clark erau atât de convingătoare, încât, în ciuda îndoielilor lor, cei din cameră erau convinși că bărbatul crede fiecare cuvânt pe care-l rostește.

În cele din urmă, doamna Croft îndrăzni să dea glas frământărilor cu care se luptase.

— A fost greu pentru mine să nu avem un predicator care să-l îngroape pe fiul meu. Oh, știu că nu sunt o persoană bisericoasă, dar cred în Atotputernicul. N-aș putea spune că vorbesc cu El, dar... ei bine, uneori... În special în momentele grele cum a fost acesta prin care-am trecut... uneori îmi doresc să cunosc mai multe despre El...

Willie interveni.

— Noi ne întâlnim aici în fiecare duminică. Știu că nu e ca o biserică, dar citim din Cuvânt împreună și cântăm un imn sau două. Sunteți bine-veniți să participați. Oricine, oricând, e bine-venit.

— Unde vă întâlniți?

— Aici — în casa noastră. Fața femeii trăda interesul.

— Când vă întâlniți?

— În fiecare duminică la ora două.

— Nu știu, interveni soțul ei. E drum lung din oraș până aici. Aproape că se întunecă până ajungem noi acasă.

Femeia, dezamăgită, își plecă privirea și-și împreună mâinile în poală.

Clark sugeră:

— E posibil ca întâlnirea să aibă loc mai devreme și să nu se prelungească prea mult.

Femeia își ridică din nou capul, iar în ochi i se putea citi speranța.

— Păi, spuse bărbatul, probabil simțind cât de mult înseamnă lucrul acesta pentru soția lui, am putea încerca o duminică la ora două, ca să vedem cum merg lucrurile.

Zâmbetul ce luminează chipul femeii nu mai avu nevoie de cuvinte. Părinții lui Andy nu interveniseră până acum în discuția despre biserică. Willie își îndreptă atenția spre ei.

— Ne-am bucura să veniți și voi!

Bărbatul dădu din cap și-și frecă picioarele pe podea, evident stânjenit. Bâigui:

— Nu cred că avem nevoie de asta. Băiatul nostru e bine acum. Doctorul i-a pus glezna la loc și-i aproape ca nouă.

Marty observă că atât Clark, cât și Willie își mușcau limba pentru a nu interveni cu o replică la cele auzite. În cele din urmă, Clark spuse:

— În serviciul nostru de închinare, petrecem un timp pentru a-l mulțumi Domnului. Poate că astfel veți avea ocazia să-l mulțumiți lui Dumnezeu că v-a salvat fiul. Oricând doriți, sunteți bine-veniți — oricare ar fi motivul.

Bărbatul aprobă cu o mișcare a capului.

Missie îi servi cu cafea și prăjitură, apoi plecară. În timp ce ieșea pe ușă, doamna Croft îi șopti că deja număra zilele până duminică.

III

Maria și Juan veneau adesea la ei. Juan, simțindu-se ca un om nou, fusese în oraș pentru a face toate aranjamentele necesare deschiderii unui cabinet medical. Își procurase medicamentele și instrumentele de care avea nevoie. Locuitorii orașului încercară să-l convingă să se mute într-o casă pe care ei urmau să i-o pună la dispoziție, însă Juan preferase să rămână la ferma lui. Fu însă de acord să rămână la cabinetul din oraș două zile pe săptămână; în restul timpului, urma să lucreze acasă. Bucuros că-și construise o casă mare, transformase imediat o latură a casei în cabinet și birou. Se îngrijoră puțin, dându-și seama că nu avea condițiile unui spital de oraș, însă putea trimite cazurile mai serioase cu trenul sau diligența.

Într-o seară, în timp ce stăteau la taifas, Clark observă că Juan cel vorbăreț era acum tăcut. Maria încercase să însuflească conversația, însă era clar că ceva anume îl tulbura pe Juan. După discuțiile despre noile sale proiecte, despre vecini, fermă și copii, se așternu liniștea. Clark se îndreptă din nou spre Juan și-i spuse:

— Mă-nțreb, doctore, dacă n-am putea discuta câteva minute între patru ochi, în camera mea. Juan își oferă brațul, iar Clark reuși să străbată distanța până la cameră făcând salturi scurte, stângace.

Clark se așeză pe pat și-și trase suflarea. Avea nevoie de un fel de cârjă. Va trebui să-și facă una. Salturile astea erau prea grele pentru el și-l secătuiău și de fărâma de energie pe care o avea.

— E vreo problemă?... începu Juan, cu îngrijorare în voce.

— Da, spuse Clark liniștit, cred că da.

Doctorul întinse mâna automat spre ciotul piciorului și începu să desfacă pantalonul, însă Clark îl opri.

— Nu e nicio problemă cu piciorul, doctore. Juan îl privi încurcat.

— E ceva care-ți provoacă durere?

— Păi, aş putea spune și așa.

— Și unde te doare?

— Nu prea știu. Asta vroiam *eu* să te-ntreb. Juan păru și mai confuz.

— Ei bine, spuse Clark privind-l pe Juan îndeaproape, am sentimentul că ceva îl doare pe doctor și că nu se simte în largul său să spună ce anume.

Juan păru uimit de cuvintele lui Clark și se îndreptă spre fereastră, unde rămase privind întunericul nopții.

— E chiar atât de evident?

— Da.

— Îmi pare rău! N-am vrut să-mi aduc problemele în casa asta și să le provoc tristețe celor pe care-i îndrăgesc.

— Vrei să vorbești despre asta... sau te pot ajuta cu ceva? întrebă Clark.

Juan rămase tăcut câteva minute, însă în cele din urmă se întoarse cu un oftat și cu privirea tulburată.

— Cred că ai auzit povestea vieții mele – cel puțin în parte. Știi că am devenit doctor în ciuda dorințelor tatălui meu. Știi, de asemenea, că am fost responsabil de moartea fratelui meu...

Însă Clark îl opri.

— Nu, spuse el ferm, nu așa am auzit eu povestea. Piciorul fratelui tău era cangrenat; l-ai tăiat, așa cum trebuia să faci. Fratele tău a ales să-și ia viața.

Juan spuse:

— Tatăl meu nu vede lucrurile în felul ăsta. Mi-a spus chiar în seara aceea să plec și să nu mă mai întorc niciodată acolo.

— Îmi pare rău! spuse Clark. Cred că-ți este foarte greu.

— Este. Este foarte greu. Acum, când sunt pe cale să-mi practic din nou meseria, aş fi dorit din toată inima s-o fac cu binecuvântarea tatălui meu. Juan ezită, apoi continuă:

— Probabil că-ți pare o naivitate, sunt sigur, dar...

— Ba, deloc. Cred că și eu aș simți la fel.

— Ești sigur?

— Sigur.

Se așternu tăcerea. Clark interveni:

— Dar mama ta? Trăiește?

— Nu știu. Poate că asta-i ceea ce mă tulbură cel mai mult. Mama mea n-a îndrăznit să spună asta, dar cred că era mândră că alesesem să mă fac doctor. Când tata m-a alungat, mama mea, pentru prima dată în viață, a îndrăznit să protesteze. S-a aruncat în genunchi în fața lui și l-a implorat să se gândească la ce face. În numele Mariei și al tuturor sfinților, l-a rugat să-mi îngăduie să rămân. „Trebuie să-mi pierd amândoi fiii într-o noapte?” a strigat. Parcă o văd și acum, iar imaginea asta mă bântuie. Dacă aș ști măcar că mama este bine.

— De ce nu mergi acolo, ca să te convingi?

— Să mă întorc acasă?

— Sigur.

— Da' tatăl meu nu mi-a cerut s-o fac. Clark ridică din umeri.

Minutele se scurseră unul după altul, în timp ce Juan se lupta cu această idee. Apoi Clark întrebă încet:

— Ți-e teamă?

— De tatăl meu? Șocul lui Juan dovedea că se simte de-a dreptul insultat de o astfel de întrebare.

— Ei bine, eu nu-l cunosc pe acest om. Nu știu ce-ar fi în stare să facă.

— Tatăl meu nu m-ar lovi niciodată, dacă la asta te gândești.

— Nu mă gândesc la nimic, răspunse Clark simplu. Tu ești cel care se gândește.

Juan clătină din cap, nevoit fiind să recunoască acest lucru.

— Deci, spuse Clark, dacă tot n-ai de ce te teme, de ce ți-e greu să te întorci?

— Nu mi s-a cerut asta, spuse Juan cu mare demnitate. A mă întoarce în felul ăsta ar fi ca și când un cățeluș răătăcitor s-ar întoarce acasă pentru a primi iertare și acceptare. Până și tatăl meu ar disprețui un astfel de...

— Vrei să spui că e o chestiune de mândrie? întrebă Clark încet. Juan își ridică brusc capul, iar ochii său aruncau văpăi.

— Înțeleg, spuse Clark cu gravitate. Omul are mândria lui. Urmă din nou un moment de tăcere. Juan începu să se plimbe de colo-colo prin cameră. Aerul din jurul lor părea încărcat de gânduri nerostite. Clark îndrăzni din nou să rupă tăcerea.

— Sigur că omul poate, cu ajutorul lui Dumnezeu, să-și înghită mândria și să facă ceea ce ar trebui să facă. Dacă mama ta trăiește, sunt sigur că suferă. Nici măcar nu știe dacă mai ești în viață sau ai murit. Iar dacă tatăl tău încă trăiește și a revenit la sentimente mai bune, unde te-ar putea găsi ca să ți-o spună?

Juan încă mai lupta cu ideea.

— Tu nu știi... începu el.

— Nu, fu de acord Clark. Nu știu. Recunosc asta. Dar Dumnezeu știe, iar eu nu cred că *tu* admiți lucrul ăsta. Sigur, eu n-am fost crescut ca tine, însă nici mie nu mi-a fost ușor uneori. Viața poate fi destul de dură cu omul. Nu ne putem feri tot timpul de loviturile ei. N-avem încotro și trebuie să le încasăm. Și ne doare. Dar... Clark își aruncă privirea spre ciotul piciorului. El știe toate astea. Nu doar că știe, dar îi și pasă. Nu ne cere să *înțelegem* sau să ne *placă* lucrurile cu care ne confruntăm, ci doar să dăm piept cu ele bărbătește și să facem ceea ce știm că e bine, chiar dacă asta, uneori, se întoarce împotriva noastră.

— Și ce crezi că ar trebui să fac eu?

— Eu nu-ți pot spune asta. Știu că dacă lucrurile astea te tulbură atât de tare, ar trebui să faci ceva ca să le dai de capăt. Știu că mamele suferă teribil când nu știu nimic de copiii lor. Știu că tații fac greșeli pe care le regretă și uneori le e tare greu să aibă curajul să-și recunoască greșeala. Asta-i tot ce știu. Da, mai știu încă un lucru. Știu că Dumnezeu ne poate ajuta să facem ce este bine – chiar dacă pare cu neputință. Însă numai tu poți decide ce este cel mai bine pentru tine.

Juan cântări cuvintele bărbatului mai vârstnic. În cele din urmă, se întoarse spre el și-i întinse mâna.

— Nu promit nimic, decât că mă voi gândi la ce ai spus. E un lucru tare greu.

Clark îi luă mâna și o scutură cu putere.

— O să mă rog să iei decizia corectă, spuse el.

Se întoarseră la ceilalți. În ochii multora erau întrebări, însă nu se rosti niciuna. Maria și Juan îi anunțară curând că trebuie să se îndrepte spre casă.

cd*

Cookie venea să-l viziteze pe Clark ori de câte ori munca i-o permitea. De obicei aștepta până când îl zărea pe Clark instalat pe verandă în soarele dimineții, îndreptându-se mai apoi șchiopătând într-acolo și așezându-se pe o treaptă sau pe un scaun din apropiere. Credea de-acum că el și Clark au mai multe lucruri în comun. Într-o zi, chiar îndrăzni să vorbească despre asta.

— Te mai doare piciorul?

— Nu chiar așa de tare. Mă deranjează când se întâmplă să mă lovesc la el.

— Ai probleme cu „durerea fantomă”?

— Am ceva probleme.

— Probabil că e un sentiment tare ciudat. Te doare ceva ce nu există.

— Da, mă cam deranjează. Câteodată îmi vine să mă scarpin și nici măcar n-am ce scărpină. Clark zâmbi jalnic.

— E bine că eu n-am probleme din astea, spuse Cookie.

— Pe tine te mai deranjează piciorul? întrebă Clark.

— Câteodată. Se făcu liniște o clipă, timp în care Cookie se gândi la durerile sale. În ultima vreme n-a fost așa de rău. A fost o vreme când mă durea de credeam că-mi pierd mințile.

Clark clătină înțeleghător din cap.

— Câți ani au trecut? întrebă el.

— Încerc să uit. Cred că vreo cinci. Nu, șase. Mulți mi-au zis că ar fi fost mai bine să-l tai.

— Dar, îi reaminti Clark, eu n-am fost în stare atunci să aleg. Nu știu dacă atunci aș fi ales lucrul ăsta, dacă aș fi fost în stare.

— Piciorul tău a fost tare rupt, Clark, îl asigură Cookie. Imediat ce l-am văzut mi-am spus că numai o minune-l mai putea salva și, după părerea mea, n-am prea avut parte de miracole în viață.

Clark zâmbi.

JANETTE OKE

— Ei bine, spuse el hotărât, nici eu n-am văzut miracole cu duiumul, dar nu mă-ndoiesc că ele există. Uitându-se cu atenție la fața lui Cookie, Clark continuă:

— Cred că cel mai mare miracol se întâmplă atunci când Dumnezeu ia un păcătos mârșav și-l transformă într-un sfânt pentru cer. Asta-i o minune, cred eu. Cu ceva pregătire și instrumentele potrivite, până și un om limitat, cum e doctorul, poate repara un trup. Însă numai Dumnezeu, prin dragostea și harul Său, poate lua un suflet zdrobit și frânt ca să-l facă din nou bine. Asta-i minune.

Cookie râcăi nisipul cu vârful cizmei.

— Uită-te la mine... spuse Clark, știi ce s-a întâmplat cu mine? Când m-am trezit și am văzut că nu mai am decât un picior, ceva a murit înăuntrul meu. Am început să-mi spun tot felul de lucruri, că sunt doar pe jumătate bărbat, că e o tragedie să fii handicapat și cât mi-e de milă de mine, până și faptul că Dumnezeu m-a dezamăgit. Preț de câteva minute, aproape că m-am convins că am suficiente motive să mă întorc cu fața la perete și să-mi plâng de milă. Trupul îmi era mutilat, eram julit, mă durea peste tot... iar sufletul tânjea să facă la fel, știi? Sufletul meu își dorea parcă să se ghemuiască într-un colț și să sufere și să devină amar și urâcios. Dumnezeu n-a ales să facă o minune cu piciorul meu. Clark bătu ușurel cu mâna ciotul piciorului. Dar a făcut o minune mai mare și mai importantă. A lucrat la omul dinlăuntru – la sufletul meu. Acolo aveam nevoie cel mai mult de un miracol, așa că acolo a aplicat El puterea-I uimitoare. Aici – Clark arătă spre piept – aici nu mă mai doare deloc.

Ochii lui Cookie căpătară un luciu ca de lacrimi nevărsate, iar Clark se întrebă câți ani a fost nevoit să sufere Cookie și pe dinăuntru, și pe dinafară. Își întinse mâna și-l strânse cu blândețe de umăr.

— Nu trebuie să ne temem, spuse cu voce șoptită. El încă mai face minuni.

PAISPREZECE

Creștere

Odată cu venirea toamnei, Willie se întoarse la fermă și la treburile fermei. Urmau să numere vitele și să însemne câțiva câini rătăciți. Câțiva tăurași pregătiți pentru târg trebuiau separați de cireadă și mânați la tren pentru a fi transportați. Fuseseră reparate gardurile rupte și verificate pășunile înainte de sosirea iernii, inclusiv zonele cu apă pentru vite. Și, bineînțeles, era nevoie să fie mereu în alertă din cauza hoților de vite. La ferma de vite a familiei LaHaye, zilele călduroase de toamnă se dovediră a fi foarte pline de activități din zori până-n seară.

Missie încerca încă să-și petreacă cea mai mare parte a timpului alături de tatăl ei. Uneori, propriile îndatoriri aveau de suferit datorită atenției cu care-l copleșea pe Clark – citindu-i, cu toate că Marty considera că putea face asta și singur, pregătindu-i mâncărurile favorite și stând la taifas despre tot felul de lucruri, astfel încât perioada de convalescență să nu-i pară prea grea. Însă cei doi fii ai lui Missie nu păreau a suferi din pricina asta, pentru că și ei se aflau destul de des în preajma bunicului lor.

Curând însă, Marty observă că Willie, care venea acasă seara epuizat după o zi grea de muncă și presiuni impuse de conducerea fermei, nu prea avea parte de atenția soției sale. Missie fusese atât de preocupată de Clark, încât nici măcar nu observase acest lucru.

Marty spera ca totul să fie doar o impresie a ei și încercă să nu se mai gândească la asta. Încercă să se îngrijească și mai mult de Clark, astfel încât Missie să nu considere că era de datoria ei să vadă de tatăl său, însă lucrurile nu se schimbă. Missie era mereu prin preajmă.

Marty își îndreptă atunci atenția spre Willie, în speranța că-l va face conștient de faptul că era apreciat și iubit. Ea știa că Willie avea nevoie de atenția soției sale – nu de a soacrei. Nici băieții nu mai alergau în întâmpinarea lui Willie cu aceeași exuberanță, când acesta se întorcea acasă, pentru că acum își petreceau ziua alături de bunicul, care le cioplea sfârleze și le confecționa fluier și răspundea cu mare atenție la fiecare întrebare a lor.

În ciuda hotărârii de a nu se mai gândi la asta, Marty constată că îngrijorarea ei crește zilnic. Spre surprinderea ei, Clark, care în mod normal era atât de sensibil față de sentimentele celorlalți și atât de conștient de lucrurile ce se petreceau în jurul său, nu părea a observa nimic. Poate pentru că era prea implicat.

Marty își aduse îngrijorările înaintea Domnului în rugăciuni fierbinți, rugându-L să intervină cum credea de cuviință.

Henry veni să-l viziteze pe Clark. Se vedea că e preocupat de ceva. După ce se salutară, Henry trecu direct la subiect.

— M-am gândit mult în ultima vreme, spuse Henry. Avem nevoie de o biserică.

Clark aprobă printr-o mișcare a capului și-și ridică privirea de la cârja pe care și-o confecționa, hotărât fiind că sosise vremea să-și facă un sprijin pentru a putea umbla.

— Bună idee.

— Cred că acum e cel mai potrivit moment să ne gândim la asta, continuă Henry. Știu că pentru crescătorii de vite e o perioadă mai ocupată, dar lucrurile se vor mai liniști. Totuși, n-ar trebui să așteptăm până atunci ca să ne apucăm de treabă. Asta ar fi ca și când L-am pune pe Dumnezeu pe ultimul loc. M-am gândit că avem nevoie de cineva care să predice. Citim Biblia împreună, și asta-i bine, dar unii dintre oamenii care vin au nevoie de explicații. Ca să nu mai vorbim despre faptul că au venit familii noi – familia Croft – ei au nevoie ca cineva să le explice Cuvântul, să le arate cum să accepte adevărul pentru ei înșiși.

– Mă gândeam că atunci când ai rostit cuvântul „biserică” te-ai referit la o clădire, spuse Clark.

– Păi, da și nu, răspunse Henry. Sigur, avem nevoie de o clădire și cred că o să lucrăm la ea destul de curând. Dar mă gândeam și la oamenii care au nevoie să cunoască adevărul. Cred că a sosit timpul să le oferim mai mult decât am făcut-o până acum.

– Mie mi se pare o idee bună, răspunse Clark. Te gândești la ceva anume?

– Da, spuse Henry. Mă gândeam la tine.

– La mine? Clark nu-și putu ascunde surpriza din voce.

– Sigur. La tine. Henry era hotărât.

– Dar eu nu am nicio pregătire în ale Bibliei.

– Ai studiat-o ani de zile, nu-i așa?

– Da, dar...

– Și ai auzit o mulțime de predici?

– Așa e.

– Și crezi că Duhul Sfânt poate învăța adevărul?

– Sigur că da. Henry zâmbi.

– Și nici nu ești foarte ocupat zilele astea, nu-i așa? Clark nu-și putu reține un hohot de râs.

– Nu, spuse el, nu sunt foarte ocupat. Am făcut ceva sfârleze și fluier, am legat câteva noduri, am mâncat, m-am văicărit și i-am făcut pe cei din jurul meu să mă slugărească. Dacă stau și mă gândesc, spuse el scărpinându-se în cap cu vârful bont al cuțitului, îmi pare că, la urma urmelor, am fost tare ocupat.

Răseră amândoi.

– Ei bine? spuse Henry, redevenind serios.

– Ei bine, răspunse Clark, trebuie să mă gândesc și să mă rog pentru asta.

– Gândește-te! îl încuraja Henry și se îndreptă de spate. Părea a fi destul de încrezător în privința rezultatului meditației și rugăciunii lui Clark.

– Trebuie să plec, spuse Henry. Oamenii se vor întreba unde-a dispărut șeful lor. Ne vedem duminică. Urcă în șa și părăsi curtea în galop.

Clark continuă să lucreze la cârja lui, însă gândurile nu-i stăteau acolo. Se opri din când în când pentru a-și șterge câte o lacrimă. Poate că Dumnezeu transforma acest tragic accident în ceva ce întrecea imaginația lor.

Grupul ce se aduna duminica în camera de zi a familiei LaHaye se înmulțise din nou. Alături de familia Croft veniră și două femei din oraș, împreună cu copiii lor. Una era mama lui Andy, băiatul pe care Clark îl scosese din mină. Cealaltă femeie, tânără și tare tristă, tocmai își îngropase pruncul.

Patru dintre îngrijitorii de vite ai familiei LaHaye trecură prin preajmă și intrară, ocupând locurile din spatele camerei, după ce-și dreseră glasurile și-și frământară în mâini pălăriile în așteptarea tonului la cântec. Serviciul de închinare era pe punctul de a începe când își făcu apariția Cookie, urmat cu stânjeneală de Wong. Cookie le promise că-l va face pe Wong să vină, spunându-i că aici avea ocazia să mai adauge câteva cuvinte în limba engleză la vocabularul lui.

Henry conduse timpul de cântare folosindu-se de chitară, iar Willie citi un pasaj din Scriptură. După o rugăciune urmată de un alt imn, Willie dădu ocazia fiecăruia dintre cei prezenți să împărtășească un verset din Biblie sau un gând. Henry se ridică. Își dresе glasul și începu cu seriozitate:

— Cu toții știți cât de mult am simțit nevoia de a ne aduna duminică de duminică pentru a asculta Cuvântul și a ne ruga. Poate că toți apreciați, ca și mine, acest lucru, însă simțiți că ceva lipsește, cum ar fi învățătura din Biblie. De asta bisericile au predicatori — ca să explice semnificația Cuvântului lui Dumnezeu. Noi n-avem predicator. Sigur, îl avem pe Duhul Sfânt ca învățător al nostru, și-l mulțumesc lui Dumnezeu pentru acest lucru.

Vara asta, Missie și Willie au avut binecuvântarea de a-i primi în vizită pe domnul și doamna Davis. Trebuia să fie o vizită scurtă — de două săptămâni. Cu toții cunoaștem tragicele împrejurări care i-au reținut aici. Spun „tragice”, pentru că așa ne par fiecăruia. Dar eu m-am gândit, poate că Dumnezeu vrea să scoată ceva bun, chiar și din tragedia asta. Cuvântul spune că toate lucrurile lucrează împreună spre binele nostru, dacă-L iubim pe Dumnezeu. În ultima vreme,

m-am gândit la ce ar putea ieși bun din toată situația asta. Am vorbit cu domnul Davis despre asta, iar el a promis că se va ruga. L-am întrebat pe domnul Davis dacă vrea să fie predicatorul nostru și să ne explice din Cuvânt, în fiecare duminică. El nu e chiar predicator. E fermier. Însă cunoaște Cuvântul lui Dumnezeu, și a auzit multe predici, și cred că are multe lucruri pe care ni le poate împărtăși din Biblie.

Oamenii își întoarseră fețele spre Clark și era clar că mulți așteptau răspunsul lui. Clark privi în jur, la mica și ciudata congregație. Missie și Willie, alături de Henry și Melinda, crescuseră mult în credință de când se mutaseră în Vest. În fața lui stăteau îngrijitori de vite, oameni aspri, care probabil că nu știau prea multe despre Biblie, însă păreau a fi deschiși să învețe. Femeia tristă din oraș tânjea după mângâiere. Familia Croft avea nevoie de vindecare în urma suferinței prin care trecuseră. Familia care avea acel băiețel cu mâna strâmbă făcea parte din grup, la fel Andy și mama sa. Membrii familiei de la Rosas li se alăturaseră în această zi, iar în ochii lui Juan încă se puteau vedea durerea și întrebările ce-l frământau. Inima lui Clark era cuprinsă de compasiune pentru fiecare în parte. Simți un sentiment ciudat în sufletul său și decise că, ajutat de Dumnezeu, va hrăni această turmă. Se ridică, cu cârja sub braț, și privi fețele celor care-i stăteau înaintea.

— Mă simt onorat că mi se cere să deschid Cuvântul lui Dumnezeu împreună cu voi, aici. Cu ajutorul lui Dumnezeu, voi încerca să vă deslușesc semnificația versetelor citite în fiecare duminică. Putem învăța împreună.

Se așeză, iar cei din cameră zâmbiră și dădură entuziaști din cap în semn de aprobare. Marty era atât de mândră de el și fericită, încât ar fi fost în stare să-și plece capul pe umărul lui Clark și să verse lacrimi de bucurie.

Henry se ridică din nou, cu fața strălucind de bucurie.

— Avem un predicator! exclamă el. Acum, ce facem în privința bisericii? Deja suntem prea mulți pentru camera asta.

La această întrebare se găsiră și mai multe răspunsuri entuziaste și spontane. Mulți erau de părere că trebuie să-și construiască o biserică, iar unii chiar sugerară locul unde ar putea fi amplasată. Henry reuși, în final, să-i liniștească, suficient pentru a lua din nou cuvântul.

— M-am gândit, spuse el, că, din moment ce în oraș nu este nicio biserică, iar pentru unii e foarte greu de parcurs o distanță atât de mare, ar trebui să încercăm s-o construim undeva la jumătatea drumului.

— Eu locuiesc cam pe la mijlocul distanței! exclamă domnul Newton, sărind în picioare. Aș fi onorat să pot dona o parte din terenul meu pentru biserică.

Ceilalți aprobară printr-o mișcare a capului, iar fețele lor străluceau de entuziasm și anticipare. Toți căzură de acord că biserica va fi construită pe terenul fermei de vite a familiei Newton.

— Vom avea nevoie de lemn, materiale de construcție și un plan de construcție, spuse Henry. Trebuie să luăm niște decizii.

— Atunci haideți să propunem un comitet, strigă cineva.

În cele din urmă, grupul ajunse la concluzia că Willie, Henry și domnul Newton vor forma comitetul de construcție. Restul congregației urma să aștepte deciziile lor și să le pună în aplicare. Entuziasmul era atât de mare, încât nimeni nu se putea opri din vorbit, nici măcar când Missie servi cafeaua și prăjiturile. Vor avea propria lor biserică! Un vis devenit realitate.

Marty le scrisese o altă scrisoare lungă celor de acasă. Nu se vor întoarce la fermă și la restul familiei decât în primăvară. Deși se înzdrăvenea pe zi ce trecea și ar fi putut face călătoria cu trenul, Clark urma să rămână și să pună bazele noii biserici, oferind lecții din Scriptură și încurajându-i în privința proiectului de construcție.

Marty era mulțumită să vadă entuziasmul cu care Clark saluta fiecare nouă zi. Petrecea ore în șir studiindu-și Biblia deja uzată și, în timp ce inima sa descoperea noi adevăruri, nu ezita să le împărtășească și celorlalți. Adesea nu aștepta până duminică, ci le împărtășea oricui avea urechi de auzit.

Clark era ocupat și cu alte lucruri, pentru a-și ușura adaptarea la handicapul dobândit. În fiecare zi se descurca din ce în ce mai bine singur. Abia dacă mai avea nevoie de ajutor. Chiar modifică o șă pentru a putea călări alături de bărbați sau împreună cu Nathan.

Trebuia prin fermă fără ajutor, cărând găleți sau șei în mâna ce nu era ocupată cu cârja. Se ducea la grădină și ajuta la culesul legumelor. Mergea cu Nathan să adune ouăle și pregătea puii pentru masa de duminică. Marty se minuna de el și se bucura privindu-l cum umbla de colo-colo atât de sigur pe sine.

Marty știa că Missie era și ea bucuroasă să-l vadă pe tatăl său atât de activ. Însă nu se putea încă abține să nu-i facă toate poftetele. Marty realizează că ceea ce o motiva pe Missie era marea sa admirație pentru Clark – de aceea și încerca să-l facă să se simtă confortabil ori de câte ori se afla în preajma lui, îi aducea tot felul de delicatese de la bucătărie, povestea cu el și încerca să-l amuze cu tot felul de jocuri. Marty însă nu-și mai putea ignora semnalele de alarmă. Willie era lipsit de atenția ce trebuia să-i fie acordată.

În neliniștea sa crescândă, Marty porni la plimbare într-o zi, fără a ști însă cum să abordeze problema. Era limpede că în casa lui Missie Clark era iubit. Willie îl respecta foarte mult. Missie îl iubea profund, iar băieții își adorau bunicul. Totuși, familia lui Willie avea nevoie de el ca tată și soț, iar Willie avea nevoie de Missie și de fiii lor.

Marty se întreabă cum ar putea discuta problema asta cu Clark. Oare-i va înțelege preocuparea? Ce puteau face? Hotărâseră că vor rămâne aici pe perioada iernii. Și n-aveau cum să continue să locuiască în casa lui Missie, dar să se izoleze de restul familiei.

În cele din urmă, Marty se hotărî să stea de vorbă cu Clark. Dacă el nu vedea nicio problemă, se va strădui și ea să nu se mai preocupe de acest aspect.

Seara, după ce se pregătiră de culcare, Marty deschise, cu ezitare, subiectul ce o frământa. Spera ca soțul ei să nu socotească prostescă îngrijorarea ei sau că ar face din țânțar armăsar.

– Știi ce m-am gândit, spuse Marty din jumătatea ei de pat. Cred că lui Willie îi este destul de greu cu noi aici.

– Willie?

– Ei bine, în mod normal, nu. Dar cu accidentul tău și tot ce s-a întâmplat...

– Încerc să nu-i fiu o povară, răspunse Clark. Știu că e un om ocupat. Am încercat să-l ajut, cât am putut.

— Oh! Willie nici pe departe nu se gândește că lenevești, că nu ți-ai face partea, îl asigură Marty repede. Știu asta. Îmi spune mereu cât de special este pentru el faptul că te afli aici. Mi-a mai spus cât s-a bucurat că te-ai ocupat de îngrădituri și de grajd.

— Atunci înseamnă că vorbești despre familia lui, nu-i așa?

— Adică...

— Și eu m-am gândit la asta. Missie se preocupă de mine prea mult. O face din dragoste și apreciez asta, dar nu-i prea lasă timp ca să se ocupe de soțul ei – și de copii. Îi iubesc tare mult pe ștregăreii ăștia. Dar au ajuns să alerge la mine atunci când se julesc la genunchi sau se lovesc la vreun deget.

— Ai observat! exclamă Marty, ușurată.

— Am observat. Și acum, că ai observat și tu, nu-mi va fi greu să-ți spun care-i soluția pe care o văd eu.

— Soluția?

— Nu putem pleca acasă. Au nevoie de noi ca să pună pe picioare biserița asta. Nu-i putem abandona acum, Marty.

Marty clătină din cap aprobator.

— Și nici nu e prea înțelept să rămânem în casa lor. Două familii în aceeași casă prea multă vreme – în special atunci când una dintre familii e formată din bunici – se ajunge adeseori la discuții.

— Așa că? întrebă Marty.

— Așa că mă gândesc că a sosit vremea să ne mutăm.

— Să ne mutăm? Unde ne-am putea duce? Sper că nu te gândești la orașul ăla sălbatic...

Clark o opri cu un hohot de râs.

— Nu, nu în sălbăticia aia de oraș.

— Atunci...

— În căsuța de lut.

— În... *căsuța de lut*? Lui Marty nu-i venea să-și creadă urechilor.

— De ce nu? Willie și Missie au locuit acolo două ierni și l-au avut și pe Nathan cu ei. Cu siguranță ne vom descurca o iarnă acolo. Doar noi doi. M-am gândit că va fi chiar interesant. Zâmbi și continuă. Va fi ca în zilele noastre de început în căsuța noastră, când...

Expresia lui Marty îl mai tempera, însă el continuă:

– Am verificat-o, pereții sunt bine făcuți, ferestrele sunt rezistente. Acoperișul arată chiar bine. Cred că Willie, de dragul lui Missie, i-a făcut unul nou, știind că urma să venim la ei în vizită. Nu văd de ce nu ne-am simți bine și confortabil iarna asta acolo.

Aversiunea inițială a lui Marty față de idee începu să pălească. Râse încetișor.

– N-am visat niciodată că voi locui într-o casă de lut. Și încă la vârsta mea!

– Tot vorbești de vârsta ta, spuse Clark. Eu nu mă văd însurat cu o femeie în vârstă, așa că mai bine n-ai mai vorbi așa.

Marty râse din nou.

– Ei bine, o îmboldi Clark. Ce zici de căsuța de lut? Ești de acord? E și mobilată – așa cum e...

– De ce nu? spuse Marty, dând din umeri. Gândește-te cât timp voi avea ca să mă odihnesc, să citesc sau să cos. Nu-i greu de făcut curățenie acolo.

– Vorbești ca o femeie comodă, comentă Clark. Da' știi că eu mă aștept la aceeași îngrijire de care am avut parte aici... Nu-și putu isprăvi însă fraza, că se trezi cu o pernă aruncată în față.

– Atunci ne-am înțeles, spuse, după ce se opriră din râs. Ne vom muta mâine.

– Nu crezi că Missie ar avea nevoie timp să se obișnuiască cu ideea?

– O să se obișnuiască. Lasă-i timp și-o să vezi cum o să găsească tot felul de motive pentru care n-ar trebui să ne mutăm.

– Poate că ai dreptate, spuse Marty. Bine, ne mutăm mâine.

Îl sărută pe Clark și se întoarse pe partea cealaltă. Un zâmbet răsări pe fața ei. Vor locui într-o casă de lut! Ce-ar zice prietenii ei de acasă? Ei bine, le va povesti cum a fost experiența asta. Abia aștepta să le scrie următoarea scrisoare copiilor. Imaginează-ți – ea și Clark locuind într-o căsuță de lut!

CINCISPREZECE

Mutarea

Dimineața următoare, la micul dejun, Nahan era preocupat să-și îndese în gură brișele făcute de Wong și să facă planuri pentru el și bunicul.

– Și putem călări peste deal ca să-i vedem pe toți lucrătorii de la fermă cum mână vitele. Îi putem vedea cum pornesc la drum către târgul din oraș. Și...

– Stop, văcarule! spuse Clark. Sigur că sună bine planul tău, da' mi-e teamă că astăzi nu pot călări cu tine. Eu mă gândeam să-ți cer ție ajutorul astăzi.

Nathan își privi bunicul cu mirare și interes.

– Sigur, bunicule. Te ajut. Josiah interveni.

– Eu ajut bunicul.

– Tu ești prea mic, răspunse Nathan cu atitudinea superioară a unui frate mai mare, însă Clark se grăbi să-l asigure pe cel mic:

– Sigur că poți ajuta. Avem nevoie de oricine vrea să ne ajute. Josiah strălucea de bucurie că fusese și el acceptat.

– Ce vrei să faci? întrebă Missie.

– Eu și mama ta am hotărât să ne mutăm astăzi.

– Să vă mutați?

– Da.

– Tată, nu mă mai tachina, spuse Missie.

— Fata mea, nu glumesc. N-am fost niciodată mai serios.
 — Adică ce vrei să spui — „vă mutați”?
 — Ei bine, ne-am hotărât că ar fi de-a dreptul interesant pentru noi să petrecem iarna în căsuța din lut.
 — Acum chiar glumești! Missie nu putea să creadă că tatăl său vorbește serios.

— Nu, nu glumesc.
 — De ce vreți să faceți asta?
 — De ce nu? Căsuța e confortabilă și călduroasă, suficient de mare pentru amândoi. Va fi o adevărată aventură pe care merită s-o povestim celor de acasă.

— Oh, tată! spuse Missie cu exasperare în voce. Nu vorbi despre un lucru atât de absurd.

— Micuța mea, spuse Clark cu fermitate, nu e un lucru absurd și sunt chiar serios când spun asta.

Missie se întoarse spre Marty.

— Spune-mi că glumește.

— Nu, spuse Marty pe un ton natural. Nu glumește. Am vorbit aseară despre asta. Ne-am gândit că ar fi bine pentru toți dacă am locui separat pe timpul iernii. Vom fi foarte aproape...

— Nu înțeleg nimic din ce spuneți, spuse Missie ridicându-se de pe scaun palidă. Dacă vorbiți serios, aș vrea să știu de ce. Nu am avut grijă de voi...

Clark o întrerupse repede.

— Draga mea, spuse cu blândețe, sigur că ați făcut tot ce-ați putut pentru mine... și pentru mama ta. Și apreciem foarte mult asta... mai mult decât am putea exprima în cuvinte. Însă acum, când pot să mă descurc singur și-mi pot purta de grijă, ne-am gândit că a sosit timpul ca cei din familia ta să te aibă înapoi... numai pentru ei.

Willie făcu ochii mari când realizează sensul cuvintelor, apoi își plecă privirea. Marty știa că el nu va spune nimic, însă mai știa și că era conștient că aveau dreptate cu privire la situația din căminul său.

— E absurd! continuă Missie supărată. Familia mea m-a avut în tot timpul ăsta. Tot timpul am fost aproape. Toți știau unde să mă

găsească. Fiecare ne bucurăm să vă avem aici. În plus, ți-ai pierdut piciorul tocmai pentru că ai venit să ne vizitezi și...

— Missie, o întrerupse Clark din nou, nu vreau să te mai aud niciodată spunând că mi-am pierdut piciorul pentru că am venit aici. Se putea întâmpla și acasă lucrul ăsta, la fel de bine. Locul n-are nimic de-a face cu situația asta și nu vreau să simți nicio urmă de vină sau responsabilitate pentru faptul că accidentul s-a întâmplat cât timp am fost aici.

— Ei bine, spuse Missie plecându-și privirea, însă trecând cu vederea comentariul lui Clark, nu mă voi simți vinovată — promit, dar tot nu înțeleg de ce vreți să vă mutați. Ne-am bucurat atât de mult să vă avem aici. Nici n-o să vă dați seama, și va trece iarna, și va trebui să vă întoarceți acasă. Noi vă vrem aici cât mai mult cu putință. Spune-le, Willie! își imploră ea soțul.

Însă Willie continua să-și mănânce omleta și brișele.

— Spune-le, Willie! repetă ea.

Willie înghiți și se uită de la unul la altul. Se vedea clar că nu dorește să fie inclus în discuție. Clark vorbi înainte ca Willie să fie obligat s-o facă.

— Noi știm că ginerele nostru nu ne-ar sugera niciodată să plecăm de la masa sau din casa lui, Missie. Noi vrem să facem asta, nu pentru că n-am fi bine-veniți aici, ci pentru că simțim că așa e bine pentru toți. Vom fi aici, aproape, și vom putea veni la o cafea ori de câte ori ieșim la o plimbare. Mama ta va veni des ca să împrumute câte-o cană de zahăr și să stea la taifas „ca-ntre femei”. Băieții pot veni să ne viziteze în căsuța de lut. Clark trase cu ochiul. Ar putea fi chiar distractiv. Știi, eu și Marty n-am locuit niciodată singuri.

— Și nimic din ce-aș putea spune nu vă va face să vă răzgândiți? spuse Missie, într-un ultim efort de a-i convinge.

— Mă tem că nu. Dacă iarna devine prea friguroasă și ne va fi prea frig, s-ar putea să ne târâm înapoi, dacă ne dați voie, spuse Clark pe un tot glumeț.

— Eu o să te las înăuntru, bunicule, îl asigură Nathan, și toți izbucniră în hohote.

Missie întinse mâna după ibricul cu cafea.

— Ei bine, dacă sunteți atât de hotărâți, cred că nu vă pot opri, dar tot nu-mi place.

— Uite ce e, draga mea, spuse Marty, înțelegând ce simțea fiica ei. Dacă n-am crede că așa e cel mai bine, n-am face lucrul ăsta. Sincer! Hai să-ncercăm, ești de acord, Missie? Dacă nu e spre binele tuturor, atunci o să ne mutăm înapoi. În regulă?

Missie se luminează puțin la față și se aplecă să o sărute pe Marty pe frunte.

— Îmi pare rău! M-ați luat pe nepregătite. Reuși să zâmbească. Dacă sunteți siguri că asta vreți, căsuța mea de lut vă stă la dispoziție. Dar te avertizez, mamă, poate deveni tare sufocantă într-o zi de iarnă.

Marty râse.

— Eu am un avantaj pe care tu nu l-ai avut draga mea.

— Da? Întrebă Missie.

— Pe tine, spuse Marty. Dacă o să mă simt încorsetată acolo, o să mă înfofolesc bine și-o să mă-ndrept spre casa ta mare și frumoasă. Tu n-ai avut o casă mare sau o fiică prin apropiere, așa că ai fost obligată să rămâi acolo.

Missie zâmbi din nou.

— Ei bine, sper să te simți încorsetată cât mai des cu putință, spuse ea. Atunci o să vii la mine mereu.

Clark își puse jos ceașca goală.

— Bine, copii, le spuse el băieților, cred că ar trebui să ne apucăm de treabă. Aveți vreo căruță pe care s-o putem folosi?

Băieții coborâră grăbiți de pe scaune și dădură fuga spre dormitorul bunicilor din ultimele luni. Clark îi urmă, iar cârja lui făcea un zgomot ritmic pe podeaua casei.

— Mă duc să văd ce covoare și păături găsesc. Vei avea nevoie și de vase mai bune. Cele care sunt în căsuță arată jalnic.

— Nu-ți mai face atâtea probleme, își avertiză Marty fiica, însă știa foarte bine că a-i cere asta ar fi fost ca și când i-ar fi cerut soarelui să nu mai strălucească. Sigur că Missie își va face probleme. Marty ridică din umeri. Poate că toată preocuparea asta de a-i instala cât mai bine va fi pentru Missie și un prilej de amuzament. Ieși afară în urma lui Missie, hotărâtă să facă din ziua mutării lor o adevărată aventură.

Noaptele erau mai răcoroase de-acum, iar lemnul din vechea sobă de gătit dădea tihnitei căsuțe din lut un aspect confortabil și călduros. Clark o încurajase pe Marty să o viziteze mai des pe Missie în primele zile după mutarea lor, pentru a o asigura că nu uitaseră de ea. Marty o invitase pe Missie în căsuță pentru ceaiul de după-amiază, iar multe amintiri ale lui Missie despre primitiva locuință îi ajutau pe părinți să înțeleagă mai bine primii ani ai ei în Vest. Missie le povesti despre șocul pe care-l avusese când dăduse cu ochii pentru prima dată de mica movilă acoperită cu iarbă ce urma să fie căminul ei, despre groaza pe care-o simțise când văzuse din interior podeaua și acoperișul de lut, despre teama pe care-o simțise când îl așezase pe Nathan pe pat, teama că din acoperiș se vor desprinde bucăți de pământ ce se vor prăvăli peste copilul plătând. Le descrie primul lor Crăciun și cum lucrătorii de la fermă, îngrămădiți acolo, s-au bucurat de o simplă masă de Crăciun. Le spuse de Cookie și de Nathan, când acesta din urmă se îmbolnăvisese de anghină, despre felul în care Cookie îl ajutase să respire din nou. Le spuse despre prima vizită a Mariei, despre cât îi era de greu să-și uște rufele, despre sentimentele cărora îi fusese teamă să le dea glas. Însă în vocea ei exista o nostalgie în timp ce le vorbea despre toate astea, nostalgie ce dovedea faptul că Missie simțea o afecțiune profundă pentru micuța căsuță de lut. Marty începu chiar să se întrebe dacă nu cumva Missie îi invidia că locuiau acolo!

Băieții aveau o plăcere deosebită să vină în vizită, iar Marty și Clark constatară că abia așteptau să audă o bătaie în ușă, urmată de glasurile lor strigând: „Bunicu’! Bunica!” îl întrerupeau pe Clark de la studiul Scripturii pentru duminică. Îi băteau la cap să-i lase să pună lemne pe foc. Voiau să se rostogolească în pat, să facă desene pe dușumeaua de lut și să mănânce la mica măsuță din încăpere. Aduceau de la mama lor legume din grădină, ouă proaspete sau lapte. Aduceau chiar deserturi făcute de Wong.

Clark și Marty se bucurau de ei, însă se asigurau întotdeauna că vor fi acasă în momentul în care tatăl lor se întorcea de la muncă.

Viața intră în cele din urmă într-o rutină agreabilă, confortabilă pentru fiecare dintre ei. Marty era mulțumitoare că soțul ei îi propusese să se mute, simțind că această schimbare era, într-adevăr, spre binele tuturor. Willie nu mai era atât de tensionat, era mai relaxat și vesel. Avusese nevoie să-și ocupe din nou locul de stăpân al casei. Chiar și Missie căpătase o strălucire nouă. Lunile ce trecuseră îi secătuiseră pe toți, însă acum era momentul ca viața să revină la normal.

Marty stătea în fața căsuței, tricotând și bucurându-se de soarele de toamnă târzie; Clark veni de după colțul casei, descurcându-se de minune cu cârja sub un braț și cu găleata plină cu apă de la izvor în cealaltă mână. Puse găleata jos și se așeză pe un scaun lângă Marty, ștergându-și sudoarea de pe frunte.

Râse pe înfundate, iar Marty își ridică privirea. *Ce găsește așa de amuzant?* se întrebă, repetând întrebarea cu voce tare.

— Nimic anume. Doar mă gândesc că Dumnezeu chiar *face* ca toate lucrurile să lucreze împreună spre bine.

— Adică?

— Picioarul ăsta – pe care nu-l mai am. Ai observat care îmi lipsește?

— Da, stângul.

— Da, stângul – dar mai mult de-atât. Uite, când muncesc, mâna mea dreaptă e liberă. Vezi, folosesc cârja cu mâna stângă. Nu doar asta, dar mai ții minte că tot piciorul stâng l-am lovit cu securea în acea iarnă când am tăiat copaci pentru scânduri? Ții minte?

Marty se întrebă cum putea crede el că uitase. Încă o mai lua o stare de leșin când se gândea cum se întorsese Clark acasă, cu fața palidă și piciorul scăldat în sânge.

— Îmi amintesc, spuse ea, cu un nod în gât.

— Ei bine, piciorul lovit a fost tăiat. Nenorocitul, de câte ori nu m-a ținut treaz noaptea – în special când se schimba vremea.

— Nu mi-ai spus asta niciodată.

— N-aveam motiv s-o fac. De-acum, nu cred că mă va mai ține treaz.

Clark chicoti din nou. Marty nu reuși să i se alăture, însă îi zâmbi acestui bărbat puternic și răbdător al ei, care vedea mâna lui Dumnezeu în toate circumstanțele vieții sale.

Clark primi vizita lui Juan. Trecuseră trei săptămâni de când îi văzuseră ultima oară pe cei din familia de la Rosas. Li se spusese că Juan și Maria plecaseră, așa încât bănuiră că Juan încă umbla să-și refacă rezerva de echipamente și materiale pentru practica sa medicală. Acum îl salută pe Clark strângându-i hotărât mâna și cu privirea limpede. Marty simți că dorea să vorbească în particular cu Clark, așa că-i lăsă singuri, în fața cu câte o ceașcă de cafea aburindă.

— Ei bine, după multă rugăciune și frământare, începu Juan îndată, am făcut cum mi-ai recomandat.

— Ai fost acasă?

— Am fost acasă, spuse Juan emoționat.

— Mă bucur, spuse Clark. Și cum te-a primit tatăl tău? Ochii lui Juan se întunecară o clipă.

— Tatăl meu, îmi pare rău s-o spun, nu mai era acolo să mă-ntâmpine. Murise cu șapte luni în urmă.

— Îmi pare rău! spuse Clark cu sinceritate.

— Și mie-mi pare rău! Ar fi trebuit să plec mai repede. N-ar fi trebuit să las ca mândria asta a mea să mă țină departe.

— Și mama ta?

— Mama m-a primit cu brațele deschise. Clark zâmbi.

— Sunt sigur de asta.

— Tata a murit și a lăsat-o singură. Mama s-a rugat în fiecare zi ca, dacă fiul ei Juan mai era încă în viață, să se întoarcă la ea. Din cauza nesăbuiței mele, a trebuit să treacă destul de mult timp până când rugăciunile i-au fost ascultate.

— Cu toții suntem nesăbuiți uneori, îi aminti Clark.

Juan continuă:

— Mama abia dacă-și putea crede ochilor când m-a văzut intrând în camera ei. Îmbătrânise mult. Nu mâncase bine și nici nu se prea

îngrijise de când murise tata. Când m-a văzut, a început să plângă de bucurie. Apoi mi-a povestit că, după plecarea mea, tata a început să slăbească tot mai mult. A încercat luni la rând să mă găsească – să-mi ceară iertare – însă n-a reușit să-mi dea de urmă. Înainte de a muri, a făcut-o pe mama să-i promită că va continua căutările. Și ea a făcut-o. A trimis oameni în căutarea mea, a promis recompense, dar nu m-a putut găsi.

Juan se opri și-și trecu o mână peste ochi.

— Le-am cauzat multă suferință, murmură el.

— N-ai știut.

— Nu, n-am știut. Eram prea ocupat să-mi ling rănilor... Mama a fost atât de fericită să audă că sunt din nou doctor. Mi-ar face plăcere s-o întâlnești.

— Și mie. Poate într-o zi...

— Nu într-o zi. Acum.

— Vrei să spui...

— E aici. Am lăsat-o la casa mare, își bea ceaiul cu Missie și Maria. Tare mult ar vrea să-l întâlnească pe omul care i-a trimis fiul acasă.

— Dar eu... nu eu am făcut asta. Te-ai dus singur. A fost decizia ta.

— Da, m-ai lăsat să iau singur decizia asta. Mi-ai lăsat demnitatea asta. Dar atunci când mi-ai vorbit, ai știut ce voi decide. Juan zâmbi.

— Mi-ar face plăcere s-o întâlnesc pe mama ta, spuse Clark, ridicându-și cârja.

— Și am ceva pentru tine, spuse Juan, întorcându-se la ușă și întinzând mâna după o cârjă atent confecționată, căptușită în partea de sub braț.

— În oraș se fac cârje foarte bune, adăugă el.

— Clark luă noua cârjă și o suci pe toate părțile, privind-o din toate unghiurile.

— E grozavă, zâmbi el larg. Și-ți mulțumesc.

Clark, cu noua sa cârjă „de cumpărat”, se îndreptă spre casa mare alături de Juan. Juan îi explică în timp ce mergeau într-acolo:

— Mama n-a vrut să rămână singură la fermă. Și, pentru că eu n-am vrut să mă întorc acolo, ne-am hotărât să vindem ferma omului care a condus-o în locul tatălui meu. Mama a insistat să folosim

o parte mare din bani pentru practica mea medicală. Vrea să avem echipament de calitate pentru cei care au nevoie de ajutor. Va locui cu noi. Suntem atât de fericiți! Maria nu știe ce înseamnă să ai o mamă. A ei a murit pe când Maria era micuță. Suntem cu toții tare fericiți, domnule Clark, și-ți mulțumim.

Doamna de la Rosas era o femeie delicată, cu ten închis la culoare, ochi sclipitori și un zâmbet larg. În ciuda anilor și a suferinței din trecut, avea un spirit vioi și o viziune vibrantă asupra vieții. Clark și Marty o plăcură imediat.

– Mama spunea că ar trebui să venim cu toții la serviciul de închinare, spuse Maria. Când Dumnezeu lucrează răspunzând rugăciunilor prin oameni care se închină – chiar dacă se închină într-un mod diferit – înseamnă că sunt plăcuți lui Dumnezeu, spune ea. Așa că Dumnezeu este de acord să ne închinăm împreună cu ei. Vom veni la închinare duminica viitoare – și toate duminicile – și vom fi fericiți să putem contribui la construirea noii biserici.

Rugăciunea pe care o înălțară împreună înainte ca familia de la Rosas să se îndrepte spre casă fu plină de înflăcărate mulțumiri aduse lui Dumnezeu.

ȘAISPREZECE

Iarnă

Nathan își sărbătorește cea de-a șasea zi de naștere – un eveniment mare pentru el în fiecare an, dar mai ales acum, când îi avea pe bunicii lui alături. Familiile Klein și de la Rosas veniseră la sărbătoare, iar casa răsună de râsete și sporovăială.

Josiah își primi și el porția de atenție cu această ocazie, venind din bucătărie înfășurat în șorțul mare al lui Wong. Toți izbucniseră în râs, iar Joey fusese plăcut impresionat de reacția produsă.

Nathan insistase și el să primească de ziua lui o cârjă „exact ca a lui bunicul” și nu putea înțelege obiecțiile cu care-i fusese întâmpinată cererea. Dorea să-l imite pe bunicu’ în toate felurile posibile, de aceea considera folosirea unei cârje – cu toate că plănuia să-și păstreze piciorul – încă un lucru pe care-l putea împărtăși cu acest om pe care-l iubea atât de mult. Missie fusese șocată când aflase dorința lui Nathan, temându-se că insistența lui de a primi o cârjă ar putea ispiti soarta să-i facă parte de așa ceva pe viitor. Încercase să-l convingă pe Nathan de inutilitatea ei, promițându-i tot felul de alte lucruri în schimb. Însă Nathan nu se lăsase. Clark fusese nevoit să stea de vorbă cu băiatul, ca de la bărbat la bărbat, iar Nathan se convinsese în urma discuției că era mai bine să aibă două picioare bune, așa, „ca tatăl său”.

Willie avusese un profit bun de pe urma vânzării de toamnă a viteilor, așa că plecă împreună cu Missie într-un oraș mai mare, pentru

cumpărături. Clark și Marty se ocupară de cei doi băieți în lipsa lor. Copiii îi implorară să-i lase să doarmă cu ei, în căsuța de lut, așa că cei patru avură parte de un timp deosebit de plăcut împreună.

Mobila comandată sosi, în cele din urmă, iar Missie avea acum o cameră de luat masa cu totul nouă – splendid aranjată cu mobilă din lemn închis la culoare, un covor gros și draperii bogat ornamentate. Marty o complimentă pe Missie de multe ori pentru gustul desăvârșit de care dădea dovadă, însă aceasta râse și răspunse că oricine putea avea asemenea gusturi dacă avea și destui bani.

Și Missie își sărbătorește ziua de naștere. Marty se bucură să-i poată pregăti tortul și masa festivă după atâția ani în care nu avusese ocazia s-o facă. Marea sufragerie a familiei fusese aproape la fel de plină de oameni ca încăperea din căsuța de lut, pe vremea celui Crăciun de neuitat, cu câțiva ani în urmă. Însă Missie fusese încântată, iar lucrătorii de la fermă se pare că apreciaseră cu toții sărbătoarea familiei.

Marty se trezi într-o dimineață surprinsă de șuieratul vântului ce dădea târcoale căsuței. Prima furtună de iarnă tăbărâse asupra lor fără a le da de știre. Clark se trezise și aprinsese deja focul în sobă înainte de a-și citi Biblia la masă.

Marty se ghemui din nou sub pături și se gândi cât de norocoși erau. Da, iarna le bătea la ușă cu furie, însă ei erau la adăpost și caldura. Marty nu reuși să stea prea mult sub pături. Clark făcuse cafeaua, iar mirosul ei proaspăt o ademini. Dădu la o parte așternuturile cu oarecare părere de rău, însă căldura pe care o degaja focul o asigură că vântul nu putea pătrunde în adăpostul lor călduros.

— Măi, da' bine mai miroase cafeaua asta! Cred că ai făcut-o dinadins, doar ca să mă scoli din pat, spuse ea punându-și brațele în jurul umerilor lui Clark și sărutându-l pe obraz.

— Auzi cum șuieră vântul? întrebă Clark. Cred că avem ocazia acum să aflăm cum sunt iernile în Vest.

— Așa e, spuse Marty, da' știi ceva? Pe mine nu mă sperie deloc. Clark zâmbi.

– Ce faci? întrebă Marty.

– Henry s-a gândit că iarna, atunci când vine o astfel de furtună tocmai în ziua de duminică, oamenii care locuiesc la distanță nu vor putea ajunge la întâlnire. Așa că am discutat asta și am hotărât să facem niște lecții scrise, pe care ei să le poată citi și studia acasă.

– Dar asta e o idee foarte bună! exclamă Marty cu entuziasm.

– Cel puțin asta-i va face să se simtă parte din grup, chiar dacă nu reușesc să vină la întâlnire. Vor studia aceeași porțiune a Cuvântului ca și restul.

– E foarte bine, îl încuraja Marty din nou.

– Da' parcă lucrez la asta de secole, așa că mi-ar prinde bine acum ceva de mâncare. Stăteam aici și mă gândeam că dimineața asta e tocmai potrivită pentru o porție mare de clătite.

Marty râse și se duse să se îmbrace, ca să-i poată pregăti clătite lui Clark.

Iarna se dovedi la fel de furtunoasă cum își făcuse apariția. Furtunile se abăteau asupra locului și apoi le dădeau răgaz, lăsând în urmă mormane de zăpadă. Așa cum bănuiseră, grupul numeros de oameni care se întâlneau duminica se redusese în zilele de iarnă grea. Henry se oferă să distribuie materialele cu lecții biblice celor care nu reușeau să participe la închinare.

Comitetul de construire a bisericii se străduia din greu să facă planurile de construcție și să aranjeze livrarea materialelor pentru ridicarea clădirii, la primăvară. Toți membrii grupului erau nerăbdători să poată avea propria lor bisericuță. Mama lui Juan comandă din oraș un clopot pentru turla bisericii. Era de părere că biserica lui Dumnezeu trebuia să aibă un clopot care să-i adune pe închinători laolaltă.

Sosiră muncitori și donații pentru materiale din partea multor vecini. Willie și Henry erau siguri că în momentul în care clădirea va fi ridicată, numărul celor ce vor veni la închinare va crește considerabil.

Cookie venea adesea la căsuța din lut pentru a sta de vorbă cu Clark. Marty era sigură că Cookie aștepta s-o vadă plecând la Missie

ca să mai stea de vorbă sau să gătească ceva împreună, iar apoi, în absența ei, se îndrepta spre căsuță să bea o cafea cu Clark. Clark nu-i prea spunea ce discuta cu Cookie – știa că în acest fel onora dorința lui Cookie ca discuțiile lor să rămână confidentiale. În același timp, își dădea seama că bătrânul bucătar era profund tulburat de viața sa din trecut și de efectul pe care aceasta îl avea asupra viitorului său veșnic. Marty ar fi dorit să grăbească „trezirea” și să-i spună franc în față lui Cookie: „Ești păcătos și-ți dai seama că faptele tale rele nu te vor lăsa să intri în rai. Și eu am fost o păcătoasă. Dar nu-i nevoie să rămâi așa. Cristos Isus a venit pentru ca orice om să poată fi iertat și să devină ce a vrut Dumnezeu pentru noi când ne-a creat. Tot ce trebuie să faci, Cookie, este să accepți darul vieții pe care El ți-l oferă. E foarte simplu. Nimic mai mult. Nu-i nevoie să te tot frământezi dacă e sau nu o idee bună. Bunul simț îți spune că nu poți pierde în toată afacerea asta. Acceptă și rezolvă-ți problema!”

Clark era mult mai răbdător cu omul, iar Marty știa că-i va explica cu atenție ceea ce avea de spus Scriptura referitor la căderea omnirii în păcat – începând cu Adam și Eva – despre egoismul omului, despre nevoia fiecăruia de a avea un Salvator și despre soluția lui Dumnezeu la această nevoie. Cookie își înțelegea treptat propria nevoie și ce a făcut Cristos pentru el, îi spusese Clark lui Marty. Era încrezător că atunci când Cookie va lua decizia, nu se va mai întoarce la ce-a lăsat. Cu toate astea, înăuntrul ei, Marty se agita, dorindu-și ca omul să se decidă mai repede.

Și Scottie se afla pe lista de rugăciune a familiei Davis. Le plăcea și-l respectau pe supraveghetorul fermei, dorindu-și să-l vadă făcând pace cu Dumnezeu. Scottie venea la serviciile de închinare de duminica ori de câte ori era liber, însă nu părea să-și dorească vreo schimbare în viața sa.

Lane, cel care-l ajutase pe doctorul de la Rosas în timpul intervenției chirurgicale, creștea din punct de vedere spiritual. În fiecare zi îi căuta pe Clark sau pe Willie punându-le întrebări ce se ridicaseră în mintea lui în timp ce citea Scriptura. Nu numai că citea Biblia, însă și încerca să trăiască în fiecare zi după poruncile și preceptele ei. Lane nu putea fi acuzat de ipocrizie. Până și înverșunatul Smith începuse să

dea dovadă de un anumit respect față de Lane, iar într-o zi îi spuse lui Jake:

— Nu prea dau doi bani pe religie. Totdeauna m-am gândit că-i pentru femei și copii și pentru aceia slabi de înger. Da' dacă-ar fi să mă intereseze religia, mi-aș dori s-o am pe-a lui Lane.

Jake îl privi sceptic.

— N-am știut că sunt mai multe, spuse tăgănat.

— Nu? Atunci nu te-ai prea uitat la Lane în ultima vreme.

— Și de unde și-a luat Lane religia asta așa de specială? rânji Jake disprețuitor.

— Cred că de unde și-au luat-o și șefu', și socrul lui. Se pare că-i aceeași.

Jake se gândi la Willie și la felul său ferm de-a fi — chiar și în perioadele mai grele — la felul corect în care-și trata lucrătorii și la preocuparea de care dădea dovadă față de cei din jur. Se gândi la Clark și la felul în care-și acceptase handicapul, așa că murmură pentru sine:

— Da, cred că ai dreptate. Apoi se întoarse spre Smith.

— Păi, dacă ei pot să o dea mai departe și-s nerăbdători s-o facă, ce te oprește pe tine s-o accepți?

Smith nu răspunse. Doar se încruntă și se îndepărtă călare.

DOAR

Odată cu sosirea Crăciunului, gândurile lui Marty se îndreptară tot mai des spre familia rămasă acasă, așa cum se îndreptaseră gândurile ei către Missie în timpul sărbătorilor de Crăciun pe care nu le petrecuseră împreună. Marty își spuse că Ellie va primi ajutor de la Kate pentru pregătirea Crăciunului la fermă, iar în ultima scrisoare venită de acasă li se spuse că familiile lui Nandry și Clae vor fi acolo de Crăciun. Curând după Anul Nou, Joe, Clae și micuța Esther vor pleca la oraș, unde Joe va avea ocazia, în sfârșit, să-și continue studiile la seminar. Marty și-ar fi dorit să fie acolo ca să-i petreacă, însă bucuria ei era că cei trei se vor afla în același oraș în care Luke își va continua studiile medicale. Nu îi va fi atât de greu să-l lase să plece, știind că Clae și Joe vor fi acolo ca să-l primească.

Chiar și așa, Marty se gândi mult la ei în timp ce-și continua pregătirile pentru Crăciun alături de familia din Vest.

Wong și Cookie își combinară eforturile în pregătirea unei cine festive de Crăciun pentru toți membrii familiei de la ferma de vite. Urma să fie un eveniment mare, așa că toți anticipau ocazia. Marty presupuse că vor mânca toți mai mult decât era nevoie, însă, cumva, până și lucrul acesta vorbea despre binecuvântările îmbelșugate pe care Dumnezeu le revărsase asupra lor, în special cu ocazia acestui Crăciun.

Nathan și Josiah erau cuprinși de un entuziasm debordant. Nathan mai avusese parte de astfel de sărbători și făcuse cunoștință cu emoțiile primirii de cadouri. Josiah era prea micuț pentru a-și aminti alte asemenea ocazii, însă-l credea pe cuvânt pe fratele său.

Marty tricotase mănuși, șosete și fulare pentru cei doi băieți, iar Clark fabricase cu grijă o sanie.

— Cu atâtea dealuri în jur, îi spusese el lui Marty, trebuie să existe unul pe care să se poată da cu sania. Marty era perfect de acord. Chiar dacă se aflau la o distanță atât de mare de restul familiei lor, erau fericiți să poată petrece acest Crăciun alături de Missie, Willie și cei doi copii.

În Ajunul Crăciunului, Marty isprăvi de pregătit și ultimul dintre cadouri, le împachetară, se înfodoliră și ieșiră în noaptea de iarnă luminată de stele, îndreptându-se către casa lui Missie. Plănuiseră o seară de jocuri, colinde de Crăciun și floricele de porumb în fața semineului. Darurile urmau a fi deschise dimineața următoare.

Nathan răspunse la bătaia lor în ușă și chiui de bucurie văzându-i, iar Josiah, prezent pe urmele lui, se făcu ecoul bucuriei fratelui său.

— Bine ai venit, bunicule! Bine ai venit, bunica! Intrați. E Crăciun! strigă Nathan.

— Căsiun, repetă Josiah, și-i trase de mâini înăuntru.

Seara fu plină de dragoste și bucurie. Tăifăsuiră, mâncară, jucară jocuri și cântară – toate astea presărate cu râsete și voie bună. Își povestiră amintiri de la alte sărbători de Crăciun. Nathan adora poveștile, însă, în cele din urmă, pleoapele lui Josiah deveniră din ce în ce mai grele, cu toate că băiețelul se lupta din răputeri să rămână treaz.

Missie se ridică într-un târziu pentru a-i pune pe cei doi copii la culcare. Nathan nu era deloc nerăbdător să se culce, de teamă că ar putea să piardă vreun eveniment anume. Missie îl asigură că toate lucrurile vor rămâne la locul lor și că dimineată va putea să se bucure din nou de sărbătoare.

Odată copiii adormiți și adulții serviți cu cafea și felii din tortul de Crăciun al lui Wong, făcut după una dintre rețetele lui Marty, Missie, cu obrazii îmbujorați și ochii strălucitori, își împărtășe secretul.

– Veți fi din nou buni în iulie, spuse ea. O să mai avem un micuț.

– O, asta-i minunat! strigă Marty, îmbrățișându-și strâns fiica. Tare mi-aș fi dorit să fie mai devreme! O să ne întoarcem înainte de asta și va fi atât de greu să plecăm fără să-l vedem – sau s-o vedem.

– Sper să fie fetiță de data asta, admise Missie. Dar și un băiețel e bine. Willie are întotdeauna nevoie de o mână de ajutor la fermă. Izbucniră în râs, iar Willie părea încântat.

Discutară despre speranțele și visurile pe care le aveau pentru pruncul ce se va naște. Marty își exprimă bucuria că dr. de la Rosas va fi prezent la naștere. Și poate că până atunci își va deschide și cabinetul medical.

Clark și Marty, braț la braț, străbătură cărăruia acoperită de zăpadă înapoi, la căsuța lor de lut. Erau pe punctul de a intra, când Cookie își făcu apariția, șontăcând grăbit către dormitorul lucrătorilor, cu un felinar mic agățat de brâu. Marty presupuse că mergea să petreacă Crăciunul împreună cu ceilalți lucrători, însă Clark deosebi o anumită grabă în pașii lui Cookie.

– E vreo problemă? îl întrebă pe Cookie. Acesta ezită.

– Nu, nu chiar. Cel puțin, nu una care să vă îngrijoreze. Scottie tocmai a adus un individ rătăcit. N-arată prea bine. Arată de parcă n-a mâncat de-o săptămână și e destul de frig pentru a-ți face culcușul sub o stâncă. Lane s-a dus să vadă ce sfat are doctorul pentru degerături.

Cookie dădu să meargă mai departe, însă Clark îl strigă:

– Vin și eu. Nu cred că pot face prea mult, da' pot să arunc o privire.

Se întoarse spre Marty și spuse încet:

— Tu intră în casă. Nu stai decât câteva minute și mă-ntorc. Înainte de-a te culca, verifică focul.

Apoi se îndreptă şchiopătând spre Cookie, lăsând urme ciudate în zăpadă cu cârja sa.

Lucrătorii îl puseseră pe nefericitul om în pat, Lane cedându-şi patul înainte de a porni după doctor. Smith folosise singurul medicament cu care era familiarizat — o doză de whisky. Omul scuipa şi se agita, semn că era în viaţă, se gândi Clark.

— Unde l-aţi găsit?

— Scottie l-a găsit undeva, afară. Nici măcar n-avea cal. Spunea c-a murit. Se ducea undeva — cine ştie unde — şi vremea rea l-a prins pe drum. A încercat să se adăpostească într-o scobitură, aşteptând ca vântul să se mai potolească. Putea sta acolo până la primăvară, că vântul tot nu se oprea.

Clark zâmbi, în ciuda îngrijorării pentru acest om.

— E grav?

— Nu ştim încă. Are câteva degerături şi e slab ca un şarpe. Şi la fel de rău. Tot ce face e să înjure şi să blesteme. Nu dă semne c-ar aprecia ce-a făcut Scottie pentru el.

Clark veni mai aproape de pat.

Bărbatul din faţa lui avea o barbă deasă, iar ochii îi erau înfun-daţi în orbite. Ud learcă şi murdar, arăta de parcă n-ar fi mâncat de câteva săptămâni. Însă i se părea că-l mai văzuse undeva.

Clark le făcu semn să apropie felinarul de pat, lucru care-l făcu pe bărbat să geamă şi să înjure. Clark privi atent la faţa trasă şi umbrită, însă în cele din urmă fu sigur.

— Jedd, spuse clătinând din cap, nevenindu-i să creadă. Jedd Larson.

ȘAPTESPREZECE

Jedd

Bolnavul se mișcă ușor și mormăi ceva de neînțeles. Toți ochii din încăperea se întoarseră spre Clark.

– Îl cunoști pe omul ăsta? întrebă Scottie.

– E Jedd Larson; asta-i sigur. Da' arată teribil. Ultima oară când l-am văzut era încă destul de tânăr și în putere – și cam încăpățânat. Marty și cu mine i-am crescut cele două fiice – cu toate că uneori uitam de-a dreptul că nu erau din carnea și sângele nostru. Noi așa ne gândim la ele.

– Să fiu al... exclamă Cookie, însă fu întrerupt de agitația bolnavului și de strigătele sale delirante. Clark se aplecă asupra lui, încercând să înțeleagă ce spunea. Se îndreptă de spate când reuși să înțeleagă unul dintre cuvinte, repetat adesea. Jedd spunea „Tina”.

– Îl înțelegi? întrebă Cookie.

– O strigă pe soția lui. A murit cu mulți ani în urmă. Nu prea s-a purtat bine cu ea cât timp a trăit. Poate că acum are păreri de rău.

Clark întinse mâna și o puse pe fruntea lui Jedd, dogoritoare din cauza febrei. Se aplecă din nou asupra omului și-i rosti numele. Acesta nu-i răspunse. Clark îngenunche lângă pat și-i luă mâna. Începu să vorbească cu el. Bărbații din cameră se îndepărtară unul câte unul de pat, lăsându-i pe cei doi singuri.

— Jedd, spuse Clark, Jedd, sunt Clark. Clark Davis, vecinul tău. Mă ții minte, Jedd? Clark Davis. Clark și Marty. Ți-ai lăsat fetele cu noi, Jedd, când te-ai hotărât să mergi în Vest. Tina dorea ca fetele să facă școală. Tina a rugat-o pe Marty să le dea o șansă, Jedd. Ții minte? Sunt fete bune, Jedd, Nandry și Clae ale tale. Ai fi tare mândru de ele. Ești bunic, Jedd. Bunic de cinci ori. Și de nepoții tăi ai fi mândru, dac-ai putea să-i vezi.

Bărbatul nu răspunse. Rămăsese cu privirea ațintită în gol și, din când în când, mormăia sau blestema, în timp ce căldura din cameră sporea durerea din măduarele sale degerate. Clark continuă să-i vorbească, masându-i mâinile în timp ce vorbea, atent să nu-i atingă degetele afectate de ger.

— Jedd, Nandry și Clae își fac probleme pentru tine. Se roagă în fiecare zi pentru tine. Vor să te duci înapoi, Jedd. Vor să-ți arate dragostea lor, familia lor, Dumnezeuul lor. Ții minte, Jedd? Tina s-a împăcat cu Dumnezeu înainte de a muri. Ei bine, fetele tale Îl slujesc și ele pe Dumnezeuul Tinei, Jedd. Nimic nu le-ar face o mai mare plăcere decât ca tu să-L cunoști pe Dumnezeu. Mă auzi, Jedd? Fetele tale te iubesc. Nandry și Clae... te iubesc. Tina te-a iubit, și Dumnezeu te iubește, Jedd. Trebuie să rezisti, continuă Clark, vorbind încet și insistent. Nu poți renunța acum. Rezistă, Jedd!

Murmurul vocii lui Clark nu încetă decât în momentul în care Lane își făcu apariția alături de doctor. Dr. de la Rosas îl examinează pe Jedd cu atenție și-i dădu câteva medicamente. Clătină din cap în timp ce se întoarse spre Clark și spre lucrătorii de la fermă.

— N-arată bine. N-o ducea bine nici înainte de-a fi fost prins de furtună.

— Va trăi? întrebă Clark.

— Nu știu.

— Te rog, doctore, spuse Clark, dacă poți face ceva pentru el — orice, ca să-l faci să-și revină — o să suport eu cheltuielile. Omul ăsta e tatăl a două fete pe care eu și Marty le-am crescut. A fost un om îndărătnic și încăpățânat, nesocotit și uneori crud, dar fetele lui îl iubesc. Dacă Jedd ar putea trăi măcar atât cât să afle despre dragostea și iertarea lui Dumnezeu. Ar însemna atât de mult pentru fetele lui...

pentru noi! Crezi că-l poți face să-și revină, doctore? Nu pot suporta gândul că va muri fără să pot vorbi cu el despre fetele lui și despre dragostea lui Dumnezeu față de el.

Dr. de la Rosas îl privi grav.

— Pot doar încerca, spuse el. Roagă-te ca Dumnezeu să facă o minune.

Fără îndoială, doctorul știa că Clark se va duce în căsuța lui de lut și-și va pleca genunchii în rugăciune, însă pentru Clark situația era urgentă. Îngenunche de îndată lângă patul în care zăcea Jedd și începu să se roage cu ardoare pentru o minune. În jurul lui se auzi un târșăit de picioare, în timp ce văcarii, nesiguri de ce ar putea face într-o astfel de situație, își schimbau poziția. Însă Lane știa. Traversă încăperea și îngenunche alături de Clark, alăturându-i-se în rugăciune.

— Dragă Doamne, începu Clark, Tu îl cunoști pe omul acesta. A fost un om păcătos, Doamne, dar toți am fost așa. A făcut alegeri greșite, dar toți am făcut. Are nevoie de Tine, Doamne, așa cum avem cu toții nevoie. Nu Te-a recunoscut niciodată ca Dumnezeu și Mântuitor, și are nevoie de șansa asta, Doamne. Nu poate auzi sau răspunde în starea în care se află, așa că cerem de la Tine o minune, Doamne, și să-l ajuți pe doctor să facă ceva să-și revină, ca să putem vorbi cu el și să-i putem citi Cuvântul Tău, ca să poată avea șansa de a alege singur. Te rugăm lucrul acesta, Doamne, în Numele lui Isus, Fiul Tău, care a murit pentru ca fiecare dintre noi — și Jedd — să aibă viața veșnică. Mulțumim, Doamne, că ascuți rugăciunile celor care se închină înaintea Ta! Amin.

Clark se ridică, luându-și cârja pentru a se sprijini în ea. Bărbatul din fața lor nu mișcă.

Lane întinse mâna și-i atinse obrazul păros. Apoi se uită la doctor.

— Ce urmează, doctore? Juan se uită la omul de pe pat.

— Cred că-l voi lua la mine acasă. Îl pot instala în patul din birou. Toți ochii se întoarseră spre doctor, întrebători.

Doctorul continuă:

— Are nevoie de multă îngrijire. Acolo îl putem supraveghea. Mama mea se va bucura să poată da o mână de ajutor. Vrea să facă ceva pentru cineva, iar asta ar fi șansa ei. Dacă-l pot ajuta pe omul

ăsta... Juan ezită, apoi continuă. Cred că e prea târziu pentru a-i mai putea salva câteva degete de la mâini și de la picioare. Poate că le va pierde chiar pe toate.

Astea erau vești grave. Clark observă cum câțiva bărbați din încăperea își strânseseră mâinile în pumni, ca și când ar fi vrut să se protejeze de așa ceva.

Lane acționa primul.

— Vrei să pregătesc o căruță? îl întrebă pe doctor.

— Da. Pune un strat gros de fân pe fundul căruței. Va trebui să-i facem un pat.

A doua oară în acel Ajun de Crăciun, Lane făcu drumul spre casa doctorului, de această dată mânănd căruța ce transporta un om extrem de bolnav. Dr. de la Rosas își legă calul la spatele căruței și urcă pe băncuță alături de Lane, supraveghindu-l pe Jedd să rămână acoperit și ferit de vântul geros.

Clark se întoarse la căsuța din lut și o găsi pe Marty trează.

— M-am frământat și m-am gândit la tot felul de lucruri, spuse ea.

— N-o să-ți vină să crezi, spuse Clark, poate c-ar trebui să stai jos.

Omul pe care Scottie l-a adus e Jedd Larson.

— Jedd?

— Și nu-i deloc bine.

— Oh, Clark. I-ai spus despre fetele lui? Ți-a spus - ?

— Jedd n-a spus prea multe, decât câteva cuvinte urâte, Marty. Nu e conștient. De fapt, a spus ceva. A repetat mereu un cuvânt: „Tina”.

— Tina... Înseamnă că-și amintește.

— Cumva, numele ăsta mi-a dat speranță, Marty. M-a ajutat să cred că nu întâmplarea l-a adus pe Jedd aici, ci Dumnezeu îi oferă o șansă de a-L descoperi pe El.

— Oh, Clark, mă rog să fie așa, spuse Marty cu ochii înlăcrimați.

— Dacă măcar aș fi putut vorbi cu el... să-l fac să mă înțeleagă cumva.

— Îl pot vedea? întrebă Marty.

— Nu mai e aici.

— Dar unde? Cum putea...?

— Lane s-a dus după dr. de la Rosas, iar doctorul a hotărât, după ce l-a consultat, că ar fi mai bine dacă l-ar lua pe Jedd acasă la el,

ca să-l aibă sub supraveghere. Lane l-a luat cu căruța. Au plecat acum câteva minute.

— Oh, Clark, sper să trăiască! Sper să ai ocazia să vorbești cu el. Era chiar atât de grav, Clark?

Clark dădu din cap.

— Oh, Clark! strigă din nou Marty. Hai să ne rugăm! Cei doi îngenuncheară lângă pat și se rugară insistent și îndelung pentru acest om din trecutul lor, de care familia lor era legată cu legături atât de puternice.

— Te rugăm, Doamne, ajută-l să-și revină pentru a putea înțelege că-l iubești, în ciuda a ceea ce i-a făcut soției sale, fetelor sale, se rugă Marty. Ajută-ne să știm cum îi putem arăta dragostea asta.

DOAR

În ciuda șocului și a neliniștii pe care o resimțeau din pricina lui Jedd, ziua de Crăciun se dovedi a fi o zi de mulțumire și bucurie. Cu doi băieți mici în casă, era imposibil să nu simți bucuria și plăcerea sărbătoririi nașterii lui Isus. Cu toate că se culcaseră târziu cu o seară în urmă și adormiseră destul de greu, Clark și Marty se treziră devreme și porniră către casa cea mare. Nathan și Josiah erau deja treji și umpleau casa cu strigăte de bucurie, în timp ce priveau la darurile aflate sub pomul de Crăciun, daruri așezate acolo în timpul nopții. Nu dădeau semne că i-ar interesa micul dejun.

Nathan fu de-a dreptul încântat de sania pe care i-o făcuse Clark și îi imploră să fie lăsat afară ca s-o încerce, înainte de micul dejun. Clark râse și le promise băieților că o să-i ducă afară cu sania de îndată ce mama lor le va da voie. Missie, zâmbind, ridică din umeri și dădu din cap.

Darul favorit al lui Nathan, din partea părinților săi, era un căpăstru nou pentru Spider, poneiul său. Willie cedă în cele din urmă rugăminților lui și-i spuse că vor merge în grajd ca să se asigure că noul căpăstru era pe măsura poneiului. Nathan apăru de îndată, înfometat până la sprâncene cu șosetele, mănușile și fularul înfășurat în grabă — daruri din partea lui Marty. Willie râse când îl văzu.

— Pari a fi bine pregătit pentru vremea asta, mai puțin picioarele. Nu te gândești să te și încălzi?

— Nu-mi încap cizmele peste șosetele astea mari, răspunse Nathan, iar ceilalți izbucniră în râs.

Josiah își făcu și el apariția. Încă îmbrăcat în pijamale, își înfășurase și el fularul în jurul gâtului. Un ochi îi era ascuns, iar celălalt se străduia să prindă ce se-ntâmpla în jurul lui, ridicându-și capul pentru a vedea mai bine. Mănușile fuseseră luate invers, iar degetele mari, golite de „conținut”, stăteau țepene într-o parte, ca două coarne așezate în poziție greșită. Șosetele, pe jumătate scoase din picioare, îl făceau să arate ca un rățoi. Se împletici înainte, mulțumit de sine și gata să li se alăture fratelui și tatălui său pentru incursiunea în grajd.

Willie nu se mai putu stăpâni și izbucni în hohote de râs. Îi duse pe cei doi băieți în camera lor, îl îmbracă bine pe Josiah și-l ajută pe Nathan să-și găsească șosete și cizme potrivite. Apoi, micul Josiah, pe umerii tatălui său, Nathan lângă el, bineînțeles, cărându-și prețiosul căpăstru, și Clark, se îndreptară cu toții spre grajd.

— O adevărată priveliște, nu-i așa? spuse Missie privind pe fereastră, cu vocea încărcată de emoție.

— Nici nu mai știu de câte ori am stat la fereastră și m-am uitat după tatăl tău și după băieți cum traversau curtea, răspunse Marty. Dacă n-aș fi avut niciun alt motiv pentru a-l iubi pe tatăl tău – decât felul în care le purta de grijă copiilor săi – acesta ar fi fost suficient să mă facă să-l iubesc câtă vreme îmi va da Dumnezeu suflare, continuă ea încet.

Începură pregătirile pentru acea zi. Multe erau de făcut, căci masa de Crăciun pentru toți lucrătorii devenise deja o tradiție la ferma de vite a familiei LaHaye. Cu toate că de obicei erau ocupați și răspândiți în multe direcții, în ziua de Crăciun toți își făceau timp să se adune laolaltă, să mănânce și să asculte povestea nașterii.

În jurul mesei de dimineață, discuția se îndreptă adesea către minunea apariției lui Jedd Larson la ferma familiei LaHaye. Nu mai avuseseră vești despre Jedd de când își părăsise ferma de acasă și se îndreptase spre Vest, cu mulți ani în urmă. Marty și-ar fi dorit să le poată anunța cumva pe Clae și Nandry despre acest lucru, însă apoi își aminti că, dacă Jedd n-ar mai fi supraviețuit acestei zile, veștile pe care vor trebui să le împărtășească fetelor vor fi vești proaste, nu

bune. De câte ori își aminti de el pe parcursul zilei, Marty înălța o rugăciune în gând.

DOAR

După vizita făcută la grajd, așa cum promisesese, Clark îi luă pe băieți într-o aventură cu sania.

La început îi fu greu să tragă sania cu cei doi pasageri în susul povârnșului, însă, în cele din urmă, constată că, adânc înfiptă în zăpadă, cârja înlocuia foarte bine piciorul pe care nu-l mai avea.

Băieții chiuiră de plăcere când bunicul lor îi împinse, iar sania se avântă vertiginos pe panta înclinată. De astă dată, Nathan fu cel care trase sania la întoarcere, însă lui Josiah îi era greu să urce singur prin zăpada adâncă. Clark coborî ca să-l ajute și-l urcă în cârcă. De nenumărate ori, cei doi se avântară în josul dealului și urcară greoi înapoi. În cele din urmă, frânți de oboseală, dar fericiți, se hotărâră să se întoarcă acasă și să se încălzească.

— Trebuie să mergem iar, ce zici, bunicule? întrebă Nathan.

— Iai, repetă fratele său mai mic.

— Sigur, spuse Clark gâfâind, la fel de entuziasmat ca și băieții de aventura lor.

— După-masă? întrebă Nathan.

— Nu știu. Cred că mai întâi trebuie să-mi trag sufletul. Și poate că tata și mama au vreun plan pentru după-masă.

— Atunci după aceea?

— Vom vedea, râse Clark. Vom vedea.

În jurul orei unu după-amiază, începură să sosească lucrătorii de la fermă, scuturându-și zăpada de pe cizme și pălăriile cu boruri largi. Casa se umplu de glume și râsete. Marty rămase locului uimită când îi văzu că se opresc în holul mare de la intrare, își dau jos cizmele și le aliniază lângă perete, gândindu-se, fără îndoială, că altfel vor strica frumoasele covoare ale lui Missie. Marty era în Vest doar de puțină vreme, însă deja înțelesese cât de importante erau cizmele pentru bărbații de la fermă, cât de important era pentru ei să nu fie surprinși fără cizme în picioare. Zâmbi, exprimându-și astfel

aprecierea pentru atenția de care dădeau dovadă. Însă păreau jenați și stânjeniți în timp ce stăteau acolo, privindu-și picioarele încălțate doar cu șosete. Marty observă că unele dintre șosete aveau găuri în ele și se întrebă dacă n-ar putea să se ofere să le cârpească. Nu spuse nimic acum, ci se duse în bucătărie să caute un prosop uzat. Una câte una, ridică cizmele și le șterse cu grijă, înlăturând orice urmă de apă și mizerie. Apoi le dădu înapoi bărbaților. Lucrătorii se încălțară din nou cu cizmele, adresându-i zâmbete pline de căldură și dând din cap în semn de apreciere. De acum, abia așteptau să se poată servi din mâncarea ce deja umplea aerul cu arome plăcute, în timp ce Wong căra platou după platou în marea sufragerie.

Înainte de masă, Willie, în calitate de cap al familiei și proprietar de fermă, citi povestea nașterii pruncului Cristos. Câțiva bărbați își dreseră glasurile și-și ațintiră privirile asupra vârfului cizmelor sau asupra mâinilor aspre așezate în poală, însă toți ascultară cu atenție. Willie îi ceru mai apoi lui Clark să îi conducă în rugăciune.

Masa începu într-o liniște relativă, însă nu trecu mult timp și se auziră râsete și glume politicoase. Nathan și Josiah se alăturară amuzamentului general, descriindu-le în detaliu celor de la fermă cadourile primite dimineață, incursiunea în grajd cu noul căpăstru ce „chiar i-a plăcut lui Spider” și călătoria pe sania făurită și trasă de Clark.

După ce mâncară până la refuz, musafirii se mutară în camera de zi, unde fusese pregătit un foc prietenos în șemineu. Henry nu era acolo ca să-i acompanieze cu chitara, alegând să urmeze exemplul familiei LaHaye și să pregătească o masă de Crăciun pentru oamenii de la propria fermă. Însă, în ciuda absenței lui Henry, cântară colinde sub îndrumarea lui Willie. Cei care nu cântară se mulțumiră să asculte.

Scottie se ridică primul să plece. Întotdeauna se oferise să stea de veghe în ziua de Crăciun. De obicei, unul sau doi dintre lucrători i se alăturau în mod voluntar, din respect pentru șeful lor. Astăzi, se oferiră Jake și Charlie. Lane anunță că dorea să meargă la doctor ca să vadă ce s-a mai întâmplat cu Jedd. Clark îl asigură că i-ar face plăcere să-l însoțească.

Bărbații plecară, mulțumind pentru masă, în timp ce-și puneau pălăriile pe cap.

După masa de Crăciun, băieții meraseră la culcare, pentru un bine-venit somn de amiază. Missie și Marty se oferiră să-i ajute pe Wong și pe Cookie la spălatul vaselor, iar în casă se așternu din nou liniștea.

XXXX

Clark și Lane își pregătiră caii pentru o vizită la casa doctorului. Călătoria în aerul geros al amiezii se dovedi a fi deosebit de friguroasă, iar Clark simți gerul în ciotul piciorului. Nu se gândise să-l protejeze cu ceva anume, neștiind cât de sensibilă e acea parte a trupului la temperatură. Lane, fără a spune nimic, coborî de pe cal și scoase o pătură din spatele șei. Tăifăsuind în continuare despre alte lucruri, se duse la Clark și-i înfășură pătura în jurul ciotului, asigurându-se că va rămâne înfășurată și nu va aluneca în timpul călătoriei. Fără a rosti vreo vorbă despre piciorul lipsă sau despre pătură, încălecă din nou și porniră la drum. Clark se simți mult mai bine, tot restul călătoriei.

Îl găsiră pe Jedd în aceeași stare în care fusese seara trecută. Mama lui Juan se afla lângă el. Jedd fusese îmbăiat, iar barba îi fusese aranjată frumos. Picioarele și mâinile îi erau învelite în bandaje mari, iar Clark își aminti că doctorul fusese îngrijorat pentru degetele degerate. Găsindu-l în aceeași stare de inconștiență, cei doi nu zăboviră prea mult. Juan promise că dacă omul își va reveni, va trimite vorbă printr-un lucrător de la ferma sa. Doctorul părea încurajat de faptul că Jedd supraviețuise până acum. Pulsul i se mai întărise, iar asta-i dădea speranță.

Lane și Clark se îndreptară spre casă după ce serviră o ceașcă de cafea fierbinte și câteva din bunătățile de Crăciun pregătite de Maria. În timp ce încălecau, Clark se înfășură cu pătura lui Lane.

— N-am știut niciodată, spuse el simplu, cât de tare mă poate deranja frigul la picior. Și eu, care mă mândream cu faptul că de acum, la piciorul ăsta, n-o să-mi mai simt degetele înghețate.

Lane zâmbi, însă spuse doar atât:

— O să te obișnuiești.

OPTSPREZECE

De la moarte la viață

Trecură trei zile până când de la ferma familiei de la Rosas sosi un călăreț care-i informă că Jedd Larson își revenise. Clark puse de îndată șaua pe cal și se pregăti să meargă la el. Își vârî Biblia în interiorul jachetei și îi ceru lui Marty încă o pătură.

— E o șmecherie pe care am învățat-o de la Lane, îi explică Clark în loc de răspuns la întrebarea ei nerostită. Piciorul ăsta scurt se răcește tare repede. O pătură îi mai ține de cald.

Marty își petrecu ziua tricotând și rugându-se. Îi părea că Clark plecase de-o veșnicie, însă, în cele din urmă, auzi tropăitul unui cal ce se apropia de grajd. În aerul clar și rece de iarnă, ropotul copitelor răsuna puternic. Max ieși din curte în fugă, întotdeauna primul în întâmpinarea vreunui călăreț.

Marty privi pe fereastră până când îl zări pe Clark, mai apoi își luă șalul și alergă să-l întâmpine.

— Haide la Missie, strigă. Și ea vrea să știe care-i situația.

Clark își schimbă direcția și se îndreptă spre casa cea mare, în timp ce Marty alergă pe cărăruia cu zăpadă bătătorită pentru a-l întâlni acolo.

— O, sperasem să veniți direct aici! strigă Missie din cadrul ușii. Abia aștept să aud ce s-a-ntâmplat.

Missie îi conduse în fața șemineului.

— Aproape că murim de nerăbdare, spuse ea în numele amândurora. Spune-ne repede!

— Te-a recunoscut Jedd de data asta? începu Marty.

— Da, m-a recunoscut. A fost aproape la fel de surprins să mă vadă cum am fost eu cu câteva seri în urmă.

— Ce-a spus?

— Primul lucru pe care a vrut să-l știe a fost ce fac fetele. Marty simți cum gâtul i se usucă de emoție.

— Mă bucur să aflu că se interesează de ele.

— Părea de-a dreptul preocupat de asta. Spunea că se hotărâse să se întoarcă acasă. Când a fost prins de furtună, încerca să ajungă în oraș, la tren.

— A vorbit despre Tina?

— Am vorbit destul de mult despre ea. Marty nu mai putu aștepta.

— Clark, spuse ea, ai reușit să-i vorbești despre nevoia lui după Dumnezeu?

— Da. Am discutat despre principalele idei ale Bibliei – de la creație la răscumpărare și apoi la revenirea lui Cristos.

— A înțeles?

— Așa se pare.

— A... a...?

Clark își puse brațul în jurul lui Marty și o trase aproape. Vocea lui suna răgușit când spuse:

— Fetele noastre vor fi tare fericite să știe că tatăl lor i s-a alăturat mamei lor astăzi.

— Vrei să spui...

— Jedd Larson s-a împăcat cu Mântuitorul său.

— O, Îți mulțumesc, Tată, se rugă Marty cu voce tare, și pe obraz îi curgeau lacrimi de bucurie.

Clark își dresă glasul.

— I s-a alăturat Tinei și într-un alt fel. Se opri pentru o clipă, apoi spuse încet: Jedd n-a mai rezistat. Juan a fost nevoit să-l opereze. Jedd nu era destul de puternic ca să reziste operației. Degetele de la mâini și picioare au fost prea grav afectate, iar Juan n-a mai putut să-i facă nimic. A stat lângă el zi și noapte, luptându-se să-l salveze, dar...

— Dar a făcut-o, Clark. A făcut-o! exclamă Marty. Datorită eforturilor lui Juan, Jedd are viață — și încă viață *veșnică*!

— Mă tem că pentru un doctor e cam greu să privească lucrurile în felul ăsta, spuse Clark pe un ton grav.

— Dar e adevărat. Și, Clark, dacă n-ai fi fost aici, Jedd poate că nu s-ar fi hotărât să se împace cu Dumnezeu înainte de a muri. Privirea lui Marty se plecă asupra cracului pantalonilor lui Clark, prins bine chiar dedesubtul genunchiului. Dacă n-ar fi fost accidentul ăsta, n-ai mai fi fost aici, Clark. Am fi fost de mult plecați acasă.

Clark o strânse la pieptul lui și o sărută pe păr, iar Missie veni în cealaltă parte a lui și cei trei se îmbrățișară și-I mulțumiră Domnului împreună pentru mântuirea lui Jedd.

În timpul lungilor zile de iarnă, Marty petrecu mare parte a timpului în căsuța de lut, tricotând, cârpind sau făcând diferite lucruri pentru Missie și familia ei. Avea un coș plin de șosete ce trebuiau cârpite pentru lucrătorii de la fermă, iar asta după ce făcuse investigații discrete în urma evenimentului de la masa de Crăciun. Clark își folosi orele pentru a meșteșugări diferite lucruri cu mâinile și folosind uneltele puține de care dispunea. În serile lungi de iarnă, petrecea ore în șir citind din Biblie și pregătindu-și lecțiile biblice pentru micuța congregație.

În fiecare duminică, după ce închinătorii se adunau la slujbă, se discuta despre materiale și progresul realizat la construirea bisericii. Pe măsură ce comitetul continua planificarea și comandarea materialelor de construcție, clădirea prindea formă pe hârtie și în mințile oamenilor, cu toate că nu fusese încă înfipt niciun țărș în pământ și nu fusese bătut niciun cui. Materialele fuseseră stocate pe terenul familiei Newton pe măsură ce soseau cu trenul și planificară o zi în care să meargă toți la fața locului pentru începerea construcției, în funcție de vreme. Oamenii sperau că primăvara va sosi mai devreme, pentru a putea trece la ridicarea bisericii.

Odată cu încălzirea vremii, cresc și numărul celor care veneau la întâlnirile de duminică. Cei din oraș se aventurau din nou în lungă lor călătorie. Păreau nerăbdători să fie parte a grupului și să afle cât mai multe detalii despre proiectul construirii bisericii. În plus, spuneau ei, cu toate că se bucurau de studiile biblice trimise acasă și că asta fusese o idee bună, nu se compara cu participarea la întâlnirile cu grupul, unde puteau asculta adevărurile pe care Clark le prezenta din pasajele Scripturii.

În timpul săptămânii, când se simțea îngrădită în căsuța de lut, Marty se înfășură cu șalul și străbătea cărăruia înzăpezită către casa lui Missie. De câteva ori, Missie veni s-o viziteze în timp ce copiii dormeau. Spunea că-i face plăcere să poposească în căsuța liniștită, sorbind ceai și povestind despre primii ani ai lor la fermă. Missie recunoștea uneori că i se pare că timpul trece prea repede și, curând, mama ei se va întoarce acasă.

Pe măsură ce zilele deveneau tot mai lungi, discuțiile lor se îndreptară spre planurile pentru grădină și pregătirea cloștilor. Era greu să rămână în casă, când afară zăpada se topea văzând cu ochii. Băieții zburdau ca mânjii scoși la soare. Mama lor trebuia să ducă muncă de lămurire cu ei ca să rămână îmbrăcați și să-și păstreze jachetele încheiate.

Și Clark făcuse planuri, numai că gândurile lui luaseră o turnură diferită. Adesea se gândea la mica congregație. Se bucurase de ocazia de a-i călăuzi în timpul lunilor de iarnă. Știa că nu-și vor găsi prea curând un predicator. Ce se va întâmpla când va trebui să plece acasă? Clark se hotărî să discute despre asta cu Henry. Și astfel, Clark începu sesiuni de studiu cu Henry, pentru a-l pregăti ca să preia conducerea bisericii. Oamenii vor ști că, din momentul plecării lui, închinarea și studiul biblic vor continua. Clădirea era doar o parte mărunță a lucrurilor ce formează o congregație.

În cele din urmă sosi și primăvara. De astă dată, nu treptat, așa cum se întâmpla adeseori. Primăvara își făcu simțită prezența în aer de la o zi la alta.

Apărură păsările de primăvară, mici flori colorate împodobiră dealurile, zona din jurul pâraiaşului se acoperi cu o pătură de iarbă verde, iar Nathan îşi făcu obiceiul de a se zbengui fără căciulă în cap şi cu nasul mereu curgându-i.

Missie deja se gândea la plantarea grădinii. Îşi scoase seminţele, acordând o atenţie specială celor pe care Clark şi Marty le aduseseră cu ei. Împrăştie pachetele pe toată masa şi, împreună cu tatăl ei, începu să le selecteze şi să facă planuri. Nathan şi Josiah tare-şi doreau să se implice în interesanta activitate, aşa că, atent sortate, seminţele se amestecară curând. Marty îi zori pe copii la bucătărie pentru lapte şi prăjiturile, iar Clark şi Missie îşi continuară planurile pentru grădină.

În ciuda faptului că purta o cârjă, Clark ară grădina. Aranja mici cutii pentru plantarea seminţelor şi o sfătui pe Missie, spunându-i care dintre ele vor creşte mai bine, unde şi când să le planteze.

Odată grădina pregătită, Missie îşi îndreptă atenţia spre găini. Ochise şase găini care ar fi putut cloci şi alese cu grijă câteva ouă pentru fiecare dintre ele. Clark le aranjă coteţul, iar găinile fură găzduite „în stil mare” pentru perioada clocitului. Missie aşeză ouăle sub cloşti şi-şi însemnă calendarul pentru marele eveniment. Marty nu-şi putu reţine zâmbetul privind-i pe cei doi, tată şi fiică, muncind împreună.

Se hotărî şi data întâlnirii pentru construirea bisericii. Căruţe încărcate cu oameni entuziaşti, mâncare din belşug şi uneltele necesare, se îndreptară spre ferma de vite a familiei Newton. Cookie fusese nevoit să rămână acasă, pentru a pregăti mâncarea lucrătorilor ce supravegheau vitele în acea zi. Nici Wong nu plecase. Nu se pricepea la astfel de lucruri şi nici nu se simţea în largul lui să stea lângă oale alături de femeile din vecini, aşa că rămase în propria bucătărie şi trimise un castron plin cu gogoşile lui speciale, ce urmau a fi servite cu cafeaua de dimineaţă.

Juan descoperise în oraş doi tâmplari pricepuţi, care urmau să conducă lucrările de construcţie. Bărbaţii din vecinătate îşi oferiră ajutorul şi iscusinţa acolo unde era nevoie de ei.

La sfârşitul acelei săptămâni, biserica îşi sumeţea falnica turlă către cer. Preria pustie şi orizontul larg îi puneau în valoare silueta

impresionantă. Doamna de la Rosas vărsă lacrimi când auzi pentru prima oară dangătul clopotului, al cărui ecou răsună la kilometri distanță.

Anunțarea primei întâlniri în noua biserică aduse multe fețe noi în acea zi. Clark se întrebă, urmărind mulțimea din locul în care se afla, de pe platformă, câți dintre oamenii aceia erau acolo doar pentru a-i întâlni pe alții sau din pură curiozitate, și câți dintre ei erau deja adevărați închinători „în duh și adevăr”. Indiferent ce i-ar fi adus acolo în acea zi, Clark văzu în asta o ocazie minunată de a le împărtăși din Cuvântul lui Dumnezeu.

Marty ședea alături de Missie și familia ei pe una dintre noile bănci. Nathan era între ele și Josiah, în brațele mamei sale. *Îmi place mirosul de lemn proaspăt tăiat, se gândi Marty în timp ce privea în jur familiile adunate acolo, simțind parcă bucuria cu care așteptaseră cu toții acest eveniment. Cât timp am fost aici, își spuse, Dumnezeu le-a oferit un doctor pentru problemele trupesti și o biserică pentru nevoile spirituale. Mulțumesc, Doamne!*

Pe măsură ce zilele de duminică treceau, Clark constată cu bucurie că unii dintre vizitatori continuau să vină. Cei ce participau de multă vreme la aceste întâlniri țineau legătura cu fiecare nou vizitator al bisericii.

Nathan și Josiah își petreceau de-acum cea mai mare parte a timpului afară, bucurându-se de minunata vreme de primăvară. Cu ajutorul bunicului lor, își plantaseră propria grădină și o verificau zilnic, alergând la bunicul cu vești despre ce se întâmpla acolo.

- Crește! strigă într-o zi Nathan, aproape izbindu-se de Marty.
- Ce crește? întrebă ea, ca și când n-ar fi știut despre ce e vorba.
- Grădina mea. Vino și vezi! Vino și vezi!

Marty se grăbi după el. Nathan se trânti pe genunchi și-i arătă câteva firicele verzi ce-și ițiseră capul din pământ. Marty nu se îndură să-i spună că acelea erau doar buruieni. *Să așteptăm până când o să apară legumele, își spuse, apoi o să avem grijă și de buruieni.*

Însă Josiah avea o metodă proprie de a „trata” buruienile. Le smulse din pământ pentru a vedea ce se întâmplă, apoi le împinse la loc și le bătători cu palma – nici măcar cele mai temerare buruieni nu supraviețuiau îngrijirii sale „delicate”.

În cele din urmă, „adevăratele” plante din grădină începură să crească. Marty nu era sigură cine anume era mai entuziasmat de ele – cei doi băieți sau Missie. Marty înțelegea asta. Și ea și-ar fi dorit să fie acasă, plantându-și propria grădină. Îi lipsea și se întrebă dacă Ellie și băieții se vor ocupa de ea.

Marty îndrăzni că urce din nou pe cal, alături de Missie și de băieți, pentru a vedea cirezile de vite. Sute de viței se zbenguiau în jurul gălăgioaselor lor mame. Marty nu mai văzuse așa ceva și se strădui să-și fixeze bine în minte imaginea asta, pentru a le povesti celor de acasă la întoarcere.

Nathan descăleca de pe ponei ca să culeagă flori de câmp pentru doamnele lui favorite. Marty zâmbi și se uită la Missie, călare pe cal, avându-l pe Josiah în față. Obrajii îi erau îmbujorați, trupul ușor rotunjit din cauza noii vieți ce creștea înăuntrul ei, iar părul, desfăcut din prinsoare datorită vântului de prerie, i se învoldura jucăuș în jurul chipului. În spatele ei, dealurile se întindeau la nesfârșit, ca valurile unui ocean de verdeață. În spatele lor, munții își înălțau semeț piscurile argintate către cer, parcă jucându-se cu norii pufoși ce îndrăzniseră să coboare mai aproape de ei. Scena era încântătoare, plină de viață, și căldură, și dragoste – o amintire pe care Marty o va păstra cu drag, mulți ani de acum înainte.

Acum era mulțumită că Missie și Willie veniseră în Vest. Era bucurăoasă că putuse veni împreună cu Clark să-i viziteze. Era bucurăoasă și mai mult pentru timpul prelungit de ședere pe care i-l îngăduise accidentul lui Clark. Missie era fericită aici. În timp ce își privea fiica, își dădu seama că Missie aparținea, într-adevăr, acestor locuri. Era o parte blajină a Vestului lui Willie. Marty se uită în jurul ei cu un nou sentiment de apreciere pentru dealurile atotprezente și întinderea preriei – chiar și pentru vânt. Ținutul acesta vorbea despre libertate, despre independență și despre tărie. Marty era mândră de faptul că fiica ei era parte din el.

Călăriră spre casă în tăcere... fiecare cu gândurile ei. Nathan mergea în față, călare pe Spider, „deschizând” bărbătește drumul pentru mama și bunica lui. Josiah, cu capul rezemat de pieptul mamei lui, adormise.

Clark le aștepta. Își petrecuse ziua fixând picioare noi la masa de lucru a lui Cookie.

— Ce-ai mai vorbit cu Cookie? întrebă Missie. Ea și Marty știau că Clark căutase o ocazie de a avea o discuție „de la inimă la inimă” cu Cookie, referitor la relația acestuia cu Dumnezeu.

Clark clătină din cap.

— Am avut o discuție deschisă, însă Cookie ezită încă. Spune că vrea să fie sigur că Îl acceptă pe Isus Cristos, și nu pe Clark Davis.

— Nu înțeleg, spuse Missie.

Marty se gândi un moment la cele spuse de Clark.

— Eu cred că înțeleg, spuse ea încet.

— Ei bine, spuse Clark stânjenit, Cookie spune că mă admiră... poate pentru că amândoi am avut parte de un accident asemănător. Nu-i un lucru pentru care să admiri pe cineva, dar Cookie gândește puțin altfel decât gândesc ceilalți. Oricum, ascultă Cuvântul pe care-l predic duminică de duminică; vede că mă descurc bine cu un singur picior... nu știu. În mintea lui, ceea ce pot să fac eu ca om și ceea ce pot face cu ajutorul Domnului se amestecă. Încă nu e sigur care e diferența dintre acestea două. Cookie are dreptate. Nu vreau să fie un urmaș al lui Clark Davis. Dacă nu poate vedea diferența, atunci ar trebui să aștepte până când o va vedea. Nu-i bine să urmezi un om. În mine însumi, n-am nimic din ceea ce el nu are.

— Mie mi se pare cam ciudat, spuse Missie, dusă pe gânduri. Nu m-am gândit niciodată că ai putea să încurci cele două noțiuni. Mie mi se pare foarte clar că *Isus* este singura cale către cer.

— I-am lăsat lui Cookie Biblia mea și i-am subliniat câteva versete, ca să le citească. Sper să înțeleagă semnificația lor.

— Va trebui să ne rugăm, spuse Missie simplu, în timp ce Clark și Nathan se îndreptau cu caii spre grajd, iar ea și Marty intrară în casă, cu Josiah adormit în brațe. Dacă tata nu-l poate face pe Cookie să vadă diferența, atunci cum ar putea s-o facă Willie sau Henry?

În cele din urmă, Lane fu acela care-i arătă lui Cookie diferența. Într-o zi, intră în bucătăria lucrătorilor și-l găsi pe Cookie concentrat asupra Bibliei lui Clark.

— Tot nu-nțeleg, bombăni Cookie.

— Ce nu-nțelegi? întrebă Lane, întinzând mâna după ibricul cu cafea.

— Dacă accept religia asta, oare o fac pentru a fi și eu un om ca Clark Davis?

— Ce e rău în a fi un om ca el?

— Nimic. Absolut nimic. Numai că el spune că a încerca să fiu ca el nu mă va apropia cu nimic de porțile de smarald de care vorbiți întruna.

— Ah, despre asta-i vorba, spuse Lane, înțelegând dilema lui Cookie. Are dreptate.

— Da' cum aş putea fi ca *Isus*? întrebă Cookie, frustrat. Nici măcar nu-L cunosc.

— Nu te gânde deocamdată cum să fii ca El, spuse Lane. Te grăbești. Cookie îl privi neîncrezător, însă-l lăsă să continue.

— Ai auzit și ai citit de multe ori că toți oamenii sunt păcătoși.

— Da, mormăi Cookie.

— Crezi că tu nu faci parte din categoria asta?

— Cum să nu? spuse Cookie. Doar știu cine sunt.

— Bun, spuse Lane, de aici trebuie să-ncepi. Acum știi că ești păcătos și cred că, dacă vrei să-l copiezi pe Davis, nu vei rămâne la fel.

Cookie aprobă printr-o mișcare a capului.

— Ei bine, nu contează deloc felul în care te vei strădui să-ți îndrepti viața. Niciodată n-o să reușești, indiferent cât de mult te străduiești. O, poate vei ajunge să te porți ca și Clark Davis, dar asta nu-L va impresiona pe Dumnezeu. El vede dincolo de ceea ce văd ochii. Biblia spune că omul se uită la ceea ce izbește ochiul, dar Dumnezeu privește la inimă. Și mai spune că inima omului e „nespus de rea”. Vestea bună însă e că inimile noastre pot fi schimbate. Ăsta-i punctul de plecare. Isus, sfânt și curat, a murit pentru fiecare inimă murdară și rea care a bătut și va bate vreodată. Tot ce trebuie să facem e să ne vedem așa cum suntem, să vedem cum este El și să acceptăm ceea

ce a făcut El. Atâta tot. De acum înainte, El e cel care face din tine un urmaș al Lui.

Ochii lui Cookie se deschiseră larg, uimiți de simplitatea celor spuse. Lane își sorbi și ultima înghițitură de cafea, puse ceașca pe masă și se îndreptă spre ușă.

Când ajunse la ușă ezită, se întoarse spre Cookie și spuse încet:

— Tot ce trebuie să faci este să-L rogi.

Și chiar asta făcu Cookie după plecarea lui Lane.

NOUĂSPREZECE

Planuri și rămas-bun

În intimitatea oferită de mica lor căsuță de lut, Clark și Marty începură să discute despre întoarcerea acasă. La început, lunga călătorie cu trenul și lăsarea în urmă a Vestului pe care ajunseseră să-l respecte și a familiilor pe care ajunseseră să le iubească atât de profund le păreau doar un vis. Marty și-ar fi dorit să fi existat vreo modalitate de a-i împacheta pe toți și de a-i lua cu ea acasă. Însă mai apoi se gândi la Willie și la dragostea lui pentru cirezile de vite, la Missie și soarele ce se reflecta în ochii ei, la Nathan și Josiah zburdând pe îndrăgitele lor dealuri, cu vântul jucându-li-se prin păr. Și realizează că n-ar fi avut inima să-i smulgă din rădăcini și să-i strămute – n-ar fi putut.

Gândurile lui Marty zburau din ce în ce mai mult la familia ei de acasă. Oare cum se descurcă Clare și Kate în casa din bârne? O mai vizitează Arnie pe fiica predicatorului? Cum arată fata? Oare Ellie a primit vizita vreunui peșitor? Care dintre tinerii din vecini va observa primul că drăguța ei fiică e de acum femeie? Se întreba dacă Luke mai avea încă dorința de a se pregăti pentru a deveni doctor și cum se înțelegea cu dr. Watkins. Marty era nerăbdătoare să se întoarcă acasă și să obțină răspunsuri la întrebările pe care și le punea.

Sosi și o scrisoare lungă de la Ellie. Le povestea despre tufele de flori care tocmai înmuguriseră; despre păsările migratoare ce se întorseseră acasă și despre noul mânz ce zburda pe pășuni. Le spuse

că Clare arase grădina, iar ea, împreună cu Kate, o semănaseră – vor avea legume mai multe decât vor putea folosi, era sigură, însă pur și simplu, odată pornite, nu s-au mai putut opri. Le vorbi despre lacrimile de bucurie și întristare pe care le vărsase Nandry când primise vești despre tatăl său. Imediat după aflarea veștilor, se puse să le scrie o scrisoare lungă lui Clae și Joe. Ellie le trimitea vești despre vecinii lor, despre biserică și despre școală. Însă nu spunea nimic despre felul în care se descurcau Clae și Kate în căsuța din bărne, sau dacă Arnle o mai vizita pe fata predicatorului, sau dacă ea, Ellie, era căutată de vreun pețitor, sau dacă Luke mai avea intenția de a deveni doctor. Inima lui Marty tânjea să afle cât mai multe despre ei.

— Clark, spuse ea, împăturind scrisoarea pentru a treia oară, cred că e timpul să ne cumpărăm biletele.

Clark își trecu mâna peste frânghia pe care o împletea pentru Nathan.

— Da, spuse el, cred că a sosit timpul. Ar trebui să vorbim în seara asta cu Willie și Missie.

Marty se așteptă la proteste din partea lor în acea seară. Missie puse jos ceașca de cafea pe care tocmai o umpluse și trase aer adânc în piept.

— N-are rost să ne prefacem că nu ne așteptam la asta, spuse ea pe un ton liniștit. N-are rost să protestăm. Cred că vă e tare dor de cei de-acasă. Mă minunez că ați putut sta aici atâta vreme. Turnă cafea într-o ceașcă goală și i-o întinse lui Willie. Sigur, eu mi-aș fi dorit să rămâneți pentru totdeauna aici. Dar știu cum stau lucrurile. Adevărul este că sunt mulțumitoare pentru fiecare zi pe care am petrecut-o împreună.

Willie își dresе glasul și-și trecu mâna prin părul des.

— Nu știu cum o să mă descurc fără ajutorul tău, îi spuse lui Clark. În lunile de iarnă te-ai ocupat de atâtea lucruri mărunte... lucruri pentru care n-am avut timp niciunul dintre noi.

Clark zâmbi.

— Am o idee, spuse el. Ce-ar fi să-l întreb pe tatăl tău dacă n-ar veni aici pentru o vreme? E tare îndemânatic la astfel de nimicuri. N-am văzut niciodată pe cineva să pună lucrurile în ordine într-un timp atât de scurt ca tatăl tău. Ce spui de asta?

Willie zâmbi.

— Mi-ar plăcea tare mult, spuse cu sinceritate. Parcă a trecut atât de multă vreme de când l-am văzut ultima oară.

— Când v-ați gândit să plecați? întrebă Missie.

— Măine o să merg în oraș, ca să văd cum merg trenurile, spuse Clark. N-are rost să așteptăm prea mult, altfel o să călătorim greu din cauza căldurii. Anul trecut, când am venit, mamei tale i-a fost destul de greu. M-am gândit că dacă plecăm mai devreme, nu va fi atât de cald.

Missie nu spuse nimic.

Marty își privi fiica și o văzu cum se luptă cu lacrimile.

— Ne-am bucurat atât de mult să vă avem aici! reuși Missie să spună în cele din urmă. Știți asta. Îmi pare atât de rău că trebuie să te trimitem înapoi la ceilalți altfel decât cum ai venit, tata! Sper să nu gândească rău despre noi și despre Vest.

— De ce ar face-o? întrebă Clark. Accidente se pot întâmpla oriunde. Chiar înainte de a pleca de acasă, un fermier din vecini a fost tras de cai și și-a pierdut amândouă picioarele.

— Totuși, spuse Missie, va fi un șoc să te vadă așa.

— Nu cred că vreunul dintre ei va fi prea afectat, spuse Clark liniștit.

— O să ne lipsești la biserică, interveni Willie. Nici nu-mi vine să cred câți oameni s-au arătat interesați de când am început să avem servicii adevărate de închinare.

— N-o să se sfârșească aici, răspunse Clark. Henry e bine pregătit să le prezinte lecții biblice, așa cum am făcut-o și eu. Va face o treabă bună. Deja i-am scris lui Joe să-i trimită lui Henry câteva cărți bune despre studiul Bibliei. Cred că Henry o să fie serios în această privință, îi place să studieze Cuvântul și le va spune oamenilor tot ceea ce va descoperi în el. Cred că Henry va deveni un bun predicator.

— Ne bucurăm pentru el, spuse Missie. A fost un ajutor de nădejde și un prieten bun încă de când am plecat de acasă.

— Aveți aici vecini tare cumsecade, spuse Marty. Missie, sunt atât de mulțumită să știu că ai aproape de tine femei cu care să poți vorbi

și un doctor bun, ca să nu mai fii nevoită să faci tot drumul până la Tettsford Junction pentru micuțul care va veni.

— Și eu sunt, spuse Missie, luându-l de mână pe Willie. Lucrul ăsta mi-a fost cel mai greu când i-am avut pe Nathan și Josiah – lunile acelea lungi în care am fost departe de Willie.

— Ei bine, dacă vreau să merg mâine în oraș, va trebui să mă duc mai devreme la culcare. E un drum lung pentru un călăreț care trebuie să meargă agale. Clark se ridică și-și luă cărja.

— Ai prefera o căruță? întrebă Willie.

— Păi, nu-i rea ideea. Pot să-l iau și pe Nathan cu mine, dacă mama lui e de acord.

— I-ar plăcea să vină, spuse Missie. O să-i lipsești. O să-i lipsiți amândoi. O să fie cam deabusolat când n-o să mai fiți aici.

— Nu mai e mult și Nathan va trebui să înceapă școala. Știu că tu-l vei învăța, Missie, cu educația și instruirea de care ai avut parte. Crezi că vei continua să faci asta? întrebă Marty.

— Willie și alți bărbați din vecini se vor întâlni miercuri seară la Juan. Avem câteva familii care au copii mai mari decât Nathan și care și-ar dori ca aceștia să înceapă școala până nu vor ajunge să spună că sunt prea mari pentru școală. Îmi place să-i învăț pe micuții noștri, dar cred că s-ar descurca foarte bine într-o școală adevărată, împreună cu alți copii.

— Mă bucur s-aud asta.

— Comitetul bisericii o să le spună că se pot întâlni în clădirea bisericii, dacă vor.

— Bună idee, spuse Clark cu entuziasm. Sper să se descurce. Acum, ar fi cazul să ne retragem. O să trec pe-aici ca să-l iau pe Nathan pe la opt, dacă e-n regulă.

— E bine. O să fie gata de plecare. Haideti amândoi, să luăm micul dejun împreună.

— Oh, nu, dragă, nu vrem să...

— Mamă, spuse Missie, te rog! N-o să mai avem multe ocazii din astea. Haide să ne bucurăm de zilele care ne-au mai rămas.

Marty își sărută fiica și se învoi să ia împreună micul dejun a doua zi dimineață.

Clark și Nathan se bucurară de o călătorie relaxată spre oraș. Nathan, curios cu privire la toate lucrurile pe care le auzea și le vedea, puneă întruna întrebări și făcea comentarii. Clark realizează faptul că băiatul era, într-adevăr, gata să înceapă școala.

— Ce vrei să te faci când vei fi mare? întrebă Clark.

— Nu știu, bunicule. Câteodată aș vrea să fiu crescător de vite, ca tata. Și câteodată mi-ar plăcea să fiu șeful lucrătorilor de la fermă, ca Scottie, și în unele zile aș vrea să fiu văcar, ca și Lane, dar cel mai mult mi-ar place să fiu bucătar, ca și Cookie.

Clark râse. Ferma de vite era sigurul mediu pe care-l cunoștea băiatul. Clark se hotărî să-i trimită lui Nathan un pachet cu cărți bune.

— Tu ce vrei să te faci, bunicule?

— Când cresc mare?

— Ai crescut deja.

— Oh, da, spuse Clark, cred c-am crescut.

— Ce vrei să fii? întrebă din nou Nathan.

— Păi, spuse Clark, eu sunt fermier.

— Ce fac fermierii?

— Cam ce fac și crescătorii de vite, numai că ei nu cresc atât de multe vaci și cai. Și s-ar putea să aibă porci, sau oi, sau chiar capre, pe lângă alte animale. Și ară pământul, dau la o parte bolovanii, smulg rădăcini și plantează cereale pe care le recoltează în fiecare toamnă. Pe urmă adună fânul în șură și depozitează hrană pentru ca animalele să aibă ce mânca în lunile de iarnă. Și taie animale pentru carne, taie lemne, au grijă de animalele bolnave, adună legume din grădină și repară garduri.

— Măiculiță, spuse Nathan, fermierii fac tare multe lucruri, nu, bunicule?

— Așa este.

— Tu poți face toate astea, bunicule?

— Sigur. Nu e nevoie de școală specială să le faci.

— Tu poți face o mulțime de lucruri cu un singur picior, așa-i, bunicule?

— Păi, vezi tu, fiule, când făceam toate lucrurile de care ți-am spus, aveam două picioare. În ultima vreme m-am gândit cum aș mai putea face aceleași lucruri și acum. Voi avea nevoie de ceva unelte speciale. Ții minte hamurile pe care le-am făcut ca să-mi pot ține echilibrul și în același timp să pot mîna calul la arat?

Nathan dădu din cap și zâmbi.

— Aia a fost o invenție tare interesantă, bunicule, spuse el și începură amîndoi să rîdă.

— Ei bine, mă gândesc să fac multe lucruri de felul ăsta, explică Clark. Nu m-am putut apuca încă de lucru pentru că trebuie să iau măsuri, pentru ca uneltele să se potrivească la treburi diferite – unelte cum ar fi plugul, și grebla, și semănătoarea. Când voi ajunge acasă, le voi face. Am o idee despre cum ar trebui să modific plugul, vezi tu... Și Clark începu să-i prezinte lui Nathan toate detaliile referitoare la ideea sa, în timp ce băiețelul căsca ochii mari. Și timpul trecu pe nesimțite, pe măsură ce „lucrară” împreună la planurile lui Clark.

În oraș, Clark află că următorul tren ce se îndrepta spre Est urma să plece marțea viitoare. Cumpără biletele și-l duse mai apoi pe Nathan la magazinul general, ca să-i cumpere ceva. Luară și câteva dulciuri pentru Josiah, apoi îndreptară căruța spre casă.

Vestea apropiatei plecări o aruncă pe Marty într-un vârtej de planuri și activități. Era sigură că avea o mulțime de lucruri de pregătit pentru călătorie, însă atunci când se apucă de treabă, constată că nu erau chiar atît de multe – nici pe departe cît avuseseră de pregătit pentru drumul înapoi. Acum aveau doar bagajele de pregătit, restul lucrurilor pe care le aduseseră de acasă rămînînd aici, la Missie și familia ei. Marty se relaxă și se bucură de aceste ultime zile, petrecînd cu copiii cît mai mult timp cu putință.

Făcu curățenie în căsuța de lut și-și luă rămas-bun de la ea, apoi își mută lucrurile în casa lui Missie pentru restul zilelor.

În acea seară, Willie se întoarse de la familia de la Rosas cu vești îmbucurătoare. Comunitatea fusese de acord să înceapă școala în clădirea bisericii. Melinda, soția lui Henry, fusese rugată să le fie învățătoare copiilor. Vecina ei, doamna Netherton, o femeie în vîrstă, fără copii, fusese de acord să aibă grijă de fiul Melindei în timp ce ea era

la școală. Pentru că Melinda n-ar fi vrut să stea despărțită prea multă vreme de copilul ei, cursurile urmau să se țină în primul an de școală doar de trei ori pe săptămână. Totuși, oamenii din zonă fuseseră de părere că acest aranjament era mult mai bun decât dacă n-ar fi avut deloc școală.

Willie și Missie hotărâră că Nathan li se va alătura celor ce vor începe școala. Și pentru că Melinda, în drum spre școală, urma să treacă chiar pe lângă ferma lor, fusese de acord să-l ia și pe micul școlar.

Pe măsură ce fiecare zi împreună se scurgea cu repeziciune, Marty devenea din ce în ce mai atentă la detaliile din jurul ei. În minte îi ticăia parcă un ceasornic: *Asta e ultima noastră zi de vineri... ultima noastră duminică... ultimul serviciu divin în mica biserică.* În acea duminică, se pregăti pentru închinare cu ceva mai multă atenție decât de obicei. Clark deja îi împărtășise câteva idei din pasajul biblic pentru acea zi. Marty consideră că erau foarte potrivite pentru ultima lor întâlnire cu acești oameni pe care ajunseseră să-i prețuiască. Nu exista un mesaj mai potrivit decât cel pe care Clark urma să-l prezinte.

Când Clark se ridică în fața micii congregații în acea ultimă duminică, citi cu solemnitate, dar și cu bucurie, pasajul din Ieremia 9:23 și 24: „Așa vorbește Domnul: «Înțeleptul să nu se laude cu înțelepciunea lui, cel tare să nu se laude cu tăria lui, bogatul să nu se laude cu bogăția lui. Ci cel ce se laudă să se laude că are pricepere și că Mă cunoaște, că știe că Eu sunt Domnul, care fac milă, judecată și dreptate pe pământ! Căci în acestea găsesc plăcere Eu, zice Domnul»”, în timp ce asculta, Marty se rugă pentru fiecare om care se afla pe locurile din jurul ei. Dorința ei și, în egală măsură, a lui Clark, era ca fiecare dintre ei să înțeleagă în profunzime și să trăiască adevărul Scripturii, în special cel prezentat astăzi.

La încheierea serviciului de închinare, Clark îl invită pe Henry să se adreseze congregației. Se știa deja că, atunci când Clark va pleca, Henry va prelua conducerea.

Cu emoție în glas, Henry își exprimă mulțumirea față de Clark și Marty, pentru călăuzire și încurajare pe parcursul lunilor în care se aflaseră cu ei, iar oamenii se făcură ecoul acestor cuvinte. Mai apoi, Clark și Marty, luați prin surprindere, au fost numiți oaspeți

de onoare și sărbătoriți de toți cei ce făceau parte din mica biserică. Pe mese improvizate se așezară vase cu mâncare, iar femeile serviră grupul, după care se așezară și ele alături de bărbați și copii la masă.

Dincolo de zâmbetele și bucuria sărbătorii, se putea simți o undă de tristețe, din cauza faptului că familia Davis îi va părăsi peste doar două zile. Clark și Marty se bucurară de fiecare persoană care veni să le mulțumească cu ochii în lacrimi, cu strângeri de mână și îmbrățișări călduroase. Acești oameni erau speciali. Erău speciali pentru că erău frații și surorile lor în Cristos. Clark și Marty erău siguri că le vor simți lipsa – cu toate că nu erău familia lor prin legături de sânge, ci prin înfierea în familia lui Dumnezeu.

DOUĂZECI

Spre casă

Când zorii zilei de marți se iviră, Marty avea deja totul împachetat și era gata de plecare. În timp ce Willie aducea căruța și Missie își pregătea băieții pentru călătoria în oraș, Clark se duse să-și ia rămas-bun de la lucrătorii de la fermă, iar Marty se strecură afară din casă pentru o ultimă vizită la căsuța de lut. Nostalgia pe care o resimțea era legată mai mult de Missie, nu de timpul petrecut de ea însăși în căsuță. Ea alesese să locuiască acolo pe timpul iernii. Missie făcuse din căsuță locuința ei pentru că nu avusese de ales.

Marty intră și privi încă o dată de jur împrejurul micii camere. Și-o imagina pe Missie ca tânără mireasă, aplecată asupra sobei mici în care ardeau bucăți de balegă uscată, pregătind masa de seară. În pătuț, la picioarele patului, se odihnea pruncul lor, Nathan. Willie urma să se întoarcă după o zi lungă și grea de muncă pe pășuni, primit fiind cu dragoste, și grijă, și o masă simplă.

Marty și-l putea imagina și pe micul Nathan, întâlnirea de Crăciun a lucrătorilor de la ferma de vite, vizitele noilor vecini. Va păstra în amintire și momentele petrecute de ea însăși aici. Timpul petrecut în căsuța de lut o va ajuta să și-o imagineze și mai bine pe Missie în mica locuință.

Da, și ea fusese fericită cu Clark în acest loc. Acele seri lungi în care ea cosea, iar Clark își studia Biblia, împărtășindu-i gânduri

speciale descoperite acolo și cerându-i părerea cu privire la anumite versete – erau amintiri dragi. Poate că va trece mult timp până când va mai avea parte de atâtea ore alături de Clark, ore pe care să le pună deoparte doar pentru ei doi, fără a fi întrerupți de treburile zilnice ale fermei sau de familie.

Marty se înapoie, agale, spre casa mare – frumoasa casă a lui Missie. Nu mai văzuse vreodată o casă atât de confortabilă sau atât de frumos aranjată. Era mândră de Missie și de capacitatea ei de a-și întemeia un cămin.

Marty dădu colțul și constată că deja oamenii încărcau căruța. Pășii înainte. Toți lucrătorii de la fermă care nu erau la muncă se aflau acolo pentru a-și lua rămas-bun, iar Marty vorbi cu fiecare dintre ei. Cookie era ultimul.

Bătrânul bucătar făcu un pas înainte, cu mâna întinsă.

— Cookie, spuse Marty cu vocea înecată de emoție, Îi suntem atât de mulțumitori lui Dumnezeu pentru că ai ales să-L urmezi. Pentru noi, ești un om special.

Cookie se răzgândi și, în loc să-i ofere o strângere de mână, își deschise brațele și o îmbrățișă.

Lane înaintă și-i întinse mâna lui Clark. Nu spuse nimic, însă ochii lui spuneau tot ceea ce nu reușise să pună în cuvinte.

În momentul în care căruța era pe punctul de a ieși din curte, Wong apăru alergând, fluturând în mâini o bocceluță. Câteva gogoși proaspete, ca să aibă pe drum, spuse el. Marty și Clark îi mulțumiră cu căldură, în timp ce Wong radia de bucurie, clătinând din cap.

— Multe mulțumiri, spuse el. Multe mulțumiri pentru bucuria specială pe care ați adus-o în casa asta și în bucătăria lui Wong. Veniți iar, poate?

Căruța se puse în mișcare, în timp ce oamenii rămași în urmă își fluturau pălăriile și strigau urări de bine.

Cu ochii încețoșați de lacrimi, Marty privi în urmă, de pe creasta dealului, din locul în care se opriseră în acea primă zi pentru a vedea casa lui Missie. Se petrecuseră atât de multe lucruri acolo, întâlnise atâția oameni care erau dragi inimii ei.

Josiah se urcă în poala ei, iar ea îl ținu strâns în brațe pe tot parcursul călătoriei spre oraș. Nathan tăifăsuia plin de entuziasm, spunând că bunica și bunicul erau de-a dreptul privilegiați să poată fi pasagerii unui tren adevărat.

— Și, într-o zi, o să vin cu trenul la fermă, ca să vă văd, promise cu ferveare.

Iar Josiah repetă:

— Să vă văd.

— Da, spuse Nathan, eu și Joey. Vom veni să vă vedem.

— Ar fi minunat, spuse Marty, și îl strânse la piept pe Joey. Când ajunseră în oraș, Clark se asigură că bagajul cel mare ajunge unde trebuie, apoi își luă bagajele de mână și se duseră să servească o ceașcă de cafea în așteptarea orei de plecare.

Nu știau ce ar fi mai potrivit de spus în cele câteva minute pe care le mai aveau de petrecut împreună. Parcă aveau încă atâtea să-și spună, în ciuda faptului că avuseseră atât de multe conversații pe parcursul ultimelor luni.

Își umplură timpul cu discuții mărunte, reîmprospătând mesaje ce trebuiau transmise fiecărui membru al familiei de acasă. Se făcuse aproape ora plecării, când Scottie își făcu apariția.

— N-am reușit să-mi iau rămas-bun acasă, spuse el, întinzându-i mâna lui Clark, dar n-am vrut să ratez ocazia. Cred că nu mai e nevoie să spun că o să ne lipșiți la fermă. Cred că acum voi fi nevoit să-mi repar singur căpestrele și să curăț singur grajdurile.

Clark zâmbi. Nu considera că-l ajutase chiar atât de mult pe Scottie, însă știa că ceea ce făcuse fusese apreciat. Îi strânse cu fermitate mâna.

— Întotdeauna vei avea un loc special în inimile și rugăciunile noastre, îi spuse bărbatului, iar Scottie zâmbi.

Se îndreptară încet către gară. Trenul deja scotea nori de fum în timp ce cuptorul era umplut pentru plecare. Vagoanele erau încărcate cu juncani gălăgioși, iar Marty își dădu seama că vor împărți călătoria cu animalele trimise la târg. Se întreba dacă erau acolo și vite de-ale lui Willie.

Sosi momentul pentru ultimul rămas-bun înlăcrimat.

— Tată, spuse Missie, cu vocea înecată de lacrimi, crezi că mi-ai putea trimite cu trenul câțiva butași de măr? Tare mi-e dor de merii noștri.

Clark rămase o clipă pe gânduri, nefiind sigur dacă merii ar putea crește în acea zonă, însă dădu din cap.

— De ce nu? spuse el. Ai putea încerca. Îi poți planta lângă pârau, dar trebuie să te asiguri că vor avea apă din belșug. S-ar putea să nu dea prea mult rod, da' poate ți-ar ajunge pentru o plăcintă sau două.

Missie răsă printre lacrimi.

— Adevărul e, spuse ea, că nu mi-ar păsa dacă dau sau nu rod. De florile de măr mi-e cel mai dor. De câte ori apar, pentru mine înseamnă promisiunea primăverii, a dragostei și a fericirii.

Clark își îmbrățișă timp îndelungat fiica. Apoi se îmbrățișară din nou, cu toții, și-și spuseră iar și iar cât de mult a însemnat vizita pentru fiecare dintre ei. Marty și Clark își ținură în brațe nepoții cât mai mult cu putință, apoi auziră chemarea de imbarcare și își fluturară din nou mâinile, în semn de bun rămas în timp ce se urcau în tren.

Marty flutură din mână până când trenul dispăru după o cotitură, lăsând în urmă orașul și familia ei. Își șterse lacrimile cu batista și decise să nu mai plângă.

Zilele de călătorie se scurseră una după alta, măsurate de ritmul roților de fier. Fiecare rotire a lor îi ducea mai departe de Willie și Missie, însă mai aproape de ceilalți membri ai familiei lor.

Călătoria de întoarcere parcă nu era atât de grea, nici atât de sufocantă, constată Marty. Poate că acum știa la ce să se aștepte și se obișnuise cu gândul.

Se opriră de câteva ori, ici-colo, în unele orașele – în câteva poposind mult prea mult – însă mai apoi porniră din nou, călătorind zi și noapte. În cea de-a treia zi, opriră în orașul în care schimbaseră trenul când veniseră în Vest. Asta însemna din nou un popas de o noapte aici. Clark și Marty își amintiră amândoi de acel hotel mizer și de ploșnițele din cameră.

— Trebuie să găsim ceva mai bun, o asigură Clark pe Marty și începu să se intereseze. Cineva îi îndrumă spre casa unei doamne

în vârstă, care, uneori, primea călători. Din fericire, femeia avea o cameră liberă și îi primi pentru o noapte.

Pe când se îndreptau spre tren, în dimineața următoare, străzile deveneau din ce în ce mai animate. Orașul se trezea din nou la viață, așa cum îl văzuseră cu un an înainte.

Când ajunseră la gară, Clark ținu ușa pentru ca Marty să poată intra în sala de așteptare, îndreptându-se spre câteva scaune libere de lângă geam. O să-l aștepte acolo pe Clark până când el verifica ora de plecare.

Clark veni în urma ei, pentru a pune bagajul pe care-l căra lângă Marty, înainte de a merge la teighea. Mai erau și alți pasageri în încăpere.

Marty auzi vocea unui copil.

— Mamă, uite, uită-te la sărmanul om!

Marty își ridică privirea, întrebându-se cine ar putea fi nefericitul om. Nu văzu niciunul care să se potrivească descrierii.

— Îl cauți pe omul nefericit?

La auzul vocii lui Clark, Marty se îmbujoră la față, stânjenită de faptul că fusese surprinsă privind în jur cu curiozitate. Privirea ei admise că, într-adevăr, căuta să-l vadă pe „sărmanul om”.

Clark se grăbi s-o liniștească.

— Și eu mă uitam să văd cine e, mărturisi el. L-ai văzut? Marty dădu din cap.

— Nici eu, spuse Clark, și începu să râdă încetișor. Marty îl privi surprinsă.

— Așa, continuă Clark, până când m-am uitat la mine.

— La tine?

Clark râse din nou.

— Se referea la *mine*, Marty.

— La tine?

Privirea lui Marty se îndreptă spre pantalonul bine fixat dedesubtul genunchiului și la cârja din mâna lui Clark. Icnii încetișor. Era ade-vărat. Băiatul se referea la Clark, iar „sărmanul om” râdea!

Apoi Marty realizează umorul situației... partea bună a ei. Uitaseră amândoi că Clark era considerat handicapat – „sărmanul om”. Se prinseră de mâini și râseră până când lacrimi de bucurie li se scur-seră pe obraji.

Alte cărți din seria *Învăluși de iubire*, de Janette Oke:

- Învăluși de iubire*, vol. 1
- Promisiunea neclintită a iubirii*, vol. 2
- Drumul lung al iubirii*, vol. 3
- Moștenirea veșnică a iubirii*, vol. 5
- Visul împlinit al iubirii*, vol. 6
- Zborul îndepărtat al iubirii*, vol. 7
- Căminul regăsit al iubirii*, vol. 8

Alte cărți de Janette Oke:

Seria *Moștenirea din prerie*:

- Anii frământărilor*, vol. 1
- Căutările inimii*, vol. 2
- O voință de neclintit*, vol. 3
- Curată ca aurul*, vol. 4

Seria *Anotimpurile inimii*:

- A fost odată într-o vară*, vol. 1
- Vânturi tomnatice*, vol. 2
- Iarna nu ține o veșnicie*, vol. 3
- Promisiunea unei noi primăveri*, vol. 4

Seria *Cântecul Acadiei* (coautor T. Davis Bunn):

- Locul de întâlnire*, vol. 1
- Binecuvântatul țărm*, vol. 2
- Moștenirea*, vol. 3
- Un far călăuzitor*, vol. 4
- Limanul mult dorit*, vol. 5